

Radek Pokorný:
„Kauzou, sporem
nakládají strany“

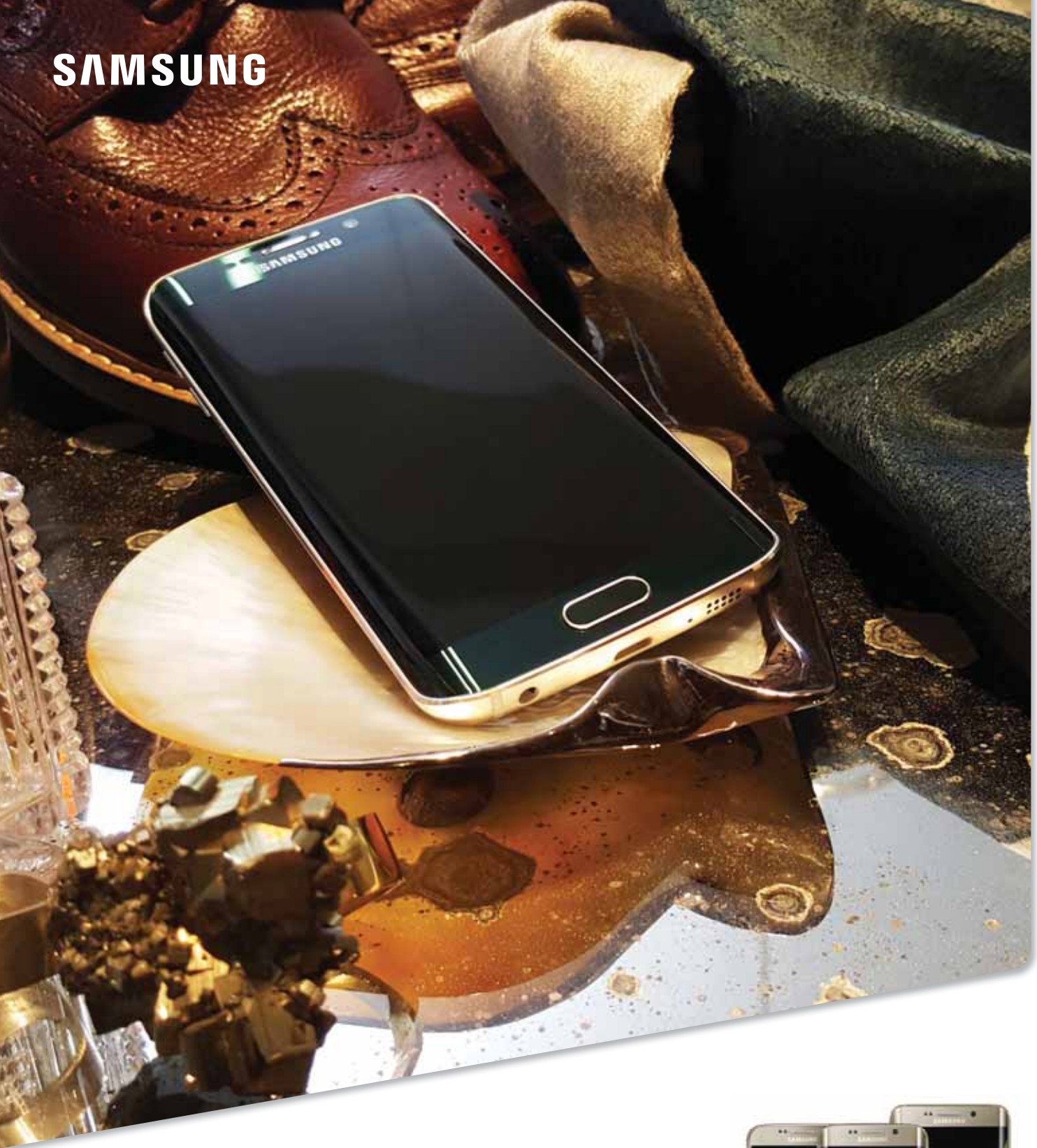

**Právnícká firma
roku 2015:**

reportáž, kompletní
výsledková listina (str. 14)

SAMSUNG

SAMSUNG
Galaxy S6 | S6 edge | S6 edge+

obsah

úvodník

- 3** Realita překonává nejdřívejší představy

názory

- 5** Zpráva o stavu ministra
6 Zima se blíží aneb hurá na lyže s pravidly FIS
8 Tři omyly nespokojeného věřitele
11 Přiseďící v civilních sporech ano, či ne?
13 Smím se napít, slavný soude?

právnícká firma roku

- 14** Právnícká firma roku 2015

lidé

- 29** Kdo kam

rozhovor

- 36** Jan Vyklický: Model řízení justice, který tady máme od poloviny 19. století, zdá se vyčerpal své schopnosti
42 Radek Pokorný: Kauzou, sporem nakládají strany

z právní praxe

- 47** Lze smluvní pokoutou utvrdit cizí dluh?
51 Omezující klauzule ve smlouvách o obchodním zastoupení
55 Nepřípustnost dovolání dle o.s.ř. u peněžitého plnění nepřesahujícího 50 000 Kč
57 Zamyšlení nad civilním procesem de lege lata a jeho perspektivy
60 Bude obnovena povinná participace zaměstnanců v dozorčích radách akciových společností?
62 Jsem dodavatel – jak dostanu své všeobecné obchodní podmínky do smluvního vztahu s odběratelem?
64 Novinky evropského insolvenčního práva
66 K zápisu zajišťovacího převodu práva do katastru nemovitostí a úskalí jeho výmazu
69 K některým otázkám posouzení kvalifikace uchazeče o veřejnou zakázku subdodavatelem ve světle nové rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu

- 73** Započtení v insolvenčním řízení
76 Složení plnění do soudní úschovy nepřestává vždy splnění závazku
78 Může se třetí osoba bránit proti rozhodnutí úohs o povolení spojení soutěžitelů?
80 Výkon činnosti insolvenčního správce (v provozovně i mimo ni)
82 Stručně k posuzování mimořádně nízké nabídkové ceny ve světle aktuální rozhodovací praxe
84 Soudní dvůr Evropské Unie mění pravidla pro proplácení času na cestě
86 Odkazy na cizí společnosti na vlastních internetových stránkách skrývají možné riziko porušení práva na ochranu soutěže
89 Přichází (konečně) revoluce v otázce placení autorských odměn lázněmi?
92 Kritika zaměstnavatele na sociálních sítích jako důvod pro skončení pracovního poměru
94 K otázce „teambuildingu“ z pohledu pracovního práva
96 Jak správně včlenit dodací doložky Incoterms do smlouvy
98 Povinnost autobazaru správně informovat ohledně počtu najatých kilometrů
100 Právní následky nedodržení formy a dalších náležitostí pracovní smlouvy
102 Několik aktuálních poznámek k ochraně osobnosti
104 Postavení dědice ve smluvních vztazích založených zůstavitelem (Ne)bezpečný přístav: předávání osobních údajů do USA a jiných třetích zemí ve světle rozhodnutí SDEU v případě Schrems
110 Krátký pohled na současnou vymahatelnost práva na uspokojení pohledávek
113 Rozpornost námitek proti směnečnému platebnímu rozkazu
117 Tento způsob zprůhlednění veřejných zakázek zdá se nám poněkud nešťastným
121 K novém rozhodnutí Městského soudu v Praze ve věci dotací
124 Agenturní zaměstnanci – na co si dát pozor při jejich angažování

- 126** Veřejný přístup do rejstříku zástav
128 Spolky – nový občanský zákoník a lhůty k provedení změn
131 Zvláštní povaha zaměstnaneckého díla
135 Vícepráce ve světle nového zákona o zadávání veřejných zakázek
136 Pochybnosti nad smyslem Úřadu evropského veřejného žalobce
138 Prokazování splnění kvalifikace prostřednictvím členů podnikatelských seskupení (opodstatněnost a důsledky aktuální rozhodovací praxe ÚOHS)
145 Mimořádné postupy dle stavebního zákona
148 K tzv. souběhu funkcí a (ne) oddělitelnosti činností statutárního orgánu a zaměstnance
150 Pověření člena statutárního orgánu jednáním vůči zaměstnancům
152 IT veřejné zakázky – co zvažovat při aplikaci postoupení oprávnění k výkonu majetkových práv autorských a dílčí zamyšlení na závěr

judikatura

- 154** Z aktuální judikatury Nejvyššího soudu

lifestyle

- 170** Raurisetal: skrytý poklad, který mile potěší
173 Vědecký výzkum v moderním hávu
174 Proč najednou tlačí klienti na cenu?
176 Linde MH oslavila 25 let na českém trhu a podpořila Nadaci Jedličkova ústavu
178 Národní centrum energetických úspor pomůže s ekologickými investicemi
180 TPA Horwath: Novinky v účetnictví od roku 2016 leckoho zaskočí již dnes
182 Technologie a zdravotnictví mají velký investiční potenciál
184 JUDr. Karol Hrádela o programu NovaVoice
185 Čtyřhvězdičkový Hotel Duo
186 XI. Výroční konference Excellence in Finance
188 Výzvy a výhledy z nejvyšších pater
190 Obchodní centrum Quadrio
192 Veletrh Expo Real
196 Čeští právníci se odívají dle etikety, ale není to ničím zajímavé

Zákony bývají šité
horkou jehlou,

MY ŠIJEME KOŠILE
TAK, ABY VYDRŽELY.

T.M. Lewin

Vaše první opravdová košile

Realita překonává nejdivočejší představy

Poslední události v ČR a ve světě sice odsunují velkou dieselovou aféru do sféry zapomnění, ale přece jen je zajímavé sledovat vývoj. A to od prohlášení odpovědných typu nic se prakticky neděje, maximálně si majitelé, podaří-li se vám udělat si čas, přijdte, něco se lehce upraví a vy to ani nepoznáte, až po poslední formulaci ministra Třoka „kdo si nenechá auto se šidícím motorem upravit, zřejmě nebude smět jezdit“ (lze-li věřit článku na serveru aktuálně.cz ze dne 6. 11. 2015). Přeskoč, podle, ale hlavně, zatloukat, zatloukat, dal by se popsat oblíbený postup, doporučovaný i autoritami naší republiky. Je to taková pěkná zpráva pro občany, prostě podle práva až když nebude zbyť. V uvedeném článku na otázku jak donutit majitele postižených vozidel zjet si nechat provést zásah na vozidle, ministr uváděl, že to právně ještě nemají dořešené, ale zřejmě půjde o jednoduchý princip, kdy auto ztratí technické osvědčení a nebude mít povolení pro provoz na českých silnicích. S ministrem lze zřejmě souhlasit, že přesně toto bude ten jediný možný postup, byť by možná mohlo být otázkou, zda vozidlo bude zcela nezpůsobilé, nebo zda bude způsobilé, ale nebude splňovat uváděnou emisní normu, ale pouze emisní normu nižšího stupně. Pro tento postup by ale zřejmě bylo třeba provést rovněž další homologaci, otázkou je, zda by koncern tento postup zvolil. Zřejmě v době nízkoe emisních zón ve městech nebude zcela populární majitelům vozidel formálně splňujících Euro 5 sdělit, že jejich vozidlo s rezervou splňuje Euro 3, ale to je tak vše, tudíž buď nové vozidlo, nebo do centra pěšky.

V další fázi bude asi zajímavé sledovat postup, jakým dojde k nápravě – zda to bude v duchu, překonali jsme fyzikální zákony a vše je v pořádku, nebo, fyzikální zákony nejdou překonat a motor vašeho vozidla jsme upravili na Cimrmanův šestidobý cyklus (sání, komprese, expanze, výfuk, mazání a odpočinek), jinými slovy, nejede to, žere to a servis v intervalu „než

se nadějete“, a nebo upravíme, doplníme, ale upravením dojde ke zhodnocení, protože se bude jednat o úplně jiné vozidlo a bez močoviny se neobejdete a můžete si připlatit cenu rovnající se ceně téměř nového auta. Pokud nebude zvolen standardní postup v duchu, necháme to vyhnít a nikdo si nevzpomene, v čem byl problém, můžeme se ještě dočkat spousty zajímavostí. To ale bude zřejmě hrozit jen v případě, budeme-li k tomu dotlačeni ze zahraničí.

Je ale zajímavé, jak naše činitele nechává v klidu, že někdo dlouhodobě poškozuje spotřebitele a fakticky „čepuje nepoctivou míru“. Zřejmě jsou tak sklizeny plody edukační činnosti vlády jedné strany, na kterou bylo možné bez přerušení navázat. Není totiž, řekl bych, vůbec rozhodující, zda emisní normy dávají, či nedávají smysl, rozhodující je, že je někdo přijal. Můžeme si sice o realnosti takto přijatých emisních norem myslet, co chceme, to je ale asi tak vše (hloupostí, které se mají dodržovat, je mnoho, a jejich počet se spíše zvyšuje, než snižuje). Jezdit autem ale všichni chtějí za přiměřenou cenu. Všichni navíc chceme chránit přírodu, i kdybychom ji měli definitivně zničit. A protože je třeba názor lidu, vyjadřovaný našimi zástupci, vyslyšet, je třeba dosáhnout nemožného. Obyvatelstvo musí mít alespoň víru a důvěru v to, že motorová vozidla vypouští zdravější plyny, než co dýcháme, neboť realita není důležitá, důležitá je víra. Nemůžete nikoho přesvědčit o realitě, když je tato v rozporu se skutečným stavem věcí, ale na víře, na té se dá stavět.

Takže se máme na co těšit. Každopádně, pokud by vše nebyla jen hra, vše by fungovalo tak, jak by fungovat mělo a všichni poškození by se domáhali svých práv, měli bychom doufat, že jedno z nejvšestších úpadkových řízení v České republice dobře skončí a náš národní průmyslový klenot se neocitne v nesprávných rukou. ●

Mgr. Jaroslav Vaško

Sídlo:

- Praha: Sokolská 60, 120 00 Praha 2, tel.: 224 941 946
– vyřizuje též pohledávky DP hl.m. Prahy, tel. 224912 310

Pobočky

- Přerov: nám. T.G.Masaryka 11, 750 02 Přerov, e-mail: akprerov@akbsn.eu
- SR: Špitálska 10. P.O.Box 22, 811 08 Bratislava, Slovenská republika

Naše kancelář poskytuje právní služby ve všech oblastech práva, zejména v oblasti práva obchodního, občanského – procesního i hmotného, správního, rodinného, pracovního a trestního. Zabýváme se i rozhodčím řízením. S nárůstem klientely a rozšířením poskytovaných služeb jsme zřídili další pobočku v Praze a pobočky v Přerově a ve Slovenské republice. Právní služby poskytujeme v jazyce českém, anglickém, francouzském, německém a polském. Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o. je členem mezinárodního sdružení International Jurists a může prostřednictvím tohoto sdružení zajistit poskytování právní služby po celém světě.

**Advokátní kancelář
byla vyhodnocena jako
„Právnícká firma roku“
v oblasti trestního práva
za rok 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 a 2015.**

Zpráva o stavu ministra

Nechci se přehnaně vychloubat, ale je to tak. Nedlouho po jmenování nynějšího ministra spravedlnosti jsme se potkali na cestě do práce. Já v autě a on proti mně na bicyklu. Nevím jak jsem vypadal já v autě, ale pan ministr na kole působil poněkud nejistě. Jako vosa na bombónu se tomu stylu jízdy říká. Když spatřil vrata svého úřadu, strhl řídítka prudce a bez varování doleva, přešel protisměrný jízdní pruh a zmizel v průjezdu. Ochránce za ním, pochopitelně též na kole, se pokoušel dopravní delikt páně ministrův kompenzovat intenzivním máváním levé ruky, takže poněkud připomínal postřelenou kachnu. V duchu mne napadlo, že jestli je tohle běžný styl ministerské jízdy, bude jedno vládní křeslo brzy volné. A taky jsem si říkal, nedej bože, aby ministerstvo řídil podobně „ako sa bicykluje“. No a posuďte sami.

Zažili jsme za těch 25 let rozličné ministry. Ty šašky předtím nepočítám. Některé jsem poznal na těsno, jiné jen zdálky. A tak, když už tu byl i ministr, který zcela odpovídal rozšířené představě, podle které se psychiatr liší od svých pacientů pouze tím, že má klíče od hlavního vchodu do bláznince, připadlo mi, že už mne nemůže nic překvapit. Leč ouha.

Ministr spravedlnosti, který proti sobě dokázal během necelého roku fungování poštvat prakticky všechny justiční komponenty, snad s výjimkou notářů a části státních zástupců, je přece jen unikum, jemuž se sluší věnovat pár

řádků. A to ještě, pokud jde o ty státní zástupce, kupuje si pan ministr jejich loajalitu slibem speciální právní rezervace, v níž se budou moci volně prohánět a svobodně, nikým nerušení a zejména kontrolování.

První přišli na řadu advokáti, kterým, ještě jako náměstek své předchůdkyně, oktrojoval novelu advokátního tarifu, které nikdo moc nerozumí a advokacie se jí zuřivě bránila. Ale zejména, která vedla k likvidaci vymáhání malých pohledávek. Což bylo cílem, protože podle toho, co jsem na vlastní uši od pana ministra slyšel, je třeba věřitele, zejména ty co poskytují spotřebitelské úvěry, vychovávat. Aby prý si lépe prověřovali ty, kterým poskytují úvěr. Třeba na nákup mobilního telefonu. Náзор si každý může udělat sám. Pokud jde o mne, kromě toho, že si nedokážu představit, jak by to prověřování v praxi mělo vypadat, mi každý pokus státu hromadné výchovy občanů, a ještě tím, že jedni musí platit za druhé, smrdí totalitou.

A pak už to šlo ráz na ráz. Nikdy od roku 1989 nezazněly tak ostré odsudky vyslovené čelnými justičními představiteli na adresu ministra spravedlnosti. Ještě žádného ministra spravedlnosti také nenazývali poslanci nespolečným až neviditelným. Natož aby ho rovnou přirovnávali k yettimu, jehož sice také nikdo neviděl, ale usuzuje se, že by mohl existovat.

Jak řečeno, ač pan ministr je téměř neviditelný, o jeho konání se to bohužel říct nedá. Po advokátech přišla na řadu komise pro rekodifikaci trestního řádu. Ta prostě zmizela. Vůbec netvrdím, že skupina cca 40 lidí je bůh ví jak akceschopný útvar. Nicméně byli jmenováni, měli na to ministerský dekret a tak by se jim slušelo alespoň poslat e-mail o tom, cože se s rekodifikací děje. Nebo neděje, ale aby setrvali na značkách. Eventuálně se rozešli. Jen občas se totiž v médiích mihne zpráva, že byla jmenována nějaká nová „komis“ a ta prý cosi kutí. Ale pan ministr mlčí. Zřejmě necítí potřebu bavit se s všelikou právní havěti. Namísto toho nám ale poslal novelu trestního řádu, kvůli které snad oživil nějakého kovaného stalinistu. Nikdo jiný by to totiž takhle nedokázal napsat.

Pokud už jde o legislativní aktivity, v živé paměti máme atak pana ministra na občanský zákoník. Výsledek je jak z vtipu o Slovenském národním povstání. „Tři dny jsme bojovali o les a pak nás hajný všechny vyhnal.“ Teď civilisté, mímí odborníky na civilní právo, za podpory mnohých jiných vyhnali pana ministra a ze záměru rozsáhlých změn se vylihla útlá vládní novela, k níž má také výhrady kde kdo. A tak lze jen trnout, co s ní provedou v Parlamentu.

Bývá též zvykem, že se vrchnost dostavuje na různé lidové veselice poddaných. Když nic jiného, tak aby na ně mile pohlédla a pokynula jim. Ne tak pan ministr. Akci svolanou k 25 letům svobodné advokacie, ač sám advokát a pochopitelně zván, minul s omluvou. Podobně se neúčastnil rokování Soudcovské unie. Podle všeho nechodí ani gesční výbory Poslanecké sněmovny, což už až zas tak lidová veselice není. Právě to mu vyneslo výše zmíněná přízviska.

Soudě podle chování pana ministra, Anonistům se na předvolební billboardy nevešla druhá půlka hesla. Bylo tam sice „Uděláme to“, ale chyběla mnohem podstatnější část informace. „Ovšem nic Vám není do toho co a jak.“

A pokud jde o samotného pana ministra a jeho interakci s okolním světem, člověka mané napadá cimrmanovská postava hostinského, co si postavil hospodu, ale k jeho nevoli mu tam lezli lidi. Pan ministr si pravda ministerstvo nepostavil, ale stejně to vypadá, že nevidí rád, když mu tam lezou právníci. ●

JUDr. Tomáš Sokol,
advokát

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o.

Zima se blíží

Nebudu zastírat, že toto téma je mi hodně blízké, ač samozřejmě výskám profesním nadšením při studiu jakýchkoliv pravidel, byť sebehloupejších. Dnes bych si dovolil připomenout deset základních pravidel chování Mezinárodní lyžařské federace FIS, která je třeba dodržovat na sjezdovkách, samozřejmě s komentářem. Domnívám se, že tato pravidla, ač v Česku závazná jen díky rozhodnutí Nejvyššího soudu, nejsou veřejnosti dostatečně známa právě kvůli chybějícímu erudovanému komentovanému znění, jehož snad budu mít čest být prvním autorem v takto ucelené podobě. Ještě podotýkám, že v dalším textu budu hovořit jen o lyžařích, ovšem pravidla platí i pro snowboardisty, běžkaře, skibobisty a analogicky všechny, kteří se na sjezdovce motají. Nyní již konkrétně:

1. Každý lyžař se musí neustále chovat tak, aby neohrožoval nebo nepoškozoval někoho jiného.

Podstatným rysem tohoto pravidla je, že je první. Cokoliv je první, je důležité. To si zapamatujte. Za druhé, což je ovšem první, na co Vás upozorňuji, všimněte si slůvka „neustále“. Ať Vás ani nenapadne, že byste se byť i jen výjimečně zachovali jinak, což by event. mohlo vést k ohrožení nebo dokonce poškození jiných osob, s nimiž se dělíte o příslušnou sjezdovku. Přitom stačí, aby se tyto osoby subjektivně cítily být Vámi ohroženy. Sem tak lze řadit třeba i nemístné poznámky, upřené pohledy, pozvánky na aprés ski apod. K pojmům ohrožení či poškození není nutné nic dodávat, případní vědčtí si mohou přečíst víc v komentářích z oblasti trestního práva. Pokud na to máte čas, který Vám ovšem bude chybět na sjezdovce.

2. Každý lyžař musí jezdit na dohled. Svou rychlost a svůj způsob jízdy musí přizpůsobit svým schopnostem, terénním, sněhovým a povětrnostním poměrům, jakož i hustotě provozu.

Kam nedohlédnete, tam raději nejedte. Vaše dohlednost závisí do značné míry na tom, zda nosíte brýle. Někteří z Vás nosíte i dvoje, jedny se sklem, jimž říkáme dioptrické, a druhé s fólií, která je v lyžařských brýlích. Pokud si zapomenete ty první na dálku, tak máte po dohledu, pokud ty druhé, tak v mlze taky. Co z toho vyplývá? Dohlédnete-li v mlze k horské chatě, jděte se do ní ohřát. Jestliže k chatě nedohlédnete nebo tam žádná není, anebo má zavřeno, nesmíte jet dál. Pak nezbyvá než jít pěšky, a to po kraji sjezdovky, jestliže ho v té mlze najdete. Zde však pozor – kraj bývá často vrcholem srázu, takže když ho překročíte, porušíte pravidlo č. 1, jestliže pak srazíte někoho pod Vámi.

Vaše schopnosti jsou kategorie subjektivní, sebejistí jedinci si tak troufnou víc, sebedoceňující méně, ti se v krajním případě neodvážejí dolů vůbec. V lepším případě se odklidí na kraj, v horším a častějším případě zůstanou stát tam, kde je zradila psychika. Terénní, sněhové a povětrnostní poměry jsou objektivně dané, s nimi nic neuděláme. Příliš prudký kopec, málo nebo moc sněhu či sněhová vichřice jsou faktory, které neovlivníme, tak s nimi musíme vyjít. Hustota provozu je jen vznešený pojem pro totální zácpu, kdy prostě nemůžu jet, sakra, když se tam přede mnou motá padesát neumětelů, to všichni známe, co?

3. Lyžař přijíždějící zezadu musí svou jízdní stopu zvolit tak, aby neohrožoval lyžaře jedoucího před ním.

Zdá se být jasné, ale jen zdánlivě. V praxi je nejčastější případ, kdy nevíte, zda jste vzadu či vpředu, protože jedete vedle sebe, často tak rafinovaně, že jste při jednom oblouku před a v dalším za konkurentem. Jediné řešení – vyjasnit čili ujet konkurentovi, anebo zastavit. V prvním případě pozor na pravidlo č. 2 výše, ve druhém na pravidlo č. 6 níže.

4. Předjíždět se může shora nebo zespodu, zprava nebo zleva, ale vždy jen s odstupem, který poskytne předjížděnému lyžaři pro všechny jeho pohyby dostatek prostoru.

Konečně pravidlo, které příliš nesvazuje, téměř absolutní svoboda, hraničící s anarchií. Na rozdíl od pravidel silničního provozu se zde můžete opravdu vyřádit. Skuteční fajnšmekři tak předjíždí lyžaře pokaždé jinak, tj. pravidelné střídání zprava, zleva, shora a zdola, jiní naopak volí rafinované kombinace typu dvakrát zleva, třikrát zprava, čtyřikrát shora a pětikrát zdola, zatímco jednodušší povahy volí systém „je to fuk“. Omezující prvek nutnosti ponechat

aneb hurá na lyže s pravidly FIS

předjížděnému dostatek pohybu je pak vyvážen triumfálním pocitem, jak jsme to dotyčnému pomalíkovi natřeli.

5. Každý lyžař, který chce vjet do sjezdové tratě nebo se chce po zastavení opět rozjet, se musí rozhlédnout nahoru a dolů a přesvědčit se, že to může učinit bez nebezpečí pro sebe a pro ostatní.

Podle mého názoru jedno z nejdůležitějších a nejméně dodržovaných pravidel. Dolů snad ještě ano, ale nahoru kouká málokdo. Spoléhá se zřejmě na pravidlo č. 3. Což je kardinální chyba! Když už jste zastavili v souladu s pravidly na kraji sjezdovky, nepokazte si to zbrklým rozjezdem, kdy podle zákona schválností vjedete do cesty největšímu šilenci, který právě porušil veškerá pravidla ve snaze o rychlostní rekord nebo aby stihl poslední jízdu lanovky před zavřením. Jestliže je však nad Vámi nepřerušovaný tok lyžařů připomínající víkendovou kolonu aut na příjezdu do Prahy, nezbude Vám než zriskovat a zkusit zip. Nemyslím ten na Vašich lyžařských soupravách.

6. Každý lyžař se musí vyhýbat tomu, aby se zbytečně zdržoval na úzkých nebo nepřehledných místech sjezdové tratě. Lyžař, který upadl, musí takové místo uvolnit co nejrychleji.

Základní pravidlo tohoto pravidla zní – nesmíte upadnout! Takže se naučte pořádně lyžovat, abyste nepadali. Když nebudete padat, nemusíte nic uvolnit. Budete-li padat při učení, nepodléhejte panice, je to normální, jen dbejte na to, abyste se učili tam, kde po pádu můžete ležet libovolně dlouho bez ohrožení sebe či ostatních. Tedy lyžařské školky, školy a akademie, využít lze jakékoliv zasněžené plochy,

nejlépe alespoň trochu šikmé. Jinak se učíte na sněhu chodit a studovat tato pravidla je pro Vás ztráta času.

7. Lyžař, který stoupá nebo sestupuje pěšky, musí používat okraj sjezdové tratě.

K okraji viz komentář pod č. 2 výše. Nenechte se překvapit, stoupání bude náročnější a delší, protože se leckdy boříte, naopak sestup se často změní v okamžiku na sešup. Rozdíl mezi sestupem a sešupem je značný. Při sestupu pokládáte nohy střídavě jednu před druhou, při sešupu se většinou pokládáte celí.

8. Každý lyžař musí respektovat značení a signalizaci.

Značky sledujte bedlivě, neobstojí výmluva, že jste si jich kvůli rychlosti Vaší jízdy nevšimli. Nejjistější je před každou zastavit a důkladně ji prostudovat. Nutno samozřejmě dodržet pravidla zastavení. Značky, které neznáte, naleznete na seznamu, který vozte vždy při sobě. Nebo se na ně zeptejte jiných lyžařů. V cizině je vhodné zvolit jiný jazyk než češtinu. Signalizace může být zvuková či světelná, někdy kombinovaná. Nenechte se zmást na Silvestra a klidně jedte dál, naopak v jiné dny zastavte a pokuste se pochopit, co je signalizováno. Mává-li v Alpách před Vámi někdo zuřivě praporkem, máte už možná nad hlavou vrtulník, tak se nelekněte a rozhodně uhněte. Po jeho přistání nenastupujte, leda byste byli zraněni, anebo měli zaplacený vyhlídkový let.

9. Při úrazech je každý lyžař povinen poskytnout první pomoc.

První pomoc poskytněte stejně jako na silnici, i když zde asi nemáte po ruce lékárníčku. Někdy pomůže několik loků z placatice, kterou má většina lyžařů jako první pomoc při sobě. Ležící lyžaře se nesnažte vozit dolů sami, po-

čkejte na odborníky, které jste přivolali. Je-li zraněný lyžař v šoku, povídejte si s ním o něčem hezkém. Třeba o létu, až ta šilena ledová hora rozmrzne a objeví se tam první sněženky. Naopak nepřiliš povzbudivě budou věty typu „lyžuji každý víkend v jiném alpském středisku, a kdybych měl kvůli zranění některý vynechat, tak se asi střelím do hlavy“.

10. Každý lyžař, ať svědek nebo účastník, ať odpovědný, nebo ne, je povinen v případě úrazu prokázat své osobní údaje.

Na poslední pravidlo nikdo moc nemyslí, tak jen připomínám, že existuje. Prokázat osobní údaje musíte, ovšem tím se nezbavujete práva na jejich ochranu podle zvláštních předpisů. Máte-li proto pochybnosti, zda již nedochází k jejich porušení, zavolejte mě ve dne nebo v noci a já rád dorazím, ať lyžujete kdekoliv.

Alespoň zjistím, zda jsem sám přes léto na některá z výše uvedených pravidel nezapomněl.

●

JUDr. Josef Vejmelka,
advokát

Vejmelka & Wunsch s. r. o.

 VEJMEKLA & WUNSCH
ADVOKÁTI ATTORNEYS AT LAW RECHTSANWÄLTE

Tři omyly nespokojeného věřitele

Jste věřitel? Jste nespokojený? Jste nespokojený proto, že jste přišel o svou pohledávku? Nezaplatil vám obchodní partner? Nesplatili Vám úvěr? Ptáte se: „Proč?“

Měli jsme takový menší brainstorming insolvenčních správců. Mimo jiné zde byla řeč o tom, jaké chyby dělají věřitelé nejčastěji. Každý z nás se mýlí. Já sám asi častěji, než bych si připustil. Ale máme zvláštní dar vidět lépe chyby jiných než své vlastní. Řeknu Vám tedy, k čemu jsme dospěli.

Omyl první: Nic se nestane, když ještě chvíli počkám

Věřitelé asi nejvíc podceňují faktor času.

„Kdo si počká, ten se dočká,“ v českém prostředí nefunguje. Platí spíš: „Kdo čeká, splácí nad výdělkem.“ Sice jsme se u nás v úpadkovém právu inspirovali americkou úpravou, ale nejsme v Americe. To, co funguje tam, nefunguje u nás. Proč?

České firmy nejsou jako ty americké. V Americe zajišťuje financování korporací burza. Firmy tam mají velký počet akcionářů a nezávislý management. U nás převažují naopak rodinné firmy s jedním či dvěma společníky, často současně jednateli. Banky mívají jako jediného akcionáře další (mateřskou) banku. Velké korporace ovládá několik akcionářů, jednajících ve shodě. Pomineme-li bankovní dohled, nefunguje u nás dvojí kontrola, na úrovni vlastnické a na úrovni manažerské. Americký manažer není vystaven tlaku vlastníků. Působí na trhu podle všech pravidel. Český manažer mívá jiné motivy. Představte si situaci, kdy jed-

natel – společník vidí, že majetek jeho rodinné firmy brzy pohltí věřitelé. Udělá vše pro to, aby jim spravedlivě rozdělil svůj majetek?

Zájem vlastníka korporace u nás splývá se zájmem manažera. Je naivní čekat, že manažer bude hlídat a hájit zájem věřitelů. Udělá to, co prospěje vlastníkově. Manažeri dlužníka často vyvádějí majetek na třetí osoby, oddalují zahájení insolvenčního řízení a udržují alespoň jeden rok iluzi, že firma funguje. Proč jeden rok? Insolvenční správce dokáže pro věřitele efektivně získat zpět majetek, vyvedený v době jednoho roku před zahájením insolvenčního řízení. Když ale časový test uplyne marně, je to obtížné, ne-li nemožné. Znam příklad, kdy jednatel dlužníka podal insolvenční návrh přesně rok a den poté, co z firmy zmizel majetek.

Věřitel zabrání propadnutí lhůty tím, že podá věřitelský insolvenční návrh. Na to ale musí mít informace o kondici dlužníka. V praxi se k tomu využívá zejména jeden nový nástroj – testy insolvence. Vše je jej doporučuji, pokud se jako věřitel rozhodnete monitorovat své strategicky významné dlužníky.

Omyl druhý: Vím, že víš, že mám pohledávku

Zatímco první omyl plyne z malého zájmu věřitele o kondici dlužníka, druhý omyl se týká jeho malé péče o vlastní pohledávku.

Nevyplácí se spoléhat na to, že dlužník dobře ví, že jste mu dodali zboží, za které vám má zaplatit nebo že dobře ví, že vám má vrátit úvěr. Když přijde na lámání chleba, dlužník často zpochybní úplně všechno, včetně toho, že je dlužník. A když to neudělá on, popírají pohle-

dávky ostatní věřitelé. Vědí, že když najdou skulinu a budou úspěšní, dostanou větší díl ze společného koláče. Když nepopře pohledávku dlužník ani věřitel, z opatrnosti ji popírá insolvenční správce, není-li doložena nade vší pochybnost. Soud mu dá často za pravdu z čistě formálních důvodů.

Setkal jsem se v praxi s kuriózním případem, který ilustruje, jak daleko může dlužník zajít. Nešlo o korporátní vztah, ale o vztah dvou bývalých manželů. Ti si po rozvodu vypořádali společné jmění tak, že muži připadl dům, ve kterém dříve bydleli, a on měl vyplatit ženě polovinu hodnoty domu v penězích. Vyřešil to tak, že na sebe podal návrh na oddlužení. Tvrdil, že nemá dostatečný příjem, aby zaplatil ženě celou její pohledávku. Byl ochoten jí zaplatit maximálně třicet procent. Tedy pokud prokáže, že nějakou pohledávku vůbec má. Její pohledávku současně popřel z formálních důvodů. To, že získal s novou přítelkyní na úkor bývalé ženy celý dům, ho netrápilo. V korporátních vztazích to bývá podobné, jen sofistikovanější. Proto se vyplácí testovat dokumentaci a zajištění pohledávek z toho pohledu, zda obtočí před insolvenčním soudem. U významnějších pohledávek je vhodné provést specializované due diligence podkladů optikou insolvenčního práva, identifikovat možná rizika a včas odstranit případné vady dokumentace. Po zahájení insolvenčního řízení tikají stopky rychle a bývá už pozdě.

Omyl třetí: Soudy soudí

A dostávám se k poslednímu častému omylu věřitelů, sice že soudy samy od sebe soudí, vše vědí a z vlastní iniciativy spravedlivě rozhodují. Můžete si na to vsadit, ale rovná se to sáz-

ce na zázrak. Americký filosof managementu Peter F. Drucker kdysi napsal: „Není pravda, že by se zázraky neděly. Nedá se však na ně spoléhat.“

Pokud se nechcete spoléhat na zázraky, musíte jednat rychle a kvalifikovaně. U malých věřitelů se možná vyplatí strategie racionální apatie a odpisu pohledávky. U věřitelů s významnými pohledávkami se ale stává apatie iracionální. Když je korporace v úpadku, hraje se často tvrdá hra o její aktiva a vznikají specifická rizika. Věřitelům hrozí, že jejich pohledávka nebude uspokojena nebo bude uspokojena v minimálním rozsahu nebo dokonce, že na ně a jejich statutární zástupce dopadnou specifické sankce korporáčního a insolvenčního práva. Insolvenční řízení je soudní proces, který má svá psaná i nepsaná pravidla. Procházet jím bez znalosti těchto pravidel je jako chodit kolem propasti se zavázanýma očima. Máte-li jako věřitel významnou pohledávku, vyplatí se vám najmout si na zastupování v řízení zkušené advokáty, specializované na insolvenční proces. ●

.....
JUDr. Michal Žižlavský,
advokát a insolvenční správce
ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

BĚLINA & PARTNERS ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ S.R.O. PATŘÍ MEZI VÝZNAMNÉ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE NA ČESKÉM TRHU. PROSTŘEDNICTVÍM ČLENSTVÍ V PRESTIŽNÍ MEZINÁRODNÍ ORGANIZACI INTERNATIONAL PRACTICE GROUP, SDRUŽUJÍCÍ ADVOKÁTY, AUDITORY A DAŇOVÉ PORADCE Z CELÉHO SVĚTA, SOUČASNĚ ZAJIŠŤUJE PRÁVNÍ POMOC I V ZAHRANIČÍ.

NÁŠ TÝM JE SLOŽEN ZE ZKUŠENÝCH PRÁVNÍKŮ, Z NICHŽ NĚKTEŘÍ SE VĚNUJÍ ADVOKACII JIŽ VÍCE NEŽ 20 LET.

POSKYTUJEME PRÁVNÍ SLUŽBY VE VŠECH STĚŽEJNÍCH OBORECH PRÁVA. NAŠÍ SPECIALIZACÍ JE ZEJMÉNA:

- » OBCHODNÍ PRÁVO, PŘEMĚNY SPOLEČNOSTÍ, FÚZE A AKVIZICE,
- » PRACOVNÍ PRÁVO,
- » PRÁVO VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK,
- » SPORNÁ AGENDA VČETNĚ ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ.

Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.

Pobřežní 370/4, 186 00 Praha 8

Tel: +420 226 287 000

Fax: +420 226 287 001

Email: recepce@belinapartners.cz

Web: www.belinapartners.cz

Člen International Practice Group

www.ipg-online.org

Bělina & Partners
advokátní kancelář

Přísedící v civilních sporech ano, či ne?

V nedávné době proběhla tiskem zpráva, že Ministerstvo spravedlnosti uvažuje o další změně občanského soudního řádu spočívající ve zrušení laického prvku v civilních sporech, tj. zrušení přísedících. Civilní spory by tak rozhodovali pouze profesionální soudcové – právníci a laický prvek by byl zachován pouze v trestních věcech.

Tato úvaha není zcela nová, zejména od soudů nižších stupňů se ozývají hlasy zpochybňující smysluplnost senátního rozhodování za účasti laických přísedících. Je na jednu stranu pravda, že účel a smysl senátního rozhodování je narušován zejména u déle trvajících sporů personálními obměnami složení senátu (přísedících), což navíc komplikuje práci soudů. Navíc, přes nesporné obětavou práci mnohých přísedících, je jejich účast při rozhodování sporů ze strany některých předsedů senátů potlačena do zcela formální role. Zmiňuje se i ekonomická stránka věci, že senátní rozhodování za účasti laických přísedících zvyšuje náklady soudů, a tedy potažmo státu.

Nemám rozhodně v úmyslu obhajovat současný systém, který je v mnoha ohledech předmětem oprávněné kritiky. Nicméně mám silný

pocit, že se k tomuto problému přistupuje tím nejjednodušším způsobem, který nebývá vždy zdaleka nejlepší. Na místo úvah o změně současného systému se vychází z toho, že se zruší laický prvek v civilních sporech bez náhrady. Navíc pokud v diskuzích zazníávají ze strany nejen některých politiků slova o tzv. soudcokracii, pak zrušení laického prvku v civilních sporech zcela bez náhrady se již z tohoto pohledu nejví nejlepším řešením.

Zkusím se na tuto problematiku podívat z hlediska toho, co je mi profesně nejbližší, tj. z pohledu rozhodování pracovních sporů. Účast laického prvku v pracovněprávních sporech má v celé Evropě více než stoletou tradici a i na našem území v období Rakouska-Uherska v druhé polovině 19. století byly některé spory mezi zaměstnanci a zaměstnavateli řešeny živnostenskými soudy, které se skládaly ze zástupců zaměstnavatelů a zaměstnanců na principu parity. Účast zástupců zaměstnanců a zaměstnavatelů při rozhodování pracovních sporů je a byla ostatně standardem v naprosté většině evropských zemí, a to buď jako přísedících obecných či specializovaných pracovních soudů či při alternativním rozhodování pracovních sporů rozhodčími orgány. Troufám si dokonce tvrdit, že pokud bychom přistoupili k úplnému vyloučení laického prvku z rozhodování pracovněprávních sporů, pak se naše úprava bude zcela vymykat evropským tradicím a bude v Evropě ojedinělá.

V době 1. republiky byla zřízena samostatná soustava pracovních soudů, jejichž činnost byla pozastavena v období Protektorátu Čechy a Morava a definitivně byly zrušeny po únoru 1948. Nicméně ani po únoru 1948 zcela nezaknulo rozhodování pracovních sporů laickým prvkem, kdy kromě přísedících obecných soudů fungoval alternativní způsob rozhodování pracovních sporů rozhodčími komisemi při základních organizacích tehdy jednotného odborového hnutí. Po listopadu 1989 se opět sáhlo k nejjednoduššímu řešení. Úprava rozhodčího řízení v pracovněprávních sporech odborovými organizacemi logicky v nových společensko-ekonomických podmínkách nevyhovovala a tak došlo k jejímu zrušení, a to bohužel bez náhrady. Od počátku 90. let tak v České republice existuje podle mého názoru zcela neuspokojivý

stav, kdy pracovní spory rozhodují pouze obecné soudy. Chybí specializované pracovní soudy (což se logicky nepříznivě projevuje na kvalitě rozhodování především soudů nižších stupňů) a fakticky chybí i alternativní způsoby rozhodování těchto sporů. Rozhodování pracovněprávních sporů obecnými soudy navíc není v současné době ani rychlé (zejména z důvodu jejich obecné přehlcenosti) a není ani levné.

Řešení stávající situace rozhodně nevidím ve zrušení laických přísedících v pracovněprávních sporech bez náhrady, ale naopak ve změně současného systému vytváření senátů. Projednávání pracovních sporů by výrazně napomohlo vytvoření specializovaných pracovních soudů či přinejmenším alespoň specializovaných senátů, a to za účasti přísedících jednak za zaměstnance a jednak za zaměstnavatele. Účast zástupců zaměstnanců a zaměstnavatelů na rozhodování pracovních sporů by nepochybně napomohla posílení právního vědomí a přispělo by i kvalitnějšímu rozhodování těchto sporů. Soudního rozhodování by se účastnili výhradně lidé, kteří mají zvýšený zájem o tuto problematiku a navíc mají bohaté zkušenosti z pracovněprávních vztahů a sporů z toho vznikajících. Navíc zkušenosti z praxe laických přísedících by podle mého názoru výrazně napomohly kvalitnímu rozhodování i z pohledu toho, že profesionální soudci nemají praktické zkušenosti z této oblasti. Za zmínku stojí i skutečnost, že celá řada přísedících se v současné době rekrutuje ze starobních důchodců bez přímé vazby na pracovněprávní vztahy a již jenom z tohoto pohledu by se rozhodování pracovněprávních sporů za účasti zástupců zaměstnanců a zaměstnavatelů dostalo na zcela jinou úroveň. Kromě vytvoření nově koncipovaných pracovních soudů by však stálo za to rozvíjet i alternativní způsoby řešení pracovních sporů, což by napomohlo zrychlenému rozhodování pracovních sporů a snadnějšímu přístupu zejména zaměstnanců k takovému rozhodování. ●

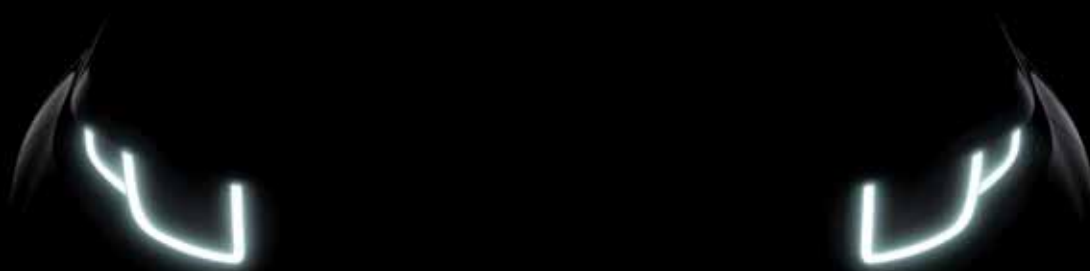
**Prof. JUDr. Miroslav Bělina, CSc.,
advokát**

Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.

 Bělina & Partners
advokátní kancelář

DEF-TEC ...

... A VÁŠ VŮZ VRRRRNÍ BLAHEM

AUTORIZOVANÝ SERVISNÍ PARTNER

- Záruční i pozáruční prohlídky a opravy
- Diagnostika, PICK UP servis, STK, EMISE, odvoz klientů
- Opravy po haváriích včetně vyřízení pojistné události, odtahová služba 24h denně
- Speciální přestavby a úpravy vozidel
- E-shop - Originální náhradní díly a příslušenství Land Rover

OFICIÁLNÍ DEALER

- INTERIÉR
- EXTERIÉR
- VÝKON
- VÝFUKOVÝ SYSTÉM
- VÝŠKA PODVOZKU

STARTECH[®]

tel.: 733 333 222
startech@def-tec.cz
www.startech-czech.cz

DEF-TEC s. r. o., Logistický areál, Kosoř 239
252 26 Kosoř, Praha 5 – Radotín
GPS: 49°59'1.155"N, 14°19'44.587"E

tel.: 733 333 832
e-mail: recepcce@def-tec.cz
www.def-tec.cz

Smím se napít, slavný soude?

Nejkratší poznámka, kterou jsem ve škole dostala, zněla: „Jí“. Kdyby mohli soudci rozdávat poznámky, možná bych si odnesla z jednání poznámku „Pije“. Jak víme, pít v soudní síni je podle jednacího řádu povoleno pouze ze zdravotních důvodů a se souhlasem soudu. Zákaz platí dokonce i o přestávce.

Jsem zvyklá mít na stole skleničku a průběžně upíjet, lépe se mi pak přemýšlí. Přerušovat jednání soudu neustálými dotazy, zda se mohu napít, mi připadá nevhodné, a taky trochu nedůstojné, připadám si jako ve škole. Takže se občas pod lavicí nenápadně napiju z láhve, když se soudce nedívá. To ale důstojnost mou ani soudu také příliš nezvyšuje. Přitom smyslem tohoto pravidla je právě snaha zvýšit důstojnost soudu a podtrhnout autoritu soudce. Mám za to, že pravidlo se zcela míjí účinkem.

Skutečná autorita a důstojnost se získává jinak, než udělením práva rozhodovat o tom, kdo se kdy může napít. Pití vody přece není činností, která by mohla cokoliv znevážit. Je povoleno i v Anglii, která si na důstojnosti soudu obzvláště potrpí. Pánům v parukách pití vůbec nevádí, voda je v jednací místnosti volně k dispozici. A u rozhodčího soudu dostanete i kávu.

Soudní jednání často trvají mnoho hodin, jsou stresující a jak strany, tak soudci se u nich pod těžkými taláry pořádně zapotí. Zejména když přijdou vedra a jednací místnosti se promění v saunu. Proč si svou práci musíme ještě znepříjemňovat tak malicherným pravidlem, místo abychom si dopřáli trochu komfortu?

A nejde jen o komfort, ale i o kvalitu práce. Je prokázáno, že nedostatek tekutin zvyšuje únavu, vede k podrážděnosti a oslabuje soustředění. Nic z toho v soudní síni nepotřebujeme. Toto pravidlo nepřináší užitek ani stranám, ani soudcům. Ani jednomu nevyhovuje přerušovat jednání tak triviální otázkou, případně trpět dehydratací. Soudní jednání mají, zaplať Bůh, tendenci být méně formální než dříve. Bylo by krásné, kdyby i ministerstvo spravedlnosti učinilo odvážný krok k modernizaci a toto obsoletní ustanovení zrušilo! ●

JUDr. Vladimíra Glatzová,
partner
Glatzová & Co., s.r.o.

GLATZOVÁ & Co.

Právnícká firma roku 2015

Vydavatelství EPRAVO.CZ realizovalo osmý ročník soutěže Právnícká firma roku. Záštitu nad letošním ročníkem převzal ministr spravedlnosti ČR Robert Pelikán. Záštitu nad galavečerem převzala již tradičně Česká advokátní komora.

Výsledky soutěže Právnícká firma roku 2015 byly slavnostně vyhlášeny 9. listopadu 2015 v prostorách pražského hotelu International. Na základě aktuálního ročníku soutěže vznikl, tak jako v minulých letech, žebříček advokátních kanceláří působících v České republice v jednotlivých specializacích velké advokacie.

Průřezovou cenu v hlavní kategorii Právnícká firma roku pro domácí kancelář si odnesla advokátní kancelář Havel, Holásek & Partners

a rovněž získala ocenění za nejlepší klientské služby. Právníckou firmou roku pro mezinárodní kancelář se stala Weil, Gotshal & Manges. Rád bych zmínil i fakt, že nejvíce velmi doporučovanou kancelář napříč celým žebříčkem je pražská kancelář Clifford Chance.

Galavečer soutěže Právnícká firma roku 2015 za účasti zástupců předních advokátních kanceláří a osobností domácí justice moderoval již po šesté Libor Bouček. Součástí slavnostního večera jsou tradičně hudební vystoupení, letos sál svým hlasem potěšila mezzosopránistka Andrea Kalivodová. ●

PRÁVO OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ

Glatzová & Co., s.r.o.

Cenu převzali Jiří Sixta, Vladimíra Glatzová a Petr Čech

PRÁVO HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Cenu převzal Robert Neruda z rukou Vladimíra Moravce

DEVELOPERSKÉ A NEMOVITOSTNÍ PROJEKTY

Dentons Europe CS LLP, organizační složka

Cenu převzali Evan Lazar a Michal Hink z rukou Marka Lisa

FÚZE A AKVIZICE

WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

Cenu převzali Karel Dřevínek a Roman Janeček z rukou Mirky Pelechové

RESTRUKTURALIZACE A INSOLVENCE

ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

Cenu převzali Adam Sigmund, Michal Žižlavský a Hana Himmatová

ŘEŠENÍ SPORŮ A ARBITRÁŽE

WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

Cenu převzali Karolína Horáková a Roman Vojta

BANKOVNICTVÍ A FINANCE

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Cenu převzali Václav Bílý a Martin Aschenbrenner

TELEKOMUNIKACE A MÉDIA

ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

Cenu převzali Josef Donát a Michal Nulíček

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.

Cenu převzal Jan Kříž z rukou Petra Krále

PRÁVO INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

Cenu převzali Josef Donát a Martin Maisner z rukou Romana Šebka

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Cenu převzali Tomáš Machurek a Petr Novotný z rukou Lubomíra Brože

PRACOVNÍ PRÁVO

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Cenu převzali Jaroslav Škubal a Tereza Erenyi z rukou Jana Osúcha

SPORTOVNÍ PRÁVO

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Cenu převzali Marek Bilej a Jiří Janák z rukou Miroslava Chocholey

TRESTNÍ PRÁVO

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.

Cenu převzali Tomáš Sokol, Václav Chum a Jiří Novák ml.

DAŇOVÉ PRÁVO

Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Cenu převzali Monika Novotná, Jiří Zoubek a Petr Novotný

REGIONÁLNÍ PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU

KVB advokátní kancelář s.r.o.

Cenu převzali Stanislav Kadečka a Lukáš Váňa z rukou Pavla Krkošky

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU – ČESKÁ FIRMA NA MEZINÁRODNÍCH TRZÍCH

BBH, advokátní kancelář, s.r.o.

Cenu převzali Petr Přecechtěl, Kateřina Vorlíčková, Olga Beláňová, Tomáš Politzer a Andrea Adamcová

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO BONO / CSR

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář

Cenu převzal Petr Michal z rukou Vitězslava Dohnala

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU – TRANSAKČNÍ PORADENSTVÍ
DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

Cenu převzali Ondřej David a Vladimíra Knoblochová z rukou Pavla Staňka

DEALMAKER ROKU DLE SERVERU MOTEJLEK.COM
Mgr. Martin Kramář, LL.M. (WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář)

Cenu převzal Martin Kramář z rukou Miroslava Motejlky

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PODPORUJÍCÍ ŽENY V ADVOKACII
Randl Partners

Cenu převzali Nataša Randlová a Pavel Randl z rukou Daniely Kovářové

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU ZA NEJLEPŠÍ KLIENTSKÉ SLUŽBY
Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Cenu převzal David Neveselý z rukou Dalibora Balšínska

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO MEZINÁRODNÍ KANCELÁŘ
WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

Cenu převzal Karel Muzikář z rukou Miroslava Chocholy

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO DOMÁCÍ KANCELÁŘ
Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Cenu převzal Jaroslav Havel z rukou Miroslava Chocholy

Výsledková listina

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO DOMÁCÍ KANCELÁŘ

**Vítěz kategorie: Havel, Holásek & Partners s.r.o.,
advokátní kancelář**

HAVEL HOLÁSEK
advokátní kancelář PARTNERS

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO MEZINÁRODNÍ KANCELÁŘ

**Vítěz kategorie: WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o.
advokátní kancelář**

Weil

PRÁVO OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ

Vítěz kategorie: **Glatzová & Co., s.r.o.**

Velmi doporučované

- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- Kocián Šolc Balaščík, advokátní kancelář, s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

Doporučované

- Allen & Overy (Czech Republic) LLP, organizační složka
- BBH, advokátní kancelář, s.r.o.
- CMS Cameron McKenna v.o.s.
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
- Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

PRÁVO HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Vítěz kategorie: **Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář**

Velmi doporučované

- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Glatzová & Co., s.r.o.
- Kocián Šolc Balaščík, advokátní kancelář, s.r.o.
- Nedelka Kubáč advokáti s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Allen & Overy (Czech Republic) LLP, organizační složka
- Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář
- BBH, advokátní kancelář, s.r.o.
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- Schönherr s.r.o.
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

DEVELOPERSKÉ A NEMOVITOSTNÍ PROJEKTY

Vítěz kategorie: **Dentons Europe CS LLP,
organizační složka**

Velmi doporučované

- Achour & Hájek s.r.o.
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- CMS Cameron McKenna v.o.s.
- DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.
- Giese & Partner, s.r.o.
- Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.
- Schönherr s.r.o.
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář
- WOLF THEISS Rechtsanwölte GmbH & CO KG, organizační složka

FÚZE A AKVIZICE

Vítěz kategorie: **WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář**

Velmi doporučované

- Allen & Overy (Czech Republic) LLP, organizační složka
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
- BBH, advokátní kancelář, s.r.o.
- Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář
- Glatzová & Co., s.r.o.
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- Kocián Šolc Balaštík, advokátní kancelář, s.r.o.
- WOLF THEISS Rechtsanwälte GmbH & CO KG, organizační složka

RESTRUKTURALIZACE A INSOLVENCE

Vítěz kategorie: **ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.**

Velmi doporučované

- BBH, advokátní kancelář, s.r.o.
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- Giese & Partner, s.r.o.
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář
- Glatzová & Co., s.r.o.
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- Kocián Šolc Balaštík, advokátní kancelář, s.r.o.
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
- Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

ŘEŠENÍ SPORŮ A ARBITRÁŽE

Vítěz kategorie: **WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář**

Velmi doporučované

- BBH, advokátní kancelář, s.r.o.

- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

Doporučované

- Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.
- Achour & Hájek s.r.o.
- Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář
- CMS Cameron McKenna v.o.s.
- Glatzová & Co., s.r.o.
- Kocián Šolc Balaštík, advokátní kancelář, s.r.o.
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

BANKOVNICTVÍ A FINANCE

Vítěz kategorie: **PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář**

Velmi doporučované

- Allen & Overy (Czech Republic) LLP, organizační složka
- BBH, advokátní kancelář, s.r.o.
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář
- CMS Cameron McKenna v.o.s.
- Glatzová & Co., s.r.o.
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- Kocián Šolc Balaštík, advokátní kancelář, s.r.o.
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

TELEKOMUNIKACE A MEDIA

Vítěz kategorie: **ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.**

Velmi doporučované

- Allen & Overy (Czech Republic) LLP, organizační složka
- Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář
- BBH, advokátní kancelář, s.r.o.
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

Doporučované

- Bird & Bird s.r.o. advokátní kancelář
- ERHARTOVÁ VÍTEK & Partners
- Kocián Šolc Balaštík, advokátní kancelář, s.r.o.
- NIELSEN MEINL, advokátní kancelář, s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

Vítěz kategorie: **Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.**

Velmi doporučované

- Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář
- Bird & Bird s.r.o. advokátní kancelář
- Čermák a spol.
- Glatzová & Co., s.r.o.
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

Doporučované

- Achour & Hájek s.r.o.
- BBH, advokátní kancelář, s.r.o.
- HOLEC, ZUSKA & Partneři advokáti
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

PRÁVO INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Vítěz kategorie: **ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.**

Velmi doporučované

- Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
- Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář
- Bird & Bird s.r.o. advokátní kancelář
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- NIELSEN MEINL, advokátní kancelář, s.r.o.
- PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář

Doporučované

- BBH, advokátní kancelář, s.r.o.
- HOLEC, ZUSKA & Partneři advokáti
- Jansa, Mokry, Otevřel & partneři s.r.o., advokátní kancelář
- MT Legal s.r.o., advokátní kancelář
- ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Vítěz kategorie: **MT Legal s.r.o., advokátní kancelář**

Velmi doporučované

- Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o.
- Achour & Hájek s.r.o.
- CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

Doporučované

- BRODEC & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
- HOLEC, ZUSKA & Partneři advokáti
- Kocián Šolc Balaščík, advokátní kancelář, s.r.o.
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

PRACOVNÍ PRÁVO

Vítěz kategorie: **PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář**

Velmi doporučované

- Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
- Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.
- Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.
- Glatzová & Co., s.r.o.
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
- Randl Partners

Doporučované

- CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- PPS advokáti s.r.o.
- VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ advokátní kancelář s.r.o.
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

SPORTOVNÍ PRÁVO

Vítěz kategorie: **KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.**

Velmi doporučované

- CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář

- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- MORENO VLK & ASOCIADOS
- Radostová & Co.
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.

TRESTNÍ PRÁVO

Vítěz kategorie: **Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.**

Velmi doporučované

- Advokátní kancelář Nespala, s.r.o.
- doc. JUDr. Bc. Tomáš Grivna, Ph.D., advokát
- KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
- MORENO VLK & ASOCIADOS
- TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s.r.o.

Doporučované

- Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.
- FELIX A SPOL. advokátní kancelář, s.r.o.
- Kocián Šolc Balaščík, advokátní kancelář, s.r.o.
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

DAŇOVÉ PRÁVO

Vítěz kategorie: **Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.**

Velmi doporučované

- Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
- Clifford Chance Prague LLP, organizační složka
- Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
- KPMG Legal s.r.o., advokátní kancelář
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
- ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
- White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Doporučované

- Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář
- Bříza & Trubač, s.r.o., advokátní kancelář
- Dentons Europe CS LLP, organizační složka
- Kocián Šolc Balaščík, advokátní kancelář, s.r.o.
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
- WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář
- Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

REGIONÁLNÍ PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU

Vítěz kategorie: **KVB advokátní kancelář s.r.o.**

Velmi doporučované

- Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

- DOHNAL PERTOT SLANINA, advokátní kancelář, v.o.s.
- Jansa, Mokřý, Otevřel & partneři s.r.o., advokátní kancelář
- Maršálek & Žila, advokátní kancelář
- MT Legal s.r.o., advokátní kancelář
- PPS advokáti s.r.o.

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU – ČESKÁ FIRMA NA MEZINÁRODNÍCH TRZÍCH

Vítěz kategorie: **BBH, advokátní kancelář, s.r.o.**

Velmi doporučované

- DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.
- Glatzová & Co., s.r.o.
- MORENO VLK & ASOCIADOS
- PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
- PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO BONO A CSR

Vítěz kategorie: **CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář**

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU – TRANSAKČNÍ PORADENSTVÍ

Vítěz kategorie: **DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.**

DEALMAKER ROKU DLE SERVERU MOTEJLEK.COM

Vítěz kategorie: **Mgr. Martin Kramář, LL.M. WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář**

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PODPORUJÍCÍ ŽENY V ADVOKACII

Vítěz kategorie: **Randl Partners**

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU ZA NEJLEPŠÍ KLIENTSKÉ SLUŽBY

Vítěz kategorie: **Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář**

Partnerů vítězných advokátních kanceláří jsme se s končícím rokem zeptali na tři otázky, a to

- 1) Jaký byl právě končící rok pro Vaši advokátní kancelář?
- 2) Jaké trendy se v roce 2016 projeví na trhu právních služeb v ČR a jak se na ně připravujete?
- 3) Co byste popřáli české justici do roku 2016?

Jaroslav Havel,

Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář

1) Byl to jednoznačně další úspěšný rok, kdy se nám opět podařilo výrazně rozšířit klientské portfolio, stejně cenná je samozřejmě i spokojenost a „věrnost“ našich dosavadních klientů. Podařilo se nám také rozšířit tým o další špičkové právníky, kteří k nám přišli z významných kanceláří, a udrželi jsme si dvouciferný nárůst tržeb. Jsem rád, že to v závěru roku zpečetily i výsledky Právnícké firmy roku a řada dalších renomovaných globálních ocenění. Je to dobrá „startovací pozice“ do příštího roku, kdy oslavíme 15. výročí založení kanceláře.

2) Řada českých a slovenských firem postupně vyrostla do mezinárodních rozměrů, mnohé z nich budou expandovat do zahraničí, čímž poroste i objem mezinárodní práce. Naprostá většina našich advokátů k nám přišla z velkých mezinárodních kanceláří a mají zkušenosti ze zahraničí. Už nyní tvoří 70% naší práce případy s mezinárodním přesahem, poskytujeme právní služby ve 12 jazycích a úzce spolupracujeme s předními mezinárodními právníckými firmami v Evropě, Asii, Americe, Africe i Austrálii, avšak bez exkluzivního vztahu s kteroukoli z nich. Naši klienti tak mají přístup k mezinárodním i lokálním znalostem a odbornosti prostřednictvím více než 30 tisíc právníků v přibližně 160 zemích světa. Přípraveni jsme tedy dlouhodobě. Určitě bude také

postupně dál silit téma mezigeneračního transferu kapitálu, kdy první podnikatelská generace buď převede majetek do rukou svých potomků a managementu, nebo bude muset firmu prodat. Na poradenství majitelům rodinných firem máme špičkový tým zkušených právníků a daňových expertů budovaný již od roku 2008. Zmíněné trendy se ovšem netýkají pouze příštího roku, jde o dlouhodobé trendy na následujících 5 – 10 let.

3) České justici bych popřál zrychlení, posílení důvěry veřejnosti a stabilnější právní prostředí. Velmi pozitivně vnímám také postupnou generační výměnu; justice si zaslouží, aby do jejich řad přicházeli špičkoví právníci s vynikajícím mezinárodním vzděláním, znalostmi z dalších, pro jejich práci potřebných, oborů jako je například ekonomie a zároveň mimořádnou osobní integritou. To je vlastně přání nejen pro justici, ale i pro všechny slušné lidi.

Karel Muzikář,

WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

1) Rok 2015 se blíží ke konci a já mohu s potěšením říci, že byl pro naši kancelář úspěšný. Nejen získanými oceněními, ale hlavně zajímavou prací. Stejně jako v předchozích letech jsme pracovali na mnoha významných transakcích, v některých případech s mezinárodním přesahem, či úspěšně zastupovali klienty v zásadních sporech nebo arbitrážích.

2) Trh s právními službami v České republice prochází dlouhodobou transformací, která z mého pohledu přináší jak pozitiva, tak negativa. Jsem však přesvědčen, že do budoucna lze očekávat zlepšení a další oživení na trhu právních služeb, tedy těch služeb, které jsou založeny na špičkové kvalitě. Přesto si nemyslím, že se tak stane najednou a během jednoho roku. V roce příštím neočekávám tedy zásadní změny. Pro nás platí stále totéž – budeme odvádět poctivou práci tak, aby klienti za svoje peníze dostali maximální možnou kvalitu.

3) Aby plodila osobnosti, které se nebojí obhájit si své názory, aby se v ní prosazoval zdravý rozum a vládlo jí férové prostředí.

Vladimíra Glatzová,

Glatzová & Co., s.r.o.

1) Byl to dobrý rok. Dobrý rok to byl hlavně proto, že jsme měli hodně zajímavé práce na velkých prestižních transakcích a získali několik zajímavých klientů, kteří mají velký potenciál do budoucna. Před pár dny jsme jmenovali dalšího nového partnera z našich řad. Je jím Libor Němec a bude mít na starosti zejména regulaci finančních služeb. To je další skvělá zpráva, nový partner přispěje k dalšímu rozvoji naší kanceláře.

2) Očekávám, že bude pokračovat trend, který pozoruji poslední rok, dva: klienti začínají více rozlišovat mezi kvalitní a nekvalitní prací a přestávají si vybírat ty nejlevnější právníky. Česko je v tomto ohledu stále ještě pozadu za západoev-

ropskými státy, kde je trh právních služeb jasně segmentovaný a nikoho nenapadne srovnávat cenové nabídky kancelářů z první a třetí ligy.

3) Efektivitu ale také kvalitní a na jednání včas připravené právní zástupce stran a výrazný pokles různých pseudosporů, šikanózních a manipulativních návrhů, které před soud nepatří a které soudcům zabírají zbytečně čas a energii.

Ladislav Štorek,
Dentons Europe CS LLP, organizační složka

1) Rok 2015 byl pro pražskou kancelář DENTONS mimořádně úspěšný. Meziročně jsme zaznamenali dvouciferný nárůst tržeb i zisku, tj. oba ukazatele vzrostly již sedmým rokem za sebou. Minimálně ve dvou oborech práva, resp. sektorech jsme byli u transakcí, které svým objemem či profilem nemají v historii České republiky obdoby. Roste i náš tým – počet pražských partnerů se zvýšil na na deset a celkový počet právníků se přiblížil padesátce. Tudiž ohledně právě končícího roku máme být na co pyšní.

2) Jsem přesvědčen, že z pohledu na trhu etablovaných kancelářů patřících do mezinárodní sítě je důvod pro optimismus. Česká ekonomika roste a lze očekávat, že zvýšená poptávka po kvalitních právních službách (ve srovnání s několika minulými léty) bude pokračovat. Kvalita je přitom jen jedním ukazatelem – díky přetrvávající silné konkurenci budou klienti i nadále velmi dbát na efektivitu, na poměr „výkon – cena“, možnost řešit přeshraniční (a dnes stále více mezikontinentální) projekty v rámci jedné firmy, schopnost obslužit klienta ve všech poptávaných právních oborech atd. Abychom si udrželi naši přední pozici na trhu, musíme být schopni uspět ohledně všech těchto ukazatelů, a pracujeme na tom již řadu let. Pokud jde o schopnost obslužit klienty kdekoliv na světě, byl rok 2015 pro firmu Dentons skutečně mimořádný – kromě spojení s největší právníkovou firmou v Číně jsme do naší pokrytých zemí přidali Austrálii,

Singapur, v rámci Evropy Itálii a Lucembursko a tento týden byla oznámena expanze v Mexiku a Bolívii. Z tohoto pohledu nemá dnes firma Dentons na světě naprosto žádnou konkurenci.

3) České justici bych popřál jen to nejlepší, s trochou nadsázky to lze vyjádřit slovy „jen tak dál!“. V rámci námi řešených sporů i obecně z médií mám pocit, že kvalita, efektivita (i rychlost) soudnictví má v České republice vzestupnou tendenci, alespoň pokud jde o civilní řízení a oblast obchodních sporů (trestní kauzy si nedovolím hodnotit). Tudiž bych justici přál, aby tento trend pokračoval i nadále.

Michal Žižlavský,
ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

1) Úspěšný. Zvítězili jsme ve výběrovém řízení jedné z nejvýznamnějších bankovních institucí v zemi. Získali jsme jako nové klienty velké korporace v energetice, stavebnictví a strojírenství. Pracujeme na šesti nových soudních reorganizacích a udržujeme si tak třetinový podíl na trhu v této oblasti. Dokončili jsme mimosoudní restrukturalizaci významného reálního podniku v hodnotě nad miliardu korun českých. Zachovali jsme stovky pracovních míst, která by jinak zmizela. Mám radost z toho, že mnoho lidí díky nám prožilo klidné Vánoce. A konečně jsme zvítězili v Právnické firmě roku 2015 v oblasti, na kterou se specializujeme. Po stříbrných letech jsme poprvé získali zlato v odborné kategorii Restrukturalizace a insolvence.

2) Myslím, že nás čeká trend bezplatného šíření právních informací i poskytování placených právních služeb po internetu. Na novou éru kybernetických právních služeb bude muset reagovat jak Česká advokátní komora, tak i jednotliví advokáti a právnícké firmy. Pro přežití bude důležitá schopnost reagovat na měnící se realitu. Můžete bojovat s novou dobou ve stylu odvážného odporu Apačů proti stavbě kolejí pro železného oře, nebo velkoryse přijmout „elektronickou železnici“ jako prvek pokroku. Internet způsobil i to, že oligarchové (stát) ztrácí kontrolu nad informacemi

prostřednictvím klasických médií. Obávám se, že se ji snaží získat zpět posilováním represe a vytlačováním nezávislé advokacie z trhu neziskovými organizacemi. To vnímám jako hrozbu. Jako odezva na nadužívání represe vznikla Unie obhájců. Třeba vznikne i Sdružení na ochranu spotřebitelů právních služeb. Nemyslím si ale, že bude trh právních služeb stagnovat. Jen bude zábavnější a bude pokračovat jeho polarizace. Také si nemyslím, že advokáty pohltní jakási tajemná elektronická černá díra. Prostě jen porostou zavedené a kreativní kanceláře na úkor těch ostatních. Poptávka bude po kvalitních službách v oborech, kde nevystačíte s encyklopedickou právní informací, kterou vám vyhledá právní robot. Platit se bude za expertizu, která vyžaduje praktické zkušenosti a strategické uvažování.

3) Přál bych si, aby se podařilo odbřemnit soudy od zbytečných administrativních agend. Insolvenčním soudům se to snad v novém roce podaří, jestli je novela zákona zbaví oddlužení. A pak si přeji, aby soudci měli dostatek motivace a zájmu věnovat uvolněný čas práci na sobě a tomu, co skutečně vyžaduje jejich odbornost, vysokou kvalifikaci, ekonomické vidění a společensky zodpovědný přístup. U insolventní korporace může chyba soudce vyvolat negativní dopady na zaměstnanost v regionu, druhotnou platební neschopnost i příjmy státního rozpočtu. Přeji si, abychom měli odvahu pojmenovávat skutečné excesy. Jen tak se jim dá předcházet. Ale neplatí to jen pro soudce. Platí to i pro advokáty, které vnímám jako širší součást justice.

Robert Němec,
PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

1) I my jsme pocítili dynamiku trhu, hodně se investovalo, kupovalo, půjčovalo a jinak financovalo a my jsme byli u toho v podobě účasti na řadě skutečně objemných transakcí pro klienty zvučných jmen. Nicméně jak často říkáme, pro nás je typická spíše stabilita než růsty a pády, protože ani vyšší poptávka nás většinou nepohne ani k překotnému nákupu právníků

(nejen proto, že skutečně kvalitní právníky hned tak někde rychle nekoupíte), ani ke snížení kvality práce, takže náš dobrý rok znamená spíše potvrzení stability než závratná čísla.

2) Neočekáváme žádné mimořádnosti, spíše pokračování dlouhodobějších trendů, úspory firem za právní služby velkoobjemového a jiného komoditního charakteru na straně jedné, stoupající ochota klientů zaplatit za právní službu, tam, kde o něco skutečně jde, pokračující pronikání technologií do segmentu práva, tlak na všeobecnou kreativitu a přizpůsobivost právních firem jak dovnitř, tak navenek, ale současně na maximální odbornost a specializaci těch nejlepších.

3) Vzhledem k počtu ministrů spravedlnosti, jejich politicky motivovaných reformních plánů, stovkám nových právních předpisů bych justici přál především trochu více klidu a prostoru na vlastní uvědomění, jak v rovině odbornosti, tak v oblasti řízení.

Myslím, že po 20 letech zasahování exekutivy nazrává čas na skutečně vážnou debatu o soudcovské samosprávě, přičemž vážnost by neměla zahrnovat ani tak otázku „zda“, nýbrž „jak, v jaké podobě“. A domnívám se, že nejen justice ve smyslu soudců, ale také další právnícké profese by se měly zasloužit o zviditelnění tohoto tématu a jeho uchopení politickou reprezentací. Vedle toho bych nám všem popřál, aby se justice stále více zbavovala své sebezahlednosti a věřím, že zvýšení jejích samosprávných kompetencí, které jde ruku v ruce se zvýšením odpovědnosti, tomu může jen pomoci.

Josef Donát,
ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

1) Letošní rok přinesl pro naši kancelář celou řadu prestižních klientů, významných kauz i talentovaných kolegů, ale považujeme jej spíše za takové úspěšné ticho před bouří. Zásadní změny očekáváme až v roce 2016, kdy vstoupí v účinnost významné nové právní předpisy

v našich klíčových specializacích, a to jak v oblasti veřejných zakázek, tak i ICT, kdy zejména nové nařízení eIDAS přinese mnoho změn do elektronizace veřejné správy i právního jednání obecně. V poslední době zaznamenáváme také nárůst sporné agendy, a to jak u soudních řízení, tak arbitráží, ale zajímavý je nárůst popularity mediace mezi našimi klienty.

2) Komoditizace právních služeb je nevyhnutelný trend poslední doby, nicméně naše kancelář se dlouhodobě zaměřuje na multidisciplinární specializace, kde kombinace znalostí a zkušeností z právní i neprávní oblasti jsou pro naše klienty přednější, než zdánlivě nízká hodinová sazba. Tlak trhu vede přirozeně ke zvyšování efektivity, flexibility a různorodosti komunikačních kanálů, kterými jsou poskytovány právní služby, i proto věnujeme významnou pozornost technickému zázemí kanceláře.

3) Přejeme české justici méně mediální pozornosti a více odborných diskuzí. Právu sice „rozumí“ každý novinář či účastník debat v restauračním zařízení, ale justice by neměla být ve stejné kategorii pozornosti jako politika či fotbal. Bohužel některé nedávné kauzy či společenské události justici tímto způsobem degradují.

Jan Kříž,
Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.

1) Právě končící rok byl pro nás rokem významným a pozitivním. Již při vzniku naší advokátní kanceláře v roce 1991 jsme si dali za cíl zaměřit se na poskytování trvale vysokého standardu právních služeb, tedy na obsah naší činnosti spíše, než na její veřejnou prezentaci. Zároveň jsme již od počátku považovali za důležité podporovat umění, což byla v té době v advokacii činnost nevidaná (nikoliv snad nevídaná). V rámci bilancování tedy mohu zmínit, že letos jsme za již plnohodnotné práce s novou právní úpravou poskytovali právní poradenství jak klientům, se kterými máme dlouhodobé profesní vztahy, tak mnoha novým, nežidka na základě referencí, či klientům navráti-

vším se pod křídla ak-kp. Mimoto jsme uspořádali soubornou výstavu některých z mnoha výtvarníků, jejichž díla jsme našim klientům v průběhu let představili. Připravujeme přemístění do modernějších prostor, lépe vyhovujícím našim vyšším požadavkům na zázemí a technologie a odpovídajícím logistickým a pracovním potřebám našich klientů. V roce 2015 jsme také byli již podruhé oceněni jako advokátní kancelář roku v oblasti práva duševního vlastnictví, čehož si velice vážíme. Tento rok byl tedy pro nás rokem ocenění dlouholeté práce a zkušenostmi podloženého chápání práva a profesních a obchodních potřeb klientů.

2) V několika odvětvích naší specializace se připravuje nová právní úprava. Trh právních služeb se přesouvá na kanceláře české a trvale roste počet samostatných advokátů a malých kanceláří. To je realita, na kterou se musí připravit všichni kolegové a lze jen aktivně přispívat k tomu, aby se v návaznosti na tento trend advokacie nevzdělala od profese vážné a v ideálním případě účtyhodné.

3) Co nejvíce z podání odůvodněných a bezvadných jak po formální tak obsahové stránce a co nejméně těch na opačné kvalitativní škále. Mým dalším přáním ve vztahu k justici by bylo co nejméně průtahů, a to nejen těch zapříčiněných stranami sporu a nutně také úspěšný rozvoj práce s elektronickým spisem.

Tomáš Machurek,
MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

1) Tento rok byl pro naši kancelář z mnoha pohledů velice úspěšný. Mám na mysli, že byl úspěšný nejen pro naši kancelář, ale tím pádem byl samozřejmě úspěšný i pro naše klienty a jejich projekty, na kterých jsme společně pracovali. V oblasti veřejných zakázek jsme například v letošním roce mimo jiné úspěšně realizovali řadu projektů z oblasti IT, kupříkladu komplexní outsourcing ICT v řádech několika stovek milionů korun či pořízení technologicky náročných IT řešení v oblasti dopravy.

Právnícká firma roku

Právě spokojenost našich klientů stála významnou měrou za faktem, že jsme i letos obhájili titul „Právnícká firma roku 2015 pro oblast veřejných zakázek. Tímto bych chtěl ještě jednou i z tohoto místa poděkovat našim klientům za jejich důvěru, které si nesmírně vážíme.

2) Z pohledu zadávání veřejných zakázek nás samozřejmě pro rok 2016 nejvíce zajímá schválení a následné uvedení nového zákona o veřejných zakázkách do praxe. S velkým předstihem vyhodnocujeme jednotlivé novinky, které nový zákon přináší, a již nyní identifikujeme aplikační a výkladové dopady nového zákona na potřeby a budoucí praxi našich klientů jak z řad zadavatelů tak i dodavatelů. Z dosavadních poznatků by se skoro dalo parafrázovat, že nový zákon o zadávání veřejných zakázek bude znamenat „malý skok pro připravené, velký skok pro zadávání“.

3) Když je ten předvánoční čas, tak bych popřál to samé, co si obvykle přejí lidé sobě navzájem, tedy celkové zdraví, hodně úspěchů a potřebnou duševní rovnováhu. A účastníkům řízení i kapku toho pověstného štěstí ve správnou chvíli.

Lukáš Trojan,
KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

1) Uplynulý rok byl pro naši kancelář startovním rokem nastupujících plynulých evolučních změn. Došlo ke klidnému přechodu zakládajícího partnera JUDr. Jana Štovička z partnerské pozice do pozice off counsel s tím, že jeho partnerskou pozici převzal Martin Doleček, který působí v KŠD legal od jejího vzniku. V návaznosti na změny v partnerské struktuře dále došlo k jejímu otevření pro další kolegy, kdy ke konci roku 2015 plánujeme jmenovat další dva nové partnery KŠD. Z obchodního hlediska je možné uplynulý rok hodnotit jako úspěšný. Celkově KŠD plynule a stabilně roste jak v ekonomických tak personálních ukazatelích.

2) V obecné rovině lze konstatovat, že bude pokračovat převod podniků z první generace zakladatelů na jejich nástupce či k jejich prodeji.

Očekávám nárůst transakcí ve středním segmentu podnikání související s odchodem původních majitelů. Dojde k dalšímu růstu trhu Real Estate, kdy lze očekávat jak výstavbu nových projektů, tak obchodování s projekty v různé fázi připravenosti. V dané souvislosti pak čekáme růst poptávky po právních službách též v segmentu stavebnictví. V oblasti trestního práva pak nepochybně dojde k nárůstu transakcí souvisejících s trestní odpovědností právnických osob.

Na definované trendy se připravujeme logicky posílením týmů, které se zbývají uvedenými oblastmi včetně jmenování jejich vedoucích do pozic partnerů kanceláře.

3) V příštím roce lze očekávat, v kontextu mezinárodní bezpečnostní situace, další tlaky na omezení základních lidských práv a svobod. Přeji celé české justici, v čele s Ústavním soudem, aby takovým trendům odolávala co nejdéle a chránila základní hodnoty, které jsou pilíři právního státu, jakkoliv to pro ni bude čím dál tím těžší úkol.

Tomáš Sokol,
Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.

1) Děkuji za optání, pokud jde o klienty a jejich kauzy, pokud jde o ekonomiku i pokud jde o celkové postavení naší AK, vše dobré. Ne že by to nemohlo být lepší, ale také by to mohlo být horší. Významně. Ostatně šesté ocenění jako Právnícká firma roku v oblasti trestního práva a i ksté doporučené kanceláře v soudních sporech a arbitrážích vypovídá zcela jasně.

2) Zatím to nevypadá na změnu současné situace a tedy trendů pokud jde o poptávku. Jsem přesvědčen (a současně i doufám), že kauz neubude. Trendem, který bude pokračovat a rozvíjet se, ale určité bude rozšiřování péče o klienta, jeho informovanost o podstatě právní služby a jejich souvislostech. A také snahy o propagaci advokátních kanceláří, vše v „boji“ o klienta. Jsme připraveni.

3) Vše dobré, nejvíc asi zásadní změnu přístupu pana ministra k justici. Anebo raději a lépe, rovnou změnu pana ministra. Jak se ale komu zlíbí.

Petr Novotný,
Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

1) Pro naši kancelář Rödl & Partner byl rok 2015 rokem náročnějším než roky předcházející. Vedle běžné poradenské činnosti jsme se totiž museli věnovat integraci s druhou poradenskou společností VORLÍČKOVÁ PARTNERS, kterou jsme koncem loňského roku převzali. Integrace se netýkala jen odborné části naší kanceláře, ale i celé administrativy, což se nakonec ukázalo jako složitější než integrace v rámci odborných týmů. Jsem moc rád, že se spojení obou poradenských firem zdařilo – důkazem toho je, že nás neopustili žádní klíčoví kolegové ani klienti. Mohu tedy říci, že rok 2015 vnímám jako velmi úspěšný, završený titulem Právnícká firma roku 2015 v oboru daňového práva, který jsme obhájili již potřetí.

2) V právní praxi je důležité správně nastavené vyvážení komplexního (generálního) poradenství a špičkového poradenství v určitém oboru práva. Do budoucna neuspějí ti, kteří budou jen generalisty, ani ti, kteří budou nabízet výhradně vysoce specializované poradenství. Naše kancelář od počátku své činnosti nabízela klientům komplexní právní poradenství při jejich podnikatelské činnosti. Vedle toho se tradičně věnujeme právu daňovému, které se prolíná poradenskou činností celé naší firmy. Do budoucna bychom chtěli navázat na další úspěchy v soutěži Právnícká firma roku a dále se více specializovat v oborech nemovitostního práva, fúzí a akvizic a pracovního práva.

3) Za všechny kolegy přeji naší justici méně změn a více stability právního řádu, spravedlivé soudce, kteří se budou podílet na tvorbě konzistentního a tím též předvídatelného práva, soudce, kteří budou mít odvahu zabývat se právy věřitelů vedle práv dlužníků a kteří v sobě najdou vůli řešit spory rychle a bez ohledu na pozice stran sporu. A v neposlední řadě bych přál všem, aby si naše společnost vážila práva, právníků a těch, kteří jednají tak, jak jim právo ukládá, místo těch, kteří se snaží právo obejít nebo zneužít ke svému vlastnímu prospěchu.

Ondřej David,

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

1) Rok 2015 byl pro DBK PARTNERS velmi úspěšný. Kancelář prošla v posledních pěti letech dynamickým rozvojem, počtem právníků jsme se prakticky dvojnásobně zvětšili, přičemž jsme se zaměřili při posilování týmu na zkušené právníky s dlouholetou praxí. Máme tedy nyní zázemí profesionálního týmu právníků a také máme síť externích spolupracovníků, což nám umožňuje klientům poskytovat komplexní služby a být součástí transakce od jejího počátku až po dokončení.

V posledních letech jsme realizovali mnoho zajímavých a významných transakcí. Dospěli jsme k bodu, kdy víme, že jsme vnímáni jako silná a profesionální konkurence mezi kancelářemi naší velikosti a účast v soutěži Právnícká firma roku 2015 pro nás byla zpětnou vazbou našeho úsilí vynaloženého v posledních letech. Jsme rádi, že se vítězstvím v kategorii Transakční poradenství potvrdila silná pozice naší advokátní kanceláře v této oblasti a velmi nás těší dlouhodobá důvěra našich klientů, díky níž jsme se mohli i v letošním roce podílet na významných transakcích.

2) Posledních několik let byl vývoj na trhu právních služeb poměrně dynamický, došlo k odchodu několika mezinárodních kanceláří z České republiky, a v důsledku toho i k určité fragmentaci právního trhu, vzniku menších advokátních kanceláří se seniorními a zkušenými advokáty, ale nepochybně s nižšími náklady a tím i cenami. Ceny právních služeb byly v důsledku tohoto vývoje a samozřejmě i v důsledku proběhlé krize a snahy klientů o maximální úspory poměrně významně sníženy, což mělo a má samozřejmě dopad do ekonomiky většiny advokátních kanceláří. V příštím roce očekávám, že by se trh právních služeb mohl postupně stabilizovat, být se osobně domnívám, že určitá fragmentace bude probíhat i nadále a očekávám i postupný vznik malých úzce specializovaných advokátních kanceláří. Při strategickém uvažování, jak se připra-

vit na další rok, považujeme za nejdůležitější se i nadále soustředit na kvalitu a komplexitu právních služeb poskytovaných klientovi. Věříme, že pokud bude spokojený klient a bude se mu v jeho podnikání dařit, pak se bude dařit i nám.

3) Českou justici čeká po rekodifikaci nejednoduchý úkol, protože nyní je pro právní jistotu nezbytné, aby se ustálil výklad „nového“ práva a aby nejen advokáti mohli radit klientům s klidným svědomím, že jejich rada je správná. Nové soukromé právo otevřelo poměrně široký prostor pro soudní uvážení a současně zakotvilo právo každého na to, aby jeho případ byl rozhodnut obdobně, jako jiný případ, který již rozhodnut byl, pokud jde o případy v podstatných znacích obdobné. Na osobu soudce jsou tedy kladeny stále větší nároky, a to nejen na jeho kvalifikaci a odbornost, ale i na určitou míru empatie a citu pro spravedlnost. Dovolil bych si tedy popřát české justici, aby se svého úkolu zhostila se ctí a přál bych si, aby soudy aplikovaly právo s takovou mírou empatie, aby bylo využitelné i v praxi a právní a podnikatelské prostředí se v důsledku rozhodnutí stabilizovalo, nikoliv komplikovalo.

Petr Michal,

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář

1) Naše kancelář v uplynulém roce pokračovala v růstovém trendu – v počtu klientů, jednotlivých případů, ale i členů našich týmů. Udělení dalšího titulu Právnícká firma roku 2015 v kategorii CSR tedy vnímáme jako odraz naší celoroční práce. Advokacie totiž není pouze povoláním, ale také posláním a závazkem aktivně se účastnit společenského dění. Pokud chceme kultivovat nejen právní prostředí, ale i společnost jako celek, tuto cestu vidíme jako jedinou možnou.

2) Prostředí advokacie obecně příliš snadno novým trendům nepodléhá. To je na druhou stranu pravděpodobně také důvodem, proč řadu právních služeb a přístup ke klientům dnes mnozí považují za přežitě. Čím dál více se ukazuje, že

je nutné klientovi poskytnout kromě potřebných právních služeb také zásadní strategické rady.

3) U veřejnosti v minulosti převládalo přesvědčení neobracet se v případě opravdových právních problémů na soud z důvodu nákladnosti, zdlouhavosti a nejistého výsledku celého procesu. Nyní u klientů vidíme, že se situace zlepšuje a důvěra v českou justici se postupně obnovuje. Přejme si tedy všichni, aby tento trend i nadále pokračoval.

Nataša Randlová,

Randi Partners

1) Hektický a krátký, nestihli jsme, co jsme chtěli a tak překlápíme spoustu našich plánů do r. 2016.

2) Podle našeho názoru se české advokátní prostředí pomalu ale jistě přesunuje k užší specializaci na jednotlivá právní odvětví. Přibývá specializovaných advokátů, kteří v daném odvětví poskytují klientům služby na míru a sami sebe nazývají tzv. butikovými právními firmami. A protože tomuto trendu fandí nejen samotní advokáti, ale také jejich klienti, kteří svou poptávkou zdejší trh právních služeb z velké míry utvářejí, bude tento trend pokračovat i nadále. Bohužel se specializovanou službou přibývá i žádostí na tzv. odpověď ihned – musíme tedy ještě v rámci naší specializace vytvořit podsPECIALIZACE, abychom tomuto zrychlenému světu byly schopni vyhovět.

3) Takového šéfa v osobě ministra spravedlnosti, který ve svém úřadu setrvá déle než rok nebo dva, a dlouhodobě rozpracované projekty dotáhne do konce. Takové vedoucí představitele, kteří budou mít nejen odvalu vypořádat se se stále ještě turbulentním obdobím v oblasti rekodifikovaného soukromého práva, ale také chuť postavit se dalším (staro)novým výzvám. A konečně takové „řadové“ členy – ať už jde o advokáty, soudce, státní zástupce nebo jakékoli jiné justiční profese – kteří budou svou práci konat s chutí a podle pravidel. Protože kdo jiný by potom měl? ●

Exekuce.cz

O VYMÁHÁNÍ VÍME VŠE.

Exekutorský úřad Přerov, JUDr. Tomáš Vrána, soudní exekutor
Komenského 38, 750 02 Přerov

Telefon/Phone | +420 581 216 030, Fax | +420 581 738 020

Email | urad@exekuce.cz

Internet | www.exekuce.cz

Beroun Golf Club

www.golfberoun.cz/privateclubmembership

lidé

Daniela Kozáková

Daniela Kozáková byla jmenována do pozice counsel advokátní kanceláře **Havel, Holásek & Partners**

Advokátní kancelář Havel, Holásek & Partners jmenovala Danielu Kozákovou, která v kanceláři působí již více než sedm let, do pozice counsel. Daniela bude v rámci kanceláře i nadále spoluodpovědná za poskytování služeb v oblasti nemovitostí a stavebního práva, zároveň zastřeší právní služby kanceláře týkající se investic do umění a sběratelství.

Daniela Kozáková do kanceláře nastoupila v roce 2008. Specializuje se na právo nemovitostí a stavební právo, právo obchodních společností, průmyslové nemovitosti a na poskytování právních služeb především zahraničním investorům. V kanceláři je Daniela Kozáková též spoluzodpovědná za poskytování právních služeb francouzsky hovořící klientele. Před nástupem do advokátní kanceláře Havel, Holásek & Partners pracovala několik let v nemovitostních týmech pražských poboček významných zahraničních advokátních kanceláří, nejdéle pak v Hogan Lovells.

Na pozici counsel bude Daniela Kozáková kromě svých dosavadních činností odpovědná zejména za právní služby týkající se investic do umění a sběratelství. Těto oblasti se věnuje již několik let, loni absolvovala kurz Finance and the Art Market v prestižním Sotheby's Institutu v Londýně. ●

Alena Naatz

Alena Naatz jako první Češka mezinárodní partnerkou **White & Case**

Mezinárodní advokátní kancelář White & Case oznámila sérii povýšení ve svých pobočkách po celém světě. Do role partnerů bylo s účinností od 1. ledna 2016 jmenováno 31 zkušených právníků z 15 kanceláří White & Case z různých zemí, v rámci 9 klíčových oblastí práva. Mezinárodní partnerkou White & Case se stává také Alena Naatz, partnerka pražské kanceláře, která je uznávanou odbornicí na fúze a akvizice, investice v oblasti private equity a obchodní právo.

Alena Naatz, partnerka pražské kanceláře White & Case, se zaměřuje zejména na fúze a akvizice, investice v oblasti private equity a obchodní právo. Zabývá se rovněž regulací spojenou s akvizicemi. V oblasti fúzí a akvizic zastupuje klienty v rámci soukromých tendrů i výhradního prodeje. Zastupovala mimo jiné i Mid Europa Partners, Arx Equity Partners, Benson Oak, Bonatrans Group, BPD Partners, CGS, New World Resources nebo PPF Group. Nezávislá publikace Chambers Europe hodnotí Alenu Naatz jako přední právníčku v oblasti Private Equity v České republice. Alena Naatz je jednou z ambasaderek projektu Women Initiative v rámci pražské kanceláře. ●

Martin Hrdlík

KPMG Legal jmenovala Martina Hrdlíka do pozice Counsel a posílila o advokátku Veroniku Korálovou

Advokátní kancelář KPMG Legal povýšila Martina Hrdlíka do pozice Counsel. I nadále se bude zaměřovat hlavně na korporátní právo, transakce, regulatorní problematiku a pracovní právo. Tým KPMG Legal rozšířila Veronika Korálová (dříve Kropáčková), která přichází z advokátní kanceláře Weil, Gotshal & Manges. Na novém působišti se zaměří zejména na obchodní právo, konkrétně na právo obchodních korporací, transakcí a sporné agendy.

Veronika Korálová

Martin Hrdlík je advokát s více než desetiletou praxí a v rychle rostoucí KPMG Legal působí prakticky od jejího vzniku. Má rozsáhlé zkušenosti v oblasti soudního a rozhodčího řízení, včetně mezinárodních arbitráží. Hrdlík absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a pravidelně se věnuje přednáškové a publikační činnosti. Volný čas rád tráví se svou rodinou nebo sportem, zejména jízdou na koni.

Veronika Korálová má zkušenosti s poskytováním právních služeb domácím i mezinárodním klientům. V minulosti působila také v pražské pobočce mezinárodní advokátní kanceláře, kde se zaměřovala na právo nemovitostí, nebo ve státní správě na Ministerstvu financí v odboru Legislativní finančního trhu. Korálová získala vzdělání na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a na Právnické fakultě Nova Southeastern University v USA, kde při studiích působila jako pomocná vědecká pracovnice. Hovoří anglicky a francouzsky. Mezi její koníčky patří především sport a cestování. ●

Radek Matouš

Dvořák Hager & Partners posílí o specialistu na pracovní právo a expertku na oblast bankovníctví a finance

Tým advokátní kanceláře Dvořák Hager & Partners posílil zkušený advokát Mgr. Ing. Radek Matouš, který doposud působil jako vedoucí skupiny pracovního práva a práva na ochranu osobních údajů v advokátní kanceláři Balcar Polanský a Spol. v Praze (dříve Balcar Polanský Eversheds) a Mgr. Zlata Kunešová, LL.M., která se bude na pozici counsel věnovat rozvoji oblastí bankovníctví a finance a regulatory & compliance. Dříve pracovala v ČSOB, kde z postu výkonné ředitelky právního oddělení vedla právní agendu banky.

Zlata Kunešová

Radek Matouš se ve své praxi zaměřuje na všechny oblasti individuálního a kolektivního pracovního práva a je zakládajícím členem Czech Employment Lawyers Association, která sdružuje přední české odborníky v oblasti pracovního práva. Vedle pracovněprávní agendy se věnuje ochraně osobních údajů, obchodnímu právu a právu hospodářské soutěže.

Radek Matouš absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a právo mezinárodního obchodu na Vysoké škole ekonomické v Praze. Je členem České advokátní komory. Kromě češtiny hovoří plynule anglicky a německy.

Zlata Kunešová má rozsáhlé zkušenosti v oblasti bankovníctví a financí, M&A, syndikovaného financování, insolvenční a restrukturalizací a regulace finančních trhů. V oblasti compliance odpovídala například za právní aspekty implementace MiFID (směrnice o trzích finančních nástrojů), EMIR (nařízení o infrastruktuře evropských trhů) a FATCA (zákon USA týkající se předávání informací o účtech amerických daňových poplatníků). Podílela se také na aktivitách České bankovní asociace.

Zlata absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a také studijní program na Queen Mary and Westfield College, University of London, kde získala titul LL.M.. Kromě češtiny mluví plynule anglicky a německy. ●

GROW WITH US

WOLF THEISS

MÁTE TO V SOBĚ?

- touhu být nejlepší, nezastavit se a posouvat své limity?
- odpovědnost, houževnatost a píli?
- vlastní názor a nebojíte se ho sdílet?
- schopnost přesně analyticky a logicky myslet?
- odvahu podrobit kritickému zhodnocení jakýkoliv názor včetně svého?
- smysl pro týmovou práci?

CHCETE VÍC?

- chcete víc od sebe, svého okolí a času stráveného prací?
- dělat něco smysluplného s lidmi a pro lidi, od kterých můžete hodně získat?
- přistupovat k práci inovativně, kreativně a být součástí týmu na zajímavých projektech?

ANO?

Pak nám zašlete svůj životopis a motivační dopis v anglickém jazyce na kariera@wolftheiss.com.

Hledáme talentované advokátní koncipienty a studenty vyšších ročníků právnických fakult, kteří svým nadšením a pílí posílí náš tým.

TĚŠÍME SE NA VÁS

www.wolftheiss.com

ŠAMPION DO EXTRÉMNÍCH PODMÍNEK

MOTOR V6 60° 2979 CM³ - MAX. VÝKON 410 KONÍ PŘI 5500 OTÁČKÁCH ZA MINUTU - MAX. TOČIVÝ MOMENT: 550 NM PŘI 4500/5000 OTÁČKÁCH (5500 NM PŘI OTÁČKÁCH 1750/5000 - OVERBOOST).
MAX. RYCHLOST: 284 KM/H - ZRYCHLENÍ 0-100 KM/H: 4,8 S - SPOTŘEBA PALIVA (KOMBINOVANÁ): 10,5 L/100 KM - EMISE CO₂: 246 G/KM

MASERATI GIBLI SQ4

FULL-SERVICE LEASING SPLÁTKA 35 000 KČ BEZ DPH

48 MĚSÍČNÍCH SPLÁTEK / 80 000 KM

NOVÉ MASERATI GIBLI SQ4 S INTELIGENTNÍM POHONEM VŠECH KOL V6 TURBO 410HP

www.maserati.com

[f/MaseratiCeskaRepublika](https://www.facebook.com/MaseratiCeskaRepublika)

SHOWROOM MASERATI – BUDOVA PPF GATE

EVROPSKÁ 17, PRAHA 6, TEL.: +420 220 512 855, E-MAIL: MASERATI@SCUDERIAPRAHA.CZ,

www.scuderiapraha.cz

MASERATI

Ghibli

Petr Huk

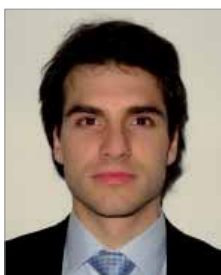
CMS posiluje svůj tým nemovitostí a výstavby o seniorního advokáta

Pražská kancelář CMS posiluje svůj tým zabývající se právem nemovitostí a výstavby o seniorního advokáta Petra Huka.

Petr Huk má více než 8 let zkušeností a zabývá se především poradenstvím na komplexních realitních transakcích,

včetně prodeje a akvizic nemovitostí, pronájmů, výstavby nemovitostních projektů a rovněž otázkou jejich financování. Petr do CMS přichází z White & Case.

V roce 2007 Petr získal akademický titul doktor práv (JUDr.) na Právnické fakultě Univerzity Karlovy a členem České advokátní komory se následně stal v roce 2010. Petr rovněž vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze, Fakultu mezinárodních vztahů (2003, titul Ing.). Kromě českého jazyka dále plynně hovoří anglicky a německy. ●

Tomáš Hokr

Advokátní kancelář Bříza & Trubač rozšířila svůj tým

Tomáš Hokr rozšířil tým advokátní kanceláře Bříza & Trubač.

V kanceláři Bříza & Trubač se bude specializovat zejména na mezinárodní arbitráž, soutěžní a korporátní právo.

Tomáš Hokr působil před nástupem do advokátní kanceláře Bříza & Trubač v advokátní kanceláři ve Spojených státech amerických, kde se věnoval široké agendě právních služeb, a to převážně v oblasti sporů a arbitráží. Tomáš vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, Vysokou školu ekonomickou a jeden rok strávil na University of Helsinki ve Finsku. Následně studoval na Georgetown University ve Washingtonu DC, kde získal titul LL.M. Tomáš hovoří anglicky a francouzsky a ve volném čase se nejraději věnuje cestování a sportu. ●

Štěpán Kleček

Štěpán Kleček posiluje tým Rentsch Legal

Tým advokátní kanceláře Rentsch Legal posílí advokát Štěpán Kleček. Přichází podpořit rozvoj kanceláře, posílit tým poskytující právní služby především v oblasti obchodního práva a rozvíjet zaměření kanceláře na oblast přeshraničních M&A projektů. Bohaté zkušenosti v těchto oblastech si přináší zejména ze svého předchozího dlouholetého působení v advokátní kanceláři PRK Partners, kde se zaměřoval

na fúze a akvizice, korporátní právo, a nemovitostní obchody, a jako vedoucí advokát zodpovídal za celou řadu významných transakcí.

Štěpán Kleček se narodil v Kanadě a od roku 1995 žije v Praze. Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a Fakultu mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze a od roku 2010 je členem České advokátní komory. V letech 2012-2013 působil v Evropské investiční bance v Lucembursku, jako odborný právní poradce pro financování rozvojových projektů v České republice. Jeho mateřskými jazyky jsou jak angličtina, tak čeština. ●

Denisa Assefová

Schönherr představuje nové obsazení týmu pro právo duševního vlastnictví a informačních technologií

Pražská pobočka mezinárodní advokátní kanceláře Schönherr představuje Denisu Assefovou jako novou advokátku v oblasti práva duševního vlastnictví a informačních technologií.

Denisa Assefová před příchodem do advokátní kanceláře Schönherr získávala zkušenosti v českých i mezinárodních právních kancelářích a působila též jako právnick

na Úřadě průmyslového vlastnictví. Specializuje se především na právní poradenství tuzemským a zahraničním společnostem v otázkách práva duševního vlastnictví, telekomunikací a informačních technologií a souvisejících sporů. Denisa Assefová vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a získala titul LL.M. na Právnické fakultě Univerzity v Oslo, se specializací na právo duševního vlastnictví a informačních technologií. Souběžně posiluje Schönherr tým pro oblast bankovníctví & financí a tým korporátní. Novými tvářemi jsou **Jakub Karfilát** (bankovníctví & finance), **Marie Hasíková**, **Monika Stoláriková** a **Peter Molnár** (korporátní právo/fúze & akvizice). ●

Kateřina Zoubková

Advokátní kancelář Tomíček Legal, člen sítě CEE Attorneys, posílila o nového advokáta

Advokátní kancelář Tomíček Legal, člen sítě CEE Attorneys, posiluje svůj tým příchodem nové advokátky Kateřiny Zoubkové. Kateřina Zoubková působila v předních českých a mezinárodních advokátních

kancelářích a pracovala rovněž jako interní právnick ve významné developerské společnosti.

Kateřina Zoubková se specializuje na právo nemovitostí, obchodní právo a dále na soudní spory a arbitráže. Kromě toho rovněž disponuje rozsáhlými zkušenostmi v oblasti poskytování komplexního právního poradenství významným obchodním společnostem, a to zejména v oblasti obchodních transakcí. ●

Libor Němec

Nový partner advokátní kanceláře Glatzová & Co.

Advokátní kancelář Glatzová & Co. od 1. ledna 2016 se rozroste o nového partnera JUDr. Libora Němce, Ph.D. Ve své praxi se věnuje problematice bankovníctví a financí, právu cenných papírů, regulaci finančního trhu, jakož i sporné agendě.

Libor Němec je advokátem v kanceláři Glatzová & Co. od roku 2010, od roku 2012 zde působí jako vedoucí advokát. Předtím působil v advokátní kanceláři Clifford Chance, pracoval jako hlavní právník legislativního a právního odboru České národní banky a právník legislativního

a právního odboru Komise pro cenné papíry. Zastával rovněž funkci tajemníka prezidia Komise pro cenné papíry a funkci místopředsedy správní rady Garančního fondu obchodníků s cennými papíry. Absolvoval (summa cum laude) magisterské studium v oboru právo na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (2003), v roce 2005 složil na téže fakultě rigorózní zkoušku a v roce 2012 zde úspěšně dokončil doktorský studijní program. Je spoluautorem komentáře k zákonu o nabídkách převzetí, k zákonu o obchodních korporacích a v současné době se jako spoluautor podílí na přípravě komentáře k zákonu o dluhopisech. Pravidelně publikuje články zabývající se regulací finančních služeb, práva cenných papírů a souvisejících otázek soukromého a veřejného práva. Je členem České advokátní komory a od roku 2007 rozkladové komise České národní banky. Libor je pro rok 2015 podle hodnocení The Legal 500 vedoucím právníkem v oblasti Banking & Finance a doporučeným právníkem v oblasti Dispute Resolutions. ●

**S našimi klienty se těšíme na další
společná vítězství v roce 2016!**

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
PRAHA | BRATISLAVA

**WE KNOW
HOW TO SCORE !**

CorporateINTL
LEGAL AWARDS
WINNER 2015

A portrait of Jan Vyklický, an older man with a white beard and balding head, wearing a dark suit jacket over a blue checkered shirt and blue jeans. He is standing in front of a large, ornate stone archway, possibly part of a historical building. The background is slightly blurred, showing other architectural details and some greenery.

Jan Vyklický:

Model řízení justice, který tady máme od poloviny 19. století, zdá se vyčerpal své schopnosti

Smyslem existence Soudcovské unie není komfort pro soudce, nýbrž komfort veřejnosti, dostupnost práva v potřebné kvalitě, spolehlivosti a v reálném čase. To je onen trvajících „étos“ unie, ale nezastírám, že realita je o něco složitější, říká čestný předseda unie JUDr. Jan Vyklický, dnes soudce Nejvyššího správního soudu v rozhovoru pro EPRAVO.CZ Magazine.

Pane doktore začnu osobní otázkou a to jak se Vám daří na sklonku roku 2015?

Jak se to vezme. Pokud byste se ptal na práci, tak výborně, inspirativně. Jinak berte na vědomí, že mi je 66 let a čas se nedá zastavit, že? Přesto se cítím dobře, přiměřeně věku, a profesně lépe než by to také mohlo být.

Jaký byl přechod z předsednického křesla Obvodního soudu pro Prahu 10 do křesla soudce Nejvyššího správního soudu?

To je opravdu zajímavá otázka, kterou já sám jsem si kladl na pozadí mého celoživotního přesvědčení, že člověk by měl profesně alespoň jednou zcela změnit svůj život. Když ta situace nastala, a pro mě bylo jasné, že nastat musí, tak jsem řešil několik otázek. Vzdát možné výzvy a zůstat tam, kde jsem byl, protože to zkrátka rutinně zvládnou. Nebo využít nabídky a přejít v rámci agendy, kterou jsem rozhodoval, na nějaký jiný stupeň juristiky, například k odvolacímu soudu? Anebo úplně změnit svůj pohled na právo a pobyt v něm a využít ojedinělé nabídky, které se mně tehdy dostalo. Zkusit zkrátka úplně nový obor práva, onu životní výzvu právě v době, kdy mnozí myslí spíš na pohodlí. Tedy, pohodlnou cestu jsem si nevybral, to mně věřte. Ale nakonec můj subjektivní pocit je, že jsem udělal dobře, protože mi to otevřelo úplně nový pohled na svět práva, na společnost, ve které se nacházíme, tedy onu novou perspektivu pohledu na svět. Pomohlo mně, že jsem se přibližně od roku 1985 až do konce působení v obecné justici specializoval na takzvané žaloby o náhradu škody za vadný nebo nezákonný výkon veřejné moci. A právě posuzování řádného jednání ministerstev, úřadů či obcí se týká veřejného práva. Až teprve vlastní odpovědnost za škodu je problematika práva soukromého. Samozřejmě, můj pohled byl tehdy dílčí, zatímco dnes vnímám problematiku ve všech jejích souvislostech.

Jste čestným prezidentem soudcovské unie. Jakou agendu v rámci unie máte dnes na starosti?

Vždy jsem se věnoval intenzivně mezinárodním vztahům unie vědom si toho, že bez autentických komparativních znalostí nepochopíme podstatu soudnictví ani v Česku, ani jeho mi-

nulost ani budoucnost. Takže jsem pověřen vedením mezinárodní komise unie a také jsem členem řídicích orgánů mezinárodní (celosvětové) asociace soudců, včetně její regionální organizace, Evropské asociace soudců.

Plní soudcovská unie dnes svoje vize a cíle?

Soudcovská unie je chtěla plnit vždycky, akorát to okolí ne úplně správně vnímalo a musím po pravdě říct, že to leckdy ne úplně dobře chápali i někteří soudci. Soudcovská unie byla vždycky stavovskou organizací soudců. Nebyla to odborová organizace, nechtěla být ani komorou. Neměla jiné ambice než pracovat na tom, co říkaly stanovy již na samém počátku, tedy na povznesení soudnictví a soudců. Smyslem její existence nebyl komfort pro soudce, nýbrž komfort veřejnosti, dostupnost práva v potřebné kvalitě, spolehlivosti a v reálném čase. To je onen trvajících „étos“ unie, ale nezastírám, že realita je o něco složitější. V unii například registruji tendence, které jsou pro mě znepokojivé.

Soudcovská unie od počátku formulovala a prosazovala své vize v určitém konfliktu s politikou. Ani ne tak z naší strany, my jsme vždycky usilovali spíš o konsenzus. Kdykoli jsme k tomu měli partnera (jako byl třeba Petr Pithart, ministři Otakar Motejl, Karel Čermák nebo Jiří Novák), vždy jsme toho využili v obecném prospěchu. Samozřejmě, někteří politici podstatu naší snahy nepochopili a dodnes nechápou smysl soudnictví demokratického státu. Jenomže situace se postupně mění k lepšímu. Podílejí se na tom i kompetentní novináři, kteří se ujali tohoto tématu a kultivují postoje veřejnosti. Vysvětlují lidem, že soudnictví je něco, co je tady kvůli nim, ne kvůli soudcům a jejich pohodlí. Soudnictví je ten pilíř, leckdy poslední jistota, kterou člověk má pro svou ochranu. Toto vědomí sílí, respektovat to musí i politici a tudíž se postupně mění také pohled na unii ze strany jejich tradičních kritiků. Unie se stává vítanou partnerkou, jenomže to není bez rizika. Nepřehlédli jsme, že se objevují určité náznaky chápání unii jako kariérní stupeň. Z podstaty organizace to není možné, stanovy to vylučují a primárně to tak také není, ale druhoplanově vzato to tak může vypadat. Protože několik představitelů unie se mezitím vypracovalo na vysoká místa v rámci justice. To platí

i pro mě, byť v mém případě existují jiné, shora popsané důvody mého působení. Kariérismu v soudnictví je zhoubná choroba, jejíž vliv unie desetiletí popisuje, analyzuje a odmítá. Kdyby měla unie sama začít kariérismu pomáhat, byl by to její konec.

Vrátil bych se k Vašemu působení mezinárodních organizacích. Má česká justice stejné nebo podobné problémy jako třeba zbytek Evropy?

Právě náš dlouholetý autentický přístup k soudcovským realitám v různých zemích nám pomáhá hledět na justiční terén reálně, bez hloupého sebeuspokojení nebo hysterického poraženectví. Řešíme stejné problémy s přetížením soudů, čelíme postojům nespokojené veřejnosti k justici, máme problém s rychlostí řízení. To všechno existuje také ve světě. Po určité analýze shromážděných dat ovšem musíme uznat, že to není totéž. V těch konkrétních parametrech se přece jenom skrývají odlišné situace. Tak třeba chování soudců. Všude to považují za důležité téma a většinou to vede k přijímání etických kodexů a pořádání etických konferencí. Jenomže realita je značně odlišná. Angličtí soudci přijali etický kodex, který vůbec nepotřebují. Obsahuje totiž pravidla, která přirozeně respektují již celá staletí. Čeští soudci, Slováci, Poláci. Maďaři, Gruzínci a další mají také etické kodexy, ale ruku na srdce, kdo zná jednotlivé kánony a především, pro koho tvoří přirozenou normu chování. Nejspíš v rámci nějaké logiky řekneme, že soudce má pamatovat na svou odbornost a má pracovat usilovně a nestranně. Angličtí a čeští soudci zkrátka tak trochu běhají po různých hřištích. Nebo rychlost řízení. Německý, rakouský nebo holandský účastník samozřejmě také kritizuje pomalost soudů. Kdo by taky nechtěl vše rychleji, hned. Ale je tu rozdíl, německý občan požaduje rychlejší rozhodnutí, které má, objektivně vzato, včas. Český občan chce rychlejší rozhodnutí, které objektivně leckdy přichází pozdě a působí škody. Nenechme se vláčet statistikami, jak jsme na tom dobře nebo naopak špatně. Občan to chápe podle svého subjektivního pocitu. A ten pocit je u nás mnohdy pravdivý. Český soudce ví velmi dobře, jak rychle je třeba rozhodnout, jenomže vlivem okolností často mimo jeho možnosti skutečně v řadě

případů pracuje pomaleji, než by sám chtěl. Soudce ví, co znamená o léta zpomalený rodinný spor třeba pro psychiku dítěte. Pomalý obchodní spor nás zase všechny stojí miliony. Soudci to vědí, ale nemohou s tím nic dělat. Soudce musí beze zbytku naplnit svůj díl odpovědnosti, ale podmínky pro práci si tvořit nemůže. Exekutiva a legislativa je tu od toho, aby smysl soudnictví podepřela dostatečnou materiální a zákonnou podporou. Takže vlastně lze skončit konstatováním, že občané jsou nespokojení a soudci také. Všichni si přejeme soudnictví spolehlivé, rychlejší a srozumitelné. S vytvářením podmínek pro dosažené takového stavu nám mohou, ve vlastním zájmu, občané pomoci. Je politik poslechně. Nám tak akorát zpřísní kárné řízení, ale tím občanům opravdu nepomůže.

Téma nejvyšší rady soudnictví. Pavel Šámal a Josef Baxa jsou nejhlasitějšími podporovateli této myšlenky. Má rada šanci spatřit světlo světa a není možná snadnější cestou použít soudcovskou unii, aby plnila funkci reprezentanta pro diskuzi s politickou veřejností?

Tak začnu od té druhé části. Soudcovská unie to dělat nemůže a nikdy to nebyla ani její ambice stát se takovouto reprezentací. Samozřejmě by měla hrát významnou roli v oblasti, kde je nezastupitelná, tady naopak své místo nikomu přenechat nesmí. Proto jsme také opravdu rádi, že se tématu ujal osobnosti, které mají výrazně silnější vyjednávací postavení, než unie. Myšlenka jiného systému řízení soudů,

samosprávného modelu, chcete-li, ovšem vznikla v unii před více jak dvaceti lety. A to ve všech jejích parametrech. Kdybyste si vzali historické dokumenty soudcovské unie, tak první ucelený projekt samosprávy najdete již v usnesení shromáždění delegátů z roku 1993. Tehdy byl přijat maximalistický model samosprávy, který by evidentně neobstál v politickém kontextu. Ale to v principu nevádí, protože to byla jen nabídka ze strany Soudcovské unie pro další jednání. Ostatně v následných diskuzích nám třeba Petr Pithart a další osobnosti poskytli kvalifikovanou oponenturu a my jsme naši koncepci postupně pozměnili. Naše představy procházely různými stádii, vždy to ale bylo jedno z ústředních témat unijních jednání s výstupy, které jsou zřejmě z usnesení našich výročních zasedání. Toto všechno říkám s vědomím, že průběžně to sledoval Josef Baxa, který byl vždy ideový partner soudcovské organizace. Sledoval a komentoval naše nápady s vědomím, že nám jde o to zlepšit sebe samotné a systém učinit způsobilý naplnit oprávněná očekávání veřejnosti. Když měl tu možnost, přirozeně se tématu ujal a my jsme gesci obou předsedů nejvyšších soudů rádi přijali. Takže dnes jde o společné dílo. Tím ovšem neříkám, že máme na vše stejný názor, téma prochází vnitřní intenzivní diskuzí a teprve na venek vydáme, doufám, názor jednotný. Josef Baxa minulý rok, z pověření paní ministryně Válkové, vytvořil pracovní komisi, která by připravila určitý návrh řešení. V širším kontextu jsme vedli diskuzi o řadě otázek, které se toho týkají. Kompetenci, složení rady apod. Soustředili jsme řadu názorů a stále máme v úmyslu je

podrobit kritické analýze a výstupy se soudci a dalšími kompetentními partnery projednat a nalézt funkční ideově přijatelná společná východiska.

Nevím, zda má snaha o jiný model řízení justice šanci dnes. Podle reakcí pana ministra Pelikána bych to ale neposuzoval. Už proto, že v Evropě většinou nějaká forma samosprávy existuje, a také z odborně politického hlediska má tato koncepce podporu. Výbor ministrů spravedlnosti členských zemí Rady Evropy tuto cestu připouští a doporučuje již od roku 1994. Na tom ministr Pelikán nic nezmění, nehledě na to, že o smyslu takové změny nemůže mít vlastně ucelenější kompetentní představu. Na druhou stranu vím, že mezi českými politiky (dokonce i mezi soudci) má tento projekt také přesvědčené odpůrce.

O co jde? Jde zkrátka o to, aby justice s penězi, které má, s kapacitou, kterou má, pracovala co možná nejefektivněji. Klíčová ovšem není problematika doktríny a jejích institucí. Zásadní je výsledek, a tím je efektivita a spolehlivost pilíře právního státu, soudnictví. Akorát se nemohu zbavit dojmu, že model řízení justice, který tady máme od poloviny 19. století, zdá se vyčerpal své schopnosti. Jestli v sobě má ještě nějaké rezervy, měl by urychleně dokázat, že to umí. Ne tím, že bude hrát na populistickou strunu a hrozit všem účelovými kárnými žalobami, které situaci jen zhoršují, případně tančit kolem momentálně politicky výživných témat, jako jsou třeba činnost exekutorů nebo tarify jejich odměn. A rozhodně by neměl každým dnem připomínat, jak je nemohoucí. Například v důsledku ignorace vývoje azylového práva ministerstvem spravedlnosti dopadne na správní soudy bez přípravy přímý účinek směrnice 2013/32/EU. Proč? Protože ministerstvo zanedbalo povinnost implementovat uvedenou směrnici do našeho právního řádu. Soudy zásadní proměny skutkového i právního posuzování azylových případů jistě právně zvládnou, ale nejsou ani připravovány nezbytné podmínky. A takový scénář se opakuje stále kolem dokola. Jsme si dobře vědomi toho, že systém jiného řízení justice se povede nebo s ním bude konec. Nemůžeme jít cestou pokusů a omylů, jak to dělají politici už čtvrt století, to si občané nezaslouží. Proto jsme tak opatrní, proto jsme tak zdrženliví, proto bychom tak rádi diskutovali a hledali všechny výhody a nevýhody nového systému, kterých je spousta. Vezměte si třeba jen otázku zastoupení justice konkrétními osobami. Kdo tam bude sedět? Podle jakého klíče se tam dostane? Kdyby volby proběhly dnes, byly by tam, obávám se, osoby, které by neměly být ani soudci, natož pak reprezentanty soudců. Přesto věřím, že to není mrtvý projekt. Doufám, že ještě za mého života, už třeba ne profesního, se občané, i občané soudci, nějakého přijatelného řešení dočkají.

Určitě si vaši odpověď můžu vyložit tak, jako že justice není v dnešní době efektivní...

Není efektivní tak, jak by sama chtěla být. Nemůže být dostatečně efektivní a nemůže svou efektivitu ani účinně ovlivnit. Proto žádá nápravu.

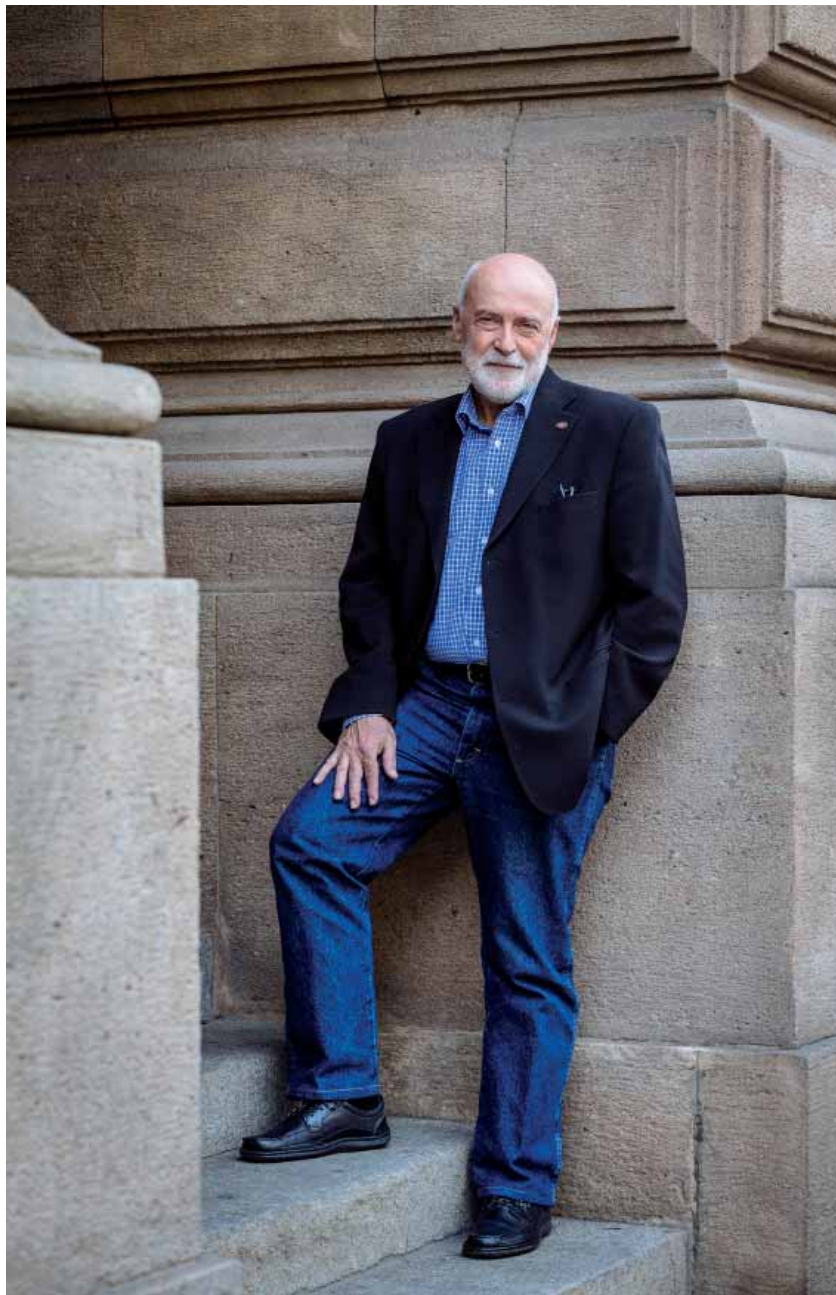
Rozhodně ale víme všichni, že justice je přetížená. Meziroční nápad nových věcí stoupá, počet soudců se nezvyšuje, hrozí telekomunikační spory, které by měly přijít na obecné soudy. Jaký je Váš názor na tuto věc?

Justice je přetížená a teď si řekněme jak. Nezástávám názor, že by byla přetížená soudcovskou prací. Soudců máme skoro stejně jako Němci, tak kolem 21 na sto tisíc obyvatel. Pravda, ve Španělsku to bylo před pár lety 6 až 8 soudců na 100 tisíc obyvatel. V USA je soudců federální soudní soustavy celkem kolem 900 a přitom nepochybně americká nebo německá justice pracují za větší spokojenosti veřejnosti, než je tomu u nás. Důvodu bude jistě víc, nepochybně hodně záleží na osobnostech soudců, nicméně významný je podíl práce kvalifikovaného soudního aparátu na výkonu soudu či soudce. Nemám na mysli zapisovatelky nebo vyšší soudní úředníky, ale pomocníky s vysokoškolským právnickým vzděláním, tabulkově zařazené jako asistent nebo čekatel. Ti připravují většinu případů, soustřeďují judikaturu a další odborné podklady, připravují rozhodnutí. Z této efektivní symbiosy vycházejí ucelená a přesvědčivá rozhodnutí, vydaná v rozumné době. To je skutečná pomoc efektivitě justice. Zvýší efektivitu a navíc odhalí rezervy i mezi soudci. Blahodárný účinek takového prostředí mohou potvrdit vlastní zkušenosti i poznatky z celého světa naší kulturní tradice. Tento problém dostupnosti kvalifikovaného aparátu je třeba v soudnictví opravdu vážně řešit. A je úplně jedno, jestli hovoříme o prvostupňových soudech nebo odvolacích či kasačních soudech. Kromě toho tito lidé vytváří velký rezervoár vhodných adeptů soudcovského povolání. Jinými slovy, jde o projekt efektivní ze všech možných hledisek. Jenomže je to tak, že v určité chvíli je třeba prosadit odpovídající požadavky, třeba na posílení tabulkových míst a rozpočtu na mzdy. Prosadit to ovšem mají ti, kdo uvažují v měřících politického času. To je krátká doba na to chtít stovky milionů navíc, být s vědomím efektivit takového opatření, která se ovšem prokáže třeba za 10 let, tedy v době, kdy výsledky „slíznou“ třeba dnešní opoziční politici. A jsme zpět u nového modelu řízení, třeba té Nejvyšší rady soudnictví, který na běhu politického času nemusí být nijak závislý. Ale abych byl konsistentní, také pamatují politiky, se kterými by to bývalo bylo možné realizovat třeba i bez té rady. Pan dok-

tor Motejl byl typ člověka, který neuvažoval v politických cyklech. To byl vizionář, který dokázal uvažovat v horizontu lidského života nebo takové doby, která je objektivně pro realizaci dlouhodobějšího projektu objektivně potřebná.

Poslední dobou se stále častěji hovoří o zavedení elektronických spisů v justici. V čem vidíte jeho hlavní výhody a kdy by podle Vás mohl začít fungovat v praxi?

Bude-li dost peněz, není to primárně žádný problém. Efektivita nakládání se spisy se jistě také zvýší. To je záležitost technická, týkající se využití moderních technologií. Sekundární problémy představují důležitější část procesu. Jak systém chránit před útoky zvnějšku, před manipulací s daty, důkazy. Musím upozornit, že převedení kauz do virtuálního prostoru je spojeno s nebyvalými riziky. Já jsem to říkal od začátku, když se připravovaly první elektronické informační systémy práce

soudů. Vždy jsem varoval před nekontrolovaným předáváním dat mimo naši kontrolu. Nepomohou zabezpečení nastavením přístupových práv, neboť to je bariéra snadno překročitelná. Ale to je v soudnictví nebezpečné a nepřipustné, neboť to vytváří rizika účelového zneužití přístupu k datům. Vůbec nechci domýšlet, co by to mohlo znamenat pro nalézání pravdy, spravedlnosti a jejich ochranu. Nemyslím si, že bychom měli tvořit systém, do kterého půjde selektivně vstoupit. Můžete mně říkat, že nastavíte hesla a přístupová práva, ale ani mně nelze vyvrátit, že existují lidé, kteří se dostanou do každého systému i přes jeho silná zabezpečení, natož pak bez nich. Nemám na mysli jen protiprávní aktivity, ale obecně přístup třeba podle nějakých zadání – a ty si dnes dokážeme představit jistě velmi snadno. Každý správce systému to umí bez větších problémů. Když vznikl informační systém práce okresních soudů (ISAS), tak jsem byl dokonce členem ministerské komise pro přípravu tohoto systému. Byli jsme také jedním z pilotních soudů. A já jsem od začátku žádal, aby o tom, která data budou v tom systému, která bude potřebovat ministerstvo pro řízení a veřejnost pro vlastní informaci, rozhodoval primárně soud, jehož data to jsou. A tehdy jsem pochopil, že takhle to ale vůbec nikdy myšleno nebylo. Byl jsem, pro jistotu, z té komise odstraněn, ale ještě před tím rozhodli, že to bude tak, že oni dostanou všechna data a pak se domluvíme na tom, která z těch všech dat oni budou používat. Čili se vytvořil datový sklad, kde bylo všechno, a my jsme měli věřit, že použito bude jen něco. Jak to funguje ve skutečnosti nevím a vědět ani nemohu. Protože jsem neuspěl ani s požadavkem poslední ústupové varianty zříditi tzv. logové soubory pro on-line sledování proudících dat. Takže my už dnes vůbec nevíme, kde ta data jsou, kdo s nimi pracuje, kdo je má k dispozici. Já nikoho nepodezírám, že by je zneužíval, ale možné to je a budete to ještě snadnější a ještě větší riziko ve chvíli, kdy tam bude úplně všechno. Je to jako s povinnými datovými schránkami. Bojíte se o listovní tajemství, právem! Kdopak je správcem serverů, kde jsou zprávy ukládány?

Jsou platy soudců uzavřené téma?

Možná jsem citlivější vůči veřejnému mínění, ale zkrátka nejsem moc velký příznivec platových sporů. Samozřejmě, politici se soudci sehráli nečestnou hru ve chvíli, kdy potřebovali legitimizovat generování peněz od velkých skupin lidí, placených z veřejných rozpočtů. Tehdy také za naše platy získávali politické body. Ale čistě právně vzato, vznikl dluh a ten je třeba v právním státě platit. Nic víc. Jsem rád, že to takhle proběhlo a přivítal bych, kdyby už to tak zůstalo, kdyby už se o platech dále nehovořilo. I v širším evropském srovnání máme

dnes slušné příjmy (o to horší máme peníze, ale to je jiný příběh). Penzijní systém je tady prostě takový, jaký je). Pro mě jsou platy uzavřená kapitola, zatímco blábolení všelijakých kritiků a rádoby strážců veřejných prostředků považují za politikaření a populismus.

O čem jste přemýšlel, když jste šel na naše dnešní setkání?

Přemítal jsem o třech navzájem souvisejících aspektech. O posedlosti právní regulací, o dopadech postmoderny na chování lidí a institucí a také o dnešním konceptu lidských práv. My si pořád myslíme, že se všechno musí řešit právem. Na všechno hledáme paragraf a razítko. Ale tak svět nemůže fungovat, vše se nedá popsat zákonem. Mnohé je výlučně závislé na jiných normativních systémech, ale také na obvyklé slušnosti, ohleduplnosti, racionalitě, zodpovědnosti. Třeba kvóty pro ženy v politice, byznysu, ve vedoucích funkcích. Samozřejmě, primární to je boj o voličské hlasy. Navíc tato nebetyčná hloupost nejvíc škodí těm, kterým má pomáhat. A vůbec všem. Rovnoprávnost žen a mužů je totiž v naší civilizační oblasti naprosto nezpochybnitelná samozřejmost. A v chápání rovnosti příležitosti také žádný problém. Zato nástupem norem zničíme přirozený cit pro tuto hodnotu a vytvoříme legální prostor k úpravě kvót, jak se to bude zrovna komu hodit. V nejlepším případě to dopadne to jako s emancipací. Rozumná žena protagonistům formalizované emancipace opravdu od rána do večera děkuje za takovou pomoc. Symptomatickým příkladem deformace hodnot je chování řidičů. Většinou jsem jediný člověk na silnici, který jede podle předpisů. Ne proto, že to přikazuje paragraf zákona, ale proto, že to považuji za rozumné, ohleduplné, zodpovědné. Proto také mimo vesnici jedu devadesátkou a na dálnici stotřicítkou, když to stav silnice, počasí a okolnosti dovolují. Řídím se příkazem, který je ve mně. Paragraf to nezachrání, ten stačí sotva na nejhorší excesy. V ostatních případech degraduje sám sebe snadností, s jakou je ignorován.

V době dnešní postmoderny nic neplatí a vše je tudíž možné. Jedním z důsledků je krize hodnot a autorit. Žít podle pravidel, to je bráno jako urážka, jako popírání lidské osobnosti. Kladu si ovšem otázku, jak by vypadal život společnosti bez pravidel a ohleduplnosti, bez vnímání okolí. Pravidla tady přece nejsou pro to, aby omezovala lidskou osobnost, ale naopak, aby se osobnost mohla rozvíjet jako součást společnosti, ve které člověk žije a dobře ví proč. Jistě, dřív jsme byli paralyzováni nesdílenými pravidly, nyní reagujeme přirozeně inklinací k extrémně svobodnému chování. Přesto mám obavy o děti dnes vychovávané v prostředí vyjatého individualismu. Představte si takovou

společnost za 20 let? Dnešní roztomilí školáčky se pobíjí navzájem s jinými dnešními roztomilými školáčky a školáčkami. Počítáme snad s tím, že zvítězí silnější? Silnější v čem, schopnější k čemu?

K budoucímu konfliktu směřuje také dnešní subjektivistický koncept lidských práv. Jsem hluboce přesvědčený o tom, že taková ta základní, řekněme vlastně přirozená, práva lidských bytostí známe 1000 let. Dnešní lidsko-právní doktrína vyjadřuje dost nebezpečnou představu práv jako osobních privilegií. Subjektivistické pojetí lidských práv ovšem neřeší také osobní odpovědnost. Hovořím-li o lidských právech, měl bych vlastně hovořit o mých lidských povinnostech vůči tomu druhému. Také nic nového, tak bylo pojata křesťanské desatero. Já bych měl myslet na vaše práva a vy zase na ta moje. Pak je ta reciprocita namístě. Mimochodem, jen takovým přístupem pochopíme například práva zvířat. Takže ochrana lidských práv je vlastně definována mírou lidské slušnosti a ohleduplnosti. Slušný člověk se zkrátka pod heslem svobody projevu nepostaví doprostřed křižovatky s nějakým transparentem. Slušnost mu nedovolí, a jeho nepochybné právo to ani nevyžaduje, aby ve jménu své představy bránil jiným lidem žít život podle jejich představ.

A tak se dostávám ke své základní tezi, na kterou mám snad v mých letech právo. Záleží na lidech, ne na institucích či institutech. Anebo také „člověk je vše, instituce /institut, zákon/ je pouhý nástroj v rukou člověka. Dobrý v rukou dobrého člověka, v rukou špatného člověka horší, než člověk sám“. ●

Autor: Miroslav Chochoła

Foto: Lukáš Bíba

ZIZLAVSKY

VELMI DOPORUČOVANÁ
KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ
KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ
KANCELÁŘ

Vítěz kategorie Restrukturalizace a insolvence

- testy insolvence • rozhodovací analýzy
- neformální restrukturalizace • soudní reorganizace
- zastupování

www.zizlavsky.cz

ak@zizlavsky.cz

Široká 5 | Praha 1 | PSČ 110 00 | +420 224 947 055 | +420 224 947 618

A full-page portrait of Radek Pokorný, a middle-aged man with dark, wavy hair, wearing a dark blue suit jacket over a light blue shirt. He is standing in a hallway with green walls and white architectural details, with his arms crossed and a serious expression. The background is slightly blurred, showing a doorway and a lamp.

Radek Pokorný: Kauzou, sporem nakládají strany

Rozhodčí soud organizuje řízení a je na stranách, jak se sporem naloží. Neprofesionalita není problém rozhodčího soudu, ale je to problém stran, koho si vybírají za rozhodce - říká v rozhovoru pro EPRAVO.CZ významný pražský advokát a místopředseda Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky Mgr. Radek Pokorný. V rozhovoru nejen hodnotí současnou pozici rozhodčího soudu, ale i otevřeně se vyjadřuje ke kritice své osoby, k otázce střetu zájmů a i ke kritice, že lukrativní kauzy rozhoduje jen úzká skupina rozhodců a na soudu funguje klientismus.

Pane magistře, jak dnes vnímáte pozici a pověst rozhodčího řízení v České republice?

Pozice rozhodčího řízení v Čechách si myslím, že je dobrá. Činností předchůdců, respektive lidí, kteří se věnovali arbitráži už z období před rokem 89 a kteří po roce 89 rozvíjeli rozhodčí řízení ve snaze nahradit nebo alternovat pomalu fungující justici. To znamená, že z hlediska pozice si myslím, že když se podíváte zvláště u vnitrostátních arbitráží do zemí jako je Rakousko, Francie a tak dále, tak u nás těch arbitráží probíhá řádově více než kolik v těchto zemích. To znamená pozice je dobrá. Pokud jde o pověst, tak v tom se asi budeme s různými lidmi lišit. Samozřejmě jedna věc je stálý rozhodčí soud, druhá věc jsou ad hoc arbitráže, ale v tom si myslím, že já nejsem úplně objektivní jako místopředseda stálého rozhodčího soudu, takže to bych nechal na jiných.

Jak vnímáte současný vývoj rozhodčí komunity?

Znovu říkám nebavíme se o spotřebitelských sporech, to je specifický svět. Pokud se týká rozhodčího řízení, teď mluvím o stálém rozhodčím soudu, protože nějaké statistiky těch ad hoc arbitráží já nemám a nevím. Co se týká komunity, to znamená počtu arbitrů a počtu sporů, tak u stálého rozhodčího soudu probíhá zhruba ročně přes 2000 sporů a listina se za posledních šest let rozšířila o více než 100 lidí. To znamená, že nepochybně přibýlo lidí, kteří jsou na listině stálého rozhodčího soudu, přibýlo tam hodně lidí, kteří jsou šéf právníci nebo ve vedení velkých firem a přibýlo tam hodně mladých lidí. Z tohoto hlediska ta komunita jakoby se rozrostla. Samozřejmě u sporů, které probíhají u našeho stálého rozhodčího soudu, strany mohou nominovat i člověka, který není na listině. Musí to vždy předsednictvo schválit, což se ale v podstatě stoprocentně děje.

Jaká je odpovědnost rozhodčího soudu jako instituce? Existuje tato nebo je to spíše otázkou odpovědnosti individuálního charakteru?

Občas se ji někdo, kdo neuspěje, snaží založit. Zatím se to tedy našťěstí nikomu nepovedlo. Ale je třeba si uvědomit, že skutečně až na některá parciální rozhodnutí, spor mají zcela v rukou strany a arbitři, které si jmenovali. To znamená, rozhodčí soud jako instituce je organizátor rozhodčího řízení s minimálním vlivem na konkrétní spory. To si, bohužel, málokdo uvědomuje. Navíc nalézání práva je věc složitá. Tvrdit, že když u obecného soudu soud odvolací zruší soudu prvoinstančnímu nějaké rozhodnutí, že je to špatné a měli by někoho vyšetřovat proč tomu tak je, by asi bylo podivné. Právo se nalézá a různé instituce můžou mít různé názory. To znamená, že i když soud zruší rozhodčí náleze, ještě vůbec to neznamená, že někdo něco udělal špatně.

Je tato praxe ve světovém nebo evropském porovnání obvyklá nebo je to české specifikum?

Co já vím, tak si myslím, že je to všude stejné. Jinak by to nemohlo fungovat.

Vnímáte českou právní úpravu související s rozhodčím řízením jako dostatečnou a srozumitelnou nebo je podle Vás, a teď se Vás možná ptám jako místopředsedy soudu, prostor pro změnu?

O ničem zásadním nevím. Když stávající vedení mělo první funkční období, tak jsme vytvořili několik komisí k reformám. Část změn se zapracovala a část těch věcí, které ti lidé soudu vyčítali, se diskusí vyřešila sama. Budu konkrétní. Tehdy byl ještě velký zájem zrušit vliv předsednictva, respektive předsedy, na konkrétní spory úplně, a hledal se nějaký objektivní způsob, jak jmenovat vrchního, když

se arbitři za strany nedohodnou, ale současně řada kolegů chtěla okopírovat vlastně jediný soud na světě, o kterém já vím a to je ICC, kde aparát rozhodčího soudu čte nálezy, než jsou vydány a případně senátu oponuje. Já jsem říkal kolegům, že si musí vybrat. Buď bude mít aparát větší vliv, nebo menší vliv. Ale nemůže být oboje. Já si nemyslím, že je tam dnes něco, co by zásadně volalo po změně, ale třeba někoho něco napadne a v té opravdu profesionální diskuzi potom, když si sedne 10, až 15 lidí to obhájí. Já ale o ničem zásadním v právní úpravě nevím.

Rozhodčí soud při hospodářské a agrární komoře České republiky čelí v poslední době vlně kritiky. Jeho pověst byla označena v některých médiích některými právníky za rozporuplnou. Z čeho myslíte, že to pramení?

U každého sporu je jaksi jeden vítěz a jeden poražený. Je to vždy 50 na 50, takže půlka vždy prohraje. A v té co prohrají, se vždycky najde skupinka lidí, kteří se s tím nesmíří a jsou z toho neklidní. Ti méně bohatí se mohou vztekat doma, ti, kteří mají více peněz, si občas najmou nějakou PR agenturu a začnou v médiích napadat soud nebo arbitry, a pokud náhodou prohraje osoba, která má něco společného se státem a která má volný přístup do médií, tak je to slyšet víc. To je samozřejmě jakoby jedna část příběhu, druhá část příběhu je, že spousta lidí má prostě také své ambice a snaží se je tímto způsobem formulovat.

Některé soudy jsou velmi tvrdé. Hovoří o neprofesionalitě, zpochybňují nestranost, nezájatost rozhodčího soudu. Kritizují, že například lukrativní kauzy rozhoduje jen úzká skupina rozhodců a funguje zde klientismus. Považujete takovou kritiku za oprávněnou?

Za prvé rozhodčí soud téměř nepřiděluje tzv. velké kauzy. Pokud podáte žalobu k rozhodčímu soudu, tak každá strana si jmenuje arbitra, což si vybírá daná strana sporu. Takže zbývá předseda senátu. Ve většině případů velkých sporů se tito arbitři jmenovaní stranami na předsedovi dohodnou. Předseda soudu, u velkých sporů, jmenuje předsedu senátu v několika jednotlivých případech v roce. Předseda soudu tudíž jmenuje spoustu arbitrů u malých sporů, ale tam jde spíš o to, že o to nikdo nestojí, než že by se do toho hnali, a co se týká velkých sporů, tak tam je to výjimečné. Mimochodem v těch dvou sporech, které zastupuje naše kancelář a o kterých se občas píše, tj. dálnice D47 a Škoda Transportation, tak v obou případech se ti dva nominovaní arbitři dohodli na předsedajícím rozhodci sami. To znamená, že s tím předseda soudu neměl nic společného. Takže pokud lidé mají pocit, že by chtěli soudit velké kauzy, musí se dohodnout s těmi, kteří podávají žaloby. Soud na to má minimální vliv.

Pokud se hovoří o neprofesionalitě, nestrannosti a nezaujatosti, teď mluvím o arbitrech, ne o soudu, protože soud s tím nemá nic společného, tak tam je to jednoduché. Pokud samozřejmě někdo prokáže zaujatost toho arbitra, tak se má obrátit na předsednictvo soudu a ti to budou řešit. Co se týká profesionality, tak ať ho nejmenují. Prostě kauzou, sporem nakládají strany. Já také vidím řadu senátů sestavených jinak než bych si představoval. Ale to není problém rozhodčího soudu. To je problém stran, koho si vybírají. S tím se prostě nedá nic dělat.

Část kritiky je směřována přímo k Vaší osobě. Jste místopředseda rozhodčího soudu a zároveň před ním velmi často zastupujete firmy, jež žalují státní subjekty. Naposled například spor Škoda Transportation. Někteří v tom vidí střet zájmů a nebudí to v nich důvěru.

My zastupujeme před rozhodčím soudem pouze dva spory, které se týkají státu. Jeden je skupina sporu kolem dálnice D47 a druhá je Škoda Transportation. Nic jiného tam nezastupujeme. To je jedna věc. Moc nechci rozebírat spor Škoda Transportation, protože spor vede klient a já ho jen zastupuji. Co se týká toho, že jsem místopředseda soudu, tj. člen předsednictva, a současně tam vedeme spor, tak v předsednictvu je 6 advokátů, kteří zastupují před soudem, a bylo to tak vždycky celá desetiletí,

a to jak u nás, tak v zahraničí. Ostatně Českým drahám to také tři roky nevadilo, než nabyly dojmu, že prohrají. Předsedou rozhodčího soudu ve Vídni je významný rakouský advokát a dneska, mimochodem, i předsedou ICC v Paříži je advokát, který se arbitrážím věnuje desítky let. To znamená, že je to něco, o čem dnes můžeme diskutovat, jestli je to dobře, ale otázka zní, kdo by tam potom v tom předsednictvu byl, aby věci rozuměl, ale rozhodně je to něco, co bylo vždycky a co já považuji za účelovou kritiku jenom prostě, protože teď se to hodí. Předsednictvo s průběhem konkrétní kauzy nemá obvykle nic společného a samozřejmě, kdyby u nějakého hlasování byla obava ze střetu zájmů, tak odejdu a diskuse a hlasování se neúčastním. Jako to dělají i ostatní kolegové.

Částečně to tady zaznělo, nicméně je podle Vás obvyklé, v tom evropském nebo světovém srovnání, že funkcionáři jsou často advokáti a zastupují běžně v těch velkých sporech?

Ano, je to tak. Advokáti, arbitři nebo obojí.

Tohle všechno se týká těch největších sporů, o které se zajímají i média a veřejnost. Kolik takových sporů vlastně ročně je? Jaký je poměr těch obvyklých malých a těch, které z pohledu soudu lze považovat za velké?

Já myslím, že těch velkých jsou desítky nebo malé stovky. Rozhodně vím ze své pozice o řadě sporů, které byly obrovské, a nikdo nikdy o nich neslyšel. A upřímně řečeno to je do značné míry podstata rozhodčího řízení. To znamená, že pokud ho někdo účelově nevytáhne tímto způsobem do médií, a samozřejmě vést diskuzi o rozhodčím řízení v médiích, to je prostě velmi problematické, protože tomu nikdo příliš nerozumí, tak se o tom vůbec neví.

Z tohoto poměru tedy vyplývá, že naproti většině sporů se týká menších kauz. Nicméně čísla také ukazují, že ve využívání institutu rozhodčího řízení jsou stále větší rezervy. My jsme na toto téma v září dělali rozsáhlejší materiál sami a podnikatelská veřejnost pořád dává přednost řešení sporu před obecnými soudy. Jako jedna z výhod je uváděna dvouinstančnost soudního řízení. Jak toto vnímáte? Je ta jednoinstančnost plusem?

Rozhodčí řízení také může být dvouinstanční. Stačí, když si to strany v rozhodčí doložce dohodnou. To je v pravidlech, co pamatuji. To znamená, že pokud si strany dojednávají, že rozhodčí nález bude přezkoumán jinými třemi rozhodci, tak to tak bude.

Takže je to spíše o nízké informovanosti odborné veřejnosti?

Spíše je to o tom, že většina spíše chce mít rychlý nález než dlouhé řízení. To se ale musíte

zeptat jich. Ale rozhodně rozhodčí řízení něco takového umožňuje.

Má rozhodčí soud statistiku, v kolika procentech dochází k přezkoumání rozhodčích nálezů?

Pokud se to týká našeho rozhodčího soudu, tak pokud vím, tak tam se rozhoduje ročně zhruba 2000 sporů. Bylo tak 2500, teď je toho trochu méně. A pokud vím, tak v celé historii našeho stálého rozhodčího soudu bylo zrušeno soudy zhruba 20 rozhodčích nálezů. Samozřejmě co se týká ad hoc sporů, tak to nevím.

Rozhodčí řízení má nepochybně plusy. Když bych Vás jako představitele soudu měl požádat o krátké shrnutí toho, proč by podnikatelská veřejnost měla více využívat rozhodčího řízení?

Já si myslím, že jsou dva základní. Jednak když si s rozmyslem vyberou rozhodčí senát, tak můžou vybrat lidi, kteří jsou v té oblasti odborníci. Když se podíváte na listinu, tak vidíte, že jsou tam například šéfové právních útvarů z bank a tak dále. Mohou si sestavit senát, který bude profesionální, a když k tomu budou strany takto přistupovat a nejsou to zrovna obrovské spory, kde je spousta znaleckých posudků z technických oblastí, tak to samozřejmě umí být i velmi rychlé. Ale je to zase na stranách. Snaha trváit se, že soud jako instituce je schopen ovlivnit kvalitu výkonu rozhodčího řízení si myslím, že je nepochopení. Soud organizuje řízení a je na stranách, jak se sporem naloží.

Váš rozhodčí soud je jednou z prvních institucí v Evropě, která nabízí vedení sporů on-line. Jak a kým je tento institut využíván a při jakých typech sporů?

Já se přiznám, že to do detailu nevím. O to se starají jiní kolegové. Co vím já je, že tento typ sporů začal být na provozní bázi ziskový. Což ukazuje, že zájem o něj roste a že je používán. Ale detailně bych to nechal na kolezích.

Filozofická otázka na závěr. Kam by se rozhodčí řízení v Čechách mělo v příštích deseti letech ubírat?

Jediné, co bych si přál je, skutečně aby lidé, když se jim něco nepovede, aby se dívali na svoje chyby a aby měli trochu respekt k celému institutu rozhodčího řízení a nesnažili se mu pro okamžitou výhodu ubližovat. To je celé. Já jsem ve svém životě také již ledasco prohrál, mimochodem v celé té sérii sporů na D47 Ministerstvo dopravy zatím spíše vyhrávalo, a také jsme neběhali po médiích a nekřičeli, jak je nám ubližováno. Prostě v životě to tak občas je, občas prohrajete, občas vyhrájete a měli bychom být všichni profesionály a podle toho se chovat. ●

**Autor: Miroslav Chochola, Dana Jakešová
Foto: Lukáš Bíba**

Lze smluvní pokutou utvrdit cizí dluh?

Smluvní pokuta je standardním ujednáním, které nacházíme v řadě smluv. Nejčastěji se v praxi řeší její výše (aby nebyla nepřiměřená a přitom dostatečně utvrzovala dlužníkovu povinnost) nebo její vztah k náhradě škody (zda má působit jako paušalizovaná náhrada škody). Ve svém příspěvku se chci věnovat tématu, které si zaslouží pozornost s ohledem na nový občanský zákoník a dosavadní judikaturu – může dluh jedné osoby utvrdit jiná osoba? Tzn., že když dlužník poruší svoji povinnost, smluvní pokutu zaplatí někdo jiný.

Nejvyšší soud toto dříve odmítl (srov. rozsudek NS ze dne 26. 7. 2010, sp. zn. 33 Cdo 498/2009) a předložil závěr, že smluvní pokutu mohou sjednat pouze osoby v postavení věřitel-dlužník hlavního závazku. Jelikož v rozhodnutí schází argumenty, nelze uvést, co k němu soud vedlo.

Smluvní pokuta představuje určité plnění, které povinný poskytne, je-li porušena utvrzená povinnost. Tolik základní vymezení institutu. Jazykový výklad § 2048 obč. zák. navrhuje k tradičnímu chápání smluvní pokuty – text „ujednají-li si strany pro případ porušení smluvené povinnosti smluvní pokutu...“ lze jistě dobře chápat jako „ujednají-li si strany pro případ porušení [mezi nimi] smluvené povinnosti smluv-

ni pokutu...". Toto je nejspíš i úvaha, kterou se ubíral Nejvyšší soud, když vykládal § 544 odst. 1 obč. zák. 1964.

Naše zkoumání za účinnosti nového občanského zákoníku musíme začít tím nejpodstatnějším – jedná se o platné ujednání? Ustanovení § 547 obč. zák. stanoví, že právní jednání musí svým obsahem a účelem odpovídat dobrým mravům a zákonu. Zákon na žádném místě nezakazuje, aby se jedna osoba zavázala plnit pro případ, že někdo jiný poruší svoji povinnost. Takové ujednání není ani v rozporu s dobrými mravy a je výrazem autonomie vůle, potažmo smluvní svobody.

Dále je třeba řešit, zda můžeme toto ujednání podřadit pod určitý pojmenovaný typ, anebo zda se jedná o nepojmenovanou smlouvu zakládající závazek, na který lze analogicky použít některá pravidla z pojmenovaných typů.

Může jít o ručení? Účelem ručení je poskytnout věřiteli možnost náhradního uspokojení pro případ, že dlužník nesplní svoji povinnost; splněním ručitele dochází k uspokojení věřitele a k subrogaci jeho práv na ručitele (§ 1937 obč. zák.). To je zcela jiná funkce, než kterou má smluvní pokuta, jejíž splnění nemá zpravidla vliv na trvání povinnosti dlužníka (§ 2049 obč. zák.). Navíc v ručitelském prohlášení se musí ručitel výslovně zavázat uspokojit konkrétní pohledávku věřitele (srov. rozsudek NS ze dne 23. 10. 2011, sp. zn. 33 Odo 68/2001), což zde není splněno, neboť vůbec nedochází k náhradnímu uspokojení věřitele. Z těchto důvodů se domnívám, že předmětné ujednání nelze podřadit pod institut ručení.

Podíváme-li se do starší literatury (např. SEDLÁČEK, J. Obligační právo. Díl 1. Reprint. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 105), zjistíme, že se předmětné ujednání považovalo za jeden z typů nepravé smluvní pokuty. Institut smluvní pokuty lze charakterizovat též funkcemi, které plní. Základní jsou tyto: utvrzovací, motivační a sankční. Ujednáním smluvní pokuty věřitel zdůrazňuje důležitost povinnosti dlužníka; tuto funkci má jistě i ujednání s třetí osobou. Smluvní pokuta má též vytvářet tlak na dlužníka, který v případě, že nesplní svoji povinnost, bude vystaven následkům v podobě předem dohodnuté ekonomické zátěže; tato motivační funkce u ujednání se třetí osobou schází. Konečně sankční funkce spočívá ve vzniku další povinnosti, která existuje vedle té utvrzené; i když při ujednání se třetí osobou též vzniká další povinnost, není to sankce v neprospěch dlužníka, tudíž tato funkce zde opět schází.

Jediným styčným bodem je proto utvrzovací funkce, což mne vede k závěru, že předmětné ujednání je nespécifickým, akcesorickým utvrzovacím institutem, který nelze primárně hodnotit jako smluvní pokutu. Jde však o institut nejbližší a klade se proto otázka, zda lze některá pravidla z regulace smluvní pokuty použít analogicky. Konkrétně jde o dvě ustanovení – vyloučení věřitelova práva na náhradu škody (§ 2050 obč. zák.) a moderační právo soudu při nepřiměřeně vysoké smluvní pokutě (§ 2051 obč. zák.).

Jedním z pravidelných následků sjednání smluvní pokuty je vyloučení vzniku věřitelova práva na náhradu škody, která vznikla z porušení utvrzené povinnosti (§ 2050 obč. zák.). Není to však jen vyloučení vzniku práva poškozeného, nýbrž i vyloučení vzniku povinnosti škůdce. Zde je třeba připomenout, že dlužník má nejen povinnost plnit, ale též právo plnit dluh (srov. § 1936 obč. zák., anebo § 1995 obč. zák., podle něhož může dlužník zabránit prominutí dluhu). Domnívám se, že tu bez dalšího není prostor pro analogické použití, neboť bez souhlasu dlužníka-škůdce nelze narušit jeho právo rozhodnout o tom, zda chce či nechce být vystaven riziku vzniku povinnosti hradit škodu. Pokud by však dlužník s utvrzením své povinnosti třetí osobou souhlasil (ať již předem nebo následně), prostor pro analogii by se otevřel, neboť hlavní námitka by odpadla.

Dále si lze položit otázku, zda se povinný může u soudu domáhat snížení nepřiměřeně vysokého plnění tak, jak to může činit dlužník v případě smluvní pokuty (§ 2051 obč. zák.)? Pravidlo o soudní moderaaci je konkrétním vyjádřením požadavku na soulad výše smluvní pokuty s dobrými mravy, přičemž v tom nejobecnějším pojetí jde o projev snahy po smluvní spravedlnosti, a tudíž o omezení smluvní svobody. Je-li zájmem zákonodárce, aby povinný nebyl sankcionován více, než se v konkrétním případě jeví obecně spravedlivé, zřejmě není důvod tuto ochranu nepřiznat i povinnému-třetí osobě (o sankci se jedná tak jako tak). Ani zde by možnost soudu snížit výši plnění nebyla neomezená – věřitel by vždy měl právo na plnění alespoň ve výši vzniklé škody (je třeba si uvědomit, že toto pravidlo platí obecně, ne jenom v případech, v nichž smluvní pokuta představuje paušalizovanou náhradu škody).

Na základě výše uvedeného se domnívám, že zaváže-li se třetí osoba pro případ, že dlužník nesplní svoji povinnost, poskytnout věřiteli určité plnění, jde o platné právní jednání.

Jde o nespécifický utvrzovací institut, který má sice nejbližší ke smluvní pokutě, není s ní však identický; v určitých případech (v závislosti na konkrétním výkladu daného ujednání) lze pravidla o smluvní pokutě použít analogicky. ●

JUDr. Petr Bezouška, Ph.D., Of Counsel
PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

advokátní kancelář

advokátní kancelář

VÁŠ PARTNER VE STŘEDNÍ EVROPĚ
JIŽ VÍCE NEŽ 20 LET

CHAMBERS
EUROPE
AWARDS
for Excellence
2014
WINNER

THE LAWYER
EUROPEAN CONFERENCE & AWARDS
WINNER
Law Firm of the Year, Central Europe
2015

Member

LexMundi
World Ready

“PRK PARTNERS STOJÍ NA STEJNÉ ÚROVNI JAKO TI NEJLEPŠÍ ZE ZAHRANIČÍ.”

LEGAL 500

“PRK PARTNERS UTVÁŘELA ČESKÉ ADVOKÁTNÍ PROSTŘEDÍ A PŘEKLENULA
ROZDÍLY MEZI LOKÁLNÍMI A MEZINÁRODNÍMI FIRMAMI.”

IFLR

“JEJICH TÝM NA NÁS ZAPŮSOBIL. OPRAVDU.”

CHAMBERS EUROPE

WWW.PRKPARTNERS.COM

PRAHA | BRATISLAVA | OSTRAVA

Elektrina a plyn od jednoho dodavatele nám šetří čas i peníze

Odebírejte elektřinu i plyn od ČEZ. Vedle výhodné elektřiny pro vás máme plyn **ČEZ S ODMĚNOU**, který je každý rok levnější, a uspoříte až 10 %. Navíc všem, kdo topí zemním plynem, dáme **bonus do výše 2 000 korun**.

Zavolejte na naši Zákaznickou linku nebo se zastavte v některém z našich kontaktních míst.

Pomůžeme vám ušetřit.

www.cez.cz/odmena | Zákaznická linka 371 100 100

JSME S VÁMI. SKUPINA ČEZ

Omezující klauzule ve smlouvách o obchodním zastoupení

Smlouva o obchodním zastoupení (v angloamerickém právu známá jako agency) upravená v ustanoveních § 2483 až 2520 občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.; dále jen „občanský zákoník“) je moderním typem distribuční smlouvy, jejímž prostřednictvím organizuje zastoupený distribuční síť pro své zboží či služby. Významnou otázkou při sjednávání tohoto typu smluv je také vztah obchodního zastoupení k soutěžnímu právu, zejména pokud jde o klauzule omezující zástupce při určování prodejních cen nebo omezující jeho obchodní aktivity na určitou územní oblast.

Kdy existuje mezi zástupcem a zastoupeným soutěžní vztah?

Pro určení, zda omezující klauzule spadají do působnosti § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže (zákon č. 143/2001 Sb., v platném znění), který zakazuje dohody mezi soutěžiteli narušující soutěž, je rozhodující, zda obchodní zástupce nese finanční a obchodní rizika transakce, kterou je pověřen navrhnout nebo uzavřít jménem a na účet zastoupeného. Smlouva o obchodním zastoupení totiž nespadá do rámce zakázaných dohod podle § 3 odst. 1 zákona, jestliže obchodní zástupce nenese žádné nebo pouze zanedbatelné finanční riziko při sjednávání a uzavírání určitého obchodu v zájmu zastoupeného. V těchto případech je obchodní zástupce považován soutěžním právem za subjekt, který nevystupuje na trhu samostatně, ale je součástí (pomocníkem) zastupovaného subjektu. Zástupce i zastoupený tak budou tvořit jednu hospodářskou jednotku[1] a jakákoliv omezení obchodní svobody zastoupeného nebo obchodního zástupce nebudou předmětem regulace ze strany soutěžního práva. Pokud však obchodní zástupce ponese vlastní podnikatelské riziko při sjednávání a uzavírání obchodů pro zastoupeného, smlouva o obchodním zastoupení může spadat do rámce dohod narušujících soutěž, neboť se bude jednat o vztah uzavíraný mezi dvěma nezávislými soutěžiteli. V těchto případech nesmí být obchodní zástupce ze strany zastoupeného nijak omezován, aby mohl vyrovnat náklady a hospodářská rizika spojená s uzavíráním obchodů.

Přestože rozložení hospodářských rizik mezi zastoupeného a zástupce je nezbytné posuzovat případ od případu s přihlédnutím ke všem ekonomickým i právním okolnostem, Evropská komise ve svých Pokynech k vertikálním omezením[2] uvádí demonstrativní výčet rizik, jejichž absence ospravedlňuje závěr, že předmetná smlouva o obchodním zastoupení nespadá do zákazu dohod narušujících soutěž ve smyslu čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie. Jedná se o případy, kdy vlast-

nické právo ke smluvnímu zboží nepřechází na obchodního zástupce, a současně zástupce nenese žádné z následujících rizik:

- Zástupce nenese náklady spojené s dodáním smluvního zboží, včetně nákladů na dopravu (to však podle Pokynů k vertikálním omezením nevylučuje, aby zástupce přepravoval smluvní zboží, pokud náklady na dopravu ponese zastoupený);

- zástupce nenese náklady spojené se skladováním zboží a neprodané zboží je oprávněn vrátit zmocniteli bez jakýchkoliv poplatků (otázkou však je, zda financování zásob, které má zanedbatelný význam pro daný smluvní vztah, může samo o sobě vést k závěru, že zástupce je samostatným obchodníkem);[3]
- zástupce neodpovídá za škodu způsobenou smluvním zbožím vyjma případů, kdy škoda vznikla zaviněním obchodního zástupce (tato kategorie zřejmě míří na případy, kdy zástupce převezme odpovědnost za škodu způsobenou vadou zboží);
- zástupce neručí za splnění povinností třetí osobou vyjma případů, kdy k nesplnění došlo v důsledku zástupcem zaviněného jednání (účastníci smlouvy tedy nemohou ani smluvně rozšířit odpovědnost zástupce za splnění závazků třetí osobou);
- zástupce se nepodílí na nákladech spojených s podporou prodeje, jako jsou např. náklady na zveřejnění reklamních inzerátů (domnívám se, že toto kritérium by se mělo uplatnit pouze v případě vynucování úhrady těchto nákladů ze strany zastoupeného, ale nikoliv v případě zástupcem dobrovolně převzatého závazku k úhradě určité části nákladů);
- zástupce nenese náklady na vybavení obchodních prostor nebo školení zaměstnanců, ledaže jsou tyto náklady plně uhrazeny zastoupeným (Pokyny k vertikálnímu omezení blíže nevysvětlují, proč by neměl zástupce nést náklady určené na podporu jeho podnikatelské činnosti; relevantním ukazatelem by zde mělo spíše být, zda se jedná o náklady odpovídající činnosti zástupce, nebo náklady, které jsou zpravidla vynakládány samostatnými obchodníky); a
- zástupce nevykonává na stejném výrobním relevantním trhu další činnosti vyžadované zastoupeným, ledaže náklady s tím spojené plně hradí zastoupený.

Lze shrnout, že ve smlouvách o obchodním zastoupení je nezbytné posoudit, zda obchodní zástupce vystupuje pouze v úloze pomocníka zastoupeného (tzv. pravá dohoda o obchodním zastoupení) nebo v postavení samostatného obchodníka, který nese riziko s uskutečněním daného obchodu (tzv. nepravá dohoda o obchodním zastoupení). V případech, kdy obchodní zástupce převezme některé z výše uvedených rizik, lze v souladu s povinností tzv. eurokonformního výkladu předpokládat, že předmětná smlouva o obchodním zastou-

pení bude spadat do rámce dohod narušujících soutěž ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Důsledky shora podaného rozlišení mezi tzv. pravou a nepravou dohodou o obchodním zastoupení jsou pro smluvní strany zcela zásadní. V případech pravé dohody o obchodním zastoupení, kdy je obchodní zástupce považován za součást zastoupeného, jsou totiž omezení uložená obchodnímu zástupci vyňata z působnosti § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Zejména se může jednat o následující omezující klauzule:

- Omezení území, na kterém je zástupce oprávněn vykonávat svoji činnost a prodávat smluvní zboží nebo služby;
- omezení okruhu osob, kterým smí zástupce prodávat smluvní zboží nebo služby;
- dodržování závazného stanovení cen a jiných obchodních podmínek při prodeji zboží a služeb konečným spotřebitelům.

V těchto případech se bude jednat o tzv. doplňková omezení, která jsou nezávadná vzhledem k tomu, že obchodní zástupce je pouze „prodlouženou rukou“ zastoupeného, který nese veškerá finanční a obchodní rizika vyplývající z daného smluvního vztahu a musí tak mít zachovanou možnost určovat svoji vlastní obchodní politiku a marketingovou strategii v rámci soutěže s konkurenty.

Naopak, pokud je smlouva o obchodním zastoupení uzavřena mezi samostatnými soutěžiteli ve smyslu soutěžního práva, tj. obchodní zástupce přebírá určitá rizika spojená s realizací obchodu, bude se na danou smlouvu vztahovat § 3 odst. 1 zákona, a to včetně tzv. blokove výjimky,[4] která stanoví podmínky, za kterých jsou vertikální dohody narušující hospodářskou soutěž vyjmuty ze zákazu dohod narušujících soutěž. Zde je třeba připomenout, že bez ohledu na tržní podíly smluvních stran budou jakékoliv závazky zástupce dodržovat při prodeji zboží ceny stanovené zastoupeným považovány za tzv. černé (zakázané) klauzule, kterým nelze výjimku poskytnout (srov. čl. 4 písm. a) blokove výjimky).

Závěr

Pro posouzení platnosti smlouvy o obchodním zastoupení má po právní stránce zásadní význam i její posouzení z hlediska veřejnoprávní úpravy ochrany hospodářské soutěže. Přestože tuzemská právní úprava ochrany hospodářské soutěže výslovně neupravuje problematiku obchodního zastoupení, je třeba říci, že výše uvedené principy obsažené v soutěžním právu EU jsou zohledňovány při aplikaci vnitrostátního

práva na ochranu hospodářské soutěže v rozhodnutích tuzemského antimonopolního úřadu i správních soudů.[5] ●

Mgr. Tomáš Fiala, Ph.D., advokát
člen České asociace pro soutěžní právo
Vejmělka & Wünsch, s.r.o.

Poznámky

- [1] Pro účely soutěžního práva může být v určitých případech dva nebo více subjektů považováno za jednoho soutěžitele z důvodu vlastnictví nebo kontrolního vlivu. Ačkoliv podnikatelé budou mít samostatnou právní subjektivitu, jejich ekonomické vazby budou natolik úzké, že budou považovány za jednoho soutěžitele. Typickým příkladem může být dohoda mezi mateřskou a dceřinou společností. Tato smluvní ujednání sice mohou být formálně označena jako dohoda mezi soutěžiteli, ale dohoda tohoto typu nebude spadat do působnosti § 3 odst. 1 zákona, neboť zúčastněné společnosti tvoří tzv. jednu ekonomickou jednotku, v jejímž rámci nemá dceřiná společnost reálnou možnost ovlivňovat své jednání na trhu.
- [2] Viz čl. 12 a násl. Pokyny pro vertikální omezení (Commission Guidelines on Vertical Restraints, 2010/C 130/01).
- [3] Tribunál ve svém rozsudku ve věci Daimler Chrysler nepřisvědčil názoru Komise, podle něhož měl závazek zástupce koupit určitý počet předváděcích vozidel dokladovat závěr o nepravém obchodním zastoupení (viz body 108 a 109 rozsudku).
- [4] Nařízení Evropské komise č. 330/2010 o aplikaci článku 101 odst. 3 Smlouvy na určité druhy vertikálních dohod a jednání ve zájemné shodě.
- [5] Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2008, č. j. 7 Afs 40/2007, ve věci SAZKA, rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 3. 12. 2004, č. j. S 141/04-7198/04-ORP, ve věci JIZERSKÉ PEKÁRNY; ze dne 8. 9. 2005, č. j. S 22/05-5201/05-OOHS, ve věci JELÍNEK – výroba nábytku.

Nejlepší jsou
na špičce...

135

1880 - 2015 Anniversary

BARKER
ENGLISH SHOEMAKERS SINCE 1880

www.barker-shoes.cz

Miluji náš dům teď patří mé exmanželce.

Život je plný zvratů a každý
z nich si žádá rozhodnutí.
Swiss Life pomáhá svým klientům
rozhodovat se správně v oblasti
správy privátních financí
a majetku již od roku 1857.

844 111 444

www.swisslifeselect.cz

premium@swisslifeselect.cz

Nepřípustnost dovolání dle o.s.ř. u peněžitého plnění nepřesahujícího 50 000 Kč

Skutečnost, že zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v účinném znění (dále jen o.s.ř.), omezuje přípustnost dovolání proti rozsudkům a usnesením, v nichž bylo napadeným výrokem rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 50 000 Kč, není nic nového. V praxi však toto omezení přináší stále problémy zejména v případech, kdy jsou napadána rozhodnutí (výroky) týkající se více samostatných nároků s odlišným skutkovým základem.

Nepřípustnost dovolání v případě peněžitého plnění nepřevyšujícího částku 50 000 Kč je zakotvena v ustanovení § 238 odst. 1 písm. c) o.s.ř. Nejedná se sice o omezení absolutní, neboť nedopadá na případy, kdy jde o vztahy ze spotřebitelských smluv nebo o vztahy pracovněprávní, přesto však bude dopadat na valnou většinu podaných dovolání. Při ověřování, zda se na konkrétní případ bude toto omezení vztahovat, nehraje roli výše příslušenství předmětných pohledávek, neboť k němu se ze

zákona nepřihlíží. Rozhodný bude pouze samotný základ uplatněného nároku, případně nároků.

Byť je v případě dovolání v souladu s ustanovením § 241 o.s.ř. nutné zastoupení (a dokonce i sepsání dovolání) advokátem nebo notářem (ve výjimečných případech jen osobou s právním vzděláním), objevují se případy odmítnutých dovolání z důvodu, že peněžité plnění nepřesahuje částku 50 000 Kč, relativně často. Jedná se především o případy, kdy bylo uplatněno více samostatných nároků s odlišným skutkovým základem. Jedním z takových případů je například i nedávno usnesením Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2015 odmítnuté dovolání ve věci projednávané pod sp. zn. 29 Cdo 2028/2015.

Žalobce se v uvedeném řízení po žalovaném domáhal peněžitého plnění ve výši 36 571,20 Kč z titulu nezaplacených účetních služeb a ve výši 36 300 Kč z titulu smluvní pokuty. Prvostupňový soud oba tyto nároky zamítl v jediném výroku a odvolací soud jeho rozsudek potvrdil. Oba uplatněné nároky dohromady sice částku 50 000 Kč přesahují, ale samostatně ji nepřesahuje ani jeden z nich. A právě tato podmínka, aby limitní částku přesahoval každý samostatný nárok, je nejpodstatnější pro ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu ohledně přípustnosti dovolacího řízení (srov. zejm. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 1999, sp. zn. 2 Cdon 376/96).

Nemusí se přitom jednat jen o otázku vztahu nároku na plnění a na zaplacení smluvní pokuty. Nepřípustnost dovolání se týká i případů, kdy je jednomu žalovanému uloženo peněžité plnění několika rozdílným žalobcům. Celkový součet plnění limitní částku přesahuje, ale nepřesahuje ji již žádné z přiznaných plnění samostatně (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 9. 1999, sp. zn. 25 Cdo 2136/99). Samostatně se budou posuzovat i nároky na zaplacení dodaného zboží mezi totožnými subjekty, pokud mají odlišné skutkové základy, jako např. pokud bylo zboží dodáno na základě odlišných objednávek (srov.

např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 3. 2005, sp. zn. 29 Odo 1373/2004, nebo náleznost Ústavního soudu ze dne 10. 4. 2008, sp. zn. III. ÚS 307/05). Samostatně budou posuzovány i nároky na vrácení půjčených finančních prostředků mezi totožnými subjekty, vychází-li tyto z různých smluv o půjčce. Výše každého plnění přitom musí limitní částku přesahovat, nikoliv ji jen dorovnat (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2014, sp. zn. 33 Cdo 4318/2014).

Nedostatečné posouzení skutkového základu peněžitého plnění, zejména zda se nemůže jednat o více samostatných nároků, tak může velmi lehce způsobit neúspěch v celém dovolacím řízení. Následně odmítnuté dovolání potom zase může představovat pro zastoupeného klienta právní titul pro náhradu škody vůči jeho právnímu zástupci.

S ohledem na výše uvedené by proto mělo být před podáním každého dovolání důkladně zváženo, zda se v daném případě nemůže jednat o peněžité plnění z několika různých samostatných nároků. Splnění peněžitého limitu 50 000 Kč dle § 238 odst. 1 písm. c) o.s.ř. se musí týkat každého z uplatněných nároků (jejich skutkových základů), a to bez ohledu na to, zda o nich bylo soudy rozhodnuto v jediném výroku. ●

Mgr. Jiří Myšák, advokát
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář, s.r.o.

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
www.iustitia.cz

Cestovní kancelář

FISCHER
Svět vašich zážitků

**DÍTĚ
ZCELA
ZDARMA**

Vyberte si včas z nejlepších
dětských klubů u moře

- **1 DÍTĚ** do 15 let **ZCELA ZDARMA**
a až pro 3 další **UBYTOVÁNÍ ZDARMA**
- **ZÁLOHA JEN 1 490 Kč** na osobu
- **PARKOVÁNÍ** na letišti **ZDARMA**
- **ZDARMA ZMĚNA** termínu, destinace nebo hotelu
ještě týden před odletem
- **ZVÝHODNĚNÉ STORNO** do 45 dní před odletem

REZERVUJTE DO 15. 1. 2016

www.fischer.cz ☎ 800 12 10 10

Zamyšlení nad civilním procesem de lege lata a jeho perspektivy

Civilní proces jako právem normovaný postup soudu, účastníků a dalších subjektů řízení, klade velké nároky především na odbornou znalost práva. Na účastníky řízení jsou v tomto ohledu kladeny požadavky daleko vyšší než při jiných právních jednáních. V závislosti na rekodifikaci soukromého práva se postupně mění i civilní proces, neboť cílem každého procesu je zajištění realizace práva, přičemž obsah toho, co má být realizováno, je určován právem hmotným.

Civilní proces de lege lata

Nejvýznamněji ovlivňují podobu civilního procesu přirozené procesní zásady. Ty mají podstatný vliv na základní pilíře procesu, kterými jsou:

- postavení a role soudce v procesu,
- procesní aktivita účastníků řízení,
- způsob zahájení řízení a jeho průběh,
- rozsah a průběh dokazování, a konečně
- účinky meritorního rozhodování v oblasti hmotného práva.[1]

Zejména, nikoliv však bezvýjimečně, ovlivňují výše uvedené pilíře celkovou efektivitu civilní soudní ochrany práv, ve které platí, že postup soudu má být účinný (spravedlivý), tj. dostatečně rychlý a hospodárný.

Má-li soud postupovat rychle a účelně, musí do procesu zapojit jeho účastníky a dát jim zřetelně najevo, že to jsou do značné míry právě oni, kdo je odpovědný za výsledek řízení.

Povinnost pečovat o rychlý postup řízení za splnění procesních podmínek však nadále zůstává na straně soudu a aktivní role soudce je dnes všeobecně uznávanou nezbytností. Aktivní role účastníků řízení rovněž, zejména pak ve sporném řízení. Výsledkem je v moderním civilním procesu kompromis vymezující jejich procesní aktivitu navzájem.[2]

Zvyšující se náročnost civilního procesu

Náročnost civilního procesu se neustále zvyšuje, mj. i pod tíhou relativně nové hmotněprávní úpravy soukromého práva. Civilní proces klade stále větší nároky na účastníky řízení, kteří musí aktivně přispívat k formulaci právního názoru. Aniž se formálně opouští zásada *iura novit curia*, zejména řádné opravné prostředky argumentující pochybením soudu nižší instance v právní otázce se stávají komplexnějšími.[3] Obsahová stránka těchto podání se mění. Musí snášet celou řadu právních argumentů včetně rozsáhlé citace judikatury domácí, judikatury ESLP a Soudního dvora EU, případně též judikatury zahraniční, aby měly šanci uspět.

Rovněž tak dovolání, jakož i další mimořádné opravné prostředky, již nadále nemohou být pouhým převyprávěním předchozího opravného prostředku, ale měly by napříště soudci nabídnout promyšlenou právní analýzu včetně přesných citací relevantní judikatury a právní literatury. Tato procesní podání přitom i v českém právním prostředí přestávají být výjimkou. Je to především vliv angloamerické právní kultury, rovněž tak vliv práva evropského, který je v této oblasti citelný. Anglický, stejně tak americký vliv je nepřehlédnutelný a odehrává se na několika úrovních, od prolínání právně-teoretických otázek až po personální výměnu a osobní zkušenosti.[4] Také evropský rozměr má svůj význam.

V kontradiktorním sporném řízení nemůže účastník očekávat, že spor vyhraje, pokud bude pasivní.[5] Na účastnících řízení leží odpovědnost za prokázání skutkového stavu za použití důkazů, které je potvrdí. Aktivní role účastníků bude v tomto pojetí nezbytným požadavkem. Avšak v angloamerickém typu právní kultury jsou zvýšené nároky kladené na účastníka řízení ještě zřetelnější, když např. typická americká žaloba obvykle obsahuje mimořádné množství nejružnějších, často až spektakulárních důvodů, pro které je žalobce v právu; naproti tomu žalobce v kontinentálním systému práva nic takového činit nemusí, neboť soud obvykle není právním odůvodněním žaloby vázán.[6]

I při postupné modifikaci dopadů zásady *iura novit curia* a následně větší úloze stran při právní argumentaci však bude odpovědnost za správnou aplikaci práva zůstávat v teoretické rovině na straně soudu, který nebude a nemůže být vázán právním hodnocením stran. Soud tedy může celou věc vyhodnotit po právní stránce jinak, než jak ji hodnotily procesní strany.[7]

Posilování odpovědnosti účastníků řízení za průběh civilního řízení, stejně jako odpovědnosti za jeho výsledek, se u nás projevuje od začátku 90. let minulého století ve všech významných novelách občanského soudního řádu.[8]

Perspektivy civilního procesu de lege ferenda

Jaké jsou tedy perspektivy civilního procesu? Základní požadavek zůstává nepochybně stále stejný. Civilní proces je univerzálním způsobem soudní ochrany práv. Nejbližší vývojové tendence jsou spojeny především s úsilím o zefektivnění soudní ochrany práv, tj. z hlediska její rychlosti, hospodárnosti a funkčnosti.

K nejpodstatnějším změnám, které jsou doporučovány, patří v první řadě posílení aktivní role soudu. Mělo by být dosaženo takového řešení mezi postavením soudu a účastníkem řízení, které by umožnilo soudní zásah do řešení konfliktu situace tam, kde se to nabízí, např. procesní ochrana slabších, ochrana proti zneužívání práv, posílení role soudu v důkazním řízení aj.

Do oblasti doporučených změn se řadí i snaha o zrychlení a zhospodárnění řízení. Sem nepochybně patří všechna opatření směřující k omezení počtu soudních jednání, sankce za zdržování procesu, připuštění zjednodušených forem řízení, opatření proti zneužívání opravných prostředků, zvláštní úprava pro některá specifická řízení aj.[9]

Vývoj v právní úpravě civilního procesu sleduje rovněž zvýšení možnosti co nejsnadnějšího přístupu k soudu pro každého. Zde se vychází ze zásady, že žádná překážka ekonomické nebo jiné povahy by neměla žádné osobě bránit, aby se dovolala spravedlnosti. Zejména v této souvislosti je třeba řešit otázky problematiky nákladů řízení, stejně jako neúměrné zdlouhavosti řízení v některých případech.

Budoucnost by tedy měla patřit procesu jednoduchému, rychlému, co nejméně nákladnému, který by přitom řádně zajišťoval ochranu uplatněných práv. V tomto směru lze vyvozovat budoucí vývoj civilního procesu. ●

Mgr. Miroslav Sedláček, Ph.D.
ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky

- [1] Macková, A. Proměny soudní ochrany práv v běhu času. In Dvořák, J., Malý, K. a kol. 200 let Všeobecného občanského zákoníku. Wolters Kluwer ČR, a.s., Praha, 2013, 268 s.
- [2] Winterová, A. O nové pojetí civilního procesu. Praha: AUC – Iuridica, 4/2004, 18 s.
- [3] Bobek, M., Kühn, Z. a kol. Judikatura a právní argumentace. 2. vydání. Praha: Auditorium, 2013, 179s.
- [4] Tamtéž, 180 s.
- [5] Macková, A. Právní pomoc advokátů a její dostupnost. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2001, 161 s.
- [6] Bobek, M., Kühn, Z. a kol. d. cit. v pozn. 3, 179 s.
- [7] Chmelíček, P. K aktuálním otázkám současného vývoje civilního soudního řízení. Právní rozhledy, 10/2005, 365 s.
- [8] Srov. zákon č. 519/1991 Sb. (ustanovení § 5 zákona – zákaz hmotněprávní poučovací povinnosti soudu, ustanovení § 120 odst. 3 zákona – fikce pravdivosti nesporných tvrzení); dále zákon č. 171/1993 Sb. (ustanovení § 153a zákona – možnost uznání nároku, ustanovení § 153b zákona – sankce v podobě rozsudku pro zmeškání, ustanovení § 153 odst. 1 zákona – zásada rozhodnutí na základě skutkového (nikoliv skutečného) stavu); dále zákon č. 30/2000 Sb. (ustanovení § 114b zákona – kvalifikovaná výzva k vyjádření k žalobě a kontumační rozsudek pro uznání, ustanovení § 205a zákona – zásada neúplné apelace); zákon č. 7/2009 Sb. (ustanovení § 114c odst. 5 a 118b zákona – zákonná koncentrace řízení, a nová doručovací úprava), atd.
- [9] Winterová, A., Macková, A. a kol. Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací. 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015, 55 s.

Děkujeme našim klientům

Vítěz kategorií:

Právo informačních technologií
Telekomunikace a media

Bude obnovena povinná participace zaměstnanců v dozorčích radách akciových společností?

Podle právní úpravy obchodního zákoníku,[1] tedy do konce roku 2013, byla účast zaměstnanců v dozorčích radách akciových společností s více než 50 zaměstnanci povinná.[2] Dvě třetiny členů dozorčí rady těchto společností volila valná hromada a zbývající jednu třetinu pak zaměstnanci společnosti (tzv. kodeterminace), přičemž společnost mohla stanovami tento poměr ve prospěch zaměstnanců dále zvýšit. Právo volit tyto členy dozorčí rady pak náleželo pouze zaměstnancům, kteří byli ke společnosti v pracovním poměru, a to přímo nebo prostřednictvím volitelů (ve společnostech s více než tisícem zaměstnanců, pokud tak stanovil volební řád společnosti). Právo být volen pak náleželo osobám, které byly v době volby v pracovním poměru ke společnosti nebo byli zástupci či členy zástupce zaměstnanců.

V souvislosti s rekonstrukcí soukromého práva, v rámci které byl (mj.) obchodní zákoník nahrazen zákonem o obchodních korporacích,[3] povinná účast zaměstnanců v dozorčích radách soukromých akciových společností zanikla. Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích vypuštění povinné participace zaměstnanců odůvodňovala zejména sníženou konkurenceschopností a zvýšenými transakčními náklady, přičemž odkazovala na právní řády Polska, Maďarska a Estonska, které tuto povinnost rovněž vypustily.

Tento současný stav se však zjevně nelíbí některým sociálně-demokratickým poslancům, kteří na začátku září tohoto roku předložili poslanecké sněmovně návrh krátké novely zákona o obchodních korporacích, která by povinnou zaměstnaneckou participaci znovu zavedla, a to za obdobných podmínek, jako dříve stanovil obchodní zákoník (viz výše). Navrhovatelé ve prospěch povinné zaměstnanecké participace argumentují zejména tím, že zastupování zaměstnanců v řídicích orgánech obchodních společností je evropským základním právem, přičemž odkazují na Chartu základních sociálních práv zaměstnanců Evropské unie z roku 1989 a na článek 153 odst. 1 písm. f) Lisabonské smlouvy, který stanoví, že unie podporuje a završuje aktivity členských zemí mj. při zastupování a kolektivní obraně zájmů zaměstnanců a zaměstnavatelů, včetně účasti při rozhodování o obchodní politice. Dále navrhovatelé uvádějí, že současný stav je v rozporu s praxí existující v nejvýspělejších a ekonomicky nejsilnějších zemích Evropské unie a argumentaci „snížené konkurenceschopnosti“, kterou uvádí důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích, označují za účelovou a ničím nepodloženou.

Je zřejmé, že otázka povinné zaměstnanecké participace v dozorčích radách je do jisté míry otázkou politickou. Tento článek tedy nemá za cíl se přiklonit k jedné či druhé variantě, nicméně je nutné upozornit na některé právní nedostatky této novely, které jsou důsledkem „jednoduchosti“ navrhovaného řešení. Prostá implementace předchozí úpravy obchodního zákoníku do zákona o obchodních korporacích může na první pohled působit elegantně, při bližším zkoumání je však zjevné, že jde o řešení nevhodné. Zákon o obchodních korporacích totiž, jak je známo, umožňuje akciovým společnostem (na rozdíl od dřívější úpravy obchodního zákoníku) zvolit mezi dualistickým (tvořeným představenstvem a dozorčí radou) a monistickým (tvořeným statutárním ředitelem a správní radou) systémem vnitřního řízení. Navrhovatelé novely s monistickým uspořádáním společnosti počítají s tím, že využívají

§ 456 odst. 2 zákona o obchodních korporacích, který stanoví, že „kde se v tomto zákoně stanoví o dozorčí radě, rozumí se tím podle okolností správní rada nebo předseda správní rady anebo jiný orgán s obdobnou kontrolní působností.“. Dle tohoto ustanovení by se tedy povinná zaměstnanecká participace měla týkat rovněž správní rady. Problém je ovšem v tom, že působnost správní rady a dozorčí rady je do jisté míry odlišná. Rozsah působnosti správní rady je navíc v současné české právní teorii v některých ohledech sporná, nicméně s jistotou se dá říci, že je rozsah její působnosti širší než působnost dozorčí rady. Správní radě (na rozdíl od dozorčí rady) např. přísluší i působnost v oblasti obchodního vedení.[4] V souladu s § 460 odst. 2 zákona o obchodních korporacích pak správní radě přísluší tzv. zbytková působnost (tedy jakákoliv věc, týkající se společnosti, ledaže ji zákon o obchodních korporacích svěřuje do působnosti valné hromady). V akciových společnostech s dualistickým systémem však zbytková působnost náleží dle § 163 občanského zákoníku[5] představenstvu společnosti. Významnou otázkou je působnost správní rady vůči valné hromadě společnosti, kdy podle některých názorů je správní rada (na rozdíl od dozorčí rady) primárním svolavatelem valné hromady společnosti, kterým je ve společnostech s dualistickým systémem představenstvo. Z uvedeného je tedy zřejmé, že postavení participujících zaměstnanců ve správních radách a v dozorčích radách by bylo podstatně odlišné s tím, že postavení zaměstnanců ve správních radách by bylo nepřiměřeně silné, zvyšovalo by rizikový profil jejich osobní odpovědnosti a zřejmě kladlo i vyšší nároky na odbornost.

Novela rovněž počítá se zavedením minimálního počtu tří členů dozorčí (či správní) rady. V případě vyššího počtu však musí být počet členů vždy dělitelný třemi. V současnosti je však možné, aby byly dozorčí (resp. správní) rady tvořeny pouze jedním členem. Zvýšení minimálního počtu členů těchto orgánů by tak pro mnohé společnosti znamenalo nejen dodatečné personální náklady, ale nárůst administrativní zátěže spojené s nutností koordinovat a organizovat jejich zasedání.

K tomuto návrhu, jenž v současnosti čeká na zařazení do prvního čtení, se rovněž ve svém stanovisku vyjádřila vláda. Ta v něm jednak uvádí, že podporuje záměr nalézt vhodné formy pro participaci zaměstnanců na chodu obchodních společností, na druhou stranu však novele vytýká některé právní a legislativně technické nedostatky. Vzhledem k tomu, že celkové stanovisko vlády k navrhované novele je neutrální, nedá se v současnosti předvídat, zda bude mít v parlamentu podporu. Pokud by však byla tato novela schválena, počítá se s lhůtou jednoho roku od její účinnosti, ve které budou

akciové společnosti s více než 50 zaměstnanci povinny participaci svých zaměstnanců v dozorčích (či správních) radách zavést. ●

Patrik Przychoda, Partner
CMS Cameron McKenna v.o.s.

CMS
Law. Tax

Poznámky

- [1] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník („obchodní zákoník“).
- [2] Přesněji § 200 odst. 1 obchodního zákoníku tuto povinnost stanovil akciovým společnostem, které mají „více než 50 zaměstnanců v pracovním poměru na pracovní dobu přesahující polovinu týdenní pracovní doby stanovené zvláštním právním předpisem v první den účetního období, v němž se koná valná hromada, která volí členy dozorčí rady“.
- [3] Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech („zákon o obchodních korporacích“).
- [4] Viz § 460 odst. 1 zákona o obchodních korporacích.
- [5] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

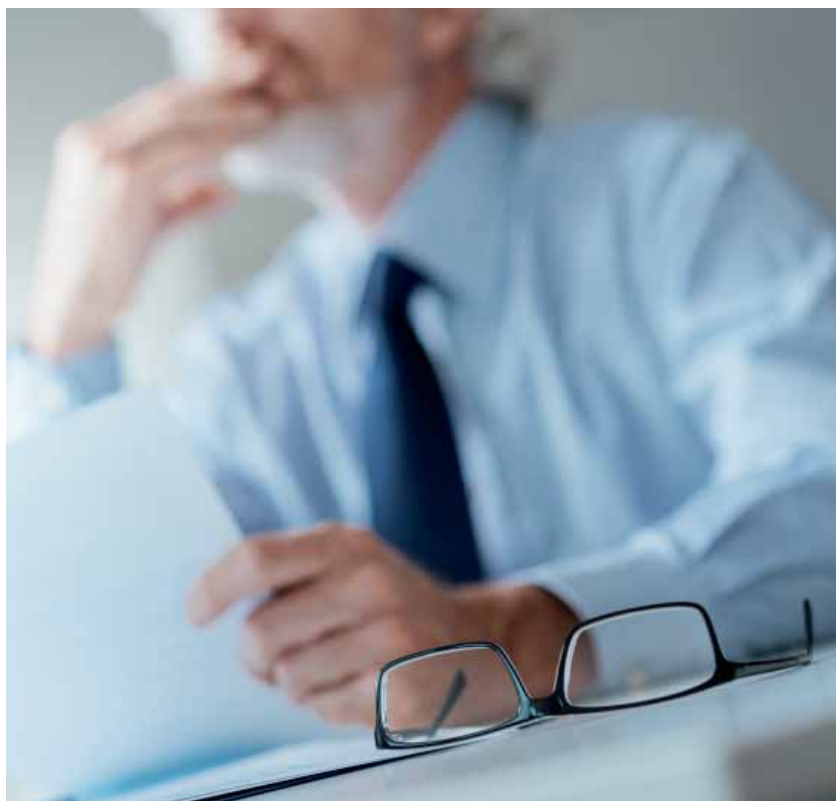
Jsem dodavatel – jak dostanu své všeobecné obchodní podmínky do smluvního vztahu s odběratelem?

V podnikatelské praxi se často objevuje situace, kdy obchodník v pozici dodavatele usiluje o to, aby se právní vztah s obchodníkem v postavení odběratele řídil všeobecnými obchodními podmínkami prodeje tohoto dodavatele (VPP).

Dosažení tohoto cíle však bývá často obtížné, neboť při typickém průběhu uzavírání smlouvy (tj. odběratel zašle objednávku a dodavatel reaguje jejím potvrzením, jehož doručení odběrateli je uzavřena smlouva na dodávku zboží či služeb v objednávce uvedených) je dodavatel v kontraktačním procesu na druhém místě. Tedy začleněním VPP až do potvrzení objednávky se dodavatel vystavuje riziku, že VPP nebudou závazné, protože nebyly potvrzeny odběratelem či v horším případě nebude smlouva uzavřena vůbec, neboť nebudou existovat dva shodné projevy vůle – návrh smlouvy a jeho bezpodmínečné přijetí.

Při opačném průběhu kontraktačního procesu (tj. odběratel zašle poptávku, na kterou dodavatel reaguje závaznou nabídkou a teprve až doručení jejího potvrzení ze strany odběratele dodavateli vznikne smlouva) je postavení dodavatele snadnější v tom, že postačí začlenit VPP do nabídky a pokud ji odběratel potvrdí, nebývá zpravidla o závaznosti VPP pochybnost. Takový průběh kontraktačního procesu se však uplatní spíše v menšině obchodních vztahů. I přesto má dodavatel „na druhém místě“ v kontraktačním procesu několik možností jak závaznosti svých VPP docílit.

Prvním a právně zřejmě nejčistším řešením by bylo přimět odběratele, aby již v objednávce uváděl odkaz na VPP a objednávky bez tohoto odkazu nepřijímal. V praxi však takové řešení často nebývá reálné – dodavatel je zpravidla tím, kdo má větší zájem na uskutečnění obchodu, k čemuž průtahy při uzavírání smlouvy do-

zajista nepřispívají. Výjimku však tvoří případy, kdy dodavatel provozuje systém, v němž jsou objednávky zadávány online a souhlas s VPP je podmínkou odeslání objednávky – bez jeho „odkliknutí“ systém objednávku nepřijme. Je

s podivem, že na rozdíl od situace, kdy by dodavatel objednávky bez odkazu na VPP odmítal jiným způsobem (např. telefonicky), bývá praxe, kdy je odběratel nucen s VPP souhlasit v online systému, odběrateli mnohem lépe přijímána.

Další možností je trvat na tom, aby při zahájení obchodního vztahu každý odběratel podepsal VPP, v nichž je uvedeno, že se jimi řídí veškeré budoucí obchody mezi stranami. Nevýhodou tohoto přístupu je však kromě možných průtahů právě v začátku obchodního vztahu (kdy se dodavatel zpravidla chce naopak „blýsknout“ vůči novému zákazníkovi promptní realizací dodávky) také to, že tento postup bude třeba opakovat při jakékoli změně VPP.

Krom výše uvedených způsobů, které závaznost VPP v daném obchodním vztahu zajistí vcelku spolehlivě, často vyvstává otázka, jak má dodavatel postupovat, není-li ani jedno z těchto řešení v konkrétním případě možné. Dle dřívější právní úpravy v občanském resp. obchodním zákoníku byla situace pro dodavatele velmi obtížná – pokud začlenil VPP do přijetí objednávky, nedošlo k bezpodmínečnému přijetí projevu vůle a vzhledem k tehdejšímu ustanovení § 44 odst. 2 občanského zákoníku by se takové přijetí velmi pravděpodobně rovnalo novému návrhu smlouvy. Pak by – odpovídalo-li to praxi mezi stranami nebo zvyklostem v příslušném odvětví – sice možná šlo využít ust. § 275 odst. 4 obchodního zákoníku a argumentovat tím, že přijal-li za této situace odběratel zboží, došlo ke konkludentnímu přijetí tohoto nového smluvního návrhu, pozice dodavatele v případě sporu (a to zejména sporu o zaplacení ceny v situaci, kdy odběratel zboží sice převzal, ale nezaplatil) by ohledně závaznosti VPP zřejmě příliš jistá nebyla.

Nový občanský zákoník postavení dodavatele v těchto případech přece jen poněkud zlepšil. Využít lze zejména nové ustanovení § 1740 odst. 3, podle nějž je přijetím návrhu na uzavření smlouvy rovněž takový projev vůle, který obsahuje oproti návrhu pouze nepodstatné odchylky za předpokladu, že odběratel toto přijetí objednávky neodmítne bez zbytečného odkladu po jeho obdržení. Je samozřejmě otázkou, zda je včlenění VPP do přijetí objednávky podstatnou či nepodstatnou změnou této objednávky jako návrhu na uzavření smlouvy. Tato otázka by se musela posoudit dle všech okolností konkrétního případu, a to porovnáním situace, kdy by VPP součástí smluvního vztahu nebyly, se situací, kdy se smluvní vztah bude VPP řídit. Má-li dodavatel v úmyslu přijmout objednávku, která na VPP neodkazuje a do přijetí objednávky začlenit VPP, měl by vždy alespoň základním způsobem porovnat obsah a podmínky objednávky s VPP. Identifikuje-li přitom podstatný rozpor, je vhodné raději jej preventivně odstranit jednáním s odběratelem, než se do budoucna vystavovat právní nejistotě ohledně závaznosti VPP. Pokud ani takový postup není možný či účelný, zbývá již jen dovolávat se ustanovení § 1744 nového občanského zákoníku a tvrdit, že i kdyby šlo o podstatnou změnu objednáv-

ky, přijetím plnění a zaplacením ceny odběratel tuto změnu konkludentně přijal. Úspěšnost této argumentace však v žádném případě nelze přeceňovat.

Nic dodavatel jistě nezakazí ani tím, když bude odkaz na VPP důsledně uvádět ve všech propagačních a prodejních materiálech. Dále lze doporučit rovněž uvádění VPP v přijetí objednávky v plném rozsahu, nikoli pouze formou odkazu. I tyto podpůrné argumenty mohou dodavateli pomoci v případech, kdy bude odběratel tvrdit, že s VPP nesouhlasil, popřípadě, že mu ani nebyly známy. I přesto je však třeba zdůraznit, že postavení dodavatele ohledně závaznosti VPP nebude v těchto případech ani zdaleka tak dobré, jako kdyby odkaz na VPP byl již součástí objednávky nebo kdyby strany na počátku obchodního vztahu podepsaly VPP s vůlí řídit se jimi i do budoucna.

Ke specifické situaci dojde v případě, kdy odběratel začlení do objednávky své všeobecné obchodní podmínky nákupu (VPN) a dodavatel na to reaguje potvrzením objednávky, v němž jsou začleněny VPP. Tato situace někdy bývá v mezinárodní praxi označována jako „battle of documents“. Na to pamatuje nový občanský zákoník ustanovením § 1751 odst. 2, dle nějž v takovém případě budou platit oba dokumenty (jak VPP dodavatele, tak VPN odběratele) v rozsahu, v němž nejsou v konfliktu. Tento důsledek nelze ve VPP vyloučit, nicméně může jej vyloučit kterákoli ze stran bez zbytečného odkladu po výměně objednávky a jejího potvrzení mezi stranami; v takovém případě smlouva mezi stranami uzavřena nebude. Ač to zákon výslovně nezmiňuje, výše uvedený princip by se však sotva mohl uplatnit v případě, že by se konflikt týkal podstatné části smlouvy, jako je např. specifikace zboží či kupní cena; zde by zřejmě bylo třeba dát přednost závěru, že smlouva uzavřena není. Doporučení pro dodavatele pro tyto případy je jednoznačné – před přijetím objednávky odkazující na VPN odstranit možný konflikt jednáním s odběratelem. I kdyby totiž toto jednání mělo výsledek, že se budou aplikovat pouze VPN, jde z hlediska právní jistoty o lepší výsledek, než porovnávání jednotlivých ustanovení VPN a VPP a řešení jejich konfliktů v případě sporu.

Výše uvedené lze shrnout následovně:

Dosažení závaznosti VPP (z pozice dodavatele, který vstupuje do procesu uzavření smlouvy zpravidla až na druhém místě – potvrzuje odběratelovu objednávku) je problematické, neboť objednávky odběratelů zpravidla na VPP výslovně neodkazují. To lze napravit několika způsoby, zejména (i) požadavkem, aby objednávka odběratele vždy obsahovala odkaz

na VPP, čehož lze v praxi docílit zejména objednávkami v elektronickém systému, kdy je odběratelův souhlas s VPP podmínkou odeslání objednávky nebo (ii) podpisem VOP oběma stranami při navázání obchodního vztahu s daným odběratelem (první dodávce) a všech případných změnách.

Není-li žádné z výše uvedených řešení v praxi použitelné, lze se do určité míry dovolávat ustanovení nového občanského zákoníku a tvrdit, že doplnění VPP do potvrzení objednávky je pouze nepodstatnou změnou objednávky, a i kdyby to byla změna podstatná, tak ji odběratel přijal tím, že převzal zboží a zaplatil kupní cenu. Toto řešení je však z hlediska právní jistoty dodavatele podstatně méně spolehlivé, než řešení uváděná výše.

Dále lze doporučit nepřijímat objednávky, které se podstatným způsobem odlišují od VPP, tyto rozdíly je lépe odstranit vyjednáváním s odběratelem ještě před uzavřením smlouvy, aby se předešlo případným budoucím sporům (takovým způsobem může být ostatně vhodné postupovat i u nepodstatných změn).

V žádném případě není vhodné přijímat objednávky odběratelů odkazující na jejich VPN přijetím objednávky s odkazem na VPP. Zde je třeba jednáním s odběratelem vyjasnit, či všeobecné podmínky budou platit.

A konečně lze doporučit uvádět odkazy na VPP ve všech nabídkách, katalozích a propagačních materiálech dodavatele a rovněž v potvrzení objednávek uvádět plnou verzi VPP, nikoli jen odkaz na ně. ●

Michal Matějka, advokát

Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář

BAKER & MCKENZIE

Novinky evropského insolvenčního práva

Dne 25. 6. 2015 vstoupilo v platnost Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848, o insolvenčním řízení („Nařízení“), kterým bylo v celém jeho rozsahu nahrazeno Nařízení Rady (ES) 1346/2000, o úpadkovém řízení. Nová úprava se bude vztahovat až na řízení zahájená po 26. 6. 2017, přičemž je tak poskytnut dostatek času se na aplikaci této normy připravit.

Nová úprava stejně jako předchozí úprava nezavádí jednotné insolvenční řízení pro všechny státy Evropské unie. Nařízení spíše jen doplňuje národní úpravy insolvenčního práva o normy, které jsou významné z hlediska fungování společného trhu Unie.

Působnost Nařízení je oproti stávající úpravě rozšířena. Nařízení totiž nově upravuje též řízení, jejichž cílem je záchrana hospodářsky životaschopných podniků (typicky restrukturalizace či reorganizace), jakož i spotřebitelská insolvenční řízení (typicky oddlužení). Konkrétně z českých způsobů řešení úpadku se Nařízení vztahuje na konkurs, reorganizaci i na oddlužení. Insolvenční řízení týkající se pojišťoven, úvěrových institucí, investičních podniků a subjektů kolektivního investování jsou z působnosti Nařízení vyjmuty.

Nařízení také ve svém čl. 3 podstatně podrobněji upravuje institut místa soustředění hlavních zájmů dlužníka („COMI“). Účelem toho je usnadnit předcházení praxe označované jako „forum shopping“, tj. převádění majetku nebo soudních řízení z jednoho členského státu Evropské Unie do druhého za účelem získání výhodnějšího sudiště na úkor věřitelů.

Jeden z hlavních přínosů nové úpravy spočívá také v tom, že jsou významně zpřesněna pravidla pro koncernová insolvenční řízení (kapitola V. Nařízení), tj. pro řízení různých společností, které jsou součástí téže skupiny.

Všem členským státům Evropské unie je čl. 24 a násl. Nařízení přikázáno zřídit do 26. 6. 2018 veřejně přístupné insolvenční rejstříky, ve kterých budou mít povinnost zveřejňovat příslušné informace z přeshraničních úpadkových řízení. Veškeré tyto insolvenční rejstříky mají být nadto podle Nařízení do budoucna vzájemně propojeny.

Nařízení též zavádí standardizovanou proceduru pro přihlašování pohledávek. Každý

zahraniční věřitel bude mít možnost přihlásit svoje pohledávky do insolvenčního řízení na standardizovaném formuláři podle čl. 55 Nařízení. Stejně jako dnes bude moci věřitel přihlásit svoje pohledávky v kterémkoli z úředních jazyků Unie. Soud, insolvenční správce a případně dlužník s dispozičním oprávněním však budou moci od věřitele požadovat poskytnutí překladu do úředního jazyku státu, který řízení zahájil.

S ohledem na uvedené změny je viditelný posun ke zpřesnění jednotlivých institutů evropského insolvenčního práva. Zřejmý je také úmysl přizpůsobit úpravu aktuálnímu chodu a problematickým jevům insolvenčních řízení na území EU. ●

Dušan Sedláček, partner
Petr Sprinz, advokát
Havel, Holásek & Partners s.r.o.,
advokátní kancelář

Největší česko-slovenská advokátní kancelář s mezinárodním dosahem

- I Havel, Holásek & Partners s kanceláři v Praze, Brně, Ostravě a Bratislavě je s týmem 24 partnerů, více než 100 advokátů a celkem přes 180 právníků největší česko-slovenskou právníkovou firmou.
- I Více než 1000 klientů, z toho 70 společností uvedených v seznamu největších firem Fortune 500, téměř 50 společností z Czech Top 100, 7 společností z Czech Top 10 a cca 150 klientů z žebříčku nejbohatších Čechů a Slováků podle serveru motejlek.com.
- I Komplexní právní poradenství a související daňové služby ve 12 světových jazycích. Kancelář poskytovala právní poradenství ve více než 60 zemích světa, až 70 % případů zahrnuje mezinárodní prvek.
- I Úzká spolupráce s předními mezinárodními právníckými firmami v Evropě, Asii, Americe, Africe i Austrálii, avšak bez exkluzivního vztahu s kteroukoli z nich. Naši klienti tak mají přístup k mezinárodním i lokálním znalostem a odbornosti prostřednictvím více než 30 tisíc právníků v přibližně 160 zemích světa.
- I Právnícká firma roku 2015 pro domácí kancelář a za nejlepší klientské služby, zároveň nejúspěšnější a nejkomplexnější kancelář v ČR a na Slovensku dle celkového součtu všech nominací a titulů v rámci dosavadních ročníků této soutěže.

Nejúspěšnější kancelář
podle počtu nominací
a titulů všech dosavadních
ročníků soutěže

Právnícká firma roku
v České republice
(2011, 2012, 2014, 2015)

WHO'SWHOLEGAL

Klienty nejlépe hodnocená
právnícká firma
v České republice
(2010, 2013, 2015)

Právnícká firma roku
v kategorii Fúze a akvizice
v České republice
(2013, 2014)

1. místo v celkovém počtu
realizovaných fúzí a akvizic
v České republice
(2009–2013)

Právnícká firma roku 2015
v kategorii Fúze a akvizice
na Slovensku

K zápisu zajišťovacího převodu práva do katastru nemovitostí a úskalí jeho výmazu

S účinností nového občanského zákoníku vstoupila v platnost i ustanovení upravující zajišťovací převod práva, která zakotvila dosud judikaturou nastavený pohled na tento institut. Zatímco do doby účinnosti nového občanského zákoníku byl zajišťovací převod práva upraven jedním ustanovením v zák. č. 40/1964 Sb. Občanský zákon, konkrétně v § 553 Občanského zákona a jeho použití bylo proto hojně smluvně rozšiřováno, s účinností nového občanského zákoníku je tomuto institutu věnován v zákonné formě podstatně širší rozsah [1].

Pohlédneme-li do počátků vzniku tohoto institutu, zjistíme, že úprava zajišťovacího převodu práva má své kořeny, ostatně jako řada jiných právních institutů v našem právním řádu v právu římském [2]. Současná podoba zajišťovacího převodu práva má však své kořeny v Německu. Tam se právníci zamýšleli nad tím, jak dostat do toku finančních prostředků ve firmě (tzv. cash-flow) další peněžní prostředky tak, aby mohli uspokojovat své věřitele. Vymysleli proto, že dočasně převedou své výrobní stroje na věřitele, za což od něj obdrží peněžní prostředky, které použijí pro úhradu jiného splatného dluhu a jakmile se jim rozběhne tok peněžních prostředků ve společnosti, vrátí věřiteli peněžní prostředky od něj získané a současně od něj budou moci získat zpět své stroje.

Současnou právní úpravu zajišťovacího převodu práva nalezneme v Občanském zákoníku v § 2040 a následujících, když tento k němu uvádí, smlouvou o zajišťovacím převodu práva zajišťuje dlužník nebo třetí osoba dluh tím, že věřiteli dočasně převede své právo. Má se za to, že zajišťovací převod práva je převodem s rozvazovací podmínkou, že dluh bude splněn. V § 2041 se poté stanoví, týká-li se zajišťovací převod práva věci zapsané ve veřejném seznamu, vzniká zajištění zápisem do tohoto seznamu; do veřejného seznamu se zapíše i dočasná povaha zajišťovacího převodu práva.

V tomto článku pak budeme věnovat zvýšenou pozornost mechanismu zápisu zajišťovacího převodu práva do katastru nemovitostí a následně jeho výmazu. Jakkoliv se totiž může zdát, že v souvislosti s tímto nemohou vzniknout pochybnosti, z níže uvedeného je zjevné, že i zde mohou vznikat výkladové obtíže vedoucí mnohdy i k odlišným závěrům.

Z uvedeného je patrné, že zajišťovací převod práva u věci zapsané ve veřejném seznamu nemůže vzniknout, pokud není do veřejného seznamu navržen jeho zápis [4]. Podle § 23 odst. 2 zák. č. 256/2013 Sb. o katastru nemovitostí se do katastru nemovitostí zapisuje poznámka o dočasné povaze věcného práva na základě zajišťovacího převodu. Vyhláška č. 357/2013 Sb. Katastrální vyhláška, která upravuje řízení ve věcech zápisu do katastru nemovitostí, poté ve svém § 72 stanoví, že „poznámka o dočasné povaze věcného práva v případě zajišťovacího převodu práva se zapíše bez návrhu spolu se zápisem věcného práva na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva“ [3].

Jakkoliv se může zdát, že zajišťovací převod práva zapíše katastrální úřad pouze na základě smlouvy (bez návrhu), předložené do podatelny katastrálního úřadu, aniž by bylo nutné podávat současně návrh na vklad či jiné podání sloužící k tomu, aby byla poznámka do katastru nemovitostí zapsána, je takový prostý výklad nesprávný. Dané ustanovení, tedy § 72 vyhl. č. 357/2013 Sb., je třeba vykládat v kontextu toho, o jaký druh věcného práva jde. Je třeba si uvědomit, že zajišťovacím převodem práva dochází k dočasnému převedení, v našem případě vlastnického práva, z dlužníka na věřitele. Vlastnické právo je poté svou povahou právo věčné. Podle § 11 zák. č. 256/2013 Sb. o katastru nemovitostí se vkladem do katastru zapisuje vznik, změna, zánik, promlčení a uznání existence nebo neexistence, mimo jiné i věcných práv.

Jelikož je vlastnické právo právem věčným a v případě zajišťovacího převodu práva dochází k nabytí vlastnického práva s rozvazovací podmínkou, že dluh bude splněn, jde v případě zápisu zajišťovacího převodu práva,

vlastně o dočasný zápis vlastnického práva u osoby věřitele[5]. Je tedy třeba podat k příslušnému katastrálnímu úřadu návrh na vklad vlastnického práva ve prospěch věřitele. Návrh na vklad do katastru nemovitostí se podává pouze na stanoveném formuláři, který obsahuje náležitosti stanovené v § 14 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon). V uvedeném formuláři je rovněž pamatováno na oddíl, věnující se zápisům poznámky do katastru nemovitostí. Pokud však budete ve výčtu poznámek, které spolu s návrhem na vklad požadujete zapsat do katastru nemovitostí, hledat tu, která slouží k zápisu zajišťovacího převodu práva, úspěšní nebudete. Jednoduše tam není. Nepochybně jde o nedokončený legislativní proces zákonodárce, který neprovedl úplnou změnu zákonů, jež navazují na zák. č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník, v daném případě vyhlášky č. 357/2013 Sb. upravující podobu formulářů pro zápis do katastru nemovitostí.

Pro určitost podání, proto nezbude nic jiného, než do části věnující se ostatním skutečnostem navrhnout k zápisu poznámku o zajišťovacím převodu práva spolu s jeho přesnou specifikací, tedy včetně dočasnosti jeho převodu, uvedenou konkrétním datem. Tuto dočasnost převodu bude poté katastrální úřad před samotným zápisem poznámky do katastru zkoumat. Nutné je pochopitelně přiložit k návrhu smlouvu o zajišťovacím převodu práva a dále např. smlouvu o půjčce. Z těchto dvou listin totiž katastrální úřad zjistí datum rozvazovací podmínky a tedy i dočasnosti převodu vlastnického práva. Data na obou listinách by poté měla být stejná.

Pouze tímto způsobem je možné domoci se u katastrálního úřadu zápisu vlastně jen „formální poznámky“ (dojem, který vytváří katastrální zákon ve spojení s katastrální vyhláškou) o existenci zajišťovacího převodu práva.

Větší komplikaci poté může způsobit ust. § 73 odst. 1 vyhl. č. 357/2013 Sb., upravující výmaz poznámky o dočasnosti převodu. Zejména pak za situace, kdy dlužník svůj dluh nesplní a současně odmítne dát věřiteli potvrzení o tom, že převod se stal nepodmíněným. Podle § 73 odst. 1) vyhl. č. 357/2013 Sb. se totiž poznámka o dočasné povaze věcného práva na základě zajišťovacího převodu vymaže na základě potvrzení osoby, která věřiteli převedla své právo, v němž tato osoba (samozřejmě s ověřeným podpisem) potvrdí, že převod práva se stal nepodmíněným. Pokud tedy dlužník přestane s věřitelem jakkoliv komunikovat, ať už mu v tom brání subjektivní či objektivní důvody, bude mít sice věřitel nadále na sebe převedeno vlastnické právo, ale současně bude mít obtížnou pozici ve vztahu ke katastrálnímu úřadu, neboť nebude schopen se u katastrálního úřa-

du domoci zápisu, že převod se stal nepodmíněným. Katastr poznámku bez současného předložení potvrzení dlužníka o tom, že převod se stal nepodmíněným, nevymaže. Je nasnadě, že na samotné existenci vlastnického práva se nic nemění, věřitel je zapsán jako vlastník a tak tomu bude i do budoucna. Nicméně stále bude v katastru nemovitostí u vlastnického práva zapsána poznámka o dočasnosti převodu. Pro takového vlastníka to jistě není žádoucí, neboť v případě jakékoliv jeho další dispozice s nemovitostí (např. při jejím prodeji), by práva bdělý nabyvatel jistě pojal pochybnost o tom, že prodávající je skutečně vlastníkem nemovitosti, bez právních vad na ní.

Domníváme se, že v úvahu v tomto případě připadá pouze žaloba na určení, že převod práva je nepodmíněný. Tedy situace se věřiteli může značně zkomplikovat a jeho na první pohled snadno nabyté vlastnické právo, nemusí mít takový rozsah, jaký věřitel při sjednávání zajišťovacího převodu práva předpokládal.

Závěrem lze podotknout, že nově koncipovaný institut zajišťovacího převodu práva je nepochybně velmi lákavý. Proces jeho vzniku spojený s jeho zápisem do katastru nemovitostí a jeho případný výmaz však s sebou může přinést řadu úskalí, na které je dobré se předem připravit. ●

Mgr. Pavlína Marešová, advokátka
Mgr. Markéta Nováková, advokátka
PPS advokáti s.r.o.

Poznámky

- [1] § 2040 a násl. zák. č. 89/2012 Občanského zákoníku
- [2] Článek Čermák, K., jr.: Je zajišťovací převod práva fiduciárním převodem?, uveřejněném v časopise Bulletin advokacie číslo 3, ročník 1997, str. 11-16.
- [3] Vyhláška č. 357/2013 Sb. Katastrální vyhláška
- [4] Zák. č. 256/2013 Sb. o katastru nemovitostí
- [5] Občanský zákoník V., Závazkové právo, Obecná část (§ 1721–2054), 1. vydání, 2014, s. 1272 – 1274.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ KŘÍŽ A PARTNEŘI

Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o. poskytuje komplexní právní služby české i zahraniční klientele. Tomuto zaměření odpovídá poskytování služeb v širokém spektru odvětví platného práva, tak i odpovídající počet, specializace a jazyková vybavenost spolupracujících advokátů. Pod označením Advokátní kancelář Kříž a Bělina, tehdy ještě jako sdružení advokátů, začala poskytovat právní služby již v roce 1991, má tedy bohaté zkušenosti s poskytováním právních služeb a v současné době patří mezi přední advokátní kanceláře v České republice.

V roce 2013 získala Advokátní kancelář Kříž a partneři titul Právnická firma roku v kategorii duševního vlastnictví a v roce 2014 byla v té samé kategorii vyhlášena jako velmi doporučovaná.

Advokátní kancelář Kříž a partneři poskytuje právní služby jak při přípravě smluvních dokumentů a jiných právních úkonů, tak i v případech uplatňování nároků z nich plynoucích, včetně uplatňování před soudy obecnými, rozhodčími, jakožto i před soudem Ústavním. Podle okolností případu advokátní kancelář zastupuje klienta při jednáních s příslušnými státními orgány a institucemi, popřípadě dalšími subjekty, které mají pro konkrétní případ zásadní význam. Úzká je rovněž spolupráce s auditorskými firmami, daňovými poradci či patentovými zástupci.

Od ledna 2016 naleznete Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o. na nové adrese:

Rybná 9, 110 00 Praha 1

Veškeré další kontakty zůstávají stejné

OBORY PRÁVNÍCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH AKKP

Mezinárodní transakce | Duševní vlastnictví a jiná práva k nehmotným statkům (vč. práva na ochranu osobnosti, dobré pověsti a proti nekalé soutěži) | Fúze, akvizice a transformace | Litigace (soudní a rozhodčí řízení) | Energetika | Pracovní právo a kolektivní vyjednávání | Veřejné zakázky | Hospodářská soutěž | Obchodní právo závazkové a společenstevní | Nemovitosti | Insolvence | Rodinné právo | Správní právo | Daňové a finanční (včetně bankovníctví) právo | Trestní právo

Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o. | Dlouhá 13, 110 00 Praha 1 |

Tel.: 224 819 325 | Fax: 224 819 343 |

info@ak-kp.cz | www.ak-kp.cz

K některým otázkám posouzení kvalifikace uchazeče o veřejnou zakázku subdodavatelem

ve světle nové rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“) předpokládá pro prokázání způsobilosti k plnění veřejné zakázky naplnění kvalifikačních předpokladů vymezujících základní požadavky zadavatele na uchazeče. Jedním z kvalifikačních předpokladů, které vybraný uchazeč musí splňovat, je tzv. technická kvalifikace, tedy jinými slovy způsobilost ke splnění technických parametrů veřejné zakázky.[1]

Uchazeč v rámci nabídky musí doložit, že je v budoucnu technicky schopný splnit předmět veřejné zakázky.

V případech, kdy uchazeč není schopen prokázat určitou část kvalifikace, může dle ust. § 51 odst. 4 ZVZ prokázat chybějící technickou kvalifikaci prostřednictvím subdodavatele. Uchazeč tak může podat nabídku i na veřejnou zakázku, u které není sám

plně způsobilý k splnění předmětu veřejné zakázky. Účelem tohoto institutu je tak zvýšení konkurence a počtu nabídek podaných do veřejných zakázek. Prokázání technické kvalifikace subdodavatelem ale rovněž představuje možnost dodavatele „obejít“ veřejným zadavatelem požadovanou technickou kvalifikaci uchazeče. V tomto ohledu je relevantní,

zda existují limity a podmínky, v rámci nichž uchazeč může či nemůže prokazovat část své technické kvalifikace subdodavatelem dle ust. § 51 odst. 4 ZVZ,

Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 3 As 204/2014 – 46 ze dne 14. 5. 2015 dovedl, že možnost uchazeče prokázat splnění kvalifikačních předpokladů v chybějícím rozsahu jeho subdodavatelem by nemělo vést ke „kupování kvalifikace“ pro veřejnou zakázku, neboť „smyslem subdodavatelského způsobu prokazování kvalifikace je umožnit zásadně vhodnému a kompetentnímu dodavateli pouze doplnit vlastní kvalifikační předpoklady dílčími kvalifikačními předpoklady v určitých specifických segmentech, které splňuje jeho subdodavatel.“ Nejvyšší správní soud se tak vymezil proti situacím, kdy by se uchazeči s nedostatečnými technickými znalostmi a předpoklady v rámci předmětu veřejné zakázky přihlásili do výběrového řízení s tím, že by své chybějící technické kvalifikační předpoklady nahradili subdodavatelem.

Další omezení doplňování chybějící kvalifikace subdodavatelem by mohlo představovat ust. § 44 odst. 6 ZVZ, podle kterého si zadavatel může vymínit, že určitá věcně vymezená část plnění předmětu veřejné zakázky nesmí být plněna subdodavatelem. Zadavateli je tak dána možnost vyhradit si po uchazeči závazek, aby část veřejné zakázky plnil sám. Se závazkem dodavatele uskutečnit část veřejné zakázky bez subdodavatele vystává otázka, zda dodavatel může kvalifikační předpoklady pro veřejnou zakázku prokázat pomocí subdodavatele i na plnění, které je zavázán plnit samostatně. ZVZ takovýto postup explicitně nezakazuje. Nicméně, ze smyslu úpravy kvalifikačních předpokladů lze dle našeho názoru dovozovat, že dodavatel, který nesmí určitou část plnění plnit subdodavatelem, by rovněž neměl technické předpoklady v dané části prokazovat subdodavatelem. Při opačném výkladu by se totiž sama úprava technických kvalifikačních předpokladů, tedy prokázání technické způsobilosti k vykonávané činnosti, stala bezzubým institutem. Obdobný závěr dovedl i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) v rozhodnutí č. j. S631/2011/VZ-3443/2012/510/ASh ze dne 9. 10. 2012, kde uvedl: „při výkladu a aplikaci ustanovení § 51 odst. 4 zákona nelze odhlížet od ustanovení § 44 odst. 6 zákona. Jestliže si zadavatel ve smyslu ustanovení § 44 odst. 6 zákona vyhradí, že určitá věcně vymezená část plnění předmětu veřejné zakázky nesmí být plněna subdodavatelem, znamená to jinými slovy to, že tuto část plnění musí plnit uchazeč sám. ... Vztahuje-li se tedy určitý technický kvalifikační předpoklad ke konkrétní části veřejné zakázky, ve vztahu ke které si zadavatel v souladu s § 44 odst. 6 zákona vyhra-

dil, že nemůže být plněna subdodavatelem, nelze tento kvalifikační předpoklad – právě s ohledem na shora zmíněnou zásadu vnitřní souladnosti a bezrozpornosti právního předpisu – prokázat prostřednictvím subdodavatele ve smyslu § 51 odst. 4 zákona. Opačný výklad by totiž vedl k absurdnímu závěru, že by uchazeč prokazoval svoji schopnost danou zakázku řádně plnit technickými a materiálními schopnostmi (ať již ve formě zkušeností nebo např. strojové vybavenosti) subdodavatele, který by se však nakonec na plnění dané části veřejné zakázky nemohl podílet.“

Možnost plnění technických kvalifikačních předpokladů subdodavatelem tedy lze s ohledem na smysl prokázání způsobilosti dodavatele o technických a materiálních předpokladech pro plnění veřejné zakázky vykládat především jako doplnění kvalifikace dodavatele pro určitý specifický prvek veřejné zakázky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 204/2014 – 46 lze dovozovat požadavek veřejného zadavatele na kvalitativní posouzení rozsahu částí prokazujících technickou kvalifikaci subdodavatelem, ne výslovně kvantitativní posouzení částí, které mohou či nemohou být doplněny. Dle našeho názoru ale s ohledem na podmínku, že dodavatel by měl být zásadně vhodným a kompetentním dodavatelem,[2] lze dovozovat i kvantitativní podmínku, tedy že by dodavatel měl většinu předmětu veřejné zakázky prokázat samostatně. Uchazeč by dále neměl s ohledem na smysl ust. § 44 odst. 6 ZVZ a rozhodovací praxi Úřadu prokazovat subdodavatelem technickou kvalifikaci k částem, u kterých si veřejný zadavatel vyhradil závazek, že daná část bude plněna dodavatelem samostatně.

Subdodavatelská smlouva

V případě, kdy zadavatel podá nabídku, ve které prokáže chybějící kvalifikační kritéria subdodavatelem, předloží veřejnému zadavateli rovněž vedle dokladů prokazujících chybějící technické předpoklady subdodavatelem i smlouvu uzavřenou se subdodavatelem. Ve vztahu k subdodavatelské smlouvě dovedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 3 As 204/2014 – 46 ze dne 14. 5. 2015, že subdodavatelská smlouva jakožto právní jednání by měla splňovat obecné požadavky na platnost právního jednání, tedy „kromě obecných požadavků na platnost právního úkonu musí subdodavatelská smlouva být dostatečně určitá a srozumitelná. Mimo těchto minimálních požadavků je však třeba trvat také na tom, aby formulace takové smlouvy byla natolik konkrétní, že z ní bude zřejmé, jaká část kvalifikačních předpokladů bude za dodavatele prokázána prostřednictvím subdodavatele.“

V souvislosti s tímto rozsudkem Nejvyššího správního soudu vystává otázka možnosti veřejného zadavatele posuzovat soukromoprávní vztah mezi dodavatelem a subdodavatelem. Kvalifikační předpoklady se totiž podle ust. § 59 ZVZ nehodnotí, ale posuzují.

Důležitým aspektem při nalezení odpovědi na danou otázku je dle našeho názoru samotný důvod povinnosti dodavatele předkládat veřejnému zadavateli smlouvu mezi ním a subdodavatelem. Dodavatel či uchazeč subdodavatelskou smlouvou prokazuje splnění kvalifikace. Pokud uchazeč předloží neplatnou či neurčitou subdodavatelskou smlouvu, nedochází k prokázání kvalifikačních předpokladů dle ust. § 51 odst. 1 ZVZ. Veřejný zadavatel by se tedy měl zabývat při posouzení kvalifikačních předpokladů rovněž samotnou subdodavatelskou smlouvou, neboť jak dovedl Nejvyšší správní soud, „subdodavatelská smlouva tvoří právní základ pro doplnění kvalifikace dodavatele v chybějícím rozsahu subdodavatelem“.[3] ●

Mgr. Ing. Dalibor Šálek, advokát
Mgr. MgA Jaromír Pařil, advokát
Advokátní kancelář
Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

Poznámky

- [1] Více v Jurčík, R.: Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 590 a násl.
- [2] Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 204/2014 – 46 ze dne 14. 5. 2015
- [3] Viz rozsudek č.j. 3 As 204/2014 – 46 ze dne 14. 5. 2015

UNIKÁTNÍ RESTAURACE NA VRCHOLU NEJVVYŠŠÍ BUDOVY V PRAZE

AUREOLE

FUSION RESTAURANT & LOUNGE

Nabízíme:

- Snídaně již od 8.00 hodin
- Obchodní obědy
- Romantické večeře
- Speciální degustační menu
- Stylový koktejlový bar
- O víkendu dětský koutek s hlídáním a zvýhodněné polední menu
- Parkování v budově

Restaurace je držitelem prestižního ocenění

Bib Gourmand

Michelin BIB Gourmand

Aureole Fusion Restaurant and Lounge,
Hvezdova 1716/2b, 140 00 Praha 4
tel. +420 222 755 380
e-mail info@aureole.cz
www.aureole.cz

ERBIA CONGRESS CENTRUM

Erbia Congress Centrum, nejvýše položené kongresové centrum v Praze, se nachází ve 27. patře budovy City Tower. Na ploše o celkové rozloze 600 m² se rozprostírají 3 velké propojitelné sály s celkovou kapacitou až 250 osob, dále 1 VIP jednací salonek Mont Blanc, přilehlé Foyer a další zázemí. Sály je možné libovolně upravit dle konkrétních požadavků a také doplnit jakoukoliv technikou. Samozřejmostí jsou kompletní cateringové služby, stálé připojení k wifí a další služby. Jakákoliv běžná konference či společenská akce se stane díky tomuto výjimečnému prostředí a našim profesionálním službám nezapomenutelným zážitkem.

Erbia Congress centrum
Hvezdova 1716/2b, 140 00 Praha 4
tel.: +420 222 753 574
e-mail: info@erbiacongress.cz
www.erbiacongress.cz

KONGRESOVÉ CENTRUM S NEJVVYŠŠÍ NADMOŘSKOU VÝŠKOU V ČR

MARCO MIRELLI

travel suits

Made to Measure - Bespoke Tailoring

DISCOVER MORE

www.marcomirelli.com

PRAHA

HANSPÁULKA, Na Kuthence 1, +420 725 325 523
BY APPOINTMENT ONLY

BRATISLAVA

CITY GATE, Laurinská 19, +421 910 920 240
OTEVŘENO 7 DNÍ V TÝDNU

Započtení v insolvenčním řízení

Započtení je jeden ze způsobů zániku závazku. V tomto článku chceme stručně představit obecná pravidla započtení a upozornit na specifika započtení, pokud je proti dlužníkovi vedeno insolvenční řízení.

Obecně k započtení pohledávky

Jestliže vůči sobě mají dvě strany vzájemnou povinnost poskytnout si plnění stejného druhu (nejčastěji peníze), může kterákoliv ze stran vůči druhé straně učinit úkon směřující k započtení. Vzájemné pohledávky stran započtením zaniknou v rozsahu, ve kterém se vzájemně kryjí.[1] K započtení lze přistoupit pouze při splnění základních předpokladů započtení dle Občanského zákoníku, kterými jsou:

- a) existence vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele;[2]
- b) totožný druh vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele;
- c) způsobilost vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele k započtení.

K započtení může dojít pouze na základě právního jednání směřujícího k započtení. Toto právní jednání může být jednostranné (prohlášení o započtení) či dvoustranné (dohoda o započtení).

Pohledávky započtením zanikají zpětně k okamžiku, kdy se staly způsobilými k započtení, tzn. k okamžiku, kdy je dlužník povinen splnit věřiteli svůj dluh a současně je oprávněn po věřiteli požadovat splnění své vlastní pohledávky. Je třeba upozornit, že způsobilost pohledávek k započtení se nekryje s jejich splatností; v souladu s § 1961 a § 1962 Občanského zákoníku lze za určitých okolností plnit dluh dříve, než je splatný. Proti nesplatné pohledávce tak bude možné započtení v případě, kdy bude čas

jejího plnění stanoven ve prospěch jejího věřitele (bude záviset na jeho určení) a nesplatný dluh bude možné započíst, pokud bude jeho splatnost stanovena ve prospěch dlužníka (bude záviset na jeho určení).

Zakázáno je jednostranné započtení proti ně kterým druhům pohledávek,[3] avšak dvoustranným právním jednáním, typicky dohodou (smlouvou) o započtení, je obecně možné započítat jakékoliv vzájemné pohledávky dlužníka a věřitele stejného druhu, i když je jejich započtení jednostranným právním úkonem nepřipustné (s výjimkou započtení proti pohledávce nezletilého na výživné).[4]

Započtení v rámci insolvenčního řízení

Insolvenční řízení obecně označuje proces, který řeší úpadekovou situaci dlužníka definovaným postupem.[5] Úpadeková situace může být řešena konkursem, reorganizací nebo oddlužením,[6] přičemž způsob řešení dlužníkovra úpadek se do pravidel a specifík započtení pohledávek promítá pouze okrajově, jak bude uvedeno dále v textu.

Insolvenční řízení je zahájeno okamžikem doručení insolvenčního návrhu insolvenčnímu soudu.[7] Po zahájení insolvenčního řízení musí insolvenční soud rozhodnout o insolvenčním návrhu. Jestliže insolvenční návrh není odmítnut, zamítnut nebo není vyžadováno jeho doplnění, rozhodne insolvenční soud o úpadek dlužníka. Za předpokladu rozhodnutí o úpadek dlužníka stanoví dále insolvenční soud způsob řešení úpadek, a to konkursem, reorganiza-

cí nebo oddlužením.[8] Po samotném řešení úpadek dlužníka insolvenční řízení končí, k čemuž může dojít různými způsoby v různých okamžicích.[9]

Započtení do okamžiku rozhodnutí o úpadek

Samotné zahájení insolvenčního řízení nemá na možnost započtení žádný vliv. Až do rozhodnutí insolvenčního soudu o úpadek dlužníka se na započtení pohledávek použije obecná právní úprava Občanského zákoníku. Při splnění základních předpokladů započtení dle Občanského zákoníku tak lze započítávat pohledávky bez dalšího omezení.

Započtení po rozhodnutí o úpadek

Poté, co insolvenční soud rozhodne o úpadek dlužníka, je započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele možné za předpokladu splnění obecných předpokladů dle Občanského zákoníku, ovšem pouze, pokud byly tyto předpoklady splněny před rozhodnutím o způsobu řešení úpadek. K obecným předpokladům započtení je dále nutné splnit i specifické podmínky Insolvenčního zákona, aby k započtení mohlo dojít.[10] Těmito podmínkami jsou:

- a) věřitel svou pohledávku použitou k započtení řádně přihlásil do insolvence;
- b) věřitel svou pohledávku nezískal neúčinným právním úkonem;
- c) věřitel v době nabytí započítávané pohledávky nevěděl o dlužníkově úpadek; a

d) jestliže dlužníkova pohledávka za věřitelem, proti níž je započítáváno, převyšuje započítávanou pohledávku věřitele, musí věřitel uhradit tento rozdíl do majetkové podstaty. [11]

Jestliže po rozhodnutí o úpadku není splněna být jen jedna z výše uvedených podmínek, započtení není přípustné. Tyto podmínky se však uplatní pouze pro situace jednostranného zápočtu ze strany věřitele či dlužníka. Dvoustranným právním jednáním (dohodou o započtení) lze případný nedostatek těchto podmínek překonat. V této souvislosti je ovšem nezbytné připomenout zásadu zákazu nespravedlivého zvýhodňování některých věřitelů [12] a zásadu zákazu zmenšování majetkové podstaty. [13] Pokud by dohodou o započtení došlo k porušení některé z těchto zásad (což bude zřejmě pravidlem), představovala by tato dohoda neplatné právní jednání. Neplatnosti započtení provedeného v rozporu s požadavky Insolvenčního zákona, ať už z důvodu nesplnění podmínek nebo z důvodu porušení zásad insolvenčního řízení, je oprávněn se dovolat každý dlužníkův věřitel a insolvenční správce. [14] Insolvenční správce nebo jiný věřitel by se také mohli domáhat neúčinnosti takové dohody o započtení. [15]

Specifické zákazy započtení

V případě vyhlášení moratoria [16] není započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele přípustné. Započtení pohledávek není přípustné rovněž od okamžiku zveřejnění návrhu na povolení reorganizace v insolvenčním rejstříku. [17] Insolvenční soud může také sám nad rámec zákonných požadavků zakázat započtení pohledávek, a to předběžným opatřením, pro určité případy nebo na určitou dobu. Insolvenční soud však může na druhou stranu předběžným opatřením udělit souhlas se započtením za trvání moratoria či po okamžiku zveřejnění návrhu na povolení reorganizace.

Závěr

Započtení pohledávek po rozhodnutí o úpadku vyžaduje splnění obecných podmínek dle Občanského zákoníku a současně splnění specifických podmínek Insolvenčního zákona, přičemž v určitých situacích není započtení vůbec přípustné. Za trvání insolvenčního řízení je proto třeba případným zápočtům věnovat zvýšenou pozornost.

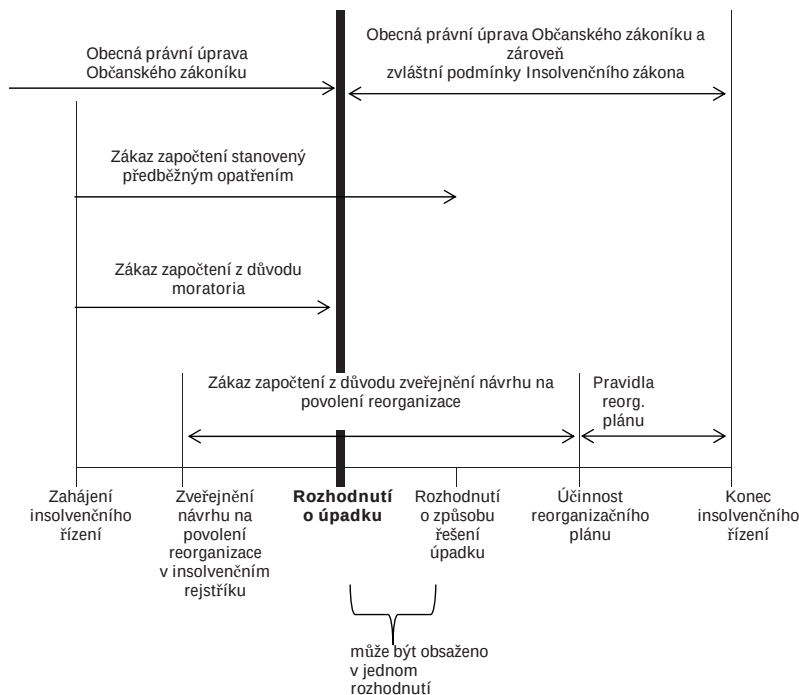
Mgr. Pavel Mlíkovský, advokát
Mgr. Martin Winter, advokátní koncipient
ŘANDA HAVEL LEGAL
advokátní kancelář s.r.o.

ŘANDA HAVEL ■ LEGAL

Poznámky

- [1] Viz § 1982 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „Občanský zákoník“).
- [2] S výjimkami uvedenými v § 1984 a § 1986, a také v § 2023 odst. 1 Občanského zákoníku týkající se situací, kdy namísto dlužníka či věřitele mohou nastoupit další osoby a nelze tedy hovořit o vzájemnosti stricto sensu.
- [3] Např. proti pohledávce výživného pro nesvéprávného nezletilého, proti pohledávce na náhradu újmy způsobené na zdraví nebo proti pohledávkám, které není možné uplatnit u soudu (tzv. naturální obligace).
- [4] Erbsová, H. in Hášová, J. a kol. Insolvenční zákon. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. Komentář k § 140.
- [5] Úpadková situace dlužníka je pro zjednodušení definována jako situace, ve které (i) má dlužník více věřitelů, (ii) má dlužník peněžitě závazky po dobu delší než 30 dnů po splatnosti a (iii) tyto závazky není schopen plnit, viz § 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Insolvenční zákon“).
- [6] Viz § 4 Insolvenčního zákona.
- [7] Viz § 97 odst. 1 Insolvenčního zákona.
- [8] Při splnění podmínek § 148 Insolvenčního zákona mohou být rozhodnutí o úpadku a rozhodnutí o způsobu řešení úpadku obsažena v jednom soudním rozhodnutí.
- [9] Typicky právní mocí rozhodnutí (i) o zrušení konkursu, (ii) jímž soud vezme na vědomí splnění reorganizačního plánu nebo splnění oddlužení; pro účely tohoto textu není třeba okamžik ukončení insolvenčního řízení blíže popisovat.
- [10] Viz § 140 odst. 2 – 4 Insolvenčního zákona.
- [11] Erbsová, H., op. cit.
- [12] Viz § 5 Insolvenčního zákona.
- [13] Viz § 111 Insolvenčního zákona.
- [14] Viz § 231 Insolvenčního zákona.
- [15] Viz § 235 a násl. Insolvenčního zákona.
- [16] Viz § 115 a násl. Insolvenčního zákona.
- [17] Viz § 324 odst. 3 Insolvenčního zákona.

Grafické znázornění podmínek započtení v insolvenčním řízení

...a neříkala jsem pravdu o zubní niti.

Zubní lékaři ihned poznají, zda čistíte i mezi zuby. Ústní sprcha Waterpik snadno a efektivně odstraní zubní plak. Dle klinických studií až o 50% účinněji, než samotná zubní nit. Vyzkoušejte Waterpik a už se nebudete muset vymlouvat.

Waterpik 660 ULTRA Professional

Dokonalé zdraví zubů a dásní.

LIMITOVANÁ BAREVNÁ EDICE
PRO ZIMU 2015/16

waterpik®

Prodává Profimed, síť specializovaných prodejen péče o zuby a tělo. www.profimed.cz

Složení plnění do soudní úschovy nepřestavuje vždy splnění závazku

Nikoho dnes již pravděpodobně nepřekvapí, že složení předmětu do soudní úschovy v souladu s ustanovením § 568 zákona č. 40/1964 Sb. občanský zákoník (dále jako „Občanský zákoník“), má z hlediska zániku závazků stejné právní následky jako převzetí plnění věřitelem. Nejvyšší soud České republiky však ve svých nedávných rozhodnutích upozornil, že shora uvedené neplatí bezvýjimečně. Cílem tohoto článku je upozornit na rizika s tím spojená.

Dlužník může splnit svůj závazek věřiteli složením předmětu do úřední úschovy, a to např. za situace, kdy věřitel není přítomen, nebo má dlužník důvodné pochybnosti, kdo je věřitelem. Právě pro případ, kdy dlužník má důvodné pochybnosti, kdo je jeho věřitelem, vydal Nejvyšší soud České republiky rozhodnutí, která upozorňují na dopady, kdy zde důvody pro složení plnění do soudní úschovy objektivně vzato nebyly dány.

Nejvyšší soud České republiky vydal dne 16. července 2014 v řízení vedeném pod sp. zn. 21 Cdo 2429/2013, Rozsudek, v jehož odůvodnění upozorňuje, že pro složení

do soudní úschovy je nutné rozlišovat stav, kdy má dlužník důvodné pochybnosti o tom, kdo je jeho věřitelem, od situace, kdy dlužník svého věřitele nezná, cit.: „(...) Zatímco dlužník nezná svého věřitele zpravidla tehdy, jestliže dosavadní věřitel zemřel (zanikl) a jestliže jeho dědicové (jiní právní nástupci) dosud nejsou známi, při složení do úschovy z důvodu pochybností o tom, kdo je věřitelem, dlužník zná osoby, které si činí právo na plnění, nemá však možnost (objektivně vzato) rozpoznat, komu z nich plnění náleží.“

Nejvyšší soud České republiky v Rozsudku ze dne 10. prosince 2014, v řízení vedeném pod sp. zn. 21 Cdo 3924/2013 se dále zabýval otázkou, jaký význam má pro rozhodnutí soudu o žalobě o nahrazení souhlasu žalovaného s vydáním předmětu soudní úschovy okolnost, že nebyly splněny podmínky pro složení předmětu plnění do úschovy soudu. Nejvyšší soud České republiky konstatoval, cit.: „Důvod úschovy a věcnou legitimaci účastníků soud z hlediska pravdivosti tvrzení složitele při rozhodování o přijetí do úschovy nepřezkoumává; vychází v tomto směru z tvrzení složitele a nejišťuje, zda složitel je opravdu dlužníkem, zda příjemce je skutečně věřitelem, zda věřitel je skutečně nepřítomen, zda se věřitel opravdu ocitl v prodlení, zda tu byly důvodné pochybnosti, kdo je dlužníkovým věřitelem, nebo zda byl věřitel pro dlužníka skutečně neznámou osobou, popř. zda tu je jiný zákonem stanovený důvod úschovy. Pravomocné usnesení soudu o přijetí plnění do úschovy má z hlediska zániku závazků stejné právní následky jako převzetí plnění věřitelem; za okamžik uspokojení nároku se považuje den, v němž byl předmět plnění složen u soudu. Uvedené ovšem platí jen za předpokladu, že dlužník složil předmět plnění do úschovy opravdu v souladu s ustanovením § 568 obč. zák. nebo jiným zákonem stanoveným důvodem. Zjistí-li se, že důvody pro složení plnění u soudu nebyly dány, např. proto, že věřitel přijetí plnění ve skutečnosti neodmítá a že tedy není v prodlení, že je přítomen, že dlužník neměl důvody pochybovat o tom, kdo je věřitelem apod., dluh nebyl složením do soudní úschovy splněn a povinnost dlužníka poskytnout plnění přímo věřiteli nadále trvá.“

Ze shora uvedeného vyplývá, že má-li dlužník důvodné pochybnosti, kdo je jeho věřitelem, a to např. za situace, kdy po něm požaduje plnění více věřitelů a dlužník nedokáže objektivně vzato posoudit, kterému z věřitelů má plnění poskytnout, může předmět plnění složit do soudní úschovy. V případě, že zde však objektivně vzato důvody pro složení plnění do soudní úschovy dány nebyly, přestože může mít dlužník sebevětší pochybnosti, nemá složení předmětu plnění závazku do soudní úschovy soluční účinky.

Tato skutečnost má dopad i na řízení, v nichž se příjemce či přihlašovatel (tj. osoby, kterým nebylo v řízení o úschově vyhověno jejich žádosti na vydání předmětu z úschovy) domáhají nahrazení souhlasu rozhodnutím soudu vydaným v řízení podle části třetí občanského soudního řádu (ve sporném řízení),^[1] neboť dle Rozsudku Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 21 Cdo 3924/2013, ze dne 10. prosince 2014, cit.: „(...) nenastaly-li soluční účinky složení předmětu plnění závazku do soudní úschovy, nemá (nemůže mít) příjemce ani přihlašovatel právo na vydání předmětu plnění z úschovy soudu, a nemůže se proto úspěšně domáhat, aby bylo tomu, kdo vydání předmětu úschovy příjemci nebo přihlašovatel odporuje, uloženo s tímto vydáním souhlasit.“

V souvislosti s tím se nabízí otázka, zda je správné, že soudy při rozhodování o přijetí do úschovy vycházejí pouze z tvrzení dlužníka a nezapomínají se tím, zda skutečně existují odůvodněné pochybnosti, kdo je dlužníkovým věřitelem, popř. zda tu je jiný zákonem stanovený důvod úschovy, neboť tato situace v praxi často vede k tomu, že příjemce či přihlašovatel podávají žaloby, kterými se domáhají nahrazení souhlasu rozhodnutím soudu, přestože zde od počátku neexistovaly důvody pro složení do soudní úschovy. Bylo by tak účelnější, aby soudní instance při rozhodování o přijetí plnění do soudní úschovy, jejichž pravomocné usnesení o přijetí plnění do úschovy má z hlediska zániku závazků právní následky jako převzetí plnění věřitelem, podrobně zkoumaly dlužníkovy důvody pro složení plnění do soudní úschovy. Důvodem je zejména skutečnost, že soudní instance důvody pro složení předmětu do soudní úschovy zkoumají v řízení, v němž se příjemce či přihlašovatel domáhají nahrazení souhlasu rozhodnutím soudu, a tedy rozhodnutí o tom, že zde důvody pro složení plnění do soudní úschovy nebyly objektivně vzato dány, bude obvykle vydáváno až po několika letech plnění př.

Tato situace pak zákonitě povede k tomu, že předmět (obzvláště jedná-li se o věc individuálně určenou) složený do soudní úschovy bude zablokován, neboť sice bude existovat soudní rozhodnutí v řízení, v nichž se příjemce či přihlašovatel domáhali nahrazení souhlasu rozhodnutím soudu, že důvody pro složení plnění do soudní úschovy nebyly objektivně vzato dány, a dlužník tak bude nadále povinen poskytnout plnění přímo věřiteli, avšak tuto povinnost nebude moci splnit, neboť předmět plnění bude uložen v soudní úschově a bude zde také existovat pravomocné usnesení soudu o přijetí plnění do soudní úschovy. Může se také stát, že předmětné usnesení nebude moci být zrušeno či změněno, neboť mohou již uplynout zákonem stanovené lhůty pro podání řádných či mimořádných opravných prostředků.

Shora citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky tak přinesla další zajímavé právní otázky, které nebyly doposud soudní praxí řešeny, a nyní nelze předjímat, jakým způsobem budou soudní instance postupovat při vydávání předmětů složených do soudních úschov, u kterých nebyly od počátku dány důvody pro složení plnění do soudní úschovy, při existenci pravomocného usnesení soudu o přijetí plnění do úschovy po uplynutí všech lhůt pro podání řádných či mimořádných opravných prostředků. ●

JUDr. Michal Škudrna, advokát
Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa
a partneři, s.r.o.

Poznámka

- [1] Aktivně legitimován k podání žaloby, kterou se takové řízení zahajuje, je příjemce nebo ten, kdo uplatňuje právo k předmětu úschovy (přihlašovatel). Žaloba směřuje proti tomu, pro jehož nesouhlas nebylo možné předmět úschovy vydat, a žalobce se jí domáhá, aby žalovanému bylo uloženo souhlasit s vydáním předmětu úschovy žalobci. (srov. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 21 Cdo 3924/2013, ze dne 10. prosince 2014)

Může se třetí osoba bránit proti rozhodnutí ÚOHS o povolení spojení soutěžitelů?

Zákon o ochraně hospodářské soutěže upravuje v rámci řízení o povolení spojení soutěžitelů mj. institut námitek proti tomuto spojení. Aktivní legitimace k podání těchto námitek není nijak omezena, takže je může podat úplně každý. Ve skutečnosti však toto právo samozřejmě využijí pouze ti, kteří mají na nepovolení spojení soutěžitelů vlastní zájem, například jejich konkurenti, dodavatelé či odběratelé. Ti mají samozřejmě zároveň zájem na tom, aby se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže s jejich námitkami náležitě vypořádal a případně se bránil, pokud tak neučiní. Mají ovšem k dispozici nějaký prostředek k takové obraně?

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže („ÚOHS“) Podle § 16 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže („ZOHS“) neprodleně oznámí zahájení řízení o povolení spojení soutěžitelů v Obchodním věstníku a elektronicky prostřednictvím veřejné datové sítě. Tímto oznámením není řízení o povolení spojení soutěžitelů zahájeno. Jeho cílem je informovat o zamýšleném spojení třetí osoby, jimž ÚOHS současně stanoví lhůtu pro podání námitek proti povolovanému spojení.

Podrobnější úpravu námitek či postupu ÚOHS při jejich vypořádání a (z pohledu tohoto článku) zejména opravných prostředků, jimiž by bylo možné dosáhnout přezkumu jejich vypořádání, zákon neobsahuje. Odpověď na tuto otázku je proto nutné hledat ve správním řádu, který se v souladu s § 25a ZOHS v řízeních vedených ÚOHS aplikuje s výjimkou řešení otázek výslovně uvedených v tomto ustanovení.

V úvahu tak připadá jediné odvolání, resp. rozklad, jelikož rozhodnutí vydává v prvním stupni ÚOHS, který je ústředním orgánem státní správy. Odvolání ovšem v souladu s § 81 odst. 1 SŘ může podat pouze účastník řízení.

U rozkladu sice není okruh osob oprávněných jej podat výslovně omezen, podle § 152 odst. 4 SŘ však pro řízení o rozkladu platí úprava odvolání, ledaže by to vylučovala povaha věci, a není žádný důvod, aby se touto úpravou neřídil též okruh osob oprávněných rozklad podat. Rovněž rozklad tedy může podat pouze účastník řízení.

Mezi ustanoveními správního řádu, které se podle zmíněného § 25a ZOHS v řízení vedených podle tohoto zákona nepoužijí, jsou ovšem též ustanovení o účastnících řízení. Účastenství v řízení o povolení spojení soutěžitelů upravuje § 21a odst. 1 ZOHS, podle nějž jsou jeho účastníky osoby, které jsou povinny podat návrh na povolení spojení, tedy soutěžitelé, o jejichž spojení jde. To znamená, že v tomto řízení se neuplatní mj. 27 odst. 2 SŘ, podle nějž jsou účastníky řízení též osoby, které mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech (pokud by vůbec u osob, které podaly námitky proti spojení soutěžitelů, bylo možné o takovém dotčení práv hovořit).

Přesto Krajský soud v Brně v rozsudku ve věci spis. zn. 62 Af 55/2011 ze dne 2. července 2013 dospěl k závěru, že osoba, která uplatnila námitky proti spojení soutěžitelů, je oprávněna rozklad proti rozhodnutí ÚOHS o povolení spojení podat.

Krajský soud v Brně se ztotožnil se závěrem, že osoba podávající námitky proti spojení soutěžitelů není účastníkem řízení o povolení tohoto spojení i s tím, že rozklad proti rozhodnutí ÚOHS o povolení spojení může podat pouze účastník řízení. Zároveň však vyslovil právní názor, že tyto závěry ještě neznamenají, že rozklad podaný osobou, která námitky uplatnila, je nepřipustný. Je totiž nutné nalézt řešení odpovídající rozumnému uspořádání vztahů a vycházející z premisy, že pokud konkrétní osobě svědčí právo zasáhnout svojí argumentací do probíhajícího řízení, musí existovat též prostředky, které jí umožní takové právo efektivně realizovat.

V případě práva podat námitky proti spojení soutěžitelů přitom k efektivní realizaci tohoto práva nestačí samotné uplatnění námitek. Nositel tohoto práva, který námitky podal, musí mít zároveň možnost jej realizovat také řádnými opravnými prostředky v rámci správního řízení, má-li za to, že se ÚOHS s těmito námitkami řádně nevypořádal, a následně též žalobou ve správním soudnictví. Jinak by bylo vypořádání námitek podle Krajského soudu v Brně mimo smysluplnou kontrolu a právo na podání námitek by bylo zcela „bezzubé“.

Na tento rozsudek Krajského soudu v Brně, resp. v něm uvedený právní názor, pak odkazuje též například komentář k zákonu o ochraně

hospodářské soutěže vydavatelství Wolters Kluwer. Po přezkumu tohoto rozsudku Nejvyšším správním soudem se však již uplatnit nemůže.

Nejvyšší správní soud vyšel při výkladu citovaných ustanovení ze smyslu a účelu námitek proti spojení soutěžitelů, a potažmo řízení o povolení tohoto spojení. Účelem tohoto řízení je preventivní právní ochrana hospodářské soutěže spočívající v předcházení strukturálním změnám v soutěžním prostředí, které by omezovaly účinnou hospodářskou soutěž. Chráněna je hospodářská soutěž, resp. konkurence jakožto ekonomický jev, nikoli jednotliví účastníci trhu (konkurenti). Ti jsou chráněni pouze nepřímo ochranou tohoto ekonomického jevu ze strany ÚOHS.

Možnost podat námitky proti spojení soutěžitelů proto není subjektivním právem třetích osob, ale pouze příležitostí sdělit ÚOHS informace týkající se předmětu jím vedeného řízení, které tyto třetí osoby považují za podstatné. Námitky neslouží soutěžitelům, případně dalším subjektům k obraně před dopady povolaného spojení, nýbrž ÚOHS ke získání informací a podkladů ohledně dopadů spojení a dalších skutečností významných pro jeho rozhodnutí.

Dále Nejvyšší správní soud poukázal na některé negativní důsledky výkladu Krajského soudu v Brně, které tento soud náležitě nezohlednil. Prvním je právní nejistota plynoucí ze skutečnosti, že nabytí právní moci rozhodnutí o povolení spojení by záviselo na uplynutí lhůty k podání rozkladu osobám, které podaly námitky. Těmto osobám by tudíž bylo nutné rozhodnutí o povolení spojení doručovat, ačkoli nejsou účastníky řízení. Druhý vyplývá ze skutečnosti, že zákon o ochraně hospodářské soutěže ÚOHS neukládá povinnost (ani oprávnění) o námitkách proti spojení soutěžitelů rozhodnout ani nestanoví jiný způsob jejich vypořádání. O námitkách se tedy nerozhoduje samostatným výrokem rozhodnutí o povolení spojení a jejich vypořádání vyplývá nanejvýš z jeho odůvodnění. Rozkladem lze ovšem napadnout pouze výrok rozhodnutí.

S ohledem výše uvedené Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně svým rozsudkem ve věci spis. zn. 9 Afs 72/2013 ze dne 26. února 2015 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení se závazným právním názorem, že osoba odlišná od účastníka řízení o povolení spojení soutěžitelů není oprávněna proti rozhodnutí o povolení spojení soutěžitelů podat rozklad, a to ani za předpokladu, že proti navrhovanému spojení podala námitky.

S ohledem na jednoznačné znění zákona o ochraně hospodářské soutěže a správního

řádu lze s právním názorem Nejvyššího správního soudu těžko polemizovat. Stejně jako zákon samotný ovšem vychází z předpokladu, že ÚOHS řádně posoudí všechny námitky a další podklady a dopady navrhovaného spojení soutěžitelů, aby k narušení soutěže skutečně nemohlo dojít, takže není třeba umožnit třetím osobám, aby se řádného vypořádání námitek domáhaly, byť by tím pochopitelně sledovaly vlastní zájmy. Tento předpoklad se ovšem obdobně jako v jiných oblastech v praxi vždy nenaplní. ●

Mgr. Jan Pořízek, advokát
Mališ Nevrlka Legal, advokátní kancelář, s. r. o.

Mališ Nevrlka Legal

Výkon činnosti insolvenčního správce (v provozovně i mimo ni)

Ve své právní praxi se mnohdy setkávám s bizarními, těžko pochopitelnými „interpretacemi“ normativního textu, resp. neočekávatelnými „právními“ konstrukcemi. Tyto se obvykle opírají o nepochopení textu zákona ze strany mé klientely z řad laické veřejnosti; někdy však s takovýmito originálními myšlenkami vyrukují samotní představitelé soudní profese.

Jedním z krásných příkladů je úvaha, podle které tam, kde zákon insolvenčnímu správci výslovně neumožňuje, aby za něj jednal někdo jiný, (a contrario) platí, že správce musí jednat osobně. Tato teze je argumentačně podložena tímto tvrzením: „Správce není ani zástupce nebo představitel věřitelů, ani nějaký orgán dlužníka. Nejvíce je subjekt, který má znaky veřejnoprávního orgánu. Vykonává tedy veřejnou moc. Vykonává ji autoritativně a v podstatě z pověření státu. Už z toho plyne to základní, že správce vykonává svou funkci osobně, tak jak ji vykonává státní zástupce. Nikdo si neumí moc představit, že by za státního zástupce přišel k hlavnímu líčení advokát s plnou mocí. Tak se stejnou logikou nemůže nikde, pokud to zákon nepřipouští, vykonávat někdo jiný funkci insolvenčního správce.“[1]

Tato idea přitom stojí za novelou vyhlášky o provozovně insolvenčních správců, podle které musí veškeré činnosti v (každé jedné) provozovně vykonávat osobně (fyzicky) insolvenční správce.[2]

Co říká zákon?

Dle ust. § 5a odst. 4 zákona o insolvenčních správcích je provozovnou insolvenčního správce místo, ve kterém ve vymezených dnech a hodinách insolvenční správce skutečně vykonává činnost. Dle ust. § 5a odst. 8 zákona o insolvenčních správcích Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou podrobnosti o úředních hodinách provozovny, o označování sídla provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně. Tato vyhláška, tj. vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 355/2013 Sb., pak ve svém ust. § 4 vy-

mezuje činnosti, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně.

Je třeba si povšimnout, že zákonodárce stanoví, že insolvenční správce příslušné činnosti v provozovně jen zajišťuje. Z toho je nutno dovodit, že je jen na uvážení insolvenčního správce, zda dané činnosti zajistí svou vlastní činností anebo je svěří svým zaměstnancům, event. jiným osobám.

Tomuto konceptu pak odpovídají též ust. § 23, § 37 odst. 2 a § 40 odst. 3 insolvenčního zákona, které výslovně počítají s využitím zaměstnanců insolvenčního správce (event. i jiných osob) při zabezpečování jeho činností a úkolů. Tak je tomu ostatně při jakékoliv podnikatelské činnosti (§ 430 občanského zákoníku), resp. činnosti právnické osoby (§ 166 a § 167 občanského zákoníku). Jinou věcí pak je, že insolvenční správce samozřejmě odpovídá za řádný výběr

osob svých spolupracovníků, řádné vymezení jejich působnosti, jakož i řádnou kontrolu jejich činnosti tak, aby byl naplněn postulat odborné péče.[3] Navenek odpovídá osobně vždy sám insolvenční správce, a to ať už jde o soukromoprávní odpovědnost (§ 37 insolvenčního zákona) či o odpovědnost veřejnoprávní (§ 36b a § 36c zákona o insolvenčních správcích).

Skutečný výkon funkce insolvenčního správce neznamená, že veškerou činnost vykonává přímo sám insolvenční správce. V rámci agendy insolvenčního správce je třeba provádět řadu činností administrativního charakteru, jež běžně zastávají zaměstnanci insolvenčního správce. Insolvenční správce tak např. přezkoumává přihlášky pohledávek a zaujímá k nim stanovisko, konkrétní vytvoření seznamu přihlášených pohledávek je však už písařskou záležitostí, již bývá pověřován administrativní pracovník. Obdobně soupis majetkové podstaty, pravidelné rozesílání plateb při plnění splátkového kalendáře, běžná korespondence apod. Administrativní pracovníci rovněž běžně připravují koncepty jednoduchých a standardních podání, jež insolvenční správce činí vůči insolvenčnímu soudu.

V tomto ohledu není interní dělba práce v kanceláři insolvenčního správce nepodobná interní dělbě práce v jednotlivých odděleních insolvenčních soudů. Podle ust. § 11 písm. m) zákona o vyšších soudních úřednících je vyšší soudní úředník v insolvenčním řízení oprávněn vykonávat zásadně všechny činnosti a úkony soudu s výhradou výslovně vyjmenovaných výjimek. Obdobně to platí též pro asistenty soudců (§ 13 insolvenčního zákona). Stejně jako insolvenční správce, ani soudce insolvenčního soudu nevykonává veškerou činnost insolvenčního soudu sám, neboť by to nebylo fyzicky možné a vzhledem k marnění jeho odbornosti ani ekonomické. Pokud je soudce insolvenčního soudu schopen dohlížet na veškerý soudní aparát ve stovkách insolvenčních řízení, které má přiděleny, není důvod, proč by totéž neměl zvládat insolvenční správce.

Zákon v žádném svém paragrafu nestanoví, že by insolvenční správce musel vykonávat veškeré úkony v rámci výkonu funkce insolvenčního správce osobně. Ustanovení § 399 odst. 2 a ustanovení § 410 odst. 1 insolvenčního zákona (ve znění účinném od 1. 1. 2014) naopak stanoví, že insolvenční správce se může na své nebezpečí a na své náklady dát zastoupit na schůzi věřitelů a při přezkumném jednání jinou osobou (tj. osobou odlišnou od insolvenčního správce – jestliže insolvenční soud nepožaduje, aby se insolvenční správce přezkumného jednání zúčastnil osobně). Pokud zákon umožňuje, aby insolvenční správce byl zastoupen jinou osobou na přezkumném jednání (když přezkoumání přihlášených pohledávek je jed-

ním z nejkvalifikovanějších úkonů insolvenčního správce), není důvod, aby zákon vyloučil zastoupení insolvenčního správce kvalifikovanou osobou při jiných činnostech, které je insolvenční správce povinen ve své provozovně zajistit (kupř. shromažďování písemností nebo umožnění nahlížení do přihlášek pohledávek). Pro možnost insolvenčního správce nechat se zastoupit i při těchto činnostech tak svědčí argument a maiori ad minus.

Závěr, že insolvenční správce musí být fyzicky přítomen v každé provozovně ve vymezených úředních hodinách, je ve světle uvedeného neudržitelný. Insolvenční správce je v příslušné provozovně jistě povinován zajistit styk se subjekty insolvenčního řízení. Nevyžaduje-li se však v konkrétním případě odbornost insolvenčního správce, nic nebrání tomu, aby byl tento styk zajištěn prostřednictvím zaměstnanců, event. jiných pověřených osob.[4] Opačný závěr je zcela absurdní, neboť s ohledem na počet soudních roků (přezkumných jednání, schůzí věřitelů, jednání v incidenčních a jiných soudních sporech), jednání mimo kancelář a výjezdů do terénu by nebylo lze úplně garantovat ani osobní (fyzickou) přítomnost insolvenčního správce v sídle, natožpak v provozovnách.

Epilog

Jaksi nepřekvapivě se pak proti „osobní teorii všeho“ postavilo Občanskoprávní a obchodní kolegium Nejvyššího soudu ČR, a to publikací rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. 6. 2014, č. j. 2 VSOL 358/2014-B-17 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek (jako R 91/2014) s právní větou: „Skutečný výkon činnosti insolvenčního správce v jeho sídle a provozovně (provozovnách) není podmíněn faktickou přítomností insolvenčního správce.“

Ono by ale možná stačilo, kdyby si autor v úvodu citovaných slov povšiml, že také na provádění úkonů v působnosti státního zastupitelství se mohou podílet vyšší úředníci státního zastupitelství, asistenti státních zástupců a právní čekatelé, přičemž naposled uvedení naprosto běžně přicházejí za státního zástupce k hlavnímu líčení. ●

.....
JUDr. Petr Michal, Ph.D.,
advokát, insolvenční správce
člen Rady expertů
Asociace insolvenčních správců

asociace insolvenčních správců

Poznámky

- [1] Z přednášky Mgr. Rostislava Krhuta, místopředsedy Krajského soudu v Ostravě, prezentované v rámci Konference insolvence 2014, která byla doslova zachycena ve sborníku z tohoto setkání.
- [2] Vyhláška Ministerstva spravedlnosti České republiky číslo 101/2015 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva spravedlnosti České republiky číslo 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně.
- [3] K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 3. 2005, sp. zn. 8 Tdo 124/2005.
- [4] Insolvenční správce zcela jistě nemusí osobně dohlížet na to, jak kupř. přihlášený věřitel studuje přihlášky jiných věřitelů, což je takřka jediný důvod, aby jako věřitel do provozovny insolvenčního správce vůbec zavítal. S tím ostatně výslovně počítá § 12 odst. 2 vyhlášky č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení.

Stručně k posuzování mimořádně nízké nabídkové ceny ve světle aktuální rozhodovací praxe

Ačkoliv by měl institut mimořádně nízké nabídkové ceny[1] sloužit především k ochraně zadavatelů před nereálně nízkým naceněním poptávaného plnění v podávaných nabídkách, lze vzhledem k rozsáhlé rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „ÚOHS“) a judikatuře českých správních soudů i Soudního dvoru Evropské unie (dále jen „SDEU“) konstatovat, že jeho aplikace působí značné potíže.

Jak vyplývá z Důvodové zprávy k ZZVZ,[2] největší počet zadavatelů zadal v posledních pěti letech veřejnou zakázku pouze jednou. Největšími zadavateli, co do počtu veřejných zakázek, tak do jejich celkové hodnoty, jsou obce. Nelze tedy objektivně předpokládat, že většina zadavatelů bude mít zkušenosti se zadáváním veřejných zakázek, natož s aplikací institutu mimořádně nízké nabídkové ceny.

V zásadě opačný názor zjevně zastává SDEU, který v rozsudku ze dne 18. prosince 2014 (C-568/13) řešil aplikaci institutu mimořádně nízké nabídkové ceny ve vztahu k dodavateli, který je dotován z veřejných prostředků. Takový dodavatel totiž může nabídnout podstatně nižší nabídkovou cenu než konkurence, aniž by to pro něho mělo jakékoliv nepříznivé ekonomické dopady, přičemž nízká cena se zároveň negativně neodráží na kvalitě poskytovaného plnění. V této souvislosti SDEU konstatoval, že evropská legislativa ani judikatura SDEU neumožňuje takové uchazeče a priori vyloučit z účasti na zadávacím řízení. Takový postup je možný v případě, že dotace či veřejná podpora byla dodavateli poskytnuta v rozporu se zákonem či unijními předpisy.

SDEU se tak neztotožnil s názorem italského soudu Consiglio di Stato, že je vhodné vyhledat nápravné mechanismy zaměřené na vyrovnávání počátečních nerovností mezi dodavateli. Ve výsledku lze tedy konstatovat, že i v případě, že zadavateli není umožněno vyrovnávat počáteční nerovnosti mezi dodavateli, je možné zadat veřejnou zakázku dodavateli dotovanému z veřejných prostředků, aniž by byli ostatní uchazeči tímto postupem diskriminováni.[3]

K postupu stanovení nejnižší možné nabídkové ceny v zadávacích podmínkách, jakožto ceny, kterou zadavatel nebude považovat za mimořádně nízkou, vede ovšem zadavatele rovněž nová úprava zadávání veřejných zakázek, která zavádí institut předběžných tržních konzultací (ust. § 33 ZZVZ). Zadavatel je tak oprávněn vést tržní konzultace s odborníky či samotnými dodavateli za účelem přípravy zadávacích podmínek, nenaruší-li tím hospodářskou soutěž. Informace o tomto postupu následně zadavatel uvede v zadávacích podmínkách (ust. § 36 odst. 4 ZZVZ).

Pokud zadavatel v rámci předběžné tržní konzultace prokáže dostatečnou znalost trhu s poptávaným plněním, tedy osloví nedotované i dotované zadavatele, lze do značné míry minimalizovat možnost, že bude podána nabídková cena

nižší než taková, jež byla zadavatelem určena v zadávacích podmínkách jako mimořádně nízká. Pouze teoretickou variantou z hlediska jasného návodu pro postup zadavatele a zároveň právní jistoty dodavatelů by dle mého názoru bylo automatické zvyšování nabídkových cen podaných pod hranici stanovenou v zadávacích podmínkách za mimořádně nízkou nabídkovou cenu dle předem určeného koeficientu. Uvedené by přitom neznamenal navýšení reálné nabídkové ceny, za niž by zadavatel poptávané plnění vysoutěžil, ale pouze snížení počtu získaných bodů v rámci kritéria nejnižší nabídkové ceny. Pokud by i po použití takového korektivního koeficientu byla dodavatelem dotovaným z veřejných prostředků předložena nejvýhodnější nabídka, zadavatel by dodavateli zaplatil za poptané plnění dle nabídkové ceny, kterou předložil (tj. bez jakýchkoliv korektivů). Realizovatelnost tohoto řešení je ovšem z důvodu praktické nemožnosti stanovení výpočtu nediskriminačního a proporcionálního koeficientu velice nepravděpodobná, přičemž její využití by mohlo připadat v úvahu pouze v případech jednoduchých, často se opakujících plněních.

V této souvislosti je třeba také připomenout rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 22. června 1989 (C-103/88), který vyslovil zákaz vyloučení dodavatele ze zadávacího řízení pouze na základě matematické kalkulace bez vyžádání zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny. Nelze tedy uvažovat ani možnost, že v případě, že by zadavatel v zadávacích podmínkách výše uvedený druh koeficientu použil, přičemž ani po jeho použití by nebyla dodavatelem nabízená nabídková cena vyšší než ta, jež byla stanovena jako nejnižší přípustná, mohl by takového dodavatele bez dalšího vyloučit.[4]

Posouzení, zda se v konkrétním případě jedná o mimořádně nízkou nabídkovou cenu, přísluší hodnotící komisi jmenované zadavatelem. Dle dílce ust. § 74 odst. 1 ZZVZ zastupuje hodnotící komise zadavatele na základě zákonného zastoupení. Zadavatel se ovšem nemůže zprostit veřejnoprávní povinnosti dodržovat

ZVZ (ust. § 151 odst. 3), resp. ZZVZ (ust. § 43 odst. 1). Rozhodnutí, zda se jedná o mimořádně nízkou nabídkovou cenu tak nemůže být delegováno na jiný subjekt, a to ani za použití ust. § 151 ZVZ, resp. ust. § 43 ZZVZ, o zastoupení zadavatele jiným subjektem.[5], [6] Ani v případě, že se zadavatel v zadávacím řízení nechá zastoupit jinou osobou, nemůže za něho taková osoba posoudit mimořádně nízkou nabídkovou cenu a následně popřípadě dodavatele vyloučit z účasti na zadávacím řízení. I nadále tedy bude externí posouzení problematických případů tvořit pouze podklad pro hodnotící komisi, případně jako důkaz zadavatele o tom, že učinil vše, co je po něm možno spravedlivě požadovat, aby nabídkovou cenu dodavatele posoudil v souladu se zásadami zadávání veřejných zakázek. Je ovšem otázkou, jak velkou finanční částku je (poměrně k hodnotě veřejné zakázky) adekvátní vynaložit na posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny externím subjektem, aby se zadavatel nedostal do rozporu se základními zásadami a smyslem a účelem zákona jako takového, tedy účelného a efektivního využívání veřejných prostředků.

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady o zadávání veřejných zakázek ve verzi, která byla projednávána v prvním čtení, obsahovala postup, kdy by byla nabídková cena považována za mimořádně nízkou v případě kumulativního naplnění tří podmínek: cena o 50 % nižší než průměrná cena ostatních nabídek, o 20 % nižší než druhá nejvyšší nabídka a zároveň obdržení alespoň pěti nabídek. Po prvním čtení, které proběhlo dne 15. ledna 2014, bylo ovšem uvedené znění čl. 69 předmětné směrnice nahrazeno dosavadní právní úpravou, tedy kritériem vázícím mimořádně nízkou nabídkovou cenu ke skutečné hodnotě veřejné zakázky.

Původně zamýšlené řešení problematiky hodnocení mimořádně nízké nabídkové ceny považují za krok správným směrem, samozřejmě s výhradou nutnosti pečlivého zvážení nastavení konkrétních procentuálních limitů, přičemž obdržení celkového počtu alespoň pěti nabídek by dle mého názoru bylo příliš přísné a znamenalo by rušení velkého počtu zadávacích řízení.

Namísto jasné, či alespoň návodnější, právní úpravy, nedošlo v případě posuzování mimořádně nízké nabídkové ceny k zásadnímu posunu. Zadavateli tedy nezbývá než se řídit základními zásadami rovnosti, přiměřenosti, transparentnosti a nediskriminace a vzít v potaz dílčí, a do značné míry pouze značně obecná doporučení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,[7] neboť jak sám ÚOHS konstatuje „pojem mimořádně nízké nabídkové ceny není v zákoně definován a není tak možné bez dalšího učinit závěr o procentuální hranici, od níž se o mimořádně nízkou nabídkovou cenu jedná či nejedná“.[8]

Ačkoliv je tedy možné vykládat ust. § 77 ZVZ, resp. ust. § 113 ZZVZ způsobem, že za mimořádně nízkou nabídkovou cenu je považována cena, která je nižší než „tržní cena“, za niž se plnění obvykle prodává, resp. poskytuje, není dle mého názoru tento výklad zcela přiléhavý pro všechny situace, a to právě z důvodu možné účasti dodavatele dotovaného z veřejných prostředků nebo dodavatele, jemuž byla poskytnuta veřejná podpora. Takový dodavatel je jistě schopen předložit nabídkovou cenu, která bude nižší než tržní cena poptávaného plnění, zvláště pokud se bude jednat o poskytování služeb. Nabídka takového dodavatele nemůže zadavatel bez dalšího vyloučit ze zadávacího řízení pouze na základě skutečnosti, že se jedná o nabídkovou cenu podstatně nižší, než je nabídková cena ostatních dodavatelů. Výše uvedený výklad rovněž nelze aplikovat v případě, že zadavatel zamýšlí realizovat veřejnou zakázku za reálné náklady, ať už z jakéhokoliv důvodu. V takovém případě zůstává opět na posouzení zadavatele, zda je dodavatel ekonomicky schopen plnit veřejnou zakázku řádně a včas za předloženou nabídkovou cenu.

I přesto, že směrnice o zadávání veřejných zakázek již byly přijaty a proces jejich transpozice se blíží ke konci (a nelze tedy očekávat jejich brzkou novelizaci v takto zásadní otázce), domnívám se, že pro zjednodušení administrace zadávacího řízení pro zadavatele, by bylo vhodné zakotvit zákonnou povinnost pro dodavatele, kteří jsou dotováni z veřejných prostředků, nebo jim byla poskytnuta veřejná podpora, aby tuto skutečnost uvedli již v podávané nabídce, a to včetně odůvodnění své nabídkové ceny.

Každý dodavatel by si měl ostatně být sám dobře vědom, v jaké výši se pohybují ceny za poptávaná plnění, neboť se na daném trhu pohybuje, tudíž jakožto podnikatel by měl být schopen odhadnout, zda je jeho nabídková cena excesivně nízká či srovnatelná s ostatními potenciálními uchazeči. Zadavatel na straně druhé ani při vynaložení veškerého úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat (tím spíše s přihlédnutím k četnosti, s níž jednotliví zadavatelé průměrně vyhlašují veřejné zakázky), nemůže mít detailní znalost trhu, aniž by mu v důsledku souvislosti předběžné tržní konzultace nevznikly další náklady ve spojitosti s administrací zadávacího řízení.

V případě, že by dodavatel dotovaný z veřejných prostředků svoji nabídkovou cenu řádně zdůvodnil, mohl by jeho nabídku zadavatel bez nutnosti další výzvy ke zdůvodnění podané nabídkové ceny vyhodnotit jako nevhodnější, což by představovalo urychlení zadávacího řízení. Ověřit, zda je konkrétní dodavatel skutečně dotován z veřejných prostředků či zda byl příjemcem veřejné podpory, přitom zadavatel může jednoduše, a to ze Sbírky listin obchodního rejstříku či

z Centrálního registru podpor malého rozsahu. V případě, že by dotovaný dodavatel svoji mimořádně nízkou nabídkovou cenu nezdůvodnil již v nabídce, měl by mít zadavatel možnost jej pouze s odkazem na zákonné ustanovení bez dalšího, tj. bez nutnosti bližšího odůvodnění, vyloučit z účasti na zadávacím řízení.

Shora nastíněný návrh zákonné úpravy posuzování mimořádně nízké nabídkové ceny by dle mého názoru představoval nejen zjednodušení postupu pro zadavatele, ale zároveň větší právní jistotu pro samotné dodavatele a důslednější naplnění zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace. ●

Mgr. Milan Kučera
CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o.,
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Ust. § 77 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“); ust. § 113 vládního návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek ve znění sněmovního tisku č. 637/0 (dále jen „ZZVZ“).
- [2] Str. 151
- [3] Samozřejmě za předpokladu, že hodnotící komise vyzvala uchazeče ke zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny, přičemž tento ji náležitým způsobem odůvodnil například právě skutečností, že je dotován z veřejných prostředků nebo, že mu byla poskytnuta veřejná podpora.
- [4] Srovnej rovněž např. rozhodnutí SDEU ze dne 22. července 1989, č. 103/88 ve věci Fratelli Constanzo SpA v. Comune di Milano.
- [5] Srovnej rozhodnutí ÚOHS ze dne 13. ledna 2014, č. j. ÚOHS-S303/2013/VZ-776/2014/514/Mpr.
- [6] Nová právní úprava ovšem přináší značné zjednodušení postupu zadavatele při hodnocení nabídek, kdy zadavatel není povinen ustanovit hodnotící komisi (srovnej ust. § 119 ZZVZ), jejímž prostřednictvím by posuzoval mimořádně nízkou nabídkovou cenu.
- [7] Např. rozhodnutí ÚOHS ze dne 12. listopadu 2010, č. j. ÚOHS-R90/2010/VZ-17007/2010/310/EKU „Předpokládanou hodnotu veřejné zakázky lze ve vztahu k výši mimořádně nízké nabídkové ceny považovat pouze za vodítko, ale nikoliv za závazné měřítko.“
- [8] Rozhodnutí ÚOHS ze dne 19. září 2011, č. j. ÚOHS-R26/2011-14851/2011/310-ASC.

Soudní dvůr Evropské Unie mění pravidla pro proplácení času na cestě

Soudní dvůr Evropské Unie (SDEU) vydal v září 2015 zajímavé rozhodnutí ve věci C-266/14 ohledně otázky, jak je třeba posuzovat pracovní dobu u zaměstnanců, kteří každý den cestují ze svého bydliště; toto rozhodnutí přitom může mít přímý dopad i na české pracovní právo.

Společnosti ze skupiny Tyco ve Španělsku provozovaly instalaci a údržbu bezpečnostních systémů. V roce 2011 společnosti zrušily své regionální pobočky a zachovaly pouze ústřední kancelář v Madridu. Zaměstnanci v regionech měli k dispozici služební vozidlo a každý pracovní den cestovali k zákazníkům dle zaměstnavatelem stanoveného cestovního plánu. Před zrušením regionálních poboček zaměstnanci přitom pracovní den zahajovali v regionální kanceláři a odtud vyráželi na cesty za zákazníky. Dokud existovaly regionální pobočky, byla pracovní doba počítána od okamžiku, kdy zaměstnanec dorazil do kanceláře. Po zrušení regionálních poboček Tyco nezapočítávalo cestu strávenou mezi bydlištěm a prvním nebo posledním zákazníkem do pracovní doby a považovalo tuto dobu za dobu odpočinku.

České pracovní právo v podobném kontextu stanoví v § 210 zákoníku práce, že jen doba strávená na cestě nebo na cestě mimo pravidelné pracoviště jinak než plněním pracovních úkolů, která spadá do pracovní doby, je překážkou v práci na straně zaměstnavatele, za kterou se

zaměstnanci mzda nebo plat nekrátí. Pokud je tedy zaměstnanec na pracovní cestě nebo na cestě mimo pravidelné pracoviště mimo rámec pracovní doby, nepovažuje se takto strávený čas podle stávající praxe za výkon práce a zaměstnanci nenáleží mzda ani náhrada mzdy. Tak je tomu tedy např., pokud zaměstnavatel vyšle zaměstnance na pracovní cestu z Prahy do Ostravy v 5 hodin ráno. Pokud zaměstnanci začíná pracovní doba v 9 hodin, nejsou uvedené 4 hodiny pracovní dobou a zaměstnanci za ně nenáleží mzda ani náhrada mzdy.

Převažující postup zaměstnavatelů u např. u servisních techniků nebo obchodních zástupců bez stálého pracoviště v kanceláři zaměstnavatele přitom v zásadě odpovídá na základě citovaného ustanovení postupu společnosti Tyco, tedy pracovní doba se těmto zaměstnancům počítá až od první návštěvy u zákazníka; někdy se lze setkat s ještě extrémnějším přístupem (který ale již odporuje i znění zákoníku práce), že „přejezdy“ mezi zákazníky se zaměstnancům nezapočítávají vůbec.

SDEU ve výše uvedené věci rozhodl, že společnost Tyco nepostupovala správně, když do pracovní doby zaměstnanců nezapočítávala cestu k prvnímu a od posledního zákazníka. Rozsudek SDEU odůvodňuje takto:

- a) Harmonizace úpravy pracovní doby na úrovni EU směřuje k zaručení lepší ochrany bezpečnosti a pracovníků minimální zaručenou dobou odpočinku;
- b) Pracovní doba je doba, kdy pracovník pracuje nebo je zaměstnavateli k dispozici; pracovní doba se vylučuje s dobou odpočinku;
- c) Doba strávená zaměstnanci na cestě je nezbytná k realizaci technických služeb;
- d) Možnost zaměstnanců organizovat si bez vážných překážek čas a věnovat se svým zájmům, která je charakteristická pro dobu odpočinku, nebyla po dobu cesty k prvnímu a od posledního zákazníka dána;
- e) Pokud je cestování nedílnou součástí postavení pracovníka, který nemá stálé nebo

obvyklé pracoviště, nelze pracoviště omezit na fyzickou přítomnost u zákazníků.

Podle tohoto rozsudku SDEU pro pracovníky bez stálého nebo obvyklého pracoviště představuje doba strávená na cestě mezi bydlištěm a místem prvního a posledního zákazníka pracovní dobu.

Přestože je toto rozhodnutí vydáno v konkrétním kontextu, vzhledem k odůvodnění ho lze aplikovat obecně minimálně na všechny zaměstnance bez stálého nebo obvyklého pracoviště. Čeští zaměstnavatelé by tedy měli rovněž přehodnotit způsob proplácení času stráveného na cestě u zaměstnanců, kteří nemají stálé nebo obvyklé pracoviště „na pobočce“, tedy zaměstnanců typu např. obchodní zástupce nebo technik. U těchto zaměstnanců by tedy měl zaměstnavatel posoudit, zda splňují podmínky rozhodnutí a případně upravit, co je těmto zaměstnancům vykazováno jako pracovní doba.

SDEU v tomto směru uvádí další zajímavý argument, že takový výklad by vedl k nevyhnutelnému zvýšení nákladů, když uvádí, že je na zaměstnavateli, aby určil za takovou dobu odměnu. V takovém případě se na odměnu nevztahuje směrnice o pracovní době, ale pouze příslušná ustanovení národního pracovního práva. Za takovou dobu by tedy bylo možné stanovit např. nižší odměnu (v našem právním prostředí zřejmě v rámci limitů minimální a zaručené mzdy).

Znění předmětného judikátu dále zcela nevyklučuje, že by podobný závěr mohl SDEU učinit i v případě standardní pracovní cesty. Takový závěr není zcela jednoznačný, ale v zásadě všechny obecné argumenty shrnuté v bodech a) až e) výše by bylo možné použít i na takovou situaci. ●

Mgr. Veronika Odobinová, partner
Dvořák Hager & Partners,
advokátní kancelář, s.r.o.

dvořák | hager & partners
advokátní kancelář

▣ ▣ ▣ HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** patří mezi renomované kanceláře zaměřené na komplexní právní služby pro soukromý i veřejný sektor. Kancelář je členem **mezinárodní sítě** právních kanceláří **International Alliance of Law Firms** zaměřených na poradenství v obchodním právu. Poskytujeme **multidisciplinární služby** v rámci spolupráce s významnými poradenskými firmami zejména v rámci fúzí, akvizic, restrukturalizací, služeb projektového poradenství, veřejných zakázek a projektů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zpracování analýz, metodik a legislativních prací. V soutěži Právníká firma roku byla advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** opětovně vyhlášena doporučovanou či velmi doporučovanou kanceláří zejména pro oblasti **pracovního práva, veřejných zakázek a práva duševního vlastnictví**, kde byla za rok 2012 vyhlášena **vítězem**. Mezi **hlavní nabízené služby kanceláře** patří právní poradenství v následujících oblastech:

- Veřejné zakázky
- Veřejná podpora
- Projekty financované z EU fondů
- Výzkum, vývoj a inovace
- Plánování a financování sociálních služeb
- Analýzy, metodiky, studie proveditelnosti, legislativní podpora

- Obchodní právo
- Fúze, due diligence, reorganizace
- Právo duševního vlastnictví
- Pracovní právo
- Nemovitosti a stavební právo
- Retail / Ochrana spotřebitele
- Řešení tuzemských a mezinárodních sporů, činnost rozhodců

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

INTERNATIONAL
ALLIANCE
OF LAW FIRMS

HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

Palác Anděl, Radlická 1c/3185, 150 00 Praha 5

Tel: (+420) 296 325 235, recepce@holec-advokati.cz

Odkazy na cizí společnosti na vlastních internetových stránkách skrývají možné riziko porušení práva na ochranu soutěže

Od okamžiku vydání rozsudku německého Nejvyššího soudního dvora (BGH) ze dne 11. 12. 2014 (č. j.: I ZR 113/13) je třeba mít se na pozoru, pokud umístíte na vlastní internetovou stránku odkazy, které uživatele přesměrují cizí společnosti. To se týká i českých společností, které působí na německém trhu.

Rakouskému prodejci výrobků tzv. Bachovy květové terapie, který na internetové stránce odkazoval na zásilkový obchod Amazon, se právě to stalo osudným. BGH ohodnotil samotné umístění linku na vlastní webové stránce jako obchodní jednání ve smyslu § 2 odst. 1 č. 1 německého zákona proti nekalé soutěži.

K podstatě věci

Žalovaná byla společnost s vícerymi internetovými stránkami a její jednatelka. Na stránkách byly uváděny informace k Bachově

květové terapii, bylo nabízeno vlastní zboží a služby k Bachově květové terapii a byly uváděny i různé odkazy na jiné produkty. Přitom zde byl mimo jiné použit link, který otevřel seznam výrobků na stránce zásilkového obchodu Amazon, na níž byly nabízeny výhradně výrobky anglického výrobce „originálních výrobků Bachovy květové terapie“.

Jeden z rakouských konkurentů podal žalobu na zdržení se jednání. Zastával názor, že žalované podporovaly v obchodní soutěži anglického výrobce. Jak soud prvního stupně, tak i soud odvolací žalobu zamítl.

BGH dal však rakouskému žalobci za pravdu, zrušil odvolací rozsudek a vrátil žalobu na zdr-

žení se jednání zpět k odvolacímu soudu. Nejvyšší soudní dvůr v protikladu k odvolacímu soudu posoudil již samotné umístění linku jako obchodní jednání ve smyslu zákona proti nekalé soutěži, tím tedy, připustil možnost uplatnit nárok vůči žalovaným z důvodu porušení hospodářské soutěže.

Umístění linku jako obchodní jednání

Obchodním jednáním je dle dikce § 2 odst. 1 č. 1 německého zákona proti nekalé soutěži (UWG) každé chování osoby ve prospěch vlastního nebo cizího podniku před, při nebo po uzavření transakce, které objektivně souvi-

sí s podporou odbytu nebo odběru zboží nebo služeb nebo s uzavřením nebo provedením smlouvy o zboží nebo službách.

Z obchodního jednání lze ale dle ustálené judikatury Nejvyššího soudního dvora vycházet jen tehdy, pokud jednání při objektivním posouzení slouží přednostně k podpoře odbytu nebo odběru zboží nebo služeb. Neboť zákoné ustanovení slouží k transpozici článku 2d směrnice 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách. Je tedy nutné je vykládat s ohledem na ustanovení směrnice.

Podle bodu 7 důvodové zprávy se směrnice nevztahuje na obchodní praktiky, které přednostně slouží jiným cílům, než je ovlivnění obchodního rozhodování spotřebitelů ve vztahu k výrobkům a ovlivňují pouze nepřímo podporu odbytu nebo odběru.

V posuzovaném případě však BGH uvádí, že odkaz na produkty anglického výrobce na stránkách Amazonu nepředstavuje pouhý nepřímý účinek informací k „originální Bachově květové terapii“, uvedeným na stránkách žalované. Místo toho shledali soudci v Karlsruhe objektivní souvislost s podporou odbytu určitého podniku.

To soud zdůvodnil tím, že internetový výstup žalované obsahoval nejen informace a údaje k vlastnímu zboží a službám, ale také obecné údaje týkající se „originální Bachovy květové terapie“. Vedle stručného odkazu na možnost pořízení v lékárnách poskytovaly žalované jen link na internetový obchod Amazon. Link však nevedl na domovskou stránku Amazonu, ale k produktové stránce, na níž bylo uvedeno výhradně zboží anglického výrobce. Tím došlo k vytvoření objektivní souvislosti s podporou odbytu této firmy.

Důsledky pro praxi

Umístění linku na cizí produkty tak může v případě pochybností vést k tomu, že alespoň v Německu je právo na ochranu hospodářské soutěže v zásadě aplikovatelné, protože ono umístění lze chápat jako obchodní jednání. V případě otázky, zda ten, kdo link na svých stránkách umístil, je odpovědný, bude však nutné navíc zohlednit, v jakém kontextu k umístění linku došlo a zda se ten, kdo link na svých stránkách umístil, může odvolávat na určité chráněné právní hodnoty (například svobodu projevu/názoru).

V Německu jsou nekalosoutěžní jednání zakázána, pokud jsou způsobila citelně negativně ovlivnit zájmy konkurentů, spotřebitelů a jiných účastníků trhu.

Pokud se někdo takového nekalosoutěžního jednání dopustí, vystavuje se nejprve nebezpečí vznesení požadavku na odstranění protiprávního stavu a zdržení se jednání, a to případně také v rámci předběžného opatření. Oprávněn vznést takový požadavek je každý konkurent podpořeného podniku, jakož i profesní sdružení, průmyslové, obchodní a řemeslné komory a jiné takzvané „kvalifikované subjekty“.

V protikladu k České republice se v Německu v posledních 30 letech etablovalo upomínkové řízení (tzv. „Abmahnung“), v němž specializovaní advokáti zasílají jménem příslušných oprávněných i při nejmenších porušeních tzv. prohlášení o zanechání nekalosoutěžního jednání s vysokými smluvními pokutami. Za vlastní námahu často požadují od (často nevědomého) rušitele 500 – 700 EUR. Pokud rušitel prohlášení nepodepíše, je obvykle vznesena žaloba s tak vysokou hodnotou sporu, aby byla obhajoba a prohraný proces dražší.

Činnost na německém trhu a tím i aplikace německého práva na ochranu soutěže může vzniknout jen i testovacím nákupem z Německa v českém e-shopu. Výše uvedený rozsudek je proto nejen právně-srovnávací, ale pro české e-shopy, které jsou případně činné na německém trhu, i velmi důležitý.

Kromě toho je však nutné se vyvarovat i ostatních častých chyb, jako jsou porušení práva ochranných známek, zveřejnění fotografií bez licencovaného autorského práva, nedostatečné poučení o právu na odstoupení od smlouvy, nemožnost zaplatit i bez poplatku, nedostatek povinných údajů atd.

V tomto smyslu by měl být link v zásadě použit jen se souhlasem vlastníka cílové stránky. Protože uvedení odkazu může být zároveň použitím cizí značky. Pokud chybí souhlas vlastníka značky, může použití linku představovat porušení cizích práv ochranné známky. I zde hrozí žaloby na zdržení se jednání nebo náhrada škody.

Shrnutí

Minimálně na německém trhu existuje nezanedbatelné riziko, že firma, která na své webové stránce umístí odkaz na jinou firemní stránku, bude odpovídat za údaje, jež budou případně na cílové stránce v rozporu s právem na ochranu soutěže. Prosté umístění odkazu na nekalosoutěžní nabídku může vést k tomu, že subjekt tímto způsobem sám poruší soutěž.

Pokud je produkt na cílové stránce propagován zavádějícím nebo nepřipustným způsobem,

může být i firma, která takový link na své stránky umístila, zažalována na zdržení se jednání a náhradu škody.

Vzhledem k výše uvedenému je tedy třeba dbát extrémní opatrnosti při umisťování linků na cizí nabídky zboží či služeb, v těch případech, kdy půjde o činnost na německém trhu. To platí v případě firem, jejichž cílem je prosté informování o konkrétní problematice, ale i u bloggerů nebo novinářů. V každém jednotlivém případě doporučujeme prověřit přípustnost takového zveřejnění z hlediska práva na ochranu soutěže. ●

Franziska Goldbeck

Arthur Braun, M.A.

bpv Braun Partners s.r.o.

bpv BRAUN PARTNERS

Spolehněte se
na nejrozsáhlejší
elektronickou knihovnu

knihovna
ASPI

- Nejvíce kvalitních komentářů
- Renomovaní autoři
- Informace z celého trhu
- Praktické nástroje na jednom místě

Volitelný autorský
obsah si snadno
vyberete na míru

www.aspi.cz

Přichází (konečně) revoluce v otázce placení autorských odměn lázněmi?

Nejvyšší soud svým říjnovým rozsudkem zcela změnil nastolený trend v posuzování otázky placení autorských odměn za provozování vysílání na pokojích lázeňských zařízení. Reflekoval přitom judikaturu Soudního dvora EU a postavil najisto, že lázeňské pokoje jsou srovnatelné s těmi hotelovými. Spory mezi lázněmi a kolektivními správci však tímto rozhodnutím pravděpodobně neskončí.

Odborná i laická veřejnost je v poslední době zaujata otázkou, zda lázeňská zařízení mají či nemají platit autorské odměny za provozování vysílání prostřednictvím televizorů či rádií umístěných na pokojích v lázních, tak jak tomu je v případě hotelů. Právní situace však v této otázce byla poměrně složitá a nepřehledná, jak ostatně ilustruje i rozkolísaná judikatura českých soudů – ty v jednom

případě nárok na autorskou odměnu přiznaly a v takřka totožné věci naopak žalobu proti lázním zamítly.^[1] Rozsudkem vydaným dne 14. 10. 2015 ve věci sp. zn. 31 Cdo 3093/2013 však Nejvyšší soud nyní judikaturu sjednotil a konstatoval, že lázeňská zařízení za televize a rádia umístěná na pokojích autorskou odměnou hradit musí.

Nejprve pár slov o tom, proč vlastně otázka placení autorských odměn lázněmi vyvolá-

vá tolik nejasností. Právním základem je § 12 odst. 1, 4 písm. f) bod 4. s následným odkazem na § 18 a § 23 zák. č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů („AZ“ nebo „autorský zákon“), podle kterých má autor právo své dílo užít a poskytnout oprávnění k jeho užití; právem dílo užít se rozumí právo na sdělování díla veřejnosti, zejména pak právo na provozování rozhlasového a televizního

vysílání. Sdělováním díla veřejnosti pak je zpřístupňování díla v nehmotné podobě (§ 18 odst. 1); sdělováním veřejnosti však není pouhé provozování zařízení umožňujícího takové sdělování (odst. 3). Podle § 23 věty první AZ se provozováním rozhlasového nebo televizního vysílání rozumí zpřístupňování díla vysílaného rozhlasem nebo televizí pomocí technicky způsobilého přístroje.

Klíčové pak je ustanovení § 23 věty třetí AZ, podle něž se za provozování rozhlasového a televizního vysílání nepovažuje zpřístupňování díla pacientům při poskytování zdravotních služeb ve zdravotnických zařízeních. V konečném důsledku tedy výjimka stanoví, že pokud by na pokojích lázní (coby zdravotnických zařízení) docházelo k poskytování zdravotních služeb, nebyl by jejich provozovatel povinen autorskou odměnu platit, protože akt zpřístupňování děl by nepředstavoval sdělování veřejnosti. Naproti tomu za televize a rádia na hotelových pokojích jsou jejich provozovatelé povinni odměnu platit, protože výjimka v jejich prospěch byla na základě judikatury SDEU zrušena.[2]

Problematické je především to, že samotné ustanovení § 23 věty třetí autorského zákona se jeví jako nesouladné s mezinárodními smlouvami a unijním právem.[3] i kdyby tomu tak však nebylo, sporná situace tkví i v určení, zda na pokojích v lázních skutečně fyzicky dochází k „poskytování zdravotních služeb“, či zda se jedná o prosté ubytovací pokoje a zda tedy na lázně je možné výjimku vztáhnout.

Při aplikaci výjimek z provozování vysílání se totiž vyžaduje restriktivní přístup, tedy omezení jejich použití na nezbytné minimum. Tento požadavek plyne z čl. 5 odst. 5 směrnice 2001/29,[4] který uvádí, že výjimky a omezení práva autora rozhodnout o sdělování jeho děl veřejnosti je možné použít (i) pouze ve zvláštních případech, které (ii) nejsou v rozporu s běžným užitím díla, a současně (iii) jimi nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy nositele práv.[5] Tyto tři podmínky označované jako tříkrokový test [6] musí být splněny kumulativně a představují jakési dodatečné potvrzení toho, že některá ze skutkových podstat výjimek vyjmenovaných ve směrnici 2001/29 (které mohly, ale nemusely členské státy ve svých předpisech ukotvit) se na konkrétní případ může použít.

Konkrétní taxativní výčet 15 výjimek či omezení práva na sdělování díla veřejnosti[7] je pak vymezen v čl. 5 odst. 3 směrnice 2001/29. Na lázně by mohly potenciálně dopadat dvě z nich, a to vyluka ve prospěch zdravotně postižených (čl. 5 odst. 3 bod b/ směrnice) a výjimka menšího významu týkající se analogového užití (čl. 5 odst. 3 bod o/ směrnice). Na televize a rádia na pokojích v lázních se

však žádná z nich nevztahuje,[8] což se ostatně podle mého názoru týká i samotné výjimky v § 23 větě třetí AZ.

Není možné opomenout ani ustanovení některých mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, konkrétně čl. 11 bis odst. 1 písm. ii a odst. 2 Bernské úmluvy; podle nich nemá být autor zbaven práva na zaplacení spravedlivé odměny za užití svého díla.[9] Bernská úmluva pak je přímo použitelná; pokud je s ní některé ustanovení českého právního předpisu (zde § 23 věta třetí AZ) v rozporu, je pak dle čl. 10 Ústavy třeba dovést aplikační přednost Bernské úmluvy.[10]

Z výše uvedeného tedy podle mého názoru plyne, že aplikace výjimky uvedené ve větě třetí § 23 AZ je v rozporu nejen s unijním právem, ale i s mezinárodními smlouvami, protože jejím použitím dochází k omezení práv autorů rozhodnout o užití svého díla, aniž by za toto užití obdrželi spravedlivou odměnu.

K otázce provozování vysílání na pokojích lázní se vyslovil i Soudní dvůr Evropské unie, když ve svém rozsudku ve věci OSA[11] zdůraznil, že unijní právo požaduje, aby autoři nebyli zbaveni práva na zaplacení autorské odměny za užití svých děl; podle SDEU pak představuje zpřístupnění vysílání televizory a rádií na pokojích v lázních sdělování veřejnosti, protože lázně vědomě zpřístupňují díla autorů neurčitému, leč dosti vysokému počtu osob, které představují tzv. novou veřejnost. [12] Provozování vysílání na pokojích v lázních pak podle dikce rozsudku v zásadě odpovídá provozování vysílání na hotelových pokojích, které výjimky nepoživají a jsou povinny autorské odměny hradit. Podle SDEU pak není „česká“ výjimka v § 23 větě třetí AZ (v otázce její aplikace na lázeňská zařízení) subsumovatelná pod žádnou z výjimek stanovených taxativně unijní směrnici 2001/29. Unijní úprava tak podle SDEU brání ustanovení českého zákona, které by vylučovalo právo autorů udělit svolení ke sdělování svých děl ubytovaným na pokojích lázní, čímž by jim bylo upřeno právo na zaplacení odměny.

I přes výše uvedené závěry však judikatura Nejvyššího soudu měla v řešené otázce pozoruhodný (a nutno podotknout, že z hlediska argumentační přesvědčivosti, správnosti a logické konzistence rozsudků NS i poměrně nešťastný) vývoj. Nejvyšší soud totiž nejprve v rozsudku ze dne 31. 1. 2013, sp. zn. 30 Cdo 3056/2012 (potvrzeném posléze rozsudkem ze dne 28. 3. 2013, sp. zn. 3093/2012)[13] uvedl, že klíčové je posouzení toho, zda ubytování hostů na pokojích v lázních je možné považovat za poskytování zdravotních služeb.[14] Nezabýval se tedy tím, zda samotná výjimka v § 23 větě třetí AZ obстоjí ve světle unijního práva

a pro Českou republiku závazných mezinárodních smluv; připomíná pouze, že výjimku je nutné vykládat restriktivně, protože její aplikace dochází k bezplatnému užití cizího majetku (tedy užití děl autorů provozovateli lázní, resp. lázeňskými hosty).

Nejvyšší soud připomněl, že vrchní soudy konstatovaly povinnost lázní autorskou odměnu uhradit, protože charakter pokojů v lázních neodpovídá dikci výjimky.[15] Podle něj však nelze s tímto názorem souhlasit, když věc je třeba posuzovat komplexně a vzít v úvahu i ustanovení veřejnoprávních předpisů o poskytování zdravotních služeb,[16] jakožto i zákona o dani z přidané hodnoty (sic!). V případech komplexní lázeňské péče totiž lázeňský pobyt předepisuje v odůvodněných případech lékař a pobyt (včetně ubytování) je hrazen ze zdravotního pojištění. V době lázeňského pobytu je pacient podroben lázeňskému režimu a i ubytování tvoří součást jeho léčby – televizory či rádia na pokojích taktéž představují standard, na nějž je ubytovaný zvyklý z domova, a jenž přispívá ke zlepšení jeho stavu. Kromě toho se podle zákona o DPH lázeňská péče posuzuje stejně jako péče nemocniční, tedy v určitých případech jsou tyto služby osvobozeny od DPH. Uzávěřel, že pokud se výjimka v § 23 větě třetí AZ má vztahovat na „zdravotnická zařízení“ při „poskytování zdravotních služeb“, je pod tyto pojmy třeba analogicky zahrnout kromě nemocniční péče rovněž péči lázeňskou, pokud je předepsána lékařem.

Z výše uvedeného rozhodnutí Nejvyššího soudu nicméně plynou poměrně absurdní závěry – Nejvyšší soud sice nejprve zdůraznil, že výjimku je nutné vykládat restriktivně, ale vzápětí ji „analogicky“ (či extenzivně) vztáhl i na poskytování zdravotních služeb v lázních, které se však nutně na pokojích ani nemusí odehrávat. Navíc pro výklad ustanovení autorského zákona coby předpisu soukromoprávního použil definice v předpisech veřejnoprávních (zákon o DPH, zákon o zdravotních službách). Tento přístup sám o sobě nebyl udržitelný a svědčil o tom, že rozhodnutí Nejvyššího soudu musí být revidováno.

A k této revizi nakonec došlo. Provedl ji právě rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 10. 2015, sp. zn. 31 Cdo 3093/2013–425, kterým velký senát občanskoprávního a obchodního kolegia NS změnil trend dosavadní judikatury konstatováním, že je nutné závěry přechozích rozhodnutí přehodnotit s ohledem na vydání rozsudku SDEU ve věci OSA. Podle Nejvyššího soudu je možné § 23 větu třetí AZ (bez toho, aniž by řešil otázku, zda toto ustanovení samotné obстоjí ve světle unijních a mezinárodních předpisů) vykládat eurokonformně[17] tak, že pod ni nespadá ubytování hostů na pokojích lázeňských zařízení. Tím je

zajištěn soulad s unijním právem a zároveň se nejedná o výklad contra legem. K tomuto závěru dospěl Nejvyšší soud proto, že pojem poskytování zdravotních služeb ve zdravotnických zařízeních není v žádném předpise legálně definován a je tak dán prostor pro jeho výklad souladný s požadavky práva EU. I Nejvyšší soud tedy (konečně) uzavřel, že za provozování rozhlasového a televizního vysílání na pokojích lázeňských zařízení přísluší autorům spravedlivá odměna a výjimka v § 23 větě třetí AZ zákona se v tomto případě neaplikuje.

Ne všechny otázky týkající se této problematiky však byly rozhodnutím NS zodpovězeny. Nejvyšší soud se například nezabýval zohledňováním obsazenosti (vytíženosti) lázeňských pokojů pro účely výpočtu výše dlužné autor-

ské odměny,^[18] která však podle mého názoru rovněž nemá v předpisech práva EU ani v mezinárodních smlouvách oporu; zdá se proto, že pokud český zákonodárce předmětnou právní úpravu nezmění, bude Soudní dvůr Evropské unie v následujících letech řešit další předběžnou otázku předloženou českým soudem. ●

JUDr. Filip Gantner,
advokátní koncipient, zapsaný mediátor,
zprostředkovatel dle autorského zákona
jmenovaný Ministerstvem kultury
Bříza & Trubač, s.r.o., advokátní kancelář

BŘÍZA & TRUBAČ
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ — ATTORNEYS AT LAW

Poznámky

- [1] Výmluvným příkladem jsou dva rozsudky Krajského soudu v Českých Budějovicích; zatímco rozsudkem ze dne 8. 11. 2010, sp. zn. 11 C 13/2010, byl kolektivnímu správci nárok přiznán, rozsudkem ze dne 15. 2. 2013, sp. zn. 12 EC 77/2012, byla typově obdobná žaloba zamítnuta. K přehodnocení názoru soudu však došlo především z důvodu vydání (nyní revidovaného) rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2013, sp. zn. 30 Cdo 3093/2012.
- [2] Jednalo se o rozsudek SDEU ze dne 7. 12. 2006 ve věci C-306/05, SGAE, ECLI:EU:C:2006:764.
- [3] Pochybnosti v tomto směru ostatně vyjádřil i český zákonodárce, kupříkladu v důvodové zprávě k neprojednávané novele AZ postoupené Ministerstvem kultury k připomínkovému řízení dne 7. 1. 2013: „[z]rušením stávajících výluk z výlučného práva na provozování rozhlasového či televizního vysílání bude český autorský zákon uveden do souladu s unijním právem a s mezinárodními závazky“. Podobně hovořila i odborná veřejnost, např. TELEČ, I., TŮMA, P. Autorský zákon. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 276: „Předmětné ustanovení se zdá být rovněž v rozporu s právem ES, a to konkrétně s čl. 3 ve spojení s čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES [...], který ukládá členským státům povinnost přiznat autorům právo na sdělování svých děl veřejnosti [...]. Směrnice v čl. 5 rovněž stanoví taxativní výčet výjimek z tohoto práva, přičemž obě předmětné výjimky nelze pod toto ustanovení podřadit.“
- [4] Směrnice EP a Rady 2001/29/ES ze dne 22. 5. 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.
- [5] V českých předpisech je toto ustanovení reflektováno v § 29 odst. 1 AZ.
- [6] Tříkrokový test je možné identifikovat již např. v čl. 13 Dohody TRIPS, kde zní takto: „Členové

omezí omezení a výjimky z výlučných práv na určité zvláštní případy, které nejsou v rozporu s normálním využíváním díla a neodůvodněně nepoškozuji oprávněné zájmy majitele práva“.

- [7] Přičemž zde uvedené výjimky členské státy mohly, ale nemusely vtělit do svých národních předpisů; nebylo jim však umožněno jejich rozsah rozšiřovat.
- [8] Prvá z nich se totiž vztahuje k užití děl (výlučně) ve prospěch osob se zdravotním postižením, které musí být nekomerční povahy, a druhá pojednává o užití menšího významu, přičemž se jedná o užití analogová. I kdyby však výjimka pro lázně byla podřaditelná pod některou z unijních výluk, stejně by neobstála v tříkrokovém testu dle čl. 5 odst. 5 směrnice 2001/29, resp. dle § 29 odst. 1 AZ.
- [9] Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl ve znění pozdější revize. Předmětná ustanovení zní: „Autoři literárních a uměleckých děl mají výlučné právo udílet svolení [...] k jakémukoliv veřejnému sdělování po drátě nebo bezdrátově díla vysílaného rozhlasem či televizí, uskutečňuje-li toto sdělování jiná organizace než původní“ (odst. 1); „Zákonodárství států Unie se vyhrazuje, aby stanovila podmínky výkonu práv uvedených v odstavci 1 [...]“. V žádném případě nesmějí být na újmu osobních práv autora ani na újmu práv autora na přiměřenou odměnu, kterou určí, není-li dohoda, příslušný státní orgán“ (odst. 2).
- [10] Shodně např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 10. 2008, sp. zn. 30 Cdo 2277/2008, či odst. 12 a 13 aktuálního nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 7. 2015, sp. zn. II. ÚS 2858/13.
- [11] Rozsudek SDEU ze dne 27. 2. 2014 ve věci C-351/12, OSA, ECLI:EU:C:2014:110.
- [12] Tedy skupinu osob, které autoři děl nebrali

v potaz při udělování svolení k užití svých děl – k tomu blíže rozsudky SDEU ze dne 4. 10. 2011 ve spojených věcech C-403/08 a C-429/08, Football Association Premier League a Karen Murphy, ECLI:EU:C:2011:631, bod 197, či ve věci SGAE, body 41 a 42.

- [13] Citované rozsudky však byly vydány ještě před rozsudkem SDEU ve věci OSA.
- [14] Dle právní úpravy účinné v rozhodném období se však jednalo o zdravotní péči; pojem zdravotní služby podle právní úpravy účinné k dnešnímu dni je však obsahově v zásadě shodný.
- [15] Srov. např. rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 6. 8. 2012, č. j. 1 Co 52/2012–164, či ze dne 12. 9. 2012, č. j. 1 Co 60/2012–149.
- [16] Zák. č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, který s účinností od 1. 4. 2012 nahradil zák. č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.
- [17] Tedy vykládat vnitrostátní právo v co největším rozsahu ve světle znění a účelu unijních předpisů a způsobem nerozporným s ustanoveními práva EU (k tomu srov. například rozsudek velkého senátu SDEU ze dne 5. 10. 2004 ve spojených věcech Pfeiffer a další, C-397/01 až C-403/01, ECLI:EU:C:2004:584, body 115 a 116).
- [18] Novelou AZ provedenou zák. č. 228/2014 Sb. došlo v § 110 odst. 6 k úpravě okolností, k nimž se přihlíží při uzavírání licenční smlouvy; konkrétně se nově bere v potaz i „četnost využití ubytovacích prostor za účelem získání [hospodářského nebo obchodního] prospěchu, v nichž dochází k užití předmětu ochrany“; v případě, že pokoj není obsazen, pak za tam umístěnou televizi či rádio nehradí ubytovací zařízení autorskou odměnu.

Kritika zaměstnavatele na sociálních sítích jako důvod pro skončení pracovního poměru

Jedním z fenoménů počátku třetího tisíciletí jsou nepochybně tzv. sociální sítě, tedy nejrůznější internetové služby, které svým uživatelům umožňují mimo jiné vyjadřovat a sdílet s ostatními své názory, myšlenky, komentáře či fotografie, a to s rychlostí naší moderní době vlastní.

S boomem sociálních sítí a z něj pramenící prakticky neomezenou možností cokoliv a komukoliv okamžitě sdělit je spojena především svoboda člověka a jeho projevy. S ní však ruku v ruce jako neodmyslitelný korelát pojmu svobody přichází pojem odpovědnosti. Vztah mezi svobodou a odpovědností je totiž nutné vnímat jako vztah přímé úměry. Čím více svobody se subjektu dostává, tím více odpovědnosti leží na jeho bedrech, a naopak bez svobody není ani odpovědnosti. Každý uživatel sociálních sítí by si měl být vědom toho, že „svoboda sdílení“ s sebou přináší odpovědnost za sdílený obsah a měl by být srozuměn s případnými nepříznivými následky. Cílem následujícího krátkého příspěvku je poukázat na možné negativní dopady sdílení nevhodného obsahu na sociálních sítích do pracovněprávního vztahu, a to dopady fatální, spočívající v jeho skončení.

Sdílení bez následků?

Shora uvedený aspekt korelace „svobody sdílení“ a odpovědnosti z ní vyvěrající je podle mého názoru nedostatečně zdůrazňován

v obecných souvislostech, o pracovněprávním kontextu ani nemluvě. Rychlé a snadné sdílení je dnes možné prakticky odkudkoliv a právě tento fakt běžnosti tweetu či statusu poskytuje uživatelům sociálních sítí poněkud iracionální pocit bezúhonnosti a nepostižitelnosti za sdílený obsah. Naštval vás nadřízený v práci? Nepohodli jste se s kolegy? Nelíbí se vám postup vašeho zaměstnavatele? Ulevit si

na svém profilu v podobě kritického, posměšného či difamujícího příspěvku je přece tak snadné a každý má právo na svůj názor! Zdánlivá rouška nedotknutelnosti za svoje chování na síti se však může velmi rychle rozplynout a kritický příspěvek na adresu zaměstnavatele může skončit výpovědí z pracovního poměru, či dokonce v závažnějších případech jeho okamžitým zrušením.

Svoboda projevu vs porušení povinnosti zaměstnance

Článek 17 Listiny základních práv a svobod zaručuje svobodu projevu. Každý má dle něho právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem. Nejvyšší soud ČR (dále jen „NS ČR“) v této souvislosti s odkazem na judikaturu Ústavního soudu ČR a Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) dovozuje, že kritika zaměstnance na adresu zaměstnavatele je vzhledem k významu svobody slova zásadně přípustná a její omezení lze ospravedlnit jen kvalifikovanými okolnostmi.[1] V souvislosti s pracovněprávními vztahy ESLP došel k závěru, že zaměstnanci mají vůči svému zaměstnavateli povinnost loajality, zdrženlivosti a mlčenlivosti, a že při nastolování spravedlivé rovnováhy musí být vzaty v úvahu meze svobody projevu a vzájemná práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávního vztahu.[2] ESLP k tomu dodává, že určité projevy práva na svobodu projevu, byť mohou být za určitých okolností legitimní, nemusí být legitimní v pracovněprávních vztazích.[3] To znamená, že specifikum vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem jsou jedním z faktorů pro posouzení přípustnosti kritiky. Pokud tedy zaměstnanec veřejně na sociální síti haní svého zaměstnavatele, je nutno na hranice svobody projevu nazírat jinou optikou, než kdyby zaměstnanec kritizoval např. svého souseda. Důvodem takového rozlišování jsou zvláštní povinnosti zaměstnance vůči svému zaměstnavateli, které vyplývají z pracovněprávního vztahu.

Oprávněné zájmy zaměstnavatele

Dle § 301 písm. d) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákoník práce“), jsou zaměstnanci mimo jiné povinni nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele. Oprávněným zájmem každého zaměstnavatele je péče o dobré jméno na veřejnosti.[4] Zaměstnanec by se tedy měl zdržet takových projevů na veřejnosti, kterými by dobré jméno svého zaměstnavatele a jeho dobrou pověst snižoval a poškozoval nevhodnými výroky.[5] Tato povinnost zaměstnanců ve své obecnosti představuje určitý mravní imperativ kladený na každého zaměstnance, jenž v sobě zahrnuje určitou míru loajality ke svému zaměstnavateli a povinnost zaměstnance předcházet porušení oprávněných zájmů zaměstnavatele, čili se jedná o zcela legitimní požadavek na určitou úroveň chování zaměstnance.[6] Judikatura NS ČR k tomu dále říká, že ve vztazích zaměstnavatele a zaměstnance je nezbytná vzájemná důvěra, spolehlivost za-

městnance a jeho poctivost ve smyslu § 301 písm. d) zákoníku práce. Zákon zároveň ukládá zaměstnanci, aby celým svým chováním v souvislosti s pracovním vztahem nezpůsoboval zaměstnavateli škodu, ať už majetkovou nebo morální.[7]

Právo zaměstnance svobodně veřejně kritizovat svého zaměstnavatele na sociální síti dle mého názoru končí tam, kde začíná právo zaměstnavatele na ochranu dobré pověsti a dobrého jména (čl. 10 odst. 1 LZSP). Pokud se tedy zaměstnanec rozhodne kritizovat svého zaměstnavatele na sociální síti, měl by být srozuměn s tím, že pokud jeho jednání je byt jen potenciálně způsobit poškodit dobré jméno zaměstnavatele, může být posouzeno jako porušení povinnosti zaměstnance nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele a v závislosti na stupni takového porušení (zvláště hrubé, závažné či soustavné méně závažné porušení) s ním může zaměstnavatel skončit pracovní poměr výpovědí či okamžitým zrušením.

K samotnému právu zaměstnance kritizovat svého zaměstnavatele v rámci článkem 17 LZPS zaručené svobody projevu je nutno uvést, že v rámci ochrany svobody projevu jsou dle relevantní judikatury chráněny pouze hodnotící úsudky a nikoliv skutková tvrzení faktů, které je naopak kritik sám povinen důkazně prokázat v míře, ve které sloužila jako základ jeho hodnotících soudů.[8] Jednoduše řečeno to znamená, že pokud by zaměstnanec v soudním řízení neprokázal, že skutkový základ jeho kritických soudů je pravdivý, nepoživaly by jeho hodnotící soudy ochrany v rámci svobody projevu vůbec. Navíc dle judikatury platí, že aby i samotné kritické hodnotící úsudky mohly být ústavně konformní a tedy chráněné právem svobody projevu, nesmí být bez jakéhokoli faktického podkladu čili zcela přehnané nebo účelové smyšlené.[9]

S kritikou zaměstnavatele opatrně

Jasně zřetelnou hranici pro posouzení přípustnosti a adekvátnosti kritiky zaměstnavatele není možné obecně vymezit, a proto bude nutné zkoumat konkrétní okolnosti každého případu zvlášť. Co je však v této souvislosti zřejmé, je to, že na zaměstnance jsou s ohledem na jeho povinnosti vyplývající z pracovněprávních vztahů, konkrétně v souvislosti s povinností nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele, kladen vyšší požadavky na loajalitu vůči svému zaměstnavateli. Kritika zaměstnavatele na sociální síti totiž může být shledána jako jednání porušující oprávněný zájem zaměstnavatele na zachování dobrého jména na veřejnosti. Celá zpočátku nevinně

vyhlížející záležitost na sociální síti tak může skončit výpovědí z pracovního poměru či dokonce jeho okamžitým zrušením. Zvláště pro větší zaměstnavatele se jeví jako vhodné řešení upravit pravidla pro užívání sociálních sítí vnitřním předpisem a zaměstnance o zásadách dodržování loajality vůči svému zaměstnavateli při používání internetových služeb proškolit. ●

**Mgr. Vojtěch Blažek, advokátní koncipient
Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.**

Bělina & Partners
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] K tomu srov. Rozsudek NS ČR sp. zn. 21 Cdo 560/2012 ze dne 21. 3. 2013.
- [2] K tomu srov. Rozsudek ESLP ze dne 12. 9. 2011 ve věci Palomo Sánchez a další proti Španělsku, stížnosti č. 28955/06, č. 28957/06, č. 28959/06 a č. 28964/06. Rozsudek ESLP ze dne 13. 1. 2015 ve věci Rubins proti Lotyšsku, stížnost č. 79040/12.
- [3] Tamtéž.
- [4] K tomu srov. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 21 Co 462/2007 – 13 ze dne 9. 1. 2008.
- [5] Tamtéž.
- [6] K tomu srov. Rozsudek NS ČR sp. zn. 21 Cdo 896/2008 ze dne 7. 4. 2009.
- [7] K tomu srov. Rozsudek NS ČR sp. zn. 21 Cdo 1496/2013 ze dne 21. 1. 2014.
- [8] K tomu srov. Nález Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 453/03 ze dne 11. 11. 2005.
- [9] K tomu srov. Nález Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 367/03 ze dne 15. 3. 2005.

K otázce „teambuildingu“ z pohledu pracovního práva

Stále častěji se setkáváme s dotazy klientů – zaměstnavatelů, které se týkají problematiky jejich odpovědnosti za škodu vzniklou zaměstnancům při úrazech, které utrpěli při takzvaném teambuildingu neboli při akci pořádané zaměstnavatelem zejména za účelem posílení interpersonálních vztahů mezi zaměstnanci. K této otázce se opakovaně vyslovil Nejvyšší soud. Lze však judikaturu v této problematice považovat za ustálenou?

Z judikatury Nejvyššího soudu

Za průlomové rozhodnutí Nejvyššího soudu lze v problematice pracovněprávních aspektů teambuildingu pokládat rozsudek ze dne 12. února 2009, sp. zn. 21 Cdo 5060/2007, uveřejněný pod číslem 115/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, kterým byl „teambuilding“ popsán jako „intenzivní a záměrné (cílené) budování a rozvíjení pracovního potenciálu pracovních týmů; zejména bývá kladen důraz na prohloubení motivace a vzájemné důvěry, na zlepšení výkonnosti a komunikace mezi členy pracovního kolektivu, na zlepšení týmové kreativity apod.“ Takové budování je, dle citovaného rozhodnutí, činností přímo související s plněním pracovních

úkolů ve smyslu dříve platného ustanovení § 25 odst. 4 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., k provedení zákoníku práce. Toto nařízení vlády bylo nahrazeno příslušnými ustanoveními zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění, který v ustanovení § 274 odst. 2 stanoví, že činnosti v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů je mimo jiné zaměstnavatelem či odborovou organizací organizované školení zaměstnanců, které má za cíl zvýšit odbornou připravenost zaměstnanců.

Nadto je nutno zmínit rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. listopadu 2012, sp. zn. 21 Cdo 2259/2011, dle kterého není vyloučeno, aby

sportovní činnost vykonávaná v rámci oficiálního programu teambuildingu byla posouzena jako činnost, kterou zaměstnanec plní pracovní úkoly, a to i přesto, že se jedná o činnost, která zřejmě není výkonem pracovních povinností vyplývajících z pracovní smlouvy (ani s nimi nijak nesouvisí).

Nejvyšší soud však rozsudkem ze dne 13. října 2011, sp. zn. 21 Cdo 997/2011 upřesnil, že naopak „činnost, která nebyla součástí plánovaných aktivit team-buildingové akce a zjevně se svojí povahou blížila společnému bezcílnému pobytu zaměstnanců majícímu povahu zaměstnavatelem placené zábavy“, není v pří-

mé souvislosti s plněním pracovních úkolů. (Citované rozhodnutí bylo následně zrušeno Ústavním soudem, a to nálezem ze dne 24. července 2012, sp. zn. IV. ÚS 3782/11; ačkoli Ústavní soud neshledal pochybení na straně Nejvyššího soudu jako soudu dovolacího, zrušil jeho rozhodnutí společně s rozhodnutími soudů prvního a druhého stupně, neboť jako takové nemohlo zůstat bez kasace. Sama argumentace Nejvyššího soudu ovšem nebyla zpochybněna.)

Pracovní úraz

K naplnění veškerých znaků odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu zaměstnanec stanoví zákoník práce v ustanovení § 380 odst. 1 podmínky, dle nichž musí dojít k poškození zdraví nebo ke smrti zaměstnance, a to nezávisle na vůli zaměstnance krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že činností v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů je mimo jiné nutno rozumět také zaměstnavatelem či odborovou organizací organizované školení zaměstnanců, které má za cíl zvýšit odbornou připravenost zaměstnanců, tedy „teambuilding“. Bude však vždy záležet na konkrétním posouzení jednotlivého případu, tedy zda pracovní úraz ne/vznikl v souvislosti s plněním pracovních úkolů, to je v rámci zaměstnavatelem organizovanému programu.

V této souvislosti je však nezbytné, jak již bylo výše naznačeno, odlišovat aktivity zaměstnanců mimo rámec organizovaného programu zaměstnavatele, ač k nim došlo v době konání „teambuildingu“ jako celku. Obdobně se k tomuto tématu vyjádřil také Ústavní soud, který při posuzování práva na spravedlivý proces ve svém nálezu ze dne 24. července 2012, sp. zn. IV. ÚS 3782/11, vyslovil názor, dle něhož o pracovní úraz nepůjde, dojde-li k němu v době, kdy byl oficiální program teambuildingu ukončen. Je zřejmé, že za takovou dobu bude považován časový úsek, který je zaměstnavatelem zcela neorganizovaný.

Dobrovolná účast zaměstnance: dvojí právní pohled

Na dobrovolnou účast zaměstnance na organizovaných akcích zaměstnavatele lze nahlížet z několika úhlů pohledu.

Na straně jedné může dojít k účasti zaměstnance na ryze dobrovolné bázi, kdy lze předpoklá-

dat zcela neoficiální charakter organizované akce, která má spíše povahu zaměstnavatelem placené zábavy. Za účelem vyloučení veškerých pochybností souvisejících s odpovědností zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu zaměstnance lze jen doporučit vydat souhlasné prohlášení zaměstnavatele a zaměstnance o dobrovolném charakteru pořádané akce, která má povahu zaměstnanecké výhody jako nadstandardního mimo-pracovního benefitu poskytnutého zaměstnavatelem zaměstnanci za dosažené pracovní výsledky.

Na straně druhé může dojít ze strany zaměstnance ke kvazi-dobrovolné účasti na zaměstnavatelem organizované akci, v tomto případě již s charakterem teambuildingu a pracovníprávními důsledky z toho plynoucími. V praxi totiž mohou nastat situace, kdy zaměstnavatel za účelem eliminování své odpovědnosti plynoucí ze zákoníku práce označí akci s jednoznačným charakterem teambuildingu za akci neorganizovanou se zcela dobrovolnou účastí, ačkoli tomu bude ve skutečnosti jinak.

S výše uvedenými případy se pak pojí situace, kdy zaměstnavatel udělí zaměstnanci k účasti na organizované akci příkaz (pokyn). Judikatura českých soudů se již i s takovou otázkou vypořádala, konkrétně v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 20. listopadu 2012, sp. zn. 21 Cdo 2259/2011, kterým bylo dovozeno, že zaměstnavatel „nemůže platně vydávat příkazy (pokyny), které by byly v rozporu s obsahem pracovní smlouvy“; zaměstnanec má tedy právo takový příkaz zaměstnavatele neuposlechnout. Ovšem, podrobí-li se mu, organizované akce se kvazi-dobrovolně účastní a při výkonu nařízené činnosti utrpí úraz, jeho postavení, jak dále plyne z citovaného rozhodnutí, by nemělo být méně příznivé, než vykonával-li by činnost spadající do rámce druhu a místa výkonu práce podle pracovní smlouvy. Zaměstnavatel bude v takovém případě odpovědný za škodu způsobenou pracovním úrazem zaměstnance.

Shrnutí

Na základě výše uvedeného lze s jistým zjednodušením konstatovat, že odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech zaměstnance bude dána zpravidla tehdy, jde-li o zaměstnavatelem pořádanou akci (teambuilding), která i) si klade za cíl posílit interpersonální vztahy mezi zaměstnanci, jejich vzájemnou spolupráci či prohloubit jejich kvalifikaci a ii) v rámci jejího programu dojde k úrazu zaměstnance. To vše za podmínky, že nepůjde o zcela dobrovolnou účast zaměst-

Je třeba mít dále na paměti, že dobrovolná akce zaměstnavatele poskytnutá zaměstnanci jako mimopracovní benefit, avšak jen zčásti naplňující znaky teambuildingu, může rovněž založit odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu zaměstnance. ●

Robert Divisek,
advokát / Associate Partner
Mgr. Lucie Kianková, BA,
advokátní koncipientka
Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Rödl & Partner

Jak správně včlenit dodací doložky INCOTERMS do smlouvy

Smluvní ujednání obsažené v kupní smlouvě, které řeší otázky „kam“, „kdy“ a „jak“ má prodávající zboží dodat, se nazývá dodací podmínka. Vzhledem k významu těchto otázek je dodací podmínka v současnosti obvyklou součástí smluv o dodání zboží, ačkoliv její absence zpravidla není na překážku platnosti smlouvy.

Dodací podmínka může být v rámci smlouvy upravena buď podrobným vymezením každé jednotlivé povinnosti prodávajícího, anebo včleněním příslušné doložky vybraných obchodních termínů. V současnosti nejznámějšími a v praxi nejčastěji užívanými mezinárodními obchodními termíny jsou termíny INCOTERMS.[1]

Co to je INCOTERMS?

INCOTERMS (International Commercial Terms) jsou mezinárodními obchodními termíny zpracovávány Mezinárodní obchodní komorou v Paříži. Mají svůj původ v mezinárodních obchodních zvyklostech, které však byly MOK v Paříži následně „uměle zpracovány“, tzn. byly sesbírány, utříděny a doplněny o nová pravidla.[2] Zjednodušeně lze tedy doložky INCOTERMS označit jako dodatečně formulované a i uměle dopracované obchodní zvyklosti.

První tato soukromě kodifikovaná pravidla doplněná velmi podrobným výkladem byla

vydána již v roce 1936. Následně byly termíny INCOTERMS Mezinárodní obchodní komorou v Paříži pravidelně novelizovány a doplňovány, mimo jiné i z toho důvodu, aby doložky INCOTERMS pružně reagovaly na neustále se měnící praxi mezinárodního obchodu. Poslední verze doložek INCOTERMS byla publikována v roce 2010.[3]

Jak správně včlenit doložku do smlouvy?

Vzhledem k povaze INCOTERMS je vybraná dodací doložka pro smluvní strany závaznou pouze na základě smluvního ujednání o včle-

nění této doložky do smlouvy. Smluvní strany tak musí ve smlouvě výslovně na tuto doložku odkázat, a to správným způsobem.

Platný odkaz na vybranou doložku INCOTERMS musí vždy obsahovat následující:

typ doložky + označení termínů + interpretační varianta termínů

např. DDT INCOTERMS 2010

Téměř všechny doložky v obchodních termínech INCOTERMS vyžadují i geografické určení místa, kde je povinnost prodávajícího dodat zboží splněna. Specifikace místa dodání může

být uvedena i na jiném místě v rámci smlouvy, lze jej však specifikovat i v rámci samotné doložky. Stejně je pak možno postupovat i v případě určení data dodání. Chtějí-li tedy smluvní strany zahrnout i tyto údaje do dodací parity, zni platný odkaz na vybranou doložku následovně:

typ doložky + místo dodání + čas dodání + označení termínů + interpretační varianta

např. EXW Čechova 2, Přerov, 24.12.2015, INCOTERMS 2010

Dopady nesprávně formulovaných doložek

V praxi jsou bohužel nezdárka v mezinárodních kupních smlouvách obsaženy dodací doložky, které neobsahují všechny shora uvedené nutné náležitosti. Nižle budou rozvedeny důsledky různých pochybení stran při formulaci odkazu na vybranou doložku INCOTERMS.

1. Schází specifikace souboru obchodních termínů

V rámci dodací parity vůbec není odkázáno na mezinárodní obchodní termíny INCOTERMS a je uveden pouze typ zvolené doložky (např. „dodací doložka: EXW“), případně typ doložky a místo určení (např. „EXW Přerov“).

Důsledkem takto formulovaných dodacích doložek je, že smluvní strany vůbec neodkázaly na obchodní termíny INCOTERMS a tudíž se v případě jakéhokoli sporu nemohou dovolávat znění a výkladových pravidel těchto obchodních termínů. Termíny INCOTERMS jsou sice nejznámějšími obchodními termíny, nejsou však jedinými obchodními termíny upravujícími dodací podmínku. Není vyloučeno, že stranami zvolená doložka je součástí i jiného soukromého souboru obchodních termínů, případně že se jedná o termín definovaný zákonem státu sídla protistrany. Interpretace takového termínu v takovém případě může být odlišná od stanoveného výkladu v rámci INCOTERMS.[4]

Pro neurčitost dodací parity se tak smluvní strany nemohou dovolávat stanoveného výkladu doložky stanoveného v rámci termínů INCOTERMS. Uvedené smluvní ujednání tak je pouhým odkazem na mezinárodní zvyklosti, na jejichž základě byly obchodní termíny INCOTERMS vystavěny. Nevýhodou takového odkazu je vágnost a neurčitost obsahu obchodních zvyklostí i možné interpretační rozdíly v různých lokalitách mezinárodního obchodu.[5]

2. Schází uvedení interpretační varianty obchodních termínů INCOTERMS

V dodací doložce je oproti předchozímu případu uveden odkaz na obchodní termíny INCOTERMS, není však uvedeno, na které časové vydání těchto termínů smluvní strany odkazují. Jak je uvedeno shora, Mezinárodní obchodní komora v Paříži obchodní termíny INCOTERMS pravidelně novelizuje a doplňuje. V důsledku tohoto přístupu tak v průběhu let vzniklo celkem 8 verzí obchodních termínů, které se od sebe mohou v detailech odlišovat.

Jestliže se rozdílný výklad bude týkat okolností pro smluvní strany rozhodné, vzniká pak paradoxně spor, jemuž samotná dodací doložka měla předcházet. Nedojdou-li smluvní strany ke smírnému řešení, bude soud s největší pravděpodobností, v závislosti na právu rozhodném pro danou dodací smlouvu, vykládat vůli smluvních stran při sjednávání této doložky a přihlížet k dalším okolnostem smlouvy.[6] Výsledek soudního rozhodování je tak předem nepředvídatelný a závisí na důkazní pozici té které smluvní strany.

3. Schází určení místa nebo termínu dodání

Z výše uvedeného popisu správného včlenění doložky INCOTERMS vyplývá, že specifikace místa dodání či určení a specifikace termínu splnění povinností vyplývajících prodávajícímu ze zvolené doložky nejsou nezbytné pro platnost odkazu na zvolené obchodní termíny. Uvedené údaje mohou vyplývat z jiných ustanovení samotné smlouvy či rámcové smlouvy nebo z obchodních podmínek, které se staly součástí kupní smlouvy. Smluvní strany se tak též mohou na místě či termínu plnění dohodnout dodatečně, případně mohou předmětné údaje vyplývat ze zavedené praxe stran, která je dle ust. čl. 9 odst. 1 Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží[7] pro smluvní strany rovněž závazná.

Není-li místo a termín plnění povinností určeno žádným ze shora uvedených způsobů, užijí se k jejich určení přímé normy mezinárodního práva soukromého, tj. normy Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Nelze-li Úmluvu na danou smlouvu aplikovat, je nutno určit právo rozhodné pro smlouvu a postupovat při určení povinností smluvních stran dle norem tohoto vnitrostátního právního řádu, který je již nejméně pro jednu smluvní stranu cizím právem.

Jak bylo uvedeno úvodem tohoto příspěvku, specifikace místa a termínu plnění zpravidla není

nezbytně nutná k platnosti kupní smlouvy a tato smlouva je tak pro smluvní strany závaznou, i když se na těchto vcelku podstatných okolnostech nedohodnou. Je tomu tak právě proto, že Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží reguluje tyto otázky subsidiárně právě pro případ absence jejich úpravy ve smlouvě o koupi. Tato úprava je obsažena v čl. 31 a 33 Úmluvy. Stejně k dané věci přistupuje i české právo. Rizikem využití této úpravy místa a času dodání je, že se jedná o obecnou úpravu, která nemusí být vhodná pro konkrétní obchod a nemusí vyhovovat ani jedné ze smluvních stran.

Doložky INCOTERMS lze tedy poměrně snadno inkorporovat do smlouvy. Je-li příslušný odkaz formulován správně, dosáhne smluvní strany toho, že jedna věta popisuje desítky povinností, je schopna založit i mezinárodní příslušnost jinak nepřislušného soudu a díky věhlasu doložek INCOTERMS v mezinárodním obchodu se tato doložka neztratí v překlada. Formulace doložky odkazující na obchodní termíny INCOTERMS má ale svá pravidla a každý zdánlivý odkaz nemusí vyvolávat zamýšlené účinky. ●

Mgr. Martina Šindelková,
advokátní koncipientka
HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.

HSP & PARTNERS
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] INCOTERMS jsou významným vodítkem pro tzv. dodací smlouvy, tj. vedle smlouvy kupní např. i pro smlouvu směnnou.
- [2] ROZEHNALOVÁ, Naděžda. Právo mezinárodního obchodu. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s. 2010. 552 s. ISBN 978-80-7357-562-5. s. 228
- [3] ROZEHNALOVÁ, Naděžda. Právo mezinárodního obchodu. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s. 2010. 552 s. ISBN 978-80-7357-562-5. s. 228
- [4] ROZEHNALOVÁ, Naděžda. Právo mezinárodního obchodu. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s. 2010. 552 s. ISBN 978-80-7357-562-5. s. 230
- [5] ROZEHNALOVÁ, Naděžda. Právo mezinárodního obchodu. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s. 2010. 552 s. ISBN 978-80-7357-562-5. s. 227, 330
- [6] Bude-li právem rozhodným přímá úprava obsažená v Úmluvě OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, bude soud povinen dle čl. 8 Úmluvy vykládat úmysl smluvních stran.
- [7] V českém právním řádu publikována jako sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., o vyhlášení Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží

Povinnost autobazaru správně informovat ohledně počtu najetých kilometrů

Zvýšená informační povinnost podnikatele patří mezi stěžejní instituty ochrany spotřebitele. Spotřebitel, jako slabší smluvní strana většinou nemající přístup ke všem zdrojům informací, potřebuje dostatek údajů na to, aby se mohl kvalifikovaně rozhodnout, zda se rozhodne do smluvního vztahu vstoupit, či nikoli, přičemž údaj o počtu najetých kilometrů je u ojetého vozu rozhodující vlastností, podle kterého se eventuální kupující orientuje v nabídce ojetých vozů.

V nedávném rozhodnutí 8 As 70/2015 – 56 ze dne 22. 10. 2015 Nejvyšší správní soud ČR posuzoval důvodnost pokuty udělené podnikateli za porušení povinnosti řádně informovat spotřebitele o vlastnostech prodáváného výrobku, konkrétně o stavu najetých kilometrů vozidla prodáváného v autobazaru. Podle skutkového stavu sdělil podnikatel spotřebiteli základní informace o stavu vozidla, informoval kupujícího, že skutečný stav najetých kilometrů nebyl zjištěn a vychází tak z údajů na tachometru. Po uskutečnění prodeje však kupující našel servisní knížku v návodu k autorádiu, o které podnikatel zjevně nevěděl, přičemž v ní uvedené údaje zpochybňovaly podnikatelem deklarovaný stav najetých kilometrů.

Česká obchodní inspekce (ČOI) následně pokutovala podnikatele nikoli za to, že by spotřebitele klamal tvrzením o reálném počtu kilometrů, ačkoliv by věděl, že reálný počet kilometrů se liší, ale proto, že žalobce spo-

třebiteli nesdělil dle § 9 zák. č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (ZOS) veškeré údaje, které se ke kilometrovému náběhu prodávajícího automobilu vztahují, ačkoliv tak učinit mohl a měl. ČOI uvedla, že „požaduje-li aplikované právní ustanovení (§ 9 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele), aby informace o vlastnostech výrobku byla „řádná“, pak v daném případě absentující údaj o počtu najetých kilometrů zaznamenaný při technické kontrole, který přesahuje a tedy zcela zpochybňuje aktuální stav tachometru při prodeji vozu, jistě nelze za řádnou informaci považovat“. ČOI vyšla z předpokladu, že i v případech, kdy nelze určit s jistotou přesný počet najetých kilometrů, je možné po prodávajícím spravedlivě požadovat, aby zjistil a poskytl spotřebiteli co nejvíce dostupných informací ohledně tohoto parametru. Vytýkala podnikateli, že tomuto požadavku nedostál, když neinformoval spotřebitele o zápisech v servisní knížce, ač to bylo v jeho možnostech. Servisní knížka přitom vážně zpochybnila tachometrový údaj. Podnikatel si navíc ani neobstaral (ačkoli mu to žádná právní norma nepředepisuje) žádné další informace o počtu ujetých kilometrů, např. prostřednictvím specializovaného informačního systému provozovaného soukromou společností, což dle ČOI rovněž dokládalo nulovou snahu podnikatele opatřit co nejvíce dostupných informací o vlastnostech prodávajícího výrobku.

Nejvyšší správní soud dal za pravdu ČOI, že zápisy v servisní knížce dostatečně zpochybnilly tachometrový údaj o počtu najetých kilometrů a že počet najetých kilometrů představuje podstatný parametr prodávajícího ojetého vozidla, který zásadním způsobem ovlivňuje jeho cenu.^[1] V případě povinnosti podnikatele obstarat výpis z informačního systému však NSS sdělil, že výpovědní hodnotu takového výpisu nelze přeceňovat, neboť ve zmiňovaném případě tento systém postrádal kontinuitu záznamů o najetých kilometrech daného vozidla, neboť od okamžiku první registrace vozidla v březnu 2000 až do srpna 2012 neobsahoval žádný záznam. Provozovatel systému navíc sám upozorňuje na nemožnost ověření správnosti uvedených informací.

Nejvyšší správní soud se však zaměřil na skutečnost, že podnikatel o existenci servisní knížky zřejmě nevěděl a vytknul ČOI, že podnikatelův delikt měl ve své podstatě spočívat v nenalezení servisní knížky ukryté v návodu k autorádiu. Nejvyšší správní soud poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 2. 2012, sp. zn. 25 Cdo 2516/2009, ve kterém Nejvyšší soud interpretoval § 9 ZOS následovně: „Rozsah instruktážní povinnosti vyplývající z ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb. a jeho limity stanovené v § 9 odst. 2 větě druhé citovaného zákona je třeba vyložit s ohledem

na konkrétní okolnosti jednotlivého případu, zejména povahy toho kterého výrobku. Je přitom třeba aplikovat princip proporcionality, tj. klást na výrobce pouze požadavky rozumné, přiměřené okolnostem, nikoli požadavky nepřiměřené.“ Dle Nejvyššího správního soudu bylo nutné obdobně nahlížet na splnění informační povinnosti v případě výše posuzovaného nepředložení servisní knížky a informací o najetých kilometrech, a klást na podnikatele pouze požadavky, které jsou rozumné a přiměřené okolnostem. Dle NSS by tedy bylo nepřiměřené požadovat po stěžovateli důkladné prohledání ojetého vozu za účelem možného nalezení skryté servisní knížky.

Nabízí se však otázka, zda jednání podnikatele není možné posoudit jako nekalou obchodní praktiku (§ 4 a násl. ZOS). Obecně je totiž obchodní praktika nekalá, je-li jednání podnikatele vůči spotřebiteli v rozporu s požadavky odborné péče a je způsobíle podstatné ovlivnit jeho rozhodování tak, že může učinit obchodní rozhodnutí, které by jinak neučinil. Obchodní praktika je klamavá, je-li při ní užít nepravdivý údaj, nebo je-li důležitý údaj sám o sobě pravdivý, ale může uvést spotřebitele v omyl vzhledem k okolnostem a souvislostem, za nichž byl užít, anebo opomeneli podnikatel uvést důležitý údaj, jenž s přihlédnutím ke všem okolnostem lze po podnikateli spravedlivě požadovat, přičemž za opomenutí se považuje též uvedení důležitého údaje nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem.

Vzhledem k tomu, že § 4 a násl. ZOS nejsou správně transponovány, je nasnadě využít přímo zdroje těchto ustanovení, a to směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu. Ta vysvětluje obsah jednotlivých kritérií. Obchodními praktikami vůči spotřebiteli je nejen jednání, ale rovněž opomenutí, chování nebo prohlášení, obchodní komunikace včetně reklamy a uvedení na trh ze strany obchodníka přímo související s propagací, prodejem nebo dodáním produktu spotřebiteli. Prohlášení podnikatele o výši najetých kilometrů je tedy jednoznačně obchodní praktikou vůči spotřebiteli, která ovlivňuje rozhodnutí spotřebitele o tom, zda, jak a za jakých podmínek produkt koupí, zaplatí za něj najednou nebo částečně, ponechá si jej nebo se jej zbaví anebo ve vztahu k němu uplatní právo vyplývající ze smlouvy, ať již se spotřebitel rozhodne jednat nebo zdržet se jednání.

Při těchto obchodních praktikách je podnikatel povinen vyvíjet náležitou profesionální péči, což je úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od obchodníka ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která

odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám poctivosti v oblasti obchodníkovy činnosti. Je tedy otázka, zda je po podnikateli možné, s ohledem na profesionální péči, požadovat, aby vyhledával dodatečné informace o počtu najetých kilometrů a nespokojil se s pouhým konstatováním, že skutečný údaj není znám. Vzhledem k výše uvedené definici je dle našeho názoru spravedlivé po podnikateli v oblasti prodeje ojetých automobilů požadovat, aby určité dodatečné informace vyhledával, neboť to patří k poctivým obchodním praktikám a obecným zásadám poctivosti v této oblasti obchodu. Jinak by bylo možné ve všech případech podnikatelovu informační povinnost zúžit na pouhé konstatování, že „nemá dostatek informací“. To je však v případě ochrany spotřebitele vyloučeno (srov. např. znění § 9 odst. 2 ZOS, dle kterého se informační povinnosti nemůže prodávající zprostit poukazem na skutečnost, že mu potřebné nebo správné informace neposkytl výrobce, dovozce nebo dodavatel.). Na druhou stranu je však zřejmé, že ani podnikatel není vševědoucí, a pokud ani po vynaložení určité odborné péče dodatečné informace nezíská, není možné mu to klást za vinu v rámci správního řízení. To samozřejmě nemá vliv na soukromoprávní důsledky takových skutečností a na aplikaci ustanovení o povinnostech z vadného plnění dle občanského zákoníku. ●

JUDr. Blanka Vítová, LL. M., Ph.D., of counsel
DOHNAL PERTOT SLANINA
advokátní kancelář

Poznámka

[1] Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 7. 2014, sp. zn. 8 Tdo 728/2014, dle kterého počet ujetých km je při prodeji motorového vozidla jednou z podstatných skutečností určujících výši jeho prodejní ceny. Cenu a atraktivnost ojetého vozu určuje především technický stav, rok výroby a intenzita, s jakou byl používán předchozím majitelem. O těchto skutečnostech dobře vypovídá stav počítadla kilometrů.

Právní následky nedodržení formy a dalších náležitostí pracovní smlouvy

Při zakládání pracovního poměru je vždy nutno pamatovat na to, že zákoník práce (zák. č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů) stanoví na uzavření pracovní smlouvy několik formálních požadavků. Smlouva musí být sjednána písemně a musí obsahovat tři podstatné náležitosti: druh práce, místo výkonu práce a den nástupu do práce. Jejich nedodržení může způsobit nejen neplatnost pracovní smlouvy, ale i další neblahé důsledky jak pro zaměstnavatele, tak i zaměstnance.

K písemné formě a náležitostem pracovní smlouvy

Podle zákoníku práce musí být pracovní smlouva sjednána písemně. Požadavek písemnosti slouží zejména k prokázání existence pracovního poměru a potvrzení toho, co bylo mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem ujednáno, neboť s ohledem na skutečnost, že pracovní právní vztahy bývají dlouhodobější povahy, by obsah pracovní smlouvy po ně-

kolika letech nemusel být tak zřejmý. O pracovní smlouvu uzavřenou v písemné formě se jedná také tehdy, byla-li uzavřena elektronicky, a dále v případech, že byla jednatelům podepsána, ať už podpisem vlastnoručním, zaručeným elektronickým nebo podpisovým razítkem. Pro úplnost je třeba uvést, že pracovní smlouvu musí podepsat obě strany, přičemž okamžikem připojení druhého podpisu je smlouva uzavřena. Zároveň platí, že projev smluvních stran a jejich podpisy nemusí být na téže listině. Pokud jde o osoby, které nemohou číst a psát a které ani nemají možnost se

s obsahem pracovní smlouvy seznámit jiným způsobem (např. s pomocí přístrojů nebo speciálních pomůcek), je vyžadována přísnější forma pracovní smlouvy v podobě notářského zápisu.

Sjednaný druh práce charakterizuje náplň práce zaměstnance a zároveň vymezuje mantinely zaměstnavatele při zadávání pracovních úkolů. Může být určen nejen jako konkrétní funkce či pracovní zařazení (např. radiologický asistent, recepční apod.), ale také jako soubor předpokládaných činností

zaměstnanec. Místem výkonu práce může být nejen konkrétní adresa pracoviště, ale i obec nebo její část, kraj, či území ČR. Při sjednávání místa výkonu práce šířeji než jedna obec by však vždy měla být zohledněna i povaha konkrétní práce. Zároveň není vyloučeno, aby v pracovní smlouvě bylo sjednáno více míst výkonu práce. Den nástupu do práce sjednaný v pracovní smlouvě je klíčovým okamžikem pro vznik pracovního poměru. Není rozhodné, zda zaměstnanec v daný den skutečně nastoupí k výkonu práce nebo zda např. z důvodu pracovní neschopnosti nebo jiné překážky v práci nastoupit nemůže. Důležité je však, aby se nejpozději do týdne o této překážce dozvěděl zaměstnavatel, jinak může od pracovní smlouvy písemně odstoupit. Podmínkou pro odstoupení zaměstnavatele je v tomto případě skutečnost, že zaměstnanec do té doby stále ještě nenastoupil do práce.

Nedodržení požadavku písemnosti

V zásadě je nutné rozlišovat dvě situace. Pokud zaměstnanec ještě nezačne vykonávat práci, může se ta strana, která nezavdala příčinu nedodržení písemné formy, dovolat neplatnosti ústně uzavřené pracovní smlouvy a pracovní poměr tak vůbec nevznikne. Pokud však nejpozději v den nástupu do práce nebude písemně uzavřena pracovní smlouva a zaměstnanec začne vykonávat práci, je možnost dovolat se neplatnosti smlouvy vyloučena. Ústně uzavřená pracovní smlouva tak bude nadále platná a absence písemné formy nebude mít na vznik pracovního poměru žádný vliv. S ohledem na ochranu právní jistoty a ochranu zaměstnance jako slabší strany by byl v tomto případě následek neplatnosti nežádoucí (mj. by zaměstnanci nesvědčila např. ochranná výpovědní doba nebo by mohlo dojít ke zkrácení nároků ze sociálního zabezpečení apod.).

Ze strany inspektorátu práce však hrozí zaměstnavateli za neuzavření pracovní smlouvy v písemné formě pokuta ve výši až 10 000 000 Kč, a proto by měl mít zaměstnavatel jedno písemné vyhotovení pracovní smlouvy k dispozici přímo na pracovišti. Dodatečně je tuto vadu také možno zhojit tím, že pracovní smlouva bude později uzavřena písemně a pracovníprávní vztah tak bude podléhat smluvněmu režimu, a to se zpětným účinkem. Tuto obecnou možnost konvalidace (zhojení) právního jednání přinesl nový občanský zákoník, přičemž zákoník práce neobsahuje ustanovení, které by tento způsob zhojení nedostatku formy vylučovalo. Jakmile však zaměstnanec do zaměstnání nastoupí, nelze již takto dodatečně platně sjednat zkušební dobu, neboť zákoník práce stanoví, že

zkušební doba musí být sjednána písemně nejpozději v den, který byl sjednán jako den nástupu do práce. V takovém případě již zaměstnavatel ani zaměstnanec nemůžou zrušit pracovní poměr bez udání důvodu k okamžiku doručení písemného zrušení ve zkušební době druhé straně.

Nedodržení obsahových náležitostí

Pokud v pracovní smlouvě chybí údaj o druhu práce, místu výkonu práce nebo dnu nástupu do práce, znamená to, že smlouva neobsahuje všechny podstatné náležitosti. Následkem této skutečnosti je neplatnost pracovní smlouvy. Jedná se o případ neplatnosti relativní, což znamená, že se bude na takovou pracovní smlouvu nahlížet jako na platné právní jednání do té doby, než bude zaměstnavateli doručeno dovolání se neplatnosti zaměstnancem, nebo naopak. V zájmu ochrany zaměstnance však zákoník práce stanoví, že neplatnost právního jednání nemůže být zaměstnanci na újmu, nepůsobil-li neplatnost výlučně sám. Pracovní poměr tak může trvat i nadále, avšak nebude možné aplikovat ustanovení pracovní smlouvy a vztahy vznikající při výkonu práce se budou řídit zákonnými ustanoveními (nebude se aplikovat např. smluvně sjednaná zkušební doba, pracovní poměr na dobu určitou nebo souhlas zaměstnance s vysíláním na pracovní cesty apod.). Následkem neplatnosti pracovní smlouvy také může být vznik nároku na vydání bezdůvodného obohacení nebo nárok na náhradu škody vzniklé v souvislosti s neplatnou pracovní smlouvou.

Závěr

Při uzavírání pracovní smlouvy je potřeba dbát na dodržení zákonem předepsaných náležitostí a předejít tak řadě nežádoucích důsledků na straně zaměstnance i zaměstnavatele, které spočívají nejen v nepředpokládaných změnách práv a povinností souvisejících s výkonem závislé práce, ale i možným postihem inspektorátu práce. ●

Mgr. Dagmar Junková,
advokátka
Mgr. Tereza Kotrnochová,
advokátní koncipientka
Schaffer & Partner Legal, s.r.o.,
advokátní kancelář

Několik aktuálních poznámek k ochraně osobnosti

Aktuální judikatura spolu se zakotvením nové právní úpravy práva na ochranu osobnosti, zakotvila několik změn, které je vhodné vést v patrnosti, jak při úvodním posuzování možnosti vymáhání práv klienta, tak při přípravě na dokazování nebo formulaci petitu žaloby.

Předně je potřeba připomenout, že zavinění škůdce je podle NObčZ zásadně presumováno, ovšem jako nedbalostní a pokud bude žalobce tvrdit úmysl (konkrétně např. v kombinaci s odkazem za ustanovení § 2957 při odůvodnění výše požadovaného zadostiučinění), bude tuto míru zavinění již muset prokázat právě poškozený. Argumentační limitace ale zároveň jistou podporu při řešení tradičního konfliktu ve věcech ochrany osobnosti mezi právem na soukromí a svobodou projevu představuje Nález Ústavního soudu ze dne 6. 3. 2012, sp. Zn. I. ÚS 1586/09, který dále poprvé rozšířil funkci zadostiučinění z čistě satisfakční na preventivně-sankční. Při výši požadovaného peněžitého zadostiučinění tak lze pro příště argumentovat daleko lépe také finančním zázemím a případně prokázaným obohacením se protistrany. Toto se bude týkat

zejména bulvárních médií, pro které doposud poměrně nízké částky, které byly žalobcům soudy přiznávány, nepředstavovaly jakoukoliv překážku v dalších aktivitách či reálný postih za protiprávní jednání. V této souvislosti lze upozornit také na posun v hodnocení otázek spadajících do chráněné oblasti intimní sféry života fyzické osoby.

K problému nemožnosti reálné restituce dobré pověsti lze pak připomenout rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 13. května 2014, ve věci C 131/12 Google Spain SL, Google Inc. proti Agencia Española de Protección de Datos (AEPD), Mario Costeja González, kdy, zjednodušeně řečeno, bylo do praxe internetového vyhledávání zaneseno rozšířené právo na výmaz, s odkazem na Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu

těchto údajů, o kterém bylo již v minulosti široce publikováno, především v souvislosti s aktuálně připravovanou změnou právní úpravy ochrany osobních údajů uživatelů internetu v EU. Právo být zapomenut ovšem představuje s ohledem na judikaturu dobrý způsob, jak vymáhat odstranění odkazů na informaci, které jsou předmětem žaloby, z výsledků vyhledávání, a to, v ideálním případě, rychleji, levněji a efektivněji, než doposud.

Zásadní význam může v některých případech mít také právní názor velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16. června tohoto roku (DELFI AS v. ESTONIA 64569/09), kterým velký senát potvrdil, že provozovatelé zpravodajských serverů za určitých okolností odpovídají za obsah diskuzních fór pod uveřejněnými články, který zasahuje do osobnostních práv člověka, a to nikoliv pouze po uvážení na základě principu předchozího upozornění. Tento právní názor je důležitý také pro své odůvodnění, odkazující na praktičnost přenesení právní odpovědnosti na provozovatele zpravodajských server z důvodu složité dohledatelnosti skutečných autorů komentářů a zároveň s ohledem na komerční prospěch provozovatelů. Toto je argument podstatný mimo jiné i z toho důvodu, že pokud je osobám veřejně činným tradičně přisuzován nižší stupeň ochrany pro jejich mimořádnou společenskou pozici a pochopitelný zájem veřejnosti o informace z jejich života, tak obdobně speciální pozici by v těchto případech měl mít na druhé straně tisk, s ohledem na společenskou odpovědnost, plynoucí z jeho závazku informovat a zároveň s ohledem na skutečnost, že zdrojem ekonomického zisku bulvárního tisku a jeho internetových mutací jsou téměř výhradně zásahy do osobnostních práv člověka. Obdobně bylo ostatně judikováno již v minulosti, mimo jiné i v jednom ze starších nálezech, zabývajících se odpovědností za difamační informace, v souvislosti s chybějícím ověřením jejich pravdivosti nebo zásadní rolí motivace šíření difamačních informací.

V oblasti ochrany osobních údajů, která se s ochranou osobnosti prolíná, pak bylo přelomovým rozhodnutím Soudního dvora EU ve věci C-362/14 Maximilian Schrems v Data Protection Commissioner, kterým byl systém Safe Harbor uznán de facto neplatným, když soud shledal ochranu dat obyvatel EU, poskytovanou v USA, nedostatečnou a přezkumnou a rozhodovací pravomoc v těchto otázkách přenesl na národní úřady pro ochranu osobních údajů a soudy. Zůstává otázkou, zda toto rozhodnutí bude reálně představovat prostředek pro zvýšení standardů ochrany osobních údajů obyvatel EU, zpracovávaných v USA. Pravděpodobnější je, že, minimálně do přijetí nové úpravy ochrany osobních údajů na internetu a do vyjasnění podoby a samotné bu-

doucnosti aktualizované Dohody o Safe Harbor, přistoupí společnosti ke kompromisnímu řešení druhotného souhlasu v kterémkoliv ze tří základních podob. Na druhou stranu toto rozhodnutí představuje nový úkol pro právníky, společnosti zastupující a také novou možnost civilněprávní žaloby, kombinovatelnou s podnětem k ÚOOÚ. Obecně nejširší oblast osobnostních sporů představují ty, jejichž předmětem je difamace či zásah do soukromí. K porušení práva na ochranu osobnosti však může dojít i nedovoleným komerčním využitím osobnostních atributů, jako je podoba, jméno, osobní údaje či dokonce ztotožnitelné uživatelské informace (PII). Ačkoliv koncept osobnostních atributů jako ekonomicky zhodnotitelné komodity se u nás doposud nevžil a princip dohod o podpoře značky mezi obchodní společnostmi a veřejně známou osobou tak stále částečně pluje ve vzduchu, mimo jiné i s ohledem na ustanovení § 87 odst. 2 NObčZ, právě toto rozhodnutí představuje příklad toho, že osobnostní práva nemusí být vždy nutně spojena s emoční či společenskou újmou, ale představují také prosté právo rozhodovat o svých věcech, žít nerušeně podle svého, a v prostředí internetu velice důležité právo, a to právo na informační sebeurčení.

V tomto ohledu vnáší jistou právní nejistotu do této oblasti ustanovení § 85 odst. 2 NObčZ, když rozšiřuje okolnosti vylučující protiprávnost následujícím způsobem: „Svolí-li někdo k zobrazení své podoby za okolností, z nichž je zřejmé, že bude šířeno, platí, že svoluje i k jeho rozmnožování a rozšiřování obvyklým způsobem, jak je mohl vzhledem k okolnostem rozumně předpokládat.“ Lze si představit, že toto ustanovení může za jistých okolností představovat překážku pro žalobce v době, kdy standardem se stává pořizovat fotografie smartphonem za účelem sdílení na sociálních sítích. O něco jasnějším příkladem by pak byla situace, kdy škola rodičům žáků ohlásí pravidelné třídní fotografování s dovětkem, že škola se rozhodla zapojit do celostátní soutěže o nejhezčí dětské tablo, pořádané celostátním deníkem. Pokud tedy zákonný zástupce v tomto případě poskytne souhlas s pořízením snímku, poskytuje tím za nezletilé dítě také souhlas s tím, aby se jeho tvář ocitla v celostátním tisku, případně i v internetové mutaci deníku.

Ať již se jedná o judikaturu evropskou či relevantní národní anebo vývoj podmíněný připravovanými legislativními změnami, které se nutně promítnou do národní právní úpravy, je nasnadě, že oblast ochrany osobnosti se bude v nejbližších letech dále rozvíjet. Je proto mimořádně vhodné sledovat také nové trendy v oblasti elektronických komunikací, médií a nových technologií neboť ve všech

těchto odvětvích lze nalézat nové zajímavé právní problémy, které budou v budoucnu představovat pro právní praxi zajímavé profesní výzvy. ●

JUDr. Veronika Křížová LL.M., advokát
Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.

Postavení dědice ve smluvních vztazích založených zůstavitelem

Ke dni úmrtí vstupuje dědic do práv a povinností zůstavitele. Díkce zákona hovoří jasně, do složité situace se však dědic může dostat velmi snadno, a to tehdy, když zůstavitel jako fyzická osoba, nepodnikatel, tedy spotřebitel, ještě za života uzavře kupní smlouvu (objednávku) a objednané zboží je připraveno k dodání až po jeho smrti, přičemž si smluvní strany zároveň sjednají smluvní pokutu ve výši jedné poloviny kupní ceny věci pro případ nevyzvednutí zboží, tedy pro případ odstoupení od smlouvy.

Takové ujednání bývá v kupních smlouvách, kdy zboží má být teprve dodáno, velmi časté. Spotřebitel složí zálohu, která se v případě nevyzvednutí zboží stává smluvní pokutou a dodavatel je dle smlouvy oprávněn si takovou částku ponechat. Otázkou, která ovšem nebyla dosud řešena ani zákonem ani judikaturou, je posouzení, zda smrt objednatele je jeho aktivním, či pasivním jednáním a zda je v takovém případě dodavatel oprávněn si složenou zálohu ponechat, či je povinen ji vrátit dědicům. Logickým výkladem se dá dospět k závěru, že smrt objednatele je objektivní událostí, kterou nemohl ani zůstavitel ani jeho dědic předvídat, přičemž funkce smluvní pokuty má mít dle ustanovení zákona především funkci sankční. V případě smrti objednatele však nedochází k žádnému zaviněnému porušení smluvní povinnosti.

Smrt zůstavitele navíc není subjektivní událostí, tedy událostí, která by představovala ze strany zůstavitele aktivní či pasivní chování, které by opravňovalo dodavatele si zálohu na nepřevzetí zboží ponechat. Zůstává tedy otázkou právního posouzení, zda je v rozporu s dobrými mravy si zálohu jako smluvní pokutu ponechat a sankcionovat tím tak zůstavitele potažmo dědice za úmrtí zůstavitele. Pakliže tedy na smrt jako právní událost nelze pohlížet jako

na odstoupení od smlouvy, je takovéto ujednání ujednáním absolutně neplatným.

Předpokladem obrany pozůstalého dědice v uvedeném případě je vstup dědice v plném rozsahu do práv zůstavitele coby spotřebitele a tedy smluvní strany uzavřené smlouvy. Konkrétním právním problémem, který je oprávněn dědic řešit, nastává v situaci, kdy zůstavitelem složená záloha, ponechaná si dodavatelem jako smluvní pokuta, dosahuje takové výše, že ji lze považovat za nepřiměřenou a takové smluvní ujednání se přiči dobrým mravům podle ust. § 580 a § 588 NOZ. Posuzování těchto otázek by mělo být úkolem soudu ex officio i bez návrhu pozůstalého dědice. Bohužel se setkáváme s nepochopením soudů, když takovou věc rozhodují tak, že dědic nastoupí do práv a povinností zůstavitele a nese tedy naprostou odpovědnost za nepřevzetí zboží bez ohledu na to, aby se soud zabýval jak skutečným porušením smluvní povinnosti dědice či výši smluvní pokuty. Rovněž se v rozhodovací praxi soudů setkáváme s názorem, že pakliže zůstavitel souhlasil s vysokou smluvní pokutou a sám zálohu složil, nemá nárok se bránit a požadovat moderaci příliš vysoké smluvní pokuty. S tímto názorem nelze souhlasit, neboť je tím fakticky odnímáno právo na soudní ochranu. Pokud nastupuje dědic do práv a povinností zůstavitele, měl by mít právo také na soudní ochranu jako smluvní strana daného zá-

vazku. Bylo by tedy vhodné, kdyby se soud v každém jednotlivém případě zabýval veškerými okolnostmi případu a i za situace, kdy do práv a povinností nastupuje někdo jiný, tak i tomuto subjektu poskytl adekvátní ochranu tak, aby dědic měl možnost se svého práva úspěšně domáhat u soudu. Pakliže je smluvní pokuta příliš vysoká, je takové smluvní ujednání absolutně neplatné, a to jednak z důvodu rozporu s dobrými mravy a jednak z důvodu rozporu s ustanoveními upravujícími práva na ochranu spotřebitele. Mělo by být zcela nepodstatné, zda se moderace smluvní pokuty domáhá dědic či zůstavitel sám. Obrana spočívající v námitce nepřiměřenosti smluvní pokuty tedy zakládá moderační právo soudu. Soud ovšem v takových případech opět uzavře, že dědic je povinen zboží převzít, v opačném případě je oprávněn dodavatel zboží i složenou zálohu si ponechat. Jako hlavní argument bývá souhlas a dobrovolnost uhrazení zálohy (smluvní pokuty) zůstavitelem a bezbřehé nastoupení dědice do práv a povinností zůstavitele.

Určitou ochranou dědiců v těchto případech by měl být rovněž institut vymahatelnosti pouze do dědictví přihlášených pohledávek věřitelů. Právu požadovat zaplacení kupní ceny odpovídá povinnost v převzetí zboží. Pokud se dodavatel se svojí pohledávkou spočívající v doplacení kupní ceny před smrtí zůstavitele objednaného zboží přihlásí do dědictvého řízení, je zřejmé, že v případě, kdy dědic zboží nepřevzme a nezaplatí, vzniká dodavateli právo na ponechání si smluvní pokuty. Tento institut poskytuje dostatečnou ochranu dědicům i věřitelům. Je pouze otázkou času, jak se bude využívat a zda poskytne adekvátní ochranu dědicům i v tomto článku popsaném případě a zda soudy vezmou takovýto argument v potaz a budou se jím zabývat. ●

Mgr. Richard Rolfes,
advokát
MORENO VLK & ASOCIADOS

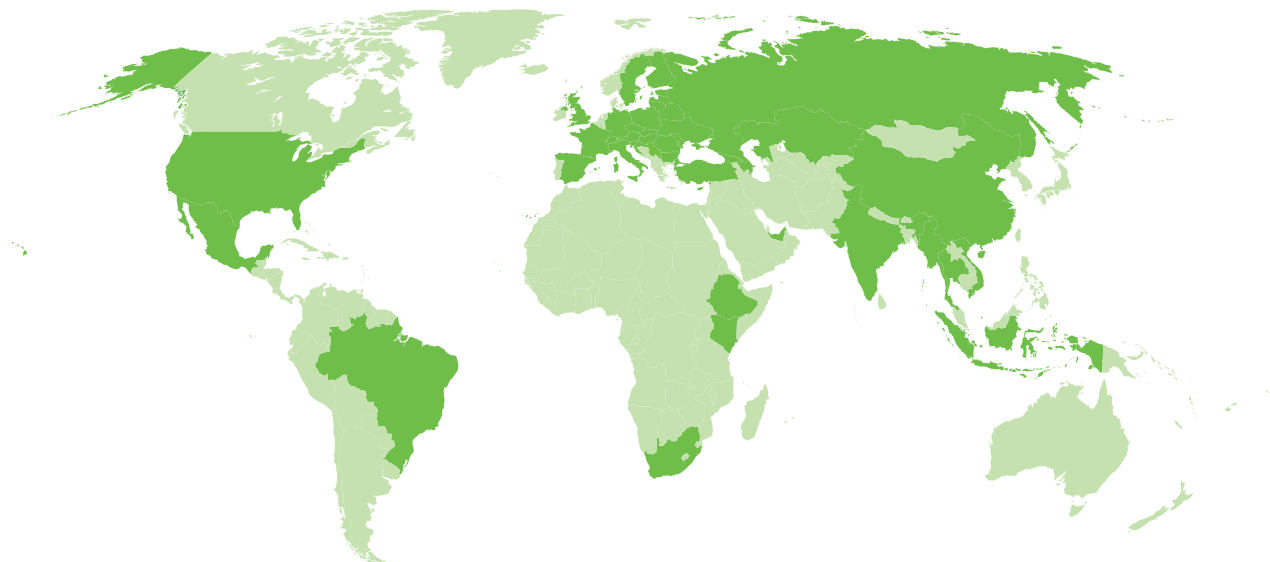
Právnícká firma roku
v letech 2012 až 2015

Rödl & Partner

Naše kvalita zůstává na vrcholu

Počtvrté za sebou jsme získali titul
Právnícká firma roku
v oboru daňového práva.

Také díky Vaší důvěře.

Praha | Brno
www.roedl.com/cz

Úspěch nezná hranic
> 102 poboček > 46 zemí > jedna společnost

(Ne)bezpečný přístav: předávání osobních údajů do USA a jiných třetích zemí ve světle rozhodnutí SDEU v případě Schrems

Soudní dvůr Evropské Unie (dále jen „SDEU“) svým rozhodnutím ze dne 6. října 2015 ve věci C-362/2014 Maximilian Schrems v. Data Protection Commissioner zneplatnil 15 let staré rozhodnutí Komise č. 2000/520/ES, o tzv. Safe Harbor (bezpečný přístav), které právně zastřešovalo přenos dat mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými.

Na základě rozhodnutí Komise z roku 2000 učiněného na základě čl. 25 odst. 6 směrnice č. 95/46/ES, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů (dále jen „směrnice“), mohly ty organizace v USA, které se samy přihlásily k plnění tzv. „zásad bezpečného přístavu“ uvedených v přílohách daného rozhodnutí, zpracovávat osobní údaje předané jim evropskými správci a zpracovateli. Veškeré vývozy dat do USA, které probíhaly v režimu bezpečného přístavu, tak bylo možné uskutečňovat bez dalších administrativních překážek, tj. zejména bez nutnosti

schválení takového vývozu ze strany úřadů pro ochranu osobních údajů jednotlivých členských zemí EU. Safe Harbor tedy představoval soustavu správních a technických opatření, které měla zaručovat odpovídající úroveň ochrany osobních údajů předávaných z členských států Evropské unie certifikovaným organizacím v USA navzdory tomu, že USA – z pohledu Evropské unie – nelze považovat za zemi, která poskytuje adekvátní ochranu osobních údajů.[1] O oblíbenosti tohoto právního instrumentu svědčí skutečnost, že jej využívalo řádově asi pět tisíc amerických organizací.[2]

Případ Schrems ve zkratce

Nedostatečná úroveň ochrany, zcela neregulované uchovávání osobních údajů a přístup americké Národní bezpečnostní agentury (NSA) ke všem datům byly hlavními důvody, které vyvolaly celý spor o Safe Harbor. Právě tyto důvody přiměly rakouského studenta práv Maximiliana Schremsa k tomu, aby podal několik stížností k irskému komisaři pro ochranu osobních údajů na praktiky společnosti Facebook (v Irsku sídlí evropská pobočka společnosti Facebook). V jedné z těchto stížností, podané v červnu 2013, se domáhal, aby komisař využil svých zákonných pravomocí a zakázal společnosti Facebook Ireland předávat jeho osobní údaje do USA. Výsledek řízení před irským úřadem, který jeho stížnost zamítl jako neopodstatněnou, Schrems dále napadl před irským Vrchním soudem. Ten se následně obrátil na SDEU s předběžnou otázkou týkající se úrovně ochrany dat v USA. Konkrétně se ptal, zda je národní úřad pro ochranu osobních údajů vázán dřívějším rozhodnutím Komise o Safe Harbor, nebo zda je oprávněn či dokonce povinen provést ve věci vlastní šetření o adekvátnosti ochrany osobních údajů v USA. SDEU shledal úroveň ochrany osobních údajů v USA nedostatečnou a na základě tohoto a několika dalších důvodů celé rozhodnutí Komise o Safe Harbor zneplatnil.

Argumentace Soudního dvora

Nedostatečná úroveň ochrany dat v USA byl však pouze jeden z problémů, na který SDEU poukázal. SDEU konstatoval, že přenosy do USA je samozřejmě možné provádět, ale pouze za splnění všech podmínek, které legislativa jednotlivých členských států vyžaduje. SDEU v této souvislosti zdůraznil, že Komise musí každé své rozhodnutí, které přijímá na základě čl. 25 odst. 6 směrnice, řádně zdůvodnit, přičemž musí zejména zkoumat legislativu i faktickou úroveň ochrany v příslušné třetí zemi, do které mají být data vyvážena. Skutečnost, že Komise ve svém rozhodnutí o Safe Harbor svůj postoj nijak nezdůvodnila, tak byl jedním z důvodů, proč SDEU přistoupil k jeho zrušení. V rozsudku je navíc akcentováno právo na soukromí na základě čl. 7 Listiny základních práv Evropské unie coby fundamentální lidské právo každého občana EU, čímž SDEU zároveň připomněl, že výjimky z ochrany osobních údajů a omezení ochrany musejí být činěny jen v mezích toho, co je naprosto nezbytné. Na „naprosto nezbytné“ se dle SDEU „neomezují taková právní úprava, která globálně dovoluje uchovávání všech osobních údajů všech osob, jejichž osobní údaje byly předávány z Unie do Spojených států bez jakéhokoli rozlišení, omezení nebo výjimky činěných v závislosti na sledovaném cíli a bez stanovení objektivního kritéria umožňujícího vymezit přístup veřejných orgánů k údajům a jejich následné využití pro konkrétní účely, striktně omezené a způsobitelné odůvodnit zásah způsobený jak přístupem k těmto údajům, tak jejich využívání.“[3]

Posledním, avšak zcela zásadním bodem, který byl z hlediska SDEU naprosto nepřekonatelný, je čl. 3 odst. 1 rozhodnutí o Safe Harbor, který nedovoleným způsobem omezoval pravomoci vnitrostátních orgánů dozoru, neboť toto ustanovení „vylučuje možnost uvedených orgánů přijmout opatření k zajištění dodržování čl. 25

směrnice.“[4] Komise tak dle SDEU překročila své kompetence, když svým rozhodnutím autoritativně stanovila, že národní orgány dozoru nejsou oprávněny k přezkumu dat přenášejících do USA.

Vzhledem k nastiněné argumentaci SDEU a zejména akcentaci nemožnosti zásahu do pravomocí dozorových orgánů členských států není vyloučeno, že toto faktické obnovení pravomocí národních regulátorů v budoucnu nepovede ve svém důsledku ke zneplatnění[5] i některých dalších rozhodnutí Komise, na základě nichž běžně dochází k přeshraničnímu předávání osobních údajů do třetích zemí.[6] Dotčeny by tak mohly být nejen rozhodnutí Komise o odpovídající úrovni ochrany osobních údajů v konkrétních zemích, tzv. adequacy decisions, která (obdobně jako zrušené rozhodnutí Safe Harbor) omezují působnost národních orgánů dozoru a dávají jen omezené možnosti přezkumu,[7] ale například i rozhodnutí Komise týkající se standardních smluvních doložek.[8] Pokud se tedy národní orgány pro ochranu osobních údajů budou důsledně řídit názorem SDEU, že „prováděcí pravomoc, kterou unijní normotvůrce přiznal Komisi v čl. 25 odst. 6 [směrnice] nesvědčuje [Komisi] pravomoc omezit pravomocí vnitrostátních orgánů dozoru“, [9] lze očekávat, že úřady pro ochranu osobních údajů a následně soudy v jednotlivých členských státech začnou přezkoumávat (a v konkrétních případech nepovolovat) jednotlivé případy přenosů údajů uskutečňovaných na základě těchto Komisí dříve schválených mechanismů. Zejména v případě standardních smluvních doložek, kterými lze zaštitit transfery dat nejen do USA, ale kterýchkoli třetích zemí neposkytující adekvátní ochranu dat, by takový postup ze strany národních úřadů měl dalekosáhlé důsledky pro jakékoli podnikání a činnosti vyžadující globální transfery dat.

Legalizace přeshraničních toků údajů v návaznosti na zneplatnění Safe Harbor

Prohlášením režimu Safe Harbor za neplatný se veškeré další převody osobních údajů z EU společností a organizací ve Spojených státech amerických, které doposud byly založeny pouze na tomto mechanismu, staly s okamžitou účinností nezákonné. Ty společnosti a organizace, které spoléhaly výlučně na režim bezpečného přístavu, jsou nuceny neprodleně řešit předávání osobních údajů do USA jinými nástroji. Jednou z možných alternativ, kterou shodně doporučují Pracovní skupina pro ochranu údajů zřízená podle článku 29 směrnice 95/46/ES (Article 29 Working Party),[10] český Úřad na ochranu osobních údajů,[11]

jakožto i Komise,[12] je přijetí právě již zmínovaných standardních smluvních doložek. Standardní smluvní doložky jsou již v současnosti hojně využívaným nástrojem, kterým lze poměrně snadno legalizovat přenosy dat mezi evropským „vývozcem“ údajů a americkým „dovozcem“ údajů, a to jak pro převody mezi správci (controller-to-controller), tak pro vztahy mezi evropským správcem a americkým zpracovatelem (controller-to-processor) osobních údajů. Výhodou doložek je, že je lze využít jak pro interní potřeby nadnárodních společností (např. přenos zaměstnaneckých nebo obchodních dat mezi dceřinou společností sídlící v EU a její mateřskou společností v USA), tak pro přenos dat nespřízněným společnostem, typicky poskytovatelům různých služeb sídlících v USA (např. provozovatelům datových center a cloudových služeb). Pokud mají standardní doložky skutečně zajistit odpovídající úroveň přenosu dat do USA, nemožnou se smluvní strany věcně odchýlit od jejich formulářového znění – v opačném případě by se již nejednalo o „standardní smluvní doložky“ a taková modifikovaná ujednání by podléhala přezkumu ze strany Úřadu na ochranu osobních údajů. Formulářové znění doložek se doplňuje jen o popis typu přenášených údajů, účelu a způsobu jejich zpracování a technických a organizačních opatření, ke kterým se dovoze údajů zavazuje a které zajistí odpovídající úroveň ochrany údajů. Ačkoliv tedy samotná implementace tohoto smluvního nástroje se na první pohled nejeví jako nikterak náročná, v praxi přece jen může představovat pro mnohé společnosti poměrně velkou administrativní zátěž spočívající v otevření a opětovném vyjednání řady existujících smluvních vztahů s dodavateli a obchodními partnery. Pro společnosti působící ve více členských státech EU může být komplikací i skutečnost, že některé členské státy v současnosti vyžadují (před)schválení či předchozí notifikaci přenosu údajů mimo EU, i když se děje na základě standardních smluvních doložek.[13]

Další z možností jak legalizovat přeshraniční transfery dat, a to nejen do USA, je získání souhlasu všech subjektů údajů, jejichž data jsou dotčena. Komplexita mnoha datových převodů (u opakovaných, systematických převodů, resp. v případech řetězení správců a zpracovatelů, např. u některých cloudových služeb) ovšem často prakticky neumožňuje jednoduše získat výslovný, konkrétní a informovaný souhlas koncového subjektu údajů. S tím se pojí i problematika dobrovolnosti (svobodného poskytnutí) souhlasu, který je podmínkou jeho platnosti. Obecně bývá zpochybňována dobrovolnost souhlasu poskytnutého některými skupinami subjektů údajů, typicky zaměstnanci či spotřebiteli.[14] Z těchto důvodů souhlas subjektu údajů jako právní báze pro přeshraniční datové převody v mnoha případech není vhod-

nou či možnou alternativou, což koneckonců uznává výslovně i Pracovní skupina pro ochranu údajů zřízená podle článku 29.[15]

Pro přenosy dat v rámci nadnárodních korporací lze využít tzv. závazných vnitropodnikových pravidel (Binding Corporate Rules, dále jen „BCR“), přičemž i zde existují dva typy pravidel: BCR-C pro předávání údajů mezi nadnárodními spřízněnými správci údajů a BCR-P pro přenosy dat ke spřízněným nadnárodním zpracovatelům osobních údajů (typicky poskytovatelům cloudových služeb v rámci korporace). Implementace BCR je však během na dlouhou trať, jemuž obvykle předchází řada interních auditů společností v rámci skupiny a jež vyžaduje koordinaci a nastavení vymahatelných pravidel napříč skupinou, a v neposlední řadě schválení těchto rámcových pravidel v rámci specifické schvalovací procedury, kterou vede dozorový úřad pro ochranu osobních údajů jedné z členských zemí Evropské unie (zpravidla úřadu pro ochranu osobních údajů v členském státu EU, ve kterém sídlí evropské vedení korporace) jakožto tzv. lead Data Protection Authority. Ačkoliv pro nadnárodní korporace se jedná z dlouhodobého hlediska pravděpodobně o nejspolehlivější řešení přenosu interních údajů, časová a finanční náročnost celého procesu znamená, že se rozhodně nejedná o rychlou alternativu, jež by akutně vyřešila situaci způsobenou zneplatněním převodů v režimu Safe Harbor.[16] Navíc, jak již bylo řečeno, BCR lze využít jen pro přeshraniční převody údajů v rámci skupiny společností, tedy tento nástroj bude mít jen omezený význam pro většinu malých a středních společností hledajících náhradní řešení pro datové převody třetím stranám, tj. nespřízněným správcům a zpracovatelům v USA, zejména již zmíněným poskytovatelům různých hostingových a cloudových služeb.

Závěr

Na rozhodnutí SDEU lze samozřejmě pohlížet různou optikou. To, co „privacy“ aktivisté jako Max Schrems i řada běžných uživatelů sociálních sítí považuje za jednoznačné vítězství zaručující posílení ochrany soukromí v online prostředí, může být byrokratickou noční můrou pro řadu společností – a nejen nutně pro nadnárodní korporace nebo společnosti typu Google, Facebook apod., jejichž obchodní model je založen na zpracovávání a vytěžování dat, ale i pro menší a střední podniky, které jen využívají cloudové služby. Není tedy divu, že IT společnosti a podnikatelský sektor vůbec s napětím očekává další vývoj; velké naděje jsou upírány zejména k probíhajícím vyjednáváním mezi EU a USA nového „Safe Harbor 2.0“. Do konce tohoto roku je avizováno i přijetí dalších dvou důležitých právních instrumen-

tů, a to reformního balíčku ochrany dat v EU (Obecného nařízení o ochraně údajů) a tzv. EU-USA Umbrella Agreement, smlouvy zastřešující policejní a justiční spolupráci v oblasti ochrany dat.[17] V mezidobí již řada společností podnikla aktivní kroky k přijetí alternativních nástrojů umožňujících legální převody dat do USA, nebo (v případě velkých poskytovatelů cloudových služeb) si pospíšila s ujištěním, že již takové nástroje využívají, nebo že data evropských zákazníků ukládají výlučně v Evropě.[18] Společnosti, které takové kroky dosud neučinily, by si měly pospíšet: evrop-

ští regulátoři již avizovali, že datové převody do USA doposud realizované výlučně v režimu Safe Harbor by měly být uvedeny do souladu se stávající legislativou nejpozději do konce ledna 2016, a že poté začnou národní kontrolní úřady aktivně vynucovat a postihovat veškeré protiprávní přenosy dat do USA.[19] V souladu s doporučením Pracovní skupiny pro ochranu osobních údajů zřízené podle článku 29,[20] českého Úřadu na ochranu osobních údajů[21] a nejnověji i stanoviskem Komise,[22] a vzhledem k výše popsaným omezením aplikovatelnosti ostatních alternativních nástrojů bude

většina dotčených organizací zřejmě muset přistoupit k přijetí standardních smluvních doložek. Pokud tak nestihnou učinit do konce ledna 2016, vystavují se riziku sankcí. ●

Mgr. Lenka Suchánková, LL.M.
PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář

PIERSTONE

Poznámky

- [1] Srov. např. stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 2/2010 dostupné z https://www.uouu.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=200144&id_dokument=9183
- [2] Viz US-EU Safe Harbor list dostupný na <https://safeharbor.export.gov/list.aspx>.
- [3] Bod 93 rozhodnutí SDEU ve věci C-362/2014 Maximilian Schrems v. Data Protection Commissioner.
- [4] Tamtéž, bod 101.
- [5] SDEU v případě Schrems omezil kompetenci národních úřadů pro ochranu osobních údajů jen na pravomoc (a současně povinnost) přezkumu takových „adequacy decisions“ Komise, s tím, že konečné rozhodnutí o jejich případném zrušení vyhradil do kompetence SDEU samotného (resp. v návaznosti na řízení probíhající u soudů členských států a v rámci řízení o předběžné otázce dle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské Unie).
- [6] Přehled jednotlivých rozhodnutí např. zde <https://www.uouu.cz/prehled-pripadu-predavani-osobnich-udaju-do-zahranici-u-nichz-neni-nutne-zadat-urad-o-povoleni/ds-1649/p1=1633&archiv=1>
- [7] V současnosti se jedná o „adequacy decisions“ týkající se 11 zemí (viz http://ec.europa.eu/justice/data-protection/international-transfers/adequacy/index_en.htm). Ve svém sdělení ze dne 6. 11. 2015 (COM(2015) 566 final, viz poznámka 12) Komise avizuje, že tato rozhodnutí bude v nejbližší době přezkoumávat a uvádět do souladu s rozhodnutím SDEU v případě Schrems.
- [8] Rozhodnutí Komise ze dne 5. února 2010 o standardních smluvních doložkách pro předávání osobních údajů zpracovatelům usazeným ve třetích zemích podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES; Rozhodnutí Komise ze dne 27. prosince 2004, kterým se mění rozhodnutí 2001/497/ES, pokud jde o zavádění alternativního souboru standardních smluvních doložek pro předávání osobních údajů do třetích zemí; Rozhodnutí Komise ze dne 15. června 2001 o standardních smluvních doložkách pro předávání osobních údajů do třetích zemí podle směrnice 95/46/ES.
- [9] Op. cit. sub. 3, bod 103.
- [10] Stanovisko Pracovní skupiny pro ochranu údajů založené podle článku 29 ze dne 16. října 2015, dostupné z http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/press-material/press-release/art29_press_material/2015/20151016_wp29_statement_on_schrems_judgement.pdf
- [11] Neplatnost rozhodnutí Komise o tzv. Safe Harbor – doporučení Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 22. října 2015, dostupné z <https://www.uouu.cz/neplatnost-rozhodnuti-komise-o-tzv-safe-harbor-doporuzeni-uradu/d-17119/p1=1099>
- [12] Sdělení Komise ze dne 6. 11. 2015 (Communication from the Commission to the European Parliament and the Council on the Transfer of Personal Data from the EU to the United States of America under Directive 95/46/EC following the Judgement by the Court of Justice in Case C-362/14 (Schrems) (COM(2015) 566 final).
- [13] Návrh Obecného nařízení o ochraně údajů (COM(2012) 11 final, jehož přijetí se netrpělivě očekává (snad ještě v letošním roce) předpokládá, že jednou Komisí schválené standardní smluvní doložky již nebudou podléhat žádnému dalšímu schvalovacímu procesu.
- [14] K tomu např. stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 18. dubna 2013, dostupné z <https://www.uouu.cz/ke-zpracovani-osobnich-udaju-zamestnavatelem/d-1738>
- [15] Viz dokument Pracovní skupiny pro ochranu údajů zřízené podle článku 29 „Working Document on a common interpretation of Article 26(1) of Directive 95/46/EC of 24 October 1995“ (WP 114), str. 11.
- [16] Ačkoliv standardizovaný formulář a specifická schvalovací procedura zavedená Pracovní skupinou pro ochranu údajů zřízenou podle článku 29 do jisté míry ulehčuje administrativní zátěž spojenou se zavedením BCR, český správce osobních údajů, který hodlá předat osobní údaje do třetích zemí na základě schválených závazných vnitropodnikových pravidel, nicméně musí před vlastním předáním osobních údajů do zahraničí požádat český Úřad pro ochranu osobních údajů o povolení k předání osobních údajů do třetích zemí podle § 27 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb. Návrh Obecného nařízení o ochraně údajů, jehož přijetí se očekává ještě v tomto roce, již předpokládá zjednodušenou proceduru fungující na principu „one-stop-shop“.
- [17] Stanovisko Komise ze dne 6. října 2015, dostupné z http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-15-5782_en.htm.
- [18] Viz např. prohlášení společnosti Microsoft (<http://blogs.microsoft.com/on-the-issues/2015/10/06/a-message-to-our-customers-about-eu-us-safe-harbor/>), Salesforce (<http://www.salesforce.com/company/privacy/data-processing-addendum-faq.jsp>) či Oracle (<http://www.irishtimes.com/business/technology/oracle-keeps-european-data-within-its-eu-based-data-centres-1.2408505?mode=print&ot=example.AjaxPageLayout.ot>).
- [19] Op. cit. sub. 10. K právní jistotě bohužel nikterak nepřispívá, že např. některé německé úřady pro ochranu osobních údajů zpochybňují i užití standardních smluvních doložek a BCR a hrozí jejich přezkumem. Viz např. vyjádření úřadu ve Šlesvicko-Holštýnsku (<https://www.datenschutzzentrum.de/artikel/981-ULD-Position-Paper-on-the-Judgment-of-the-Court-of-Justice-of-the-European-Union-of-6-October-2015-C-36214.html>) či Porýní-Falcku (https://www.datenschutz.rlp.de/de/aktuell/2015/images/20151026_Folgerungen_des_LfDI_RLP_zum_EuGH-Urteil_Safe_Harbor.pdf).
- [20] Op. cit. sub. 10.
- [21] Op. cit. sub. 11.
- [22] Op. cit. sub. 12.

šetří čas a peníze již 6 právnickým firmám roku

Blahopřejeme všem oceněným.

**Stáhněte si dárek Digesta Minima
na našem webu**

Zjistěte více na prezentaci:

Praetor Systems

+420 774 101 130, info@praetor-systems.cz, <http://praetor-systems.cz>

Krátký pohled na současnou vymahatelnost práva na uspokojení pohledávek

Jedním z nejvýznamnějších atributů demokratického právního státu je vymahatelnost práva, která má být zajištěna především prostřednictvím státních orgánů a institucí. Míra vymahatelnosti může sloužit i jako ukazatel kvality právního řádu, protože jen propracovaná a efektivní legislativa a provádějící opatření mohou zajistit úspěšné vymození nároků. V České republice se bohužel dlouhodobě potýkáme s vymahatelností poměrně nízkou, což je dáno zejména velkým množstvím nové legislativy a neustálých novelizací, které jsou často nekoncepční a vedou spíše k legislativnímu chaosu než k pochopení dané problematiky, dalším faktorem je i přílišný formalismus a zároveň vysoká míra byrokracie v soudním i vykonávacím řízení.

Stejně okolnosti negativně ovlivňují i míru vymahatelnosti práva na uspokojení pohledávek věřitelů, která je v České republice až nečekaně nízká. Dle aktuálních průzkumů je totiž například insolvenčním řízením pokryto průměrně jen 4,55 % z výše pohledávky nezajištěného věřitele a i u zajištěných věřitelů se jedná o nečekaně nízké číslo, pouze 25,2 % z uznané výše pohledávky.[1] Ohledně úspěšnosti exekučních řízení žádné oficiální statistiky vedeny nejsou, dle odhadu uvedeného v analýze vypracované legislativním odborem Ministerstva spravedlnosti ČR v srpnu loňského roku se průměrná úspěšnost vymození peněžitých plnění pohybuje kolem 30-40 %, nicméně odborná veřejnost se shoduje, že skutečné číslo je zajisté mnohem nižší.

Insolvenční a exekuční řízení nejsou jedinými prostředky k uspokojení pohledávek věřitelů. V první fázi bývá správa pohledávek zajišťována buď interně, tedy často prostřednictvím vlastních softwarových programů, nebo jsou pohledávky předávány externím inkasním agenturám či advokátním kancelářím, přičemž v takovém případě si věřitel může svá vlastnická práva k pohledávce ponechat nebo, a to i bez souhlasu dlužníka, pohledávku postoupit a následně dlužníka pouze o postoupení obeznámit. Inkasní agentury a vybrané

advokátní kanceláře se zaměřují především na odkup portfolií pohledávek, mimosoudní inkaso ve formě upomínek, telefonátů, případně i osobních návštěv, dále na soudní inkaso a následné zajištění exekuce. Mezi mimosoudní cesty k vymození pohledávek patří poměrně zřídka využívaná mediace a dále častější rozhodčí řízení, jehož nespornou výhodou jsou nižší náklady a kratší délka řízení než je tomu u klasického řízení soudního.

Zvláštním typem soudního řízení je řízení insolvenční, jež je komplexně upravené insolvenčním zákonem, který reguluje postupy vymáhání pohledávek v rámci tohoto řízení. Insolvenčním řízením se úpadek či hrozící úpadek dlužníka řeší formou běžného nebo nepatrného konkursu, reorganizace nebo oddlužení na základě splátkového kalendáře či prodejem majetkové podstaty. V rámci konkursu jsou pohledávky věřitelů uspokojovány poměrně z vý-

nosu zpeněžení majetkové podstaty dlužníka, přičemž neuspokojené pohledávky dlužníka nezanikají. V současné době dochází k uspokojení věřitelů z výnosů zpeněžení majetkové podstaty v průměru ve výši pouhých 17,5%, a proto je zde snaha upřednostňovat spíše sanační formy insolvenčního řízení, u kterých se předpokládá vyšší výnosnost. Tak je tomu zejména u reorganizace, kdy je dlužníkovi věřitelským výborem a následně insolvenčním soudem schválen reorganizační plán, přičemž je provoz dlužníkovu podniku zachován a zároveň dochází i k postupnému uspokojování věřitelů. Posledním způsobem řešení úpadku nebo hrozícího úpadku je oddlužení fyzických osob, nejčastěji formou splátkového kalendáře po dobu pěti let, které může být schváleno pouze za podmínky, že pohledávky věřitelů budou uspokojeny nejméně z 30 %.

Insolvenční zákon účinný od roku 2008 za pouhých sedm let své účinnosti prošel téměř třiceti novelami. K 1. lednu 2014 prošel zákon velkou systémovou novelou, která se do značné míry dotkla i práv věřitelů. Novela totiž pevně vymezila lhůtu pro přihlašování pohledávek, s výjimkou institutu oddlužení, na dva měsíce od rozhodnutí o úpadku, což dává věřitelům větší prostor než do té doby zpravidla uplatňovaná lhůta 30 dnů. Dalším pozitivem, které tato novela přinesla, je rozhodování o vykonatelnosti pohledávky soudem. Vykonatelnost pohledávky výrazně zlepšuje postavení věřitele v rámci insolvenčního řízení, neboť pak je pro insolvenčního správce mnohem obtížnější takovou pohledávku popřít. Dle nové právní úpravy má v této otázce rozhodující slovo soud, který v případě pochybností o vykonatelnosti, rozhodne v rámci přezkumného jednání. V neposlední řadě novela i z procesního hlediska usnadňuje postavení věřitelů, protože v případech popření nevykonatelných pohledávek jsou od účinnosti novely vyrozumívání i věřitelé přítomní přezkumnému jednání, a to přímo při daném přezkumném jednání.

S ohledem na vymáhání pohledávek prošla významnou novelou i vyhláška o odměnách advokátů neboli advokátní tarif. Od července roku 2014 je totiž značně snížena odměna za zastoupení u takzvaných formulářových žalob, tedy žalob podávaných na ustáleném vzoru opakovaně uplatňovaných týmž žalobcem ve skutkově i právně obdobných věcech, a to u pohledávek do výše 50 tisíc korun českých. Dle Ministerstva spravedlnosti bylo hlavním cílem této novely zasáhnout proti překupníkům s pohledávkami tím, že se radikálním snížením odměn za jednotlivý úkon ve věci celkově sníží výnosnost hromadného vymáhání. Přestože záměr Ministerstva byl ve svém jádru dobrý, jeho provedení má fatální následky pro poctivé advokáty i věřitele, kteří své pohledávky vymáhají prostřednictvím formulářových žalob.

Advokáti totiž tímto i nadále pracují za smluvní odměny a věřitel, který ve sporu uspěl, musí rozdíl mezi smluvnou a přiznanou odměnou doplatit. I samotný předseda České advokátní komory Martin Vychopeš se proti novele vyhlášky vyhradil a v rozhovoru pro LN uvedl: „Je nepochopitelné, proč se má takto vymezená nespravedlnost (spočívající v nepřiměřenosti výše přísudku vůči vymáhané pohledávce) obrátit navrhovanou změnou advokátního tarifu proti věřitelům, kteří prodloužení dlužníka nezavinili, a nezavinili ani jeho případnou neschopnost splatit dluh.“ Další vývoj v této otázce pravděpodobně přijde až s rozhodnutími druhoinstančních soudů o odvoláních proti výrokům přiznávajícím snížené náklady řízení v případech, kdy se nebude jednat o formulářové žaloby. Zároveň je mnohými novela považována za dokonce protiústavní, a tak je možné, že se v této věci vyjádří i Ústavní soud. Velkým problémem, který můžeme v poslední době v rámci vymáhání pohledávek soudní cestou sledovat, je stále sílící trend snižování vymahatelnosti pohledávek a zároveň přesun nákladů na vymození pohledávek z dlužníka na věřitele, a to i díky tomu, že novelami občanského soudního řádu je dlužníkům poskytována stále silnější ochrana jejich postavení.

V současné době prochází změnami i exekuční řízení, přičemž se tyto změny zásadně dotýkají i vymáhání pohledávek a postavení věřitelů. Například na základě více než čtyřicáté novely exekučního řádu účinné od července tohoto roku již není v rámci soudního výkonu rozhodnutí nebo v exekuci možné provádět srážky z příjmů nedlužícího manžela, ani nelze postihnout jeho stavební spoření či penzijní připojištění, čímž však zároveň dochází k podstatnému snížení šancí věřitelů na uspokojení jejich pohledávek. Obdobně se i další novela exekučního řádu účinná od začátku září tohoto roku zásadním způsobem dotýká postavení věřitelů, protože zavádí striktní pořadí způsobů provádění exekuce. V souladu s touto novelou musí být nejprve obstavovány bankovní účty a aplikovány srážky ze mzdy a až po vyčerpání těchto prostředků je možné provést prodej movitých a nemovitých věcí. Zároveň je znemožněna dražba nemovitosti, ve které dlužník bydlí, je-li jeho dluh nižší než 30 tisíc korun českých. Dle stanoviska Exekutorské komory však takový postup povede ke zhoršení přístupu věřitelů k právu a zároveň k nižší úspěšnosti a prodloužení exekucí. V minulosti se vymahatelnost peněžních pohledávek pohybovala kolem 30 %. Ovšem díky zavedení těchto opatření je možné, že vymahatelnost znatelně klesne.

Permanentní změny zákonů velmi komplikují celý proces vymáhání pohledávek zejména z toho důvodu, že se věřitelé a jejich právní zástupci musí soustavně potýkat s problémy ohledně výkladu neustálých novelizací a po-

užití přechodných ustanovení. Tento stav přináší velkou nejistotu do procesu vymáhání pohledávek, protože si v podstatě věřitelé nemohou být jisti, za jakých podmínek budou své pohledávky vymáhat. Nezbyvá než doufat, že se legislativní smršť brzy uklidní a konečně budou k vymáhání pohledávek stanoveny rozumné podmínky, a to nejen pro dlužníky, ale i pro věřitele. ●

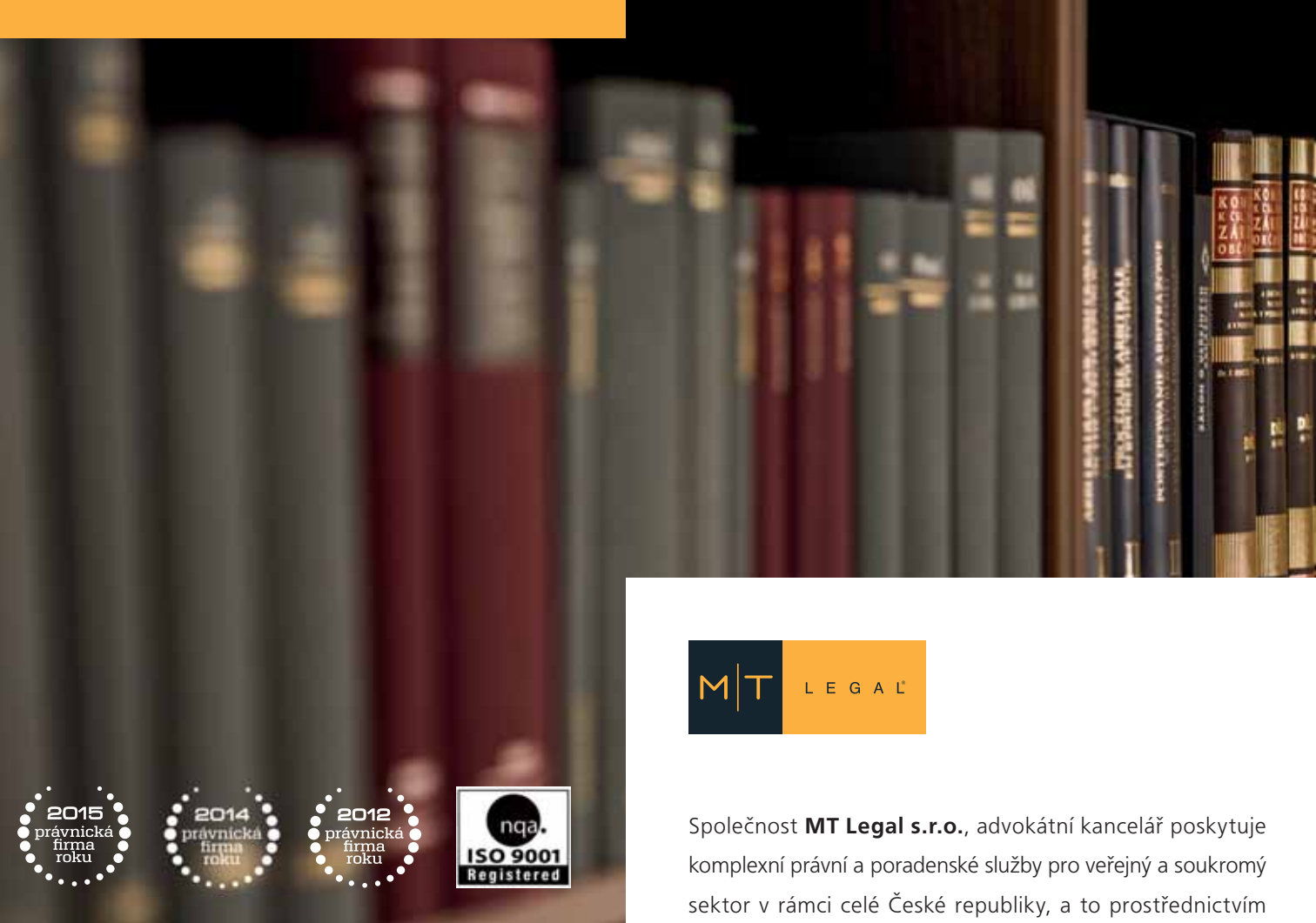
Mgr. Ing. Marek Švehlík,
advokát a partner kanceláře

Mgr. Kristýna Březinová,
advokátní koncipientka
Švehlík & Mikuláš advokáti s.r.o.
SAMAK právo & daně

SAMAK
právo & daně

Poznámka

- [1] Nezajištění věřitelé mají mizivé šance na peníze – další závěry ze statistických šetření. Výzkum insolvence. Dostupné z: <<http://www.vyzkuminsolvence.cz/grafy-a-fotodokumentace/nezajisteni-veritele-maji-mizive-sance-na-penize-dalsi-zavery-ze-statistickych-setreni.html>> [cit. 20. 8. 2015].

Společnost **MT Legal s.r.o.**, advokátní kancelář poskytuje komplexní právní a poradenské služby pro veřejný a soukromý sektor v rámci celé České republiky, a to prostřednictvím svých více jak 20 právních specialistů.

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

- **PRAHA**
Karolíny Světlé 25, 110 00 Praha 1
tel.: +420 222 866 555
- **BRNO**
Jakubská 121/1, 602 00 Brno 2
tel.: +420 542 210 351
- **OSTRAVA**
Bukovanského 30, 710 00 Ostrava
tel.: +420 596 629 503

■ email: info@mt-legal.com
■ www.mt-legal.com

NABÍZENÉ SLUŽBY

- komplexní právní poradenství
- poradenství dodavatelům a zadavatelům veřejných zakázek
- kontrola nabídek dodavatelů, administrace zadávacích a koncesních řízení
- zpracování právních rozborů a analýz
- zastupování v soudních, správních a arbitrážních řízeních
- přednášková činnost, metodická podpora

HLAVNÍ SPECIALIZACE

- právo veřejného investování (veřejné zakázky, koncese, projekty PPP, veřejná podpora, strukturální fondy EU)
- právo EU
- právo duševního vlastnictví, právo ICT
- energetické právo
- stavební právo
- horní právo
- právo životního prostředí
- zdravotnické právo
- vodní a lesnické právo
- právo obchodní, občanské, správní, pracovní
- arbitráže a investiční spory

Rozpornost námitek proti směnečnému platebnímu rozkazu

Není výjimkou, že směneční dlužníci svoji obranu proti směnečnému platebnímu rozkazu staví na mnoha vzájemně rozporných námitkách, u kterých je zjevné, že nemůžou vedle sebe obstát (vzájemně se totiž vylučují).

Tento procesní „nešvar“ se ve své rozhodovací praxi snažil vymýtit Vrchní soud v Praze (dále jen „Vrchní soud“) – jak se však čtenář dozví z tohoto článku, u Nejvyššího soudu judikatura Vrchního soudu opakovaně naráží. Příkladem je rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3233/2013 z loňského roku nebo nedávno publikovaný rozsudek Nejvyššího soudu ČR z května tohoto roku sp. zn. 29 Cdo 1970/2014.

Při výkonu naší praxe se velmi často setkáváme s případy, kdy směnečný dlužník proti směnečnému platebnímu rozkazu při vědomí koncentrace řízení brojí nesčetným množstvím námitek, kdy typicky tvrdí, že (a) předmětnou směnku nikdy nepodepsal a podpis na směnce není pravý; (b) pro případ, pokud by byl podpis shledán pravým, namítá, že se jednalo o směnku zajišťovací a zajišťované závazky (např. úvěrový dluh) již zanikly splněním (popř. že na směnku bylo již plněno; (c) nikdy nedošlo k uzavření smlouvy (např. úvěrové), na základě které mělo dojít ke vzniku smenkou zajištěných dluhů a došlo-li k jejímu uzavření, je neplatná.

I bez hlubší analýzy a znalosti konkrétních skutkových okolností konkrétních případů je

zřejmé, že žalovaní v těchto případech hrají tzv. vabank, když (např. úvěrová) smlouva nemůže zároveň existovat a zároveň neexistovat; dluh nemohl zároveň nikdy nevzniknout a zároveň již zaniknout a smlouva nemohla nikdy nevzniknout a zároveň býti neplatnou. Přesto směneční dlužníci takovéto rozporné námitky nezřídka uplatňují. To vše často v kombinaci s tvrzením, že žalovaný nikdy předmětnou směnku neviděl a rozhodně nepodepsal a druhým dechem o této směnce (kterou dle svého tvrzení nezná) a smenkou zajištěném dluhu přednáší mnoho zcela konkrétních informací.

Právní názor Vrchního soudu v Praze

Vrchní soud zastává názor (srovnej např. rozsudek ze dne 18. 3. 2013, č. j. 9 Cmo 571/2012-127 nebo rozsudek ze dne 29. 10. 2013, č. j. 9 Cmo 186/2013-135), že jelikož se tato námitková tvrzení v podstatě vylučují a nemohou vedle sebe obstát, způsobují vzájemnou neurčitost a neprojednatelnost námitek. Vrchní soud odmítl akceptovat názor, že by se měl samostatně zabývat každým námitkovým tvrzením, netvořili-li

ve svém souhrnu logický komplex. Vrchní soud chápe námitky proti směnečnému platebnímu rozkazu jako jeden celek, do kterého logicky zapadají (popř. nezapadají) jednotlivá námitková tvrzení. Pokud se tato jednotlivá tvrzení vzájemně vylučují a nemůžou jako pravdivá obstát vedle sebe, nelze k nim dle Vrchního soudu přihlídnout a soud by se tak mohl zabývat jen těmi námitkami, které vedle sebe stojí. Podle názoru Vrchního soudu nelze na základě rozporných námitek směnečný platební rozkaz zrušit ani tehdy, kdy jedna z dílčích námitek by sama o sobě (byla-li by jedinou námitkou) byla důvodná a uplatněná bez ostatních dílčích protichůdných tvrzení by ke zrušení směnečného platebního rozkazu vedla.

Vrchní soud směnečné námitky přirovnává k jakési „quasižalobě“, kterou se žalovaný brání proti směnečnému platebnímu rozkazu a jejíž tvrzení je povinen prokázat, aby jí soud mohl „vyhovět“. Pro srovnání Vrchní soud uvádí jako příklad žalobu z bezdůvodného obohacení, které bez dalšího není možné vyhovět, jsou-li tvrzeny dvě vylučující se příčiny vzniku bezdůvodného obohacení.

Spornou je ve směnečném řízení možnost aplikace § 43 OSŘ, podle kterého soud musí usnesením vyzvat účastníka, aby bylo jeho podání, které je nesrozumitelné nebo neurčité, opraveno nebo doplněno a dále ho poučit, jak je třeba tuto opravu nebo doplnění provést. Vrchní soud ve svých rozhodnutích uvádí, že aplikace tohoto ustanovení by byla v rozporu se zásadou koncentrace směnečného řízení. Podle našeho názoru si ale aplikaci § 43 OSŘ v průběhu směnečného rozkazního řízení představit lze.

Dle odborné literatury[1] i soudní praxe na jednu stranu platí, že žalovaný nemůže po uplynutí lhůty k podání námitek uplatňovat takovou obranu, která nebyla uvedena již v námitkách. Nic mu ale na druhou stranu nebrání v tom, aby i v této fázi řízení uváděl nové skutečnosti, jež mohou mít význam pro posouzení důvodnosti obrany již v námitkách uplatněné. Takové skutečnosti pak nelze považovat (směrují-li opravdu jen k doplnění dříve uplatněné námitky) za námitky nové a tudíž opožděné. Přípustnost aplikace § 43 OSŘ je dána tím spíše, stanoví-li účinné znění OSŘ 15denní lhůtu pro uplatnění námitek (do 30. 4. 2013 se jednalo o lhůtu 8 dní, do 31. 12. 2012 o lhůtu 3 dnů) a lze si tak představit situaci, kdy soud žalovaného poučí a zároveň žalovaný své podání doplní před uplynutím této lhůty.

Cui bono, Nejvyšší soude?

O co více souhlasíme se závěry Vrchního soudu ohledně zjevné neurčitosti celku dvou (či více) naprosto rozporných tvrzení (předmětná

rozhodnutí Vrchního soudu jsou navíc precizně odůvodněna za zřejmé znalosti souvislosti a specifík směnečného práva), o to více se lze podívat nad kusostí (nebo spíš absencí) argumentace soudu Nejvyššího, který se se závěry Vrchního soudu neztotožnil a ve svém rozsudku sp. zn. 29 Cdo 3407/2012 výslovně uvedl, že důsledkem (případného) rozporu mezi jednotlivými námitkami není to, že by soud tyto námitky mohl (pro neurčitost nebo z jiného důvodu) odmítnout jako neprojednatelné. Dále se problematikou rozpornosti Nejvyšší soud nezabývá a ve svých dalších rozhodnutích odkazuje právě na rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 3407/2012, kde dle svých slov problematiku důsledků rozpornosti námitek uzavřel. Podobný postup zvolil Nejvyšší soud ve svém rozsudku sp. zn. 29 Cdo 1970/2014 ze dne 28. 5. 2015. Závěry Vrchního soudu nemají podle přesvědčení Nejvyššího soudu oporu v občanském soudním řádu a je-li z obsahu jednotlivých námitek zřejmé, v jakém rozsahu je směnečný platební rozkaz napadán a na jakých skutkových okolnostech žalovaný svou obranu proti směnečnému platebnímu rozkazu zakládá, není tak důvod považovat takové námitky za neodůvodněné, a tudíž neprojednatelné, a to bez zřetele k tomu, že jde o námitky vzájemně rozporné.

Klademe si otázku, zda tento judikatorní trend Nejvyššího soudu nepopírá společně s dalšími změnami v oblasti práva směnečného (zejm. pětinásobné prodloužení lhůty pro podání námitek, vyloučení náhradního doručení směnečného platebního rozkazu) zvláštní povahu směnky jako abstraktního cenného papíru a zvláštní povahu směnečného rozkazního řízení jako samostatného, hospodárnějšího a rychlejšího způsobu věcného rozhodnutí o soudně uplatněném nároku ze směnky ve zkráceném řízení, který nahrazuje jinak nezbytné projednání žalobního nároku v delším a nákladnějším obecném civilním řízení sporném.[1] Závěrem si dovoluujeme jednak apelovat na soudní praxi v čele s Nejvyšším soudem, aby se pečlivě při svém rozhodování zamýšlela nad tím, zda uvolnění tzv. směnečné formální přísnosti nezachází již moc daleko, a jednak doporučujeme směnečným dlužníkům, aby svou obranu proti směnečnému platebnímu rozkazu stavěli na pevných základech a precizně odůvodňovali, a to přesto, že by se mohlo zdát, že současný judikatorní trend Nejvyššího soudu je jim nakloněn. ●

Mgr. David Urbanec, advokát a partner
Mgr. Aleš Hradil, advokátní koncipient
DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář

Poznámky

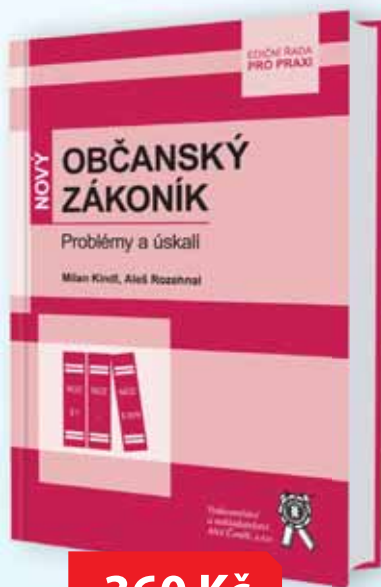
- [1] Hrnčířík, V. in Svoboda, K., Smolík, P., Levý, J., Šínová, R. a kol: Občanský soudní řád. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 610.
- [2] Srovnej Trebatický, P.: Směnečný (šekový) platební rozkaz in Občanské soudní řízení: Soudcovský komentář (dostupné v právním systému ASPI).

VYDAVATELSTVÍ A NAKLADATELSTVÍ ALEŠ ČENĚK, s.r.o.

působí na trhu odborné literatury již od roku 1996. Je ryze českou společností, jejímž zakladatelem je JUDr. Aleš Čeněk. Již mnoho let přibližuje odbornou literaturu nejen vysokoškolským studentům, ale také odborné praxi. V edicích vydavatelství vychází publikace významných autorů působících v oblasti práva, ekonomie, filosofie, psychologie, politologie a dalších humanitních oborů. Knihy jsou určeny nejen pro studenty vysokých škol, ale také pro knihovny, státní organizace, úřady, podnikatele, advokáty, soudce apod.

Publikace je možné si pronajmout na: www.levna-knihovna.cz

360 Kč

Vychází
12/2015

490 Kč

VÝPRODEJ

Akční cena

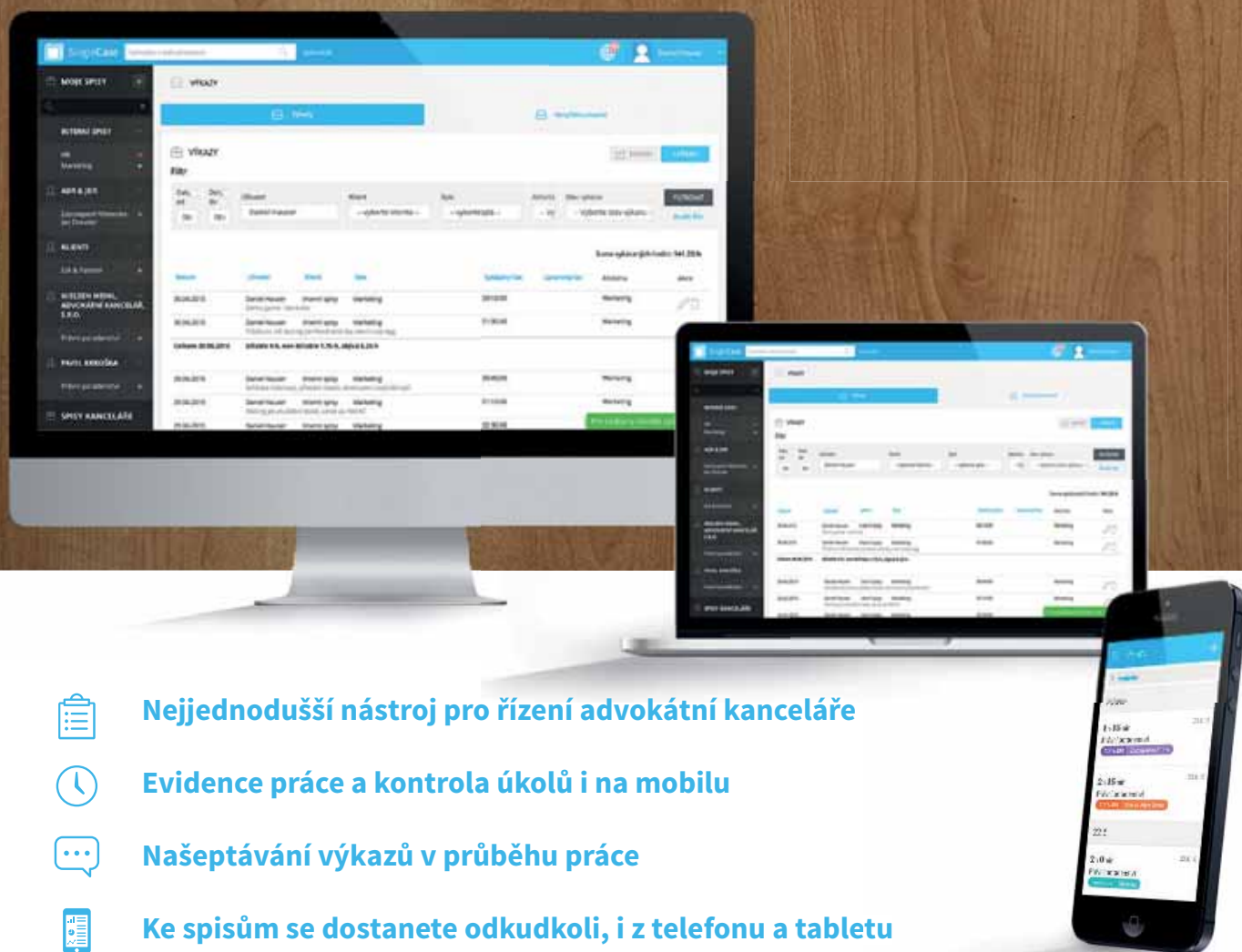
460 Kč

www.alescenek.cz

SingleCase

V KANCELÁŘI **NEMUSÍTE SEDĚT,** ABY FUNGOVALA

Nejjednodušší nástroj pro řízení advokátní kanceláře

Evidence práce a kontrola úkolů i na mobilu

Našptávání výkazů v průběhu práce

Ke spisům se dostanete odkudkoli, i z telefonu a tabletu

Žádné investice do infrastruktury, žádná instalace

VYZKOUŠEJTE SI NÁS. ZCELA ZDARMA NA 30 DNÍ.

www.singlecase.cz, +420 739 475 360

Tento způsob zprůhlednění veřejných zakázek zdá se nám poněkud nešťastným

Vládní návrh nového zákona o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ) přináší opětovný pokus o zvýšení transparentnosti vlastnické struktury subjektů, jimž je veřejná zakázka zadávána. Přestože je snaha předkladatele zákona nanejvýš bohubilá, způsob jak zvýšit transparentnost dodavatelů zakázek se dosud jeví jako přinejmenším nešťastný. V některých bodech dokonce odporuje evropskému právu. V jakých paragrafech navrhovaného zákona je tedy zakopán pes?

Snaha veřejné správy o odstranění případného střetu zájmů při výběru dodavatele se opakovaně objevovala při jednotlivých novelizacích stávajícího zákona č. 137/2006 Sb. (ZVZ) Nelze tvrdit, že aktuální úprava, vyžadující identifikaci společníků dodavatele – právnické osoby, ať již prostřednictvím údajů v obchodním rejstříku nebo formou seznamu akcionářů v případě akciové společnosti, je ideálním řešením. Pro zastavení skutečné vlastnické struktury dodavatele v zásadě postačí holdingová struktura s mezipřímým v podobě zahraniční společnosti. Nicméně nejnovější pokus, jak „zprůhlednit dodavatele“, obsažený ve vládním návrhu ZZVZ, porušuje základní zásady zadávání veřejných zakázek. A kromě toho se mívá účinkem.

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2014/24/EU, k jejíž implementaci je ZZVZ připravován, ukládá v článku 24 členským státům zajistit, aby veřejní zadavatelé přijali vhodná opatření k účinné prevenci, odhalování a nápravě střetu zájmů v průběhu zadávacího řízení. Vládní návrh ZZVZ implementuje tento obecný požadavek dvěma způsoby.

Vyloučení ze soutěže na základě nepředložení dokladů vlastnické struktury

V § 122 odst. 3 ukládá zadavateli, aby vybraného uchazeče vyzval k předložení dokladů

o majetkové struktuře dodavatele až po jeho skutečné majitele podle zákona č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Jde tedy o rozkrytí konkrétní fyzické osoby, která fakticky či právně vykonává přímo nebo nepřímo rozhodující vliv na řízení nebo provozování obchodního závodu u této právnické osoby, respektive disponuje více než 25 % hlasovacích práv v právnické osobě případně je příjemcem výnosů z činnosti této právnické osoby. Pokud zadavatel na základě takto deklarované vlastnické struktury (ZZVZ používá nepřesný pojem „majetková struktura“) zjistí, že je ve střetu zájmů, musí vybraného uchazeče podle § 124 odst. 3 ze zadávacího řízení vyloučit.

Jelikož vyloučení ze zadávacího řízení je sankcí i za nepředložení uvedených dokumentů o vlastnické struktuře, je tímto způsobem efektivně přenesena administrativní zátěž spojená s doložením vlastnické struktury na dodavatele. Návrh ZZVZ však nespécifikuje, jaké doklady je vybraný uchazeč povinen předložit. Stačí například jen čestné prohlášení dodavatele? Jakým způsobem má být vlastnická struktura deklarována? Musí být doloženy všechny úrovně ovládání nebo jen skutečný majitel? Nevíme! Tím je zadavateli mj. dán manévrovací prostor, jak se v případě zájmu na jiném výsledku zadávacího řízení „nevhodného“ vybraného uchazeče zbavit, a to poukazem na nedostatečnost předložených dokladů. Nehledě na to, že uvedeným způsobem de facto dochází k diskriminaci dodavatelů se složitější vlastnickou strukturou, neboť jsou na ně v zadávacím řízení kladeny vyšší administrativní nároky než na jiné uchazeče o veřejnou zakázku.

Faktickým problémem zvolené úpravy je pak to, že ani sám dodavatel nemusí nutně znát své skutečné majitele ve smyslu zákona č. 253/2008 Sb. Zejména u jakékoliv akciové společnosti bude administrativně náročné zveřejnit úplnou akcionářskou strukturu. Navíc, jakýkoliv podíl v jakékoliv společnosti může být držen osobou, která jej drží ku benefitu třetí osoby, která je beneficiárním – skutečným vlastníkem. Jako společník tak může být uveden například svěřenský fond či advokát případně banka nebo jiná instituce, kteří takto mohou vykonávat správu cizího majetku. V řadě případů může být zapsaný subjekt (banka, advokát) vázán povinností mlčenlivosti, která dále znemožní zjištění, kdo je skutečným vlastníkem podílů. Zjišťování vlastnické struktury dodavatele se tak „zastaví“ právě u tohoto subjektu s povinností mlčenlivosti a dosažení účelu právní úpravy – ochrany před střetem zájmů – bude tímto způsobem znemožněno. Doklady předložené dodavatelem dle § 122 odst. 3 ZZVZ budou tak mít stejnou (žádnou) vypovídací hodnotu, jako seznamy akcionářů dle § 68 odst. 3 ZZVZ.

Pozitivní přínos navrženého řešení je dle našeho názoru nulový. Naopak proti němu stojí řada negativních důsledků jak pro zadavatele, tak pro dodavatele, a to i kdyby se podařilo v legislativním procesu odstranit zmíněné nejasnosti. Nedostatků této úpravy si ostatně byl vědom i předkladatel původního návrhu ZZVZ, který citované ustanovení § 122 odst. 3 ZZVZ neobsahoval a důvodová zpráva se přiklání k variantě samostatné úpravy ve zvláštním právním předpise. K variantě, která je nakonec navržena, uvádí důvodová zpráva řadu dalších negativních důsledků takovéto regulace od snížení počtu uchazečů

o veřejnou zakázku s důsledkem zvýšení cen přes rušení a opakované vypisování zadávacích řízení až po náklady na řízení před ÚOHS v souvislosti s vylučováním dodavatelů za nedoložení vlastnické struktury. Vyloučení pro nepředložení dokladů o vlastnické struktuře pak důvodová zpráva označuje za nepřipustné z pohledu evropského práva.

Vyloučení na základě nezaknihovaných akcií

Jakkoli je úprava v § 122 odst. 3 ZZVZ značně diskutabilní, ještě problematictějšími se z hlediska zneužitelnosti a porušení zákazu diskriminace jeví ustanovení § 48 odst. 7 a 9 ZZVZ. Ta, k již beztak extenzivní možnosti zadavatele vyloučit dodavatele pro tzv. nezpůsobilost, přidává i možnost vyloučit účastníka zadávacího řízení, který je akciovou společností nebo má právní formu obdobnou akciové společnosti a nemá vydány výlučně zaknihované akcie. Přestože odst. 7 citovaného ustanovení je uveden slovem „může“, odstavec 9 zakládá povinnost zadavatele vyloučit účastníka řízení, pokud z obchodního rejstříku (u českých subjektů) zjistí naplnění tohoto důvodu vyloučení. Pomineme-li nejasné právní pojmy jako „právní forma obdobná akciové společnosti“, je popsána úprava zcela nekoncepční. Pomíjí totiž principy zákona č. 134/2013 Sb. o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností, který jako přijatelné deklaroval jak listinné akcie na jméno, tak listinné akcie na majitele, které jsou imobilizovány. ZZVZ za neakceptovatelné uvádí jakékoli nezaknihované akcie, i když vlastnická struktura např. společností s listinnými akciemi na jméno je snadno zjištělná ze seznamu akcionářů vedeného takovou společností. Návrh ZZVZ se tak i v intencích subjektů českého práva dopouští diskriminace právních forem, které zvláštní právní předpis akceptuje. Ještě patrnější je pak diskriminace českých akciových společností vůči zahraničním subjektům. Podle § 48 odst. 9 ZZVZ totiž zadavatel dodavatele se sídlem v zahraničí, který je akciovou společností nebo má obdobnou právní formu, namísto vyloučení vyzve k předložení seznamu akcionářů, obsahově odpovídajícího stávajícímu § 68 odst. 3 ZZVZ formou čestného prohlášení. ZZVZ výslovně neuvádí, jak zadavatel s tímto seznamem naloží, nicméně z kontextu vyplývá, že předložení seznamu je dostatečné pro doložení způsobilosti dodavatele v tomto bodu. Nicméně čeští dodavatelé s obdobnou právní formou tuto možnost nemají! Návrh ZZVZ tak z hlediska transparentnosti vlastnické struktury akciových společností porušuje zásadu zákazu diskriminace tak, že zvýhodňuje zahraniční subjekty oproti dodavatelům se sídlem v České republice.

Více škody než užítku

Z veřejně dostupných dokumentů dokládajících genezi výše analyzovaných ustanovení vládního návrhu ZZVZ vyplývá, že jejich zaktovení ve vládním návrhu ZZVZ je důsledkem tlaku některých připomínkových míst na předkladatele, vedeného nepochybně zájmem (i pokynem směrnicí) snížit na minimum střet zájmů na straně zadavatele. Jakkoli je jejich cíl nepochybně bohužel, způsob jakým se projevil ve vládním návrhu ZZVZ lze popsat spíše příslovečným „více škody než užítku“. Nezbyvá než v zájmu dodavatelů ale i zadavatelů doufat, že předemtná ustanovení doznají v legislativním procesu značných změn nebo budou zcela odstraněna. Je totiž nutno si přiznat, že tlak na deklarování vlastnické struktury povede jediné k novým zastíracím taktikám na straně dodavatelů a v důsledku toho k vyšším cenám pro zadavatele, nikoli ke zvýšení transparentnosti nakládání s veřejnými prostředky. ●

JUDr. Ing. Jan Vych, advokát
Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

| SPOJÍ SE S VÁMI MŮJ PRÁVNÍK.

Mobilní operátor mi vyúčtoval hovory,
které jsem nikdy neuskutečnil.
Řekli mi, že na pozdější reklamace
nemůžou přece brát zřetel.

Mému synovi vytrhla zubařka zub,
protože si myslela, že je mléčný.
Měla jsem jí to prý říct hned.

V čistírně mi vysvětlovali,
že zmenšený kabát je taky nositelný.
Prý jsem to tam neměla dávat.

Moje kolo stálo 130 000 Kč, ale pojišťovna
mi chtěla zaplatit jen 30 000 Kč.
Neměl jsem si prý kupovat tak drahé kolo.

Přijel jsem do hotelu v Egyptě
a až na místě jsme zjistili, že náš
pokoj má nad sebou klimatizaci
pro celý hotel. Měl jsem se prý
zeptat dříve.

Už od roku 1995 poskytujeme právní pomoc a ušetřili jsme
klientům téměř 600 milionů Kč. Bráníme slušné občany
a firmy proti nespravedlnosti, nesmyslům, zvláštní byrokracii,
nejasným podmínkám a neférovému přístupu. Jestli máte
problém, jsme vaším řešením. Jsme odpovědí na otázky,
které jste nepoložili. Zajišťujeme komplexní právní servis bez
vynaložení dalších finančních prostředků, a někdy nemusí
na právníky ani dojít. Stačí mít naši vizitku u sebe.
Oni se leknou.

Vystříhněte si naši vizitku nebo
si ji stáhněte přímo do svého
mobilu s pomocí QR kódu.

Budete nás mít vždy po ruce.

tel.: 267 990 711
das@das.cz
www.das.cz

IST SUPER

Challenging the status quo in Real Estate.

Dentons and 大成 have combined. Together we form the world's largest global elite law firm.*

Czech Law Firm of The Year Award in Development and Real Estate projects: 2009, 2010, 2011, 2013, 2014 and 2015 by epravo.cz

大成 DENTONS

dentons.com

© 2015 Dentons

*Acritas Global Elite Law Firm Brand Index 2013-2015

K novým rozhodnutím Městského soudu v Praze ve věci dotací

Po vydání Nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2015 (Pl. ÚS 12/14) se zdálo, že výklad smyslu, obsahu a aplikace § 14e zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, začíná být zřejmý, a to i přes dosavadní nejednotnost rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu.

Příjemci dotací proto netrpělivě očekávali, jakým způsobem budou pokračovat zahájené soudní spory a jaký postoj k dosavadnímu výkladu § 14e rozpočtových pravidel zaujme Městský soud v Praze. Závěry, ke kterým dospěl v rozsudku ze dne 14. 9. 2015 (sp. zn. 3A 127/2014), však vnesly do celé věci značnou míru překvapení a další výkladové nejasnosti.

Případ, jehož se zmíněný rozsudek týká, je specifický tím, že se jednalo o žalobu proti Oznámení o snížení dotace (vydané v návaznosti na Oznámení o pozastavení plateb), kterým poskytovatel dotace snížil dotaci na základě § 44 odst. 5 písm. b) rozpočtových pravidel (tedy nikoli § 14e), neboť se nejednalo o případ porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek, nýbrž o případ tzv. mylných plateb. Městský soud v Praze při posuzování případu dospěl k několika závěrům, které dále shrnujeme.

První závěr soudu – Oznámení o snížení dotace je „rozhodnutí“ ve smyslu správního řádu

Žaloba byla ze strany příjemce dotace s ohledem na dosavadní nejednotnou rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu vedena alternativně jako žaloba proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 s.ř.s.) a žaloba proti nezákonnému zásahu (§ 82 s.ř.s.). Po posouzení formální a obsahové stránky Oznámení o snížení dotace dospěl Městský soud k závěru, že „v daném případě je úkon žalovaného rozhodnutím v materiálním významu tohoto pojmu, jak má na mysli § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť se jím závazně mění veřejná subjektivní práva, a to bez ohledu na to, že úkon žalovaného je představován neformál-

ním přípisem. Z jeho obsahu totiž vyplývá, že jím bylo změněno právo žalobce ohledně dotace ve výši, v níž mu byla v předcházejícím řízení přiznána; jinými slovy, jde o rozhodnutí, které se dotýká právní sféry příjemce dotace. Městský soud v Praze si je vědom, že tato otázka již byla řešena opakovaně i Nejvyšším správním soudem, který nezaujal ve všech případech shodný právní názor. Proto zdejší soud také akceptuje, že za takového stavu právní nejistoty žalobce žaloval alternativně jednak na ochranu před nezákonným zásahem a jednak proti rozhodnutí a de facto ponechal na zdejším soudu, aby sám zvolil příslušný žalobní typ, což zdejší soud učinil a – jak plyne ze zaujaté argumentace – přiklonil se k žalobě proti rozhodnutí. Jiný přístup zdejšího soudu, pokud by v situaci rozkolísané judikatury Nejvyššího správního soudu, dogmaticky a formalisticky lpěl na tom, aby žalobce specifikoval jediný žalobní typ, by mohla vést k odepření přístupu k soudní ochraně.“

Druhý závěr soudu – poskytovatel dotace nemá pravomoc ke snížení dotace podle § 44a odst. 5 písm. b) rozpočtových pravidel

Městský soud dále posuzoval, zda poskytovatel měl pravomoc snížit dotaci podle ustanovení § 44a odst. 5 písm. b) rozpočtových pravidel, na základě kterého Oznámení o snížení dotace vydal. „Pravomoc žalovaného k vydání rozhodnutí, kterým je snížena výše dotace, však z ust. § 44a odst. 5 písm. b) rozpočtových pravidel dovodit nelze. Ust. 44a odst. 5 písm. b) rozpočtových pravidel uvádí pouze, že do plnění povinnosti provést odvod za porušení rozpočtové kázně (kterým je neoprávněné použití dotace) se započítávají i částky, které poskytovatel dosud nevyplatil, protože se domnívá, že byla poruše-

na rozpočtová kázeň. Nijak se však nedotýká pravomoci poskytovatele dotace zasáhnout svým rozhodnutím do výše přidělené dotace. Jinými slovy, uvedené ustanovení neopravňuje poskytovatele dotace rozhodnout o snížení dotace, neboť z tohoto ustanovení žalovanému správnímu orgánu nevyplývá žádná pravomoc rozhodnout vrchnostensky o právech či povinnostech příjemce dotace.“

Třetí závěr soudu – rozhodnutí poskytovatele nebylo nicotné, neboť poskytovatel má právo snížit dotaci podle § 14e rozpočtových pravidel

Přes výše uvedený závěr o nedostatku pravomoci poskytovatele dotace podle § 44a odst. 5 písm. b) rozpočtových pravidel Městský soud v Praze dovodil, že pravomoc poskytovatele dotace snížit dotaci je přece jen dána, avšak podle jiného ustanovení. „Soud nedospěl k závěru o absenci pravomoci žalovaného správního orgánu vydat předmětné Oznámení o snížení dotace, neboť ta se odvíjí od ust. § 14e odst. 1 rozpočtových pravidel, dle kterého poskytovatel nemusí vyplatit část dotace, domnívá-li se, že došlo k porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie..., což de facto znamená, že opatřením ve smyslu uvedeného ustanovení o tuto částku poskytovatel výplatu dotace sníží a tuto skutečnost písemně příjemci i příslušnému finančnímu úřadu sdělí. Z výše uvedeného vyplývá, že žalovaný správní orgán sice v napačeném správním aktu uvedl nesprávné ustanovení rozpočtových pravidel, na základě něhož vydal předmětný správní akt, dle soudu však nejde o vadu rozhodnutí takové intenzity, která by měla za následek nicotnost rozhodnutí.“

„K pojmu nicotnosti se opakovaně vyjádřil i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 12. 1. 2006, č. j. 1 Afs 6/2005 – 65, kde uvedl, že „k nicotnosti je soud povinen hledět z úřední povinnosti. Vady, které způsobují nicotnost, jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislusnost rozhodujícího správního orgánu (nikoliv však pouhý nedostatek funkční příslusnosti), zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné opravy (absolutní nedo-

statek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje (co není osobou v právním slova smyslu) nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí (např. uložení povinnosti podle již zrušeného předpisu).“ Právě popsané vady vyvolávající nicotnost správního aktu zdejší soud v případě žalobou napadených rozhodnutí neshledal a uvedení nesprávného ustanovení rozpočtových pravidel mezi takové vady počítat nelze.“

„K argumentaci žalobce, že snížit dotaci může jen postupem podle § 44a rozpočtových pravidel finanční úřad, popřípadě lze dotaci odejmout s poukazem na to, že Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 6. 2015, sp. zn. 12/14 uvedl, že postup dle § 14e rozpočtových pravidel není konečný a je jen dočasným pozastavením výplaty dotace, zdejší soud konstatuje, že podle výše citovaného § 14e odst. 1 rozpočtových pravidel „poskytovatel nemusí vyplatit část dotace, domnívá-li se, že“... Nevyplacení části dotace předvídané v citovaném ustanovení fakticky nemůže znamenat nic jiného, než že se o tuto část původně přiznaná dotace sníží. Nelze se tedy ztotožnit s názorem žalobce, že dotaci lze jen buď odejmout, anebo snížit postupem dle § 44a rozpočtových pravidel. Argumentaci citovaným nálezem Ústavního soudu nepovažuje zdejší soud v tomto bodě za přílehlavou. Zdejšímu soudu je z vlastní rozhodovací činnosti známo, že opatření podle § 14e rozpočtových pravidel ve znění do 19. 2. 2015 nabývala ve správní praxi dvojí podobu, a to 1. opatření o pozastavení výplaty dotace a 2. opatření o snížení dotace, s tím, že s ohledem na tu kterou konkrétní věc zpravidla došlo nejprve k opatření prvnímu a po bližším prošetření následně k opatření druhému. V nynější věci má tato diferenciaci ten význam, že skutkový základ, na jehož půdorysu Ústavní soud citovaný nálež vydal, byl dán první (mírnější) z forem opatření podle § 14e rozpočtových pravidel, tj. opatřením o pozastavení výplaty dotace. Právě v tomto kontextu Ústavní soud vyslovil, že postup dle § 14e rozpočtových pravidel není konečný a je jen dočasným pozastavením výplaty dotace. Skutkový základ věci, kterou projednává zdejší soud, však je dán druhou (citelnější z forem opatření dle § 14e rozpočtových pravidel, tj. opatřením o snížení dotace). Proto v tomto bodě nelze argumentovat tím, že se může jednat jen o dočasné pozastavení výplaty dotace.“

Čtvrtý závěr soudu – Oznámení o snížení dotace bylo nezákonné pro nepřezkoumatelnost

Městský soud se dále zabýval tím, zda napadené Oznámení o snížení dotace není zatíženo

vadou, k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že Oznámení o snížení dotace je nepřezkoumatelné pro absenci řádného odůvodnění. „Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 – 73, je mezi takové vady třeba řadit i nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Soud je tedy povinen přihlížet k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost nebo pro nedostatek důvodů z moci úřední, tedy aniž by žalobce nepřezkoumatelnost ve své žalobě konkrétně namítl. O nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů lze pak hovořit zejména v situaci, kdy se správní orgán v rozhodnutí řádně nevypořádá se všemi námitkami účastníků řízení, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo nedostatečně vzhledem k požadavkům zákona. Tuto vadu přitom nelze zhojit ve vyjádření k žalobě, příp. v kasační stížnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 71).

Soud shledává vhodným uvést, že odůvodnění rozhodnutí, má-li být přesvědčivé, musí být koncipováno tak, aby obsahovalo nejen všechny zákonem stanovené náležitosti, ale jeho příjemce seznal rovněž všechny důvody, které vedly žalovaný správní orgán k výroku rozhodnutí. I když žalovaný poučil žalobce, že se na výše uvedené opatření nevztahují obecné předpisy o správním řízení ve smyslu ust. § 14 odst. 5 rozpočtových pravidel, je třeba zdůraznit, že správní orgán musí v právním státě při realizaci své diskreční pravomoci vycházet mimo jiné z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti a proporcionality. Právě řádné odůvodnění je prostředkem zamezujícím možné libovůli ze strany správního orgánu a má zcela zásadní význam, neboť na základě něho soud posuzuje správní úvahy žalovaného správního orgánu, popř. posuzuje, zda uvedené úvahy neodporují zásadám logiky a zda žalovaný správní orgán ve svých úvahách nepřekročil zákonem vymezené meze. Existence odůvodnění rozhodnutí rovněž vytváří předpoklady k tomu, aby v obdobných případech bylo rozhodováno obdobně. Konečně existence odůvodnění umožňuje žalovanému správnímu orgánu vyvrátit případné neoprávněné vznesené námitky.“

Z důvodu výše uvedené nepřezkoumatelnosti důvodů bylo Oznámení o snížení dotace jako nezákonné zrušeno. Městský soud konstatoval, že bude na poskytovateli dotace, aby se v dalším řízení podrobně vypořádal s námitkami příjemce včetně obrany uplatněné v žalobě a rozhodl, přičemž v odůvodnění svého rozhodnutí řádně a podrobně vyložil, jakými úvahami byl ke svým závěrům veden.

Náš postoj k předmětnému rozhodnutí Městského soudu v Praze

Podle našeho názoru není rozhodnutí Městského soudu jednoznačné a s některými závěry, ke kterým soud dospěl, lze zásadně polemizovat. A to přesto, že Oznámení o snížení dotace bylo shledáno nezákonným a jako takové soudem zrušeno.

Nesprávná subsumpce pod ust. § 14e odst. 1 rozpočtových pravidel

Předně nutno zdůraznit, že v dané věci není vůbec naplněna hypotéza normy ust. § 14e rozpočtových pravidel, dle které lze dispozici této normy aplikovat jen tehdy, pokud se jedná o domnělé porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie. V projednávané věci se však vůbec nejedná o porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek, nýbrž předmětem nesrovnalosti/porušení rozpočtové kázně uvedené v Oznámení o snížení dotace jsou tzv. mylné platby v důsledku nedoplnění finanční účtárny či chybné refundace. Proto nelze zmíněné ust. § 14e rozpočtových pravidel v dané věci aplikovat. Pravomoc k vydání Oznámení o snížení dotace v této věci (netýkající se vůbec veřejných zakázek) tudíž nelze z ust. § 14e rozpočtových pravidel dovodit. Městský soud v Praze však nenaplnění hypotézy uvedené normy v daném případě ve svém rozsudku pomínil a v odůvodnění se jí zcela vyhnul.

Poskytovatel dotace nemá pravomoc k vydání Oznámení o snížení dotace

Městský soud v Praze v předmětném rozsudku vyslovil nejen závěr, že pravomoc poskytovatele dotace k vydání Oznámení o snížení dotace vyplývá z ust. § 14e rozpočtových pravidel (ve znění do 19. 2. 2015), ale i závěr, že opatření podle tohoto ustanovení není vždy jen dočasněho charakteru, nýbrž může mít také charakter konečného meritorního rozhodnutí. Uvedené závěry přitom Městský soud v Praze odůvodnil zejména poukazem na odpovídající správní praxi poskytovatelů dotace. Dle našeho názoru je však právě tato „správní praxe“ poskytovatelů dotace nezákonná, neboť poskytovatel dotace jakožto správní orgán ve veřejnoprávním vztahu vůči příjemci dotace může činit pouze to, co je zákonem výslovně dovoleno. Jakákoliv „správní praxe“ nad rámec zákona je tedy nepřipustná a je v rozporu nejen se zákonem, nýbrž i s Listinou základních práv a svobod, a zcela popírá základní principy veřejného práva.

Uvedené závěry Městského soudu v Praze navíc naprosto nekorespondují ani s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu

Již v rozsudku č. j. 9 Afs 107/2013-26, ze dne 6. 3. 2014 Nejvyšší správní soud uvedl, že „samotné nevyplacení části dotace představuje pozastavení plateb prostředků dotace.“

Dále potom i druhý senát Nejvyššího správního soudu [ve věci sp. zn. 2 As 12/2014] pokládá nevyplacení části dotace dle ust. § 14e rozpočtových pravidel za „opatření, které podle svého smyslu nepochybně je a má být opatřením toliko předběžným a dočasným. Je tomu tak zejména proto, že jediným orgánem, který je oprávněn kvalifikovat pochybení příjemce a uložit za ně sankci v podobě odvodu, je finanční úřad, nikoli poskytovatel dotace.“

Konečně i Ústavní soud v odůvodnění nálezu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 12/14, ze dne 16. 6. 2015 (viz zejména body 33, 34 a 51), považuje opatření podle ust. § 14e rozpočtových pravidel za „pozastavení výplaty části dotace“ a mj. dovozuje, že problematičnost ust. § 14e rozpočtových pravidel spočívá mj. v tom, že poskytovateli dotace umožňuje „pozastavit výplatu dotace“ na zákonem nijak neomezenou dobu. Z tohoto jednoznačně vyplývá, že Ústavní soud v žádném případě nepřipouští, aby podle ust. § 14e rozpočtových pravidel mohl poskytovatel dotace rozhodnout o konečném snížení či odnětí části dotace, či konečném „nevyplacení dotace“. Jestliže Městský soud však dovozuje, že opatření podle ust. § 14e rozpočtových pravidel může mít jak podobu dočasného opatření, tak i konečného opatření ve věci, pak nutno takovýto soudní výklad považovat za výklad „extra legem“ či dokonce „contra legem“.

Autentický výklad zákonodárce

Nesprávnost zmíněného soudního výkladu charakteru opatření podle ust. § 14e rozpočtových pravidel interpretovaného Městským soudem v Praze je dále podpořena autentickým výkladem samotného zákonodárce.

Důvodová zpráva^[1] k novele^[2] kterou bylo do textu rozpočtových pravidel včleněno mj. ust. § 14e, jakož i novelizováno ust. § 44a, uvádí následující: „(...) Vzhledem k tomu, že porušení rozpočtové kázně, tzn. zejména neoprávněné použití, je oprávněn konstatovat výlučně územní finanční orgán (§44a odst. 8), může se poskytovatel ve fázi proplácení dotace pouze

domnívat, že došlo k porušení rozpočtové kázně a z toho důvodu částku nevyplatit.“ Shodně také důvodová zpráva k novele rozpočtových pravidel, účinné ke dni 20. 2. 2015, uvádí, že „v současné právní úpravě [tzn. dle rozpočtových pravidel ve znění do 19. 2. 2015] není umožněno poskytovateli dotace požadovat po jejím příjemci vrácení této dotace nebo její části, domnívá-li se poskytovatel, že byla porušena pravidla při nakládání s dotací.“

Systematický výklad zákona

Z hlediska systematického výkladu rozpočtových pravidel je nutno zdůraznit, že oprávnění poskytovatele zasáhnout s konečnou platností do již přiznané dotace je dáno taxativním výčtem podmínek pro tzv. odnětí dotace upravených v ust. § 15 rozpočtových pravidel. Toto ustanovení, na základě něhož je poskytovatel oprávněn zasáhnout do již poskytnuté dotace s konečnou platností, však podléhá plně postupu podle správního řádu a od počátku také možnosti soudního přezkumu. Pokud by tedy opatření podle ust. § 14e rozpočtových pravidel mělo taktéž znamenat konečný zásah do již přiznané dotace, pak by jej zákonodárce nepochybně zařadil pod ust. § 15 rozpočtových pravidel a logicky umožnil postup podle správního řádu. Jestliže však je opatření zařazeno do ust. § 14e rozpočtových pravidel a výslovně nepodléhá postupu podle správního řádu, pak jediným možným výkladem charakteru tohoto opatření je ten, že toto opatření nemůže být konečným zásahem do již přiznané dotace, ale pouhým „pozastavením“ s tím, že pravomoc ve věci konečného rozhodnutí přejímá příslušný finanční úřad v řízení podle daňového řádu, tedy v řízení, které opět podléhá právní úpravě zajišťující příjemci dotace plné právo na spravedlivý proces. Pokud by opatření podle ust. § 14e rozpočtových pravidel bylo, jak nesprávně dovozuje Městský soud v Praze, též konečným rozhodnutím ve věci, pak by zde nemohla obstát zákonem stanovená výlučka postupu podle správního řádu (a potažmo též soudního přezkumu před přijatou novelou), neboť v důsledku toho by zákon umožňoval, aby na základě pouhé domněnky rozhodl poskytovatel o snížení dotace v jednoinstančním řízení. To však obsahově ani systematicky, zejména ve vztahu k ust. § 15 rozpočtových pravidel nedává jakoukoliv právní logiku.

Oznámení o snížení dotace je nicotné

Podle našeho názoru mělo být Oznámení o snížení dotace prohlášeno za nicotné, protože z rozpočtových pravidel nevyplývá pravomoc poskytovatele dotace k vydání konečného rozhodnutí o snížení dotace, nelmuvě o nemožnosti rozšířit extenzivním výkladem aplikace § 14e

na případ, kdy nejde vůbec o veřejné zakázky. Tato pravomoc je svěřena toliko příslušnému orgánu finanční správy. Nicotnost Oznámení o snížení dotace je v daném případě dána právě pro absolutní nedostatek pravomoci, resp. absolutní nepříslušnost rozhodujícího správního orgánu (poskytovatele dotace).

Závěry

V daném případě nebylo možno podat kasační stížnost, neboť žalobce byl v žalobě plně úspěšný a kasační stížnost nelze podat toliko proti odůvodnění rozsudku. Tak tomu však nemusí být v jiných (dalších) rozhodnutích, pokud by byla žaloba zamítnuta, neboť rozhodnutí poskytovatele nebude shledáno nepřezkoumatelným. Jedině kasační stížnost totiž může vést k napravení nejednotné judikatury Nejvyššího správního soudu ve věci § 14e, kdy by měl věc s konečnou platností posoudit jeho Zvláštní senát.

V každém případě je však jasné, že v praxi poskytovatelů dotací bylo v minulosti vydáno množství rozhodnutí o snížení či krácení dotace navzdory tomu, že příslušné správní orgány v dané věci potvrdily, že příjemce se nedopustil žádného porušení zákona či pravidel. Máme na mysli zejména případy tzv. taktovací frekvence, kdy konečné snížení dotace bylo často opřeno o pouhé konstatování, že poskytovatel dotace nadále trvá na svém názoru a s názorem např. finančního úřadu nesouhlasí. Taková rozhodnutí jistě nesplňují požadavek na dostatečné odůvodnění a mohou být považována za nepřezkoumatelná, tj. nezákonná. ●

JUDr. Karel Zuska, advokát
HOLEC, ZUSKA & Partneri advokáti

■ ■ ■ **HOLEC, ZUSKA & PARTNERI**
ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Poznámky

- [1] Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů. (Sněmovní tisk č. 287/0). Viz body 18 a 67 zvláštní části.
- [2] Zákon č. 465/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Agenturní zaměstnanci – na co si dát pozor při jejich angažování

Využíváte práce agenturních zaměstnanců nebo uvažujete o jejich angažování? Pak byste si měli dát pozor, s kým a za jakých podmínek uzavíráte tzv. dohodu o přidělení zaměstnance dle § 308 zákoníku práce. Je to sice především agentura práce, kdo odpovídá za řádné uzavření dohody; to je však i v zájmu samotných uživatelů agenturních zaměstnanců. Především pak z toho důvodu, že nesplnění zákonných náležitostí smlouvy může mít za následek její neplatnost. Je navíc společnou povinností agentury a uživatele zajistit, že podmínky dohody o přidělení nepovedou ke znevýhodnění agenturních zaměstnanců oproti vlastním zaměstnancům uživatele. Co tedy v dohodě o přidělení zaměstnance neopomenout, aby se uživatel negativním následkům vyhnul?

Je smluvní partner opravdu agenturou práce?

V první řadě je nutno ověřit, zda druhá smluvní strana skutečně disponuje povolením generálního ředitelství Úřadu práce ke zprostředkování zaměstnání ve formě zaměstnávání fyzických osob za účelem výkonu jejich práce pro uživatele (dle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o zaměstnanosti). Tento údaj lze snadno ověřit i dálkově, a to v seznamu agentur práce vedeném v rámci portálu Ministerstva práce a sociálních věcí pod https://portal.mpsv.cz/sz/obcane/zpr_prace. Ze seznamu je patrné, zda má smluvní partner povolení k výše uvedené formě zprostředkování zaměstnání a jaká je platnost povolení.

Uvedení čísla a data vydání rozhodnutí o povolení jsou pak jednou ze zákonných náležitostí dohody o přidělení zaměstnance. Má-li uživatel o správnosti údajů poskytnutých agenturou jakékoli pochybnosti, doporučujeme vyžádat si kopii rozhodnutí.

Identifikace přiděleného zaměstnance a specifikace pracovní pozice

Dohoda o přidělení zaměstnance musí dále obsahovat identifikační údaje zaměstnance,

a to včetně ne zcela obvyklých údajů o státním občanství a místu narození. Druh práce je pak nutno ve smlouvě specifikovat včetně požadavků na nezbytnou odbornou a zdravotní způsobilost zaměstnance. Podobně jako pracovní smlouva musí i dohoda o přidělení obsahovat místo výkonu práce a den nástupu k výkonu práce. V dohodě je nutno dále specifikovat i dobu trvání přidělení.

Pracovní podmínky tzv. srovnatelného zaměstnance

V praxi se jako nejproblematictější ukázalo povinné uvedení pracovních a mzdových podmínek, za nichž u uživatele pracuje srovnatelný

zaměstnanec (tj. kmenový zaměstnanec uživatele vykonávající stejnou práci jako přidělený zaměstnanec s přihlédnutím ke kvalifikaci a délce odborné praxe).

Uživatel i agentura jsou dle § 309 odst. 5 zákoníku práce povinni zajistit, že pracovní a mzdové podmínky přiděleného zaměstnance nebudou horší než podmínky srovnatelného zaměstnance uživatele. Porušení povinnosti je správním deliktem dle § 33a zákona o inspekci práce (resp. přestupkem dle § 20a zákona), za který může inspekce práce uložit pokutu až do výše 1 mil. Kč. Je to sice agentura práce a nikoliv uživatel, kdo je ze zákona povinen sjednat nápravu v případě porušení rovného zacházení s agenturními zaměstnanci (zejm. doplatit zaměstnanci rozdíl mzdy). Aby však agentura

byla schopna vyplácet mzdu v patřičné výši, musí mít od počátku k dispozici úplné a pravdivé informace o mzdě srovnatelného zaměstnance. Pokud tedy agentura prokáže, že svému zaměstnanci vyplácela nižší mzdu proto, že jí uživatel sdělil nesprávné údaje o odměňování svých srovnatelných zaměstnanců, může se na uživatele obrátit s nárokem na náhradu škody. Stejně tak může být uživatel odpovědný za to, že nezajistil přidělenému zaměstnanci srovnatelné mzdové podmínky, pokud jím placená odměna agentuře zjevně nepokrývá náklady agentury na zajištění těchto podmínek přidělenému zaměstnanci (po odpočtu přiměřené provize, která zůstane agentuře za zprostředkování dočasného přidělení ve prospěch uživatele).

Aby se uživatel výše uvedenému riziku vyhnul, doporučujeme v dohodě o přidělení zaměstnance jednoznačně stanovit:

- Mzdové podmínky srovnatelného zaměstnance tak, jak odpovídají realitě. Náleží-li srovnatelným zaměstnancům kromě základní mzdy i nenárokový bonus, je nutno ve smlouvě uvést i tento. Dále je třeba uvést příplatky, které jsou zaměstnancům uživatele vypláceny (nejsou-li poskytovány příplatky nad rámec zákona, postačí podle našeho názoru odkaz na zákonnou úpravu povinných příplatků). Kloníme se k názoru, že pod mzdové podmínky naopak nespádají benefity, které nepředstavují odměnu za práci, a nemají tak mzdový charakter (např. příspěvky na penzijní a životní pojištění).
- Povinnost agentury vyplácet přidělenému zaměstnanci mzdu alespoň ve výši mzdy srovnatelného zaměstnance.

Co dalšího kromě odměňování zákon podřazuje pod „pracovní podmínky“ zaměstnance není bohužel zcela jasné. Z evropské úpravy (tj. Směrnice 2008/104/ES o agenturním zaměstnávání) však dovozujeme, že za pracovní podmínky ve smyslu § 309 odst. 5 zákoníku práce je třeba bezpochyby považovat podmínky týkající se délky pracovní doby, práce přesčas, přestávek, doby odpočinku, noční práce, dovolených a státních svátků. Jsme toho názoru, že pod pracovní podmínky spadá dále možnost závodního stravování či daňově uznatelný příspěvek zaměstnavatele na stravování (příspěvek do výše stanovené v § 24 odst. 2 písm. j) zákona o daních z příjmů). Pod pracovní podmínky ve smyslu § 309 odst. 5 zákoníku práce dle našeho názoru naopak nespádají nároky kmenových zaměstnanců uživatele, které nemají oporu v pracovněprávních předpisech (jako např. již zmíněné příspěvky na pojištění nebo příspěvky na sportovní aktivity, kulturní vyžití a rekreaci).

Myslete i na předčasné ukončení přidělení zaměstnance

Pokud si uživatel s agenturou práce nedohodne jinak, končí přidělení až uplynutím sjednané doby. Uživatelům proto velmi doporučujeme dohodnout, za jakých podmínek jsou oprávněni přidělení zaměstnance jednostranně ukončit. Důvodem pro skončení může být například nastoupení okolnosti odůvodňující okamžité zrušení pracovního poměru daného zaměstnance nebo ztráta způsobilosti zaměstnance k práci u uživatele; otázka naplnění důvodu však může být mezi stranami předmětem sporu. Jako vhodnější se tak jeví dohodnout možnost jednostranného ukončení bez uvedení důvodu, avšak s dostatečným předstihem (např. jednoho měsíce).

Je třeba mít na paměti, že možnost předčasného ukončení přidělení nesmí být sjednána pouze ve prospěch uživatele. Má-li uživatel toto právo, musí mít možnost jednostranně ukončit přidělení i agenturní zaměstnanec (§ 308 písm. g) zákoníku práce).

Doporučujeme pro jednostranné ukončení stanovit písemnou formu a precizně definovat okamžik jeho doručení.

Jedině písemně

Zákon požaduje pro dohodu o přidělení zaměstnance písemnou formu, jejíž nedodržení má za následek neplatnost. V souladu s § 582 občanského zákoníku je však možné nedostatek písemné formy dodatečně zhojit, a to s účinky od počátku takové, původně neplatné dohody.

Rámcová smlouva?

V praxi často agentury nepřidělují k uživateli jediného zaměstnance, nýbrž dochází k navazování dlouhodobějších obchodních vztahů, v jejichž rámci je k uživateli průběžně přidělováno větší množství agenturních zaměstnanců v závislosti na aktuální potřebě. V takovém případě se jako praktické jeví uzavřít rámcovou smlouvu, kde si smluvní strany dohodnou hlavní podmínky obchodněprávního vztahu, např. i výši nebo způsob určení agenturní provize. V rámci této rámcové smlouvy jsou pak sjednávány jednotlivé dohody o přidělení konkrétních zaměstnanců. Doporučujeme, aby jednotlivé dohody vždy obsahovaly alespoň výše uvedené minimální zákonné náležitosti, a to i přesto, že jsou některé z náležitostí již obsaženy v rámcové smlouvě.

Závěr

Výše popsané zákonné náležitosti a písemnou formu dohody o přidělení zaměstnance je nutno bezvýhradně dodržet. Zvláštní pozornost je pak třeba věnovat formulaci pracovních a mzdových podmínek srovnatelného zaměstnance, neboť ta je pro posouzení odpovědnosti uživatele za nediskriminační podmínky agenturních zaměstnanců zcela klíčová. Pamatovat je třeba i na řádnou specifikaci podmínek, za nichž lze přidělení agenturního zaměstnance předčasně ukončit.

Kromě výše popsaných minimálních náležitostí však doporučujeme v dohodě nebo v rámcové smlouvě s agenturou upravit i další otázky, které se sice neřadí mezi povinné náležitosti smlouvy, jejich opomenutí by však mohlo mít na pozici uživatele podstatně negativní dopad.

Pozornost doporučujeme věnovat především úpravě odpovědnosti, která je zákonem řešena zcela nedostatečně. Zákon zejména nijak neupravuje odpovědnost přiděleného zaměstnance ani agentury práce za újmu způsobenou přiděleným zaměstnancem uživateli nebo třetím osobám při výkonu práce pro uživatele, která má přitom pro uživatele zcela stěžejní význam. Proto je dle našeho názoru namístě pečlivě upravit jak předpoklady vzniku takové odpovědnosti agentury práce, tak i její rozsah.

Zákon naopak stanoví obecnou povinnost uživatele nahradit agentuře škodu v případě, že tato uhradila přidělenému zaměstnanci škodu vzniklou mu při výkonu práce pro uživatele (§ 309 odst. 4 zákoníku práce). Jelikož nelze předpokládat, že agentura práce přistoupí na smluvní vyloučení odpovědnosti uživatele, doporučujeme ve smlouvě alespoň přesně specifikovat předpoklady, za jejichž splnění uživatel agentuře škodu nahradí, a omezit rozsah náhrady takové škody.

Stejně tak doporučujeme nad rámec zákona upravit povinnost agentury práce mít po celou dobu trvání přidělení agenturních zaměstnanců k uživateli sjednané pojištění, které pokryje případné nároky uživatele z titulu náhrady újmy způsobené agenturním zaměstnancem při výkonu práce pro uživatele. Rozsah pojištění je samozřejmě nutno sjednat s ohledem na specifiky každého smluvního vztahu, zejména s ohledem na povahu a rizikovost vykonávané práce. ●

Nela Zelenková, advokátní koncipientka
Glatzová & Co., s.r.o.

GLATZOVÁ & Co.

Veřejný přístup do rejstříku zástav

Využití Rejstříku zástav vedeného Notářskou komorou neustále roste. V praxi se však zápisy do Rejstříku zástav potýkají s mnoha problémy. Umožnění on-line přístupu do Rejstříku zástav bude v následujících letech výzvou jak pro Notářskou komoru, tak i pro Ministerstvo spravedlnosti a jeho realizaci ocení nejen odborná veřejnost.

Novelou občanského zákoníku provedenou zákonem č. 317/2001 Sb.[1] byl s účinností od 1. ledna 2002 zaveden Rejstřík zástav. Návrh vycházel ze snahy podpořit střední podnikatele a umožnit jim čerpat úvěry od bank, které však od podnikatelů požadovaly poskytnutí odpovídajícího zajištění.

Zavedení Rejstříku zástav bylo inspirováno maďarskou právní úpravou, kde registr zástav úspěšně od roku 1996 vedla Maďarská notářská komora. Dle původního poslaneckého návrhu měl být v České republice Rejstřík zástav veden Notářskou komorou České republiky jako veřejný seznam po vzoru maďarské úpravy tak, že Rejstřík zástav bude založen na elektronickém přenosu dat. V konečném

znění zákona byl však Rejstřík zástav odsouhlasen jako seznam neveřejný.[2]

Rejstřík zástav jako veřejná evidence

Neveřejným seznamem zůstal dle ustanovení § 35b zákona č. 358/1992 Sb.[3] až do 31. 12. 2013. Změna nastává s účinností zákona č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekonstrukce soukromého práva. Okruh práv, která je možno do Rejstříku zástav zapsat, se rozšiřuje a pro právní praxi se jeví nezbytným, aby k informacím z Rejstříku zástav měly přístup třetí osoby bez dalších formálních požadavků. Rejstřík zástav je navržen jako veřejný, ačkoliv ani zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ani zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších předpisů, toto explicitně nestanoví.[4] Charakter rejstříku se mění a úměrně s ním roste jeho význam pro právní praxi.

Je-li evidence veřejná, je jejím nutným definičním znakem publicita. Formální publicita znamená zpřístupnění údajů z evidence veřejnosti bez omezení. Do 31. 12. 2013 vydával notář na žádost opis nebo výpis z Rejstříku zástav nebo potvrzení o tom, že v něm určitá věc, hromadná věc nebo soubor věcí nejsou evidovány jako zástava tomu, kdo osvědčil právní zájem. V současnosti je tato podmínka odstraněna a opis, výpis či potvrzení vydá notář každému, kdo o to požádá za náhradu hotových výdajů. [5] Materiální publicita je založena na principu ochrany třetích osob, které jednají s důvěrou v zápis.

V právní praxi má Rejstřík zástav sloužit věřitelům, kteří při zajištění své pohledávky získávají jistotu, že při existenci několika zástavních práv k téže věci bude přednostně uspokojeno právo věřitele, které je v Rejstříku zástav zapsáno (s ohledem na pořadí zápisu), a nepochybně poskytne věřiteli větší jistotu v případě zapsání zákazu zřízení zástavního práva k věci vedle zápisu zástavního práva. Dále zabezpečuje ochranu subjektům jednajícím v dobré víře s důvěrou ve správnost a úplnost informací poskytovaných Rejstříkem zástav a subjekt si může ověřit, zda na věci, o kterou má zájem, ne/vázne zástavní právo, a zvážit tak lépe její koupi.

Rejstřík zástav jako aplikace a její problémy

Pro svoji činnost využívají notáři aplikace, do kterých jim umožňuje přístup Notářská komora přidělením hesla. Takovou aplikací je i Rejstřík zástav jako součást Centrálního informačního systému (CIS), který je upraven v organizačním řádu Notářské komory České

republiky a notářských komor a který byl Notářskou komorou spuštěn již 1. 1. 2000. Jeho účelem je poskytování informací, komunikace, shromažďování dat a kontrola činnosti notářů. [6] Vedení, provoz a správu Rejstříku zástav upravuje předpis Notářské komory České republiky o Rejstříku zástav („Předpis“).[7]

V praxi aplikace Rejstříku zástav vykazují stále problémy. Mgr. Pavel Bernard, předseda Legislativní komise prezidia Notářské komory ČR, na zasedání prezidia Notářské komory ČR dne 14. 8. 2014 upozornil na problém týkající se pádů systému při práci se záznamy s velkými počty znaků v popisu jednotlivých položek, jako např. při popisu zajišťovaného dluhu, nicméně se nejedná o problém jediný. V Rejstříku zástav jsou evidovány údaje o zástavním právu k věcem, jejichž označení není jednotné (např.: auto, vozidlo, automobil). Současně však není možné zavést jednotné třídění podle standardů a číselníků, jelikož takové třídění je pro běžného člověka příliš složité. Na popis zástavy jsou kladeny poměrně vysoké nároky. Označení by nemělo být zaměnitelné s jiným označením, zástava tedy musí být dostatečně specifikována. Na druhou stranu by ji mělo být možné bez větších obtíží vyhledat jakoukoliv další osobou.[8] Dalším praktickým problémem je § 19 Předpisu, dle kterého je nutno před zapsáním věci, která má být evidována jako zástava, zjistit, zda již tato věc není v Rejstříku zástav evidována, ať už jako zástava nebo věc, ke které je zapsán zákaz zřízení zástavního práva nebo kombinace obou. [9] V praxi totiž může dojít k situaci, kdy bude tatáž věc zapsána v seznamu dvakrát, jednou např. jako věc, ke které je zapsán zákaz zřízení zástavního práva, a podruhé jako zástava s vícero zástavními právy v pořadí, což by mělo pro kontrahující dotčené těmito zápisy nepřijemné následky.

On-line přístup do Rejstříku zástav

Za současného stavu by bohužel provedení on-line přístupu do Rejstříku zástav nebylo vhodné. Umožnit nahlížet on-line do Rejstříku zástav je do budoucna jistě žádoucí, zejména pokud se bude jednat o uživatelsky příjemnou aplikaci, jakou je např. Obchodní rejstřík, avšak je zřejmé, že si na on-line přístup ještě počkáme. Požadavek na zřízení on-line přístupu vzneslo například již v lednu 2015 Generální finanční ředitelství za účelem optimalizace postupu správce daně.[10] V září 2015 dokonce proběhlo jednání k problematice přístupu orgánů finanční a celní správy do Rejstříku zástav, který bude pravděpodobně umožněn již v polovině roku 2016 s přijetím zákona, kterým se budou měnit některé zákony v souvislosti s přijetím celního řádu.

Závěr

Zájem zřídít zástavní právo k věci zápisem do Rejstříku zástav z výše zmíněných důvodů stále roste a fungování Rejstříku zástav se více a více dostává do povědomí neodborné veřejnosti. Notářská komora ČR, které bylo vedení rejstříku svěřeno, se potýká s nelehkým úkolem vyřešit aktuální problémy týkající se evidence údajů v rejstříku a připravit ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti Rejstřík zástav, který bude přístupný jak orgánům veřejné správy, tak i široké veřejnosti prostřednictvím internetu a značně usnadní právní praxi. ●

Mills Kirin, Counsel

Hana Řičánková, Trainee

WOLF THEISS Rechtsanwältin GmbH & CO KG,
organizační složka

WOLF THEISS

Poznámky

- [1] Zákon č. 317/2001 Sb. ze dne 8. srpna 2001, kterým se mění zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a o změně dalších zákonů.
- [2] Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a o změně dalších zákonů.
- [3] Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění účinném od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013.
- [4] Důvodová zpráva k zákonu č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekonstrukce soukromého práva.
- [5] § 35b odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění účinném od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 a § 35i zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.
- [6] MARCEL, Josef a HOLÍK, Luboš, Vývoj elektronizace notářství. Ad Notam, 4/2009, s. 131.
- [7] § 1 předpisu Notářské komory České republiky o Rejstříku zástav schválený sněmem NK ČR dne 21. 11. 2013.
- [8] BERNARD, Pavel, Několik poznámek k Rejstříku zástav. Ad Notam, 5/2014, s. 4-5.
- [9] § 19 předpisu Notářské komory České republiky o Rejstříku zástav schválený sněmem NK ČR dne 21. 11. 2013.
- [10] Zápis č. 10/2015 ze zasedání prezidia Notářské komory ČR, ze dne 8. 10. 2015.

Spolky – nový občanský zákoník a lhůty k provedení změn

S účinností k 1. 1. 2014 došlo ke zrušení zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, který do tohoto data poskytoval právní úpravu občanským sdružením. Právní úprava byla zařazena do zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „NOZ“).

Jednou z velkých změn, kterou NOZ přinesl, je tzv. transformace občanských sdružení na spolky a organizační jednotky občanského sdružení na pobočné spolky. I přesto, že tento proces proběhl automaticky (§ 3045 odst. 1 NOZ „Sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, se považují za spolky podle tohoto zákona.“), NOZ stanovil určité povinnosti, které tyto právnické osoby musejí provést samy.

První důležitý termín – 1. 1. 2016

Do dvou let ode dne nabytí účinnosti NOZ, tedy do 1. 1. 2016, jsou spolky povinny přizpůsobit svůj název požadavkům NOZ. Název spolku musí nyní obsahovat slova „spolek“, „zapsaný spolek“ nebo alespoň zkratku „z. s.“ (§ 216 NOZ). Toto ustanovení doplňuje obecné náležitosti názvu právnické osoby uvedené v § 132 a násl. NOZ. Obecně, název musí odlišit právnickou osobu od jiné osoby, musí obsahovat označení její právní formy, nesmí být klamavý a dále musí respektovat pravidla pro užití jména člověka, příjmení či příznačného prvku názvu jiné právnické osoby. Výjimka z tohoto ustanovení je upravena v § 3042 NOZ, dle kterého právnická osoba není povinna přizpůsobit svůj název požadavkům NOZ tehdy, jsou-li pro to důležité důvody, zejména užívala-li svůj název dlouhodobě a je-li pro ni tak příznačný, že jeho zaměnitelnost nebo klamavost nelze rozumně předpokládat. Domnívám se, že pro naprostou většinu existujících spolků toto ustanovení není prakticky aplikovatelné.

Druhý důležitý termín – 1. 1. 2017

Do tří let ode dne nabytí účinnosti NOZ, tedy do 1. 1. 2017, jsou spolky dále povinny:

1) přizpůsobit stanovy právní úpravě NOZ (§ 3041 NOZ)

Ustanovení stanov spolku, která odporovala donucujícím ustanovením NOZ, pozbyla závaz-

nosti dnem účinnosti NOZ. S ohledem na právní jistotu, NOZ dále stanovil povinnost v určité lhůtě taková ustanovení ze stanov odstranit a přizpůsobit stanovy aktuální právní úpravě. V případě, že právnická osoba toto neučiní, a to ani na základě výzvy příslušného orgánu veřejné moci, soud právnickou osobu na návrh orgánu veřejné moci nebo osoby, která na tom osvědčí právní zájem, zruší a nařídí její likvidaci (§ 3041 odst. 2 NOZ). V tomto ohledu je však třeba poznamenat, že právní úprava spolků obsažená v NOZ je z velké části dispozitivní, takže u řady původních občanských sdružení nebude nutné měnit mnoho. Stanovy musí povinně obsahovat pouze název a sídlo spolku, účel spolku, práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat a určení statutárního orgánu (§ 218 NOZ). Spolky ve svých stanovách často uvádějí další skutečnosti, popřípadě zakotvují pravidla fungování spolku, a to z důvodu, aby byla veřejnost více seznámena s jeho činností, zaměřením a cíli.

2) zapsat povinné údaje o spolku do spolkového rejstříku

Velkou novinkou je způsob evidence spolků. Do roku 2013 vedlo evidenci občanských sdružení ministerstvo vnitra. Od 1. 1. 2014 je účinný zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, který upravuje vedle obchodního rejstříku, nadačního rejstříku a dalších rovněž rejstřík spolkový. Spolkový rejstřík je nyní veden příslušnými krajskými soudy. Zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob podstatně rozšířil rozsah veřejně přístupných údajů. Kromě názvu, sídla, identifikačního čísla a data vzniku právnické osoby se do spolkového rejstříku zapisují rovněž název statutárního orgánu, nejvyššího orgánu, kontrolní či rozhodčí komise, byly-li zřízeny, počet členů a způsob jednání statutárního orgánu za spolek, jméno a osobní údaje u každého z členů orgánu, předmět vedlejší hospodářské činnosti, je-li vykonávána, název, sídlo a identifikační číslo všech jeho pobočných spolků atd. Do tří let ode dne nabytí účinnosti NOZ jsou spolky povinny do-

plnit do rejstříku spolků všechny požadované údaje, tedy všechny ty, které tam nebyly automaticky překloupeny ze seznamu občanských sdružení (resp. ze základních registrů).

3) zapsat pobočné spolky do spolkového rejstříku, byly-li zřízeny (bývalé organizační jednotky občanského sdružení)

Označení „pobočný spolek“ je další novinkou, kterou NOZ přinesl. Doposud bylo užíváno označení „organizační jednotka“. V případě, že má spolek zřízený pobočný spolek, do spolkového rejstříku se zapíše jednak jako součást zápisu hlavního spolku (§ 29 odst. 1 písm. d) zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob) a jednak je předmětem samostatného zápisu. Statutární orgán hlavního spolku je povinen do tří let ode dne nabytí účinnosti NOZ podat návrh na zápis pobočného spolku do veřejného rejstříku, jinak posledním dnem této lhůty právní osobnost pobočného spolku zaniká.

4) založit dokumenty do sbírky listin

Součástí spolkového rejstříku je rovněž sbírka listin. Dle § 72 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob je spolek povinen předložit bez zbytečného odkladu od vzniku rozhodné skutečnosti rejstříkovému soudu listiny zakládající do sbírky listin. Neučiní-li tak ani po výzvě soudu, může předseda senátu uložit pořádkovou pokutu až do výše 100 000 Kč (§ 104 zákona o veřejných rejstřících).

Závěr

Vzhledem ke skutečnosti, že se blíží první důležitý termín uložený spolkům, ve kterém jsou spolky povinny přizpůsobit jejich název požadavkům NOZ, a vzhledem k tomu, že změna názvu je vždy spojena se změnou stanov, o níž musí rozhodnout nejvyšší orgán spolku, je vhodné provést všechny změny najednou (tedy do 1. 1. 2016). Proces provedení výše změn není nijak časově ani finančně náročný, a to zejména pro spolky, které využijí odborné právní pomoci. ●

Mgr. Petra Františová,
advokátní koncipientka
Advokátní kancelář Zrůstek, Lůdl
a partneři v.o.s.

PEVNÉ ZÁKLADY / VYSOKÉ CÍLE

**BANKOVNICTVÍ A FINANCE
INSOLVENCE
FINANČNÍ RESTRUKTURALIZACE
FÚZE A AKVIZICE
KORPORÁTNÍ PRÁVO
NEMOVITOSTI
SOUDNÍ SPORY**

Individuální a aktivní přístup, výjimečná kvalita práce a osobní účast partnerů kanceláře na řešení případů je to, co nás odlišuje od konkurence a umožňuje nám dlouhodobě zachovávat nejvyšší standardy. Proto jsou klienti ochotni svěřit nám ty nejsložitější případy a důvěřovat našemu úsudku. Důvěřujte i Vy.

www.dunovska.cz

SLÁDEK & PARTNERS ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ, V.O.S.

Jsme renomovaná advokátní kancelář střední velikosti s více než 25 zaměstnanci se sídlem v centru Prahy. Zakladateli společnosti v roce 2003 byli a jejími dosavadními společníky jsou advokáti Mgr. et Mgr. Václav Sládek a Mgr. Iva Sládková.

Poskytujeme právní služby ve všech oblastech práva, zejména v oblasti obchodního práva, občanského práva, správního práva, práva cenných papírů, práva k nemovitostem, práva bytového a stavebního, práva duševního vlastnictví, insolvenčního práva, developerského práva a sportovního práva.

Velká část naší činnosti spočívá v zastupování klientů v řízení před soudy a orgány veřejné správy, a to ve všech stupních, u soudů pak včetně řízení před soudem Ústavním, jakož i zpracování příslušných podání nutných pro řízení před evropským soudem pro lidská práva ve Štrasburku.

Samostatnou skupinu kanceláře tvoří specialisté na:

- **zastupování před soudy**
- **nemovitosti a developerské právo**
- **veřejné zakázky**
- **sportovní právo**
- **hromadné vymáhání pohledávek**

Po celou dobu naší spolupráce s realitními kancelářemi i frančizanty realitních kanceláří nabízíme službu „Bezpečná úschova“. Máme více než 250 úschovných účtů.

Zvláštní povaha zaměstnaneckého díla

V praxi je zcela běžná situace, kdy zaměstnavatel v souvislosti se svou podnikatelskou činností využívá autorských děl vytvořených jeho zaměstnanci v rámci plnění jejich pracovních úkolů. V takovém případě hovoříme o tzv. zaměstnaneckém dílu, pro které platí od obecné úpravy autorského díla určitá specifika, jichž by si zaměstnanec i zaměstnavatel měli být vědomi, aby náležitě smluvně upravili vzájemný vztah a předešli tak mnohým rizikům a v nejhorším případě i vleklým soudním sporům.

Ačkoli český právní řád obsahuje poměrně podrobnou úpravu zaměstnaneckého díla, je třeba si uvědomit, že většina ustanovení autorského zákona má dispozitivní charakter a je tedy možno se od nich smluvně odchýlit. Tento článek se věnuje pojmu zaměstnaneckého díla a jeho zvláštnostem, zejména pokud jde o výkon autorských práv z něj plynoucích.

Základní předpoklady pro vznik zaměstnaneckého díla

Zaměstnaneckým dílem je dílo vytvořené autorem za účelem splnění povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu (nebo vztahu obdobného) založeného mezi ním jakožto zaměstnancem a zaměstnavatelem.[1]

Z uvedeného vyplývá, že pokud by zaměstnanec vytvořil autorské dílo v pracovní době, popřípadě s použitím prostředků zaměstnavatele, ale mimo povinnosti plynoucí z pracovněprávního vztahu, nejednalo by se o zaměstnanecké dílo a zaměstnavateli by k takovému dílu neplynula žádná oprávnění k výkonu výlučných majetkových práv autora.[2] To je třeba vést v patrnosti zejména při popisu pracovních povinností zaměstnance v pracovní (obdobné) smlouvě. Případná tvorba autorského díla zaměstnancem by tedy měla být v takové smlouvě upravena dostatečně určitě, aby se v budoucnu předešlo možným potížím s proka-

zováním přechodu oprávnění k výkonu majetkových práv k dílu na zaměstnavatele.

Určitou výjimku ze shora uvedeného představují počítačové programy, databáze a kartografická díla, které jsou považovány za zaměstnanecká díla i tehdy, jestliže byly vytvořeny jejich autorem na objednávku (typicky na základě smlouvy o dílo), tj. mimo režim pracovněprávního poměru mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Tato zákonná fikce slouží především k ochraně investic objednatel takového díla, neboť se předpokládá, že s vytvářením těchto děl jsou spojeny značné náklady.

Výkon majetkových práv k zaměstnaneckému dílu

Stávající pojetí autorského práva v českém právním řádu nepřipouští tzv. převoditelnost autorských práv. V kontextu zaměstnaneckého díla se tato zásada projevuje tak, že zaměstnavatel nenabývá autorská práva zaměstnance, ale pouze je ze zákona nositelem oprávnění výlučná majetková práva svého zaměstnance (autora díla) namísto něho vykonávat, a to svým jménem a na svůj účet.

Majetkovými právy autorskými přitom rozumíme ta práva, která vyplývají z hospodářského využití díla, tj. především oprávnění dílo užít,[3] oprávnění udělit licenci k užítí díla třetí osobě, jakož i právo pobírat užitky z díla plynoucí.

Tato oprávnění nabývá zaměstnavatel ze zákona již okamžikem vytvoření zaměstnaneckého

díla.[4] Nedohodne-li se přitom se zaměstnancem jinak, má zaměstnavatel oprávnění k výkonu veškerých jeho majetkových práv k dílu. V rozsahu, v jakém svědčí zaměstnavateli uvedená oprávnění, se zaměstnavatel rovněž může domáhat ochrany majetkových práv autora před soudem.

Pokud se zaměstnanec se zaměstnavatelem dohodnou na odlišné úpravě rozsahu shora uvedených oprávnění přecházejících na zaměstnavatele, popřípadě mají v úmyslu blíže vymezit některé podmínky výkonu majetkových práv, mohou tak učinit buď již v pracovní smlouvě,[5] nebo ve smlouvě zvláštní. Zákon přitom nevyžaduje, aby taková dohoda byla uzavřena ještě před vytvořením díla.

Z uvedeného vyplývá, že nedohodne-li se zaměstnanec se zaměstnavatelem jinak, zůstává zaměstnanci pouze tzv. holé autorství a zaměstnanec není oprávněn sám své dílo užít, poskytnout k užítí licenci třetí osobě, ani domáhat se autorské odměny. Pokud jde o autorskou odměnu, má se za to, že je saturována již příjmem plynoucím z pracovněprávního vztahu mezi jím a zaměstnavatelem, popřípadě vyplacením odměny za dodané dílo.

Omezení oprávnění zaměstnavatele k zaměstnaneckému dílu

Zaměstnavatel není ze zákona výslovně povinen svá oprávnění k výkonu majetkových práv k zaměstnaneckému dílu využít, tedy dílo skutečně užít. Není ovšem vyloučeno, aby se zaměstnanec se zaměstnavatelem domluvili jinak a povinnost zaměstnavatele v tomto smyslu smluvně upravili.

Bez ohledu na existenci takové dohody pak přísluší autorovi zaměstnaneckého díla ze zákona právo požadovat, aby mu zaměstnavatel za obvyklých podmínek udělil k užítí díla licenci, pokud zaměstnavatel nevykonává majetková práva k zaměstnaneckému dílu vůbec nebo je vykonává nedostatečně. Toto právo autora (zaměstnance) se neuplatní pouze v případě, že na straně zaměstnavatele existuje závažný důvod k odmítnutí poskytnutí takové licence.

Konečně je třeba uvést, že výkon oprávnění zaměstnavatele v souvislosti se zaměstnaneckým dílem není bezbřehý. Vedle omezení výslovně upravených autorským zákonem[6] se i v tomto případě uplatní základní zásady civilního práva, zejména tzv. dobré mravy.

Nabytí oprávnění k výkonu majetkových práv k počítačovým programům, databázím a kartografickým dílům

Jak již bylo zmíněno výše, pro počítačové programy, databáze a kartografická díla platí zákonná fikce, dle které jsou považovány za zaměstnanecká díla, i když jsou vytvořeny na základě smlouvy o dílo.

To ovšem platí pouze v případě, že zhotovitelem díla je přímo jeho autor, tedy fyzická osoba, která dílo vytvořila. Pokud totiž dochází ke vzniku těchto děl na základě smlouvy o dílo, v níž je na straně zhotovitele osoba odlišná od autora díla (typicky autorův zaměstnavatel), je ze zákona osobou oprávněnou k výkonu majetkových práv právě tato osoba (tj. zhotovitel), a nikoli objednatel, kterému bez dalšího žádná oprávnění k výkonu majetkových práv k dílu nevznikají. Má-li tedy objednatel v úmyslu vykonávat majetková práva k takto vytvořenému dílu, musí na něj příslušná oprávnění buď zhotovitel postoupit, a to na základě výslovného souhlasu autora díla (zhotovitelova zaměstnance), nebo mu k některým způsobům užití díla musí udělit licenci.

Omezení osobnostních práv k zaměstnaneckému dílu

Dle autorského zákona jsou osobnostními právy autora zejména právo rozhodnout o zveřejnění svého díla, právo osobovat si autorství, včetně práva rozhodnout, zda a jakým způsobem má být jeho autorství uvedeno při zveřejnění a dalším užití díla (pokud je uvedení autorství při takovém užití obvyklé). Dále je osobnostním právem autora, nestanoví-li zákon jinak, právo na nedotknutelnost díla, zejména právo udělit svolení k jakékoli změně nebo jinému zásahu do svého díla.

Osobnostních práv se autor zásadně nemůže vzdát, tato práva jsou nepřevoditelná a smrtí autora nezanikají. V případě zaměstnaneckého díla dochází nicméně k určitému omezení osobnostních práv autora, a to v rozsahu nezbytném pro řádné zhodnocení zaměstnaneckého díla a výkon majetkových práv k dílu ze strany zaměstnavatele.[7]

Dle autorského zákona se má za to (nebylo-li sjednáno jinak), že v případě zaměstnaneckého díla dal autor souhlas ke zveřejnění díla, k jeho úpravám, zpracování (včetně překladu), spojení s jiným dílem, zařazení do díla souborného, jakož i k tomu, aby zaměstnavatel uváděl zaměstnanecké dílo na veřejnost pod svým jménem. Omezení či úplné vyloučení osobnostního práva autora být za autora díla označen je vyloučeno. Toto osobnostní právo zůstává autorovi zaměstnaneckého díla zachováno s tím, že zaměstnavatel obvykle pouze určuje způsob, popřípadě místo autorského označení.

Dle autorského zákona se rovněž předpokládá, že autor zaměstnaneckého díla udělil zaměstnavateli svolení k dokončení svého nehotového díla pro případ, že jeho právní vztah k zaměstnavateli skončí dříve, než dílo dokončí, jakož i pro případ, že budou existovat důvodné obavy, že své dílo nedokončí řádně nebo včas v souladu s potřebami zaměstnavatele. Uvedené omezení osobnostních práv autora lze ovšem smluvně upravit či úplně vyloučit.

Právo zaměstnance na dodatečnou odměnu

Výše bylo uvedeno, že odměna za autorské dílo je uspokojena již vyplacením odměny z pracovněprávního vztahu, popřípadě z odměny ze smlouvy o dílo. Výjimka z tohoto pravidla se však uplatní v situaci, kdy se mzda či jiná odměna vyplacená autorovi zaměstnaneckého díla dostane do zjevného nepoměru k zisku z výkonu majetkových práv zaměstnavatelem. Tehdy dává autorský zákon relativní právo autorovi díla na přiměřenou dodatečnou odměnu, které se může vůči zaměstnavateli domáhat. Toto právo může zaměstnanec uplatnit i opakovaně, a to vždy, když se výše vyplacené odměny dostane do zjevného nepoměru k zisku z využití majetkových práv k dílu.

Otázku přiměřenosti dodatečné odměny je přitom třeba posoudit vždy individuálně s přihlédnutím k okolnostem konkrétního případu a skutečnému významu zaměstnaneckého díla pro dosažení zisku. Na výši dodatečné odměny se lze se zaměstnancem buď dohodnout, nebo ponechat oprávněnost zaměstnancem uplatněného nároku, resp. adekvátní výši dodatečné odměny, na uvážení soudu.

Není-li sjednáno jinak, neužije se ustanovení o dodatečné odměně v případech počítačových programů, databází či kartografických děl.

Závěr

Smyslem právní úpravy tzv. zaměstnaneckého díla je zejména ochrana ale i zhodnocení investice zaměstnavatele. Neboť je to právě zaměst-

navatel (objednatel díla), kdo poskytuje autorovi, který svou tvůrčí duševní činností dílo vytvoří, nejen finanční ohodnocení ale často také personální a technické zázemí. Bez těchto investic by přitom autorské dílo v mnoha případech vůbec nevzniklo. Aby byla ochrana zájmů zaměstnavatele (objednatel díla) zajištěna, je třeba důsledně upravit smluvních vztahů, zejména náležitě specifikace pracovních povinností zaměstnance. ●

**Andrea Kopečková, advokátní koncipientka
VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.**

VCV | VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Za vztah pracovněprávnímu obdobný se přitom považuje např. vztah založený na základě služebního poměru, vztah mezi družstvem a jeho členem, jakož i vztah obchodní společnosti a jejího statutárního orgánu, pokud statutární orgán vytvoří autorské dílo ke splnění povinností z takového vztahu založených. V případě agenturního zaměstnání se v souvislosti se zaměstnaneckým dílem, není-li dohodnuto jinak, považuje za zaměstnavatele ten, u něhož zaměstnanec agentury práce dočasně vykonává práci podle pracovní smlouvy nebo dohody o pracovní činnosti.
- [2] Případné pracovněprávní důsledky za takové porušení pracovní kázně zaměstnance jsou z hlediska předmětu tohoto článku irrelevantní.
- [3] Způsobem užití díla je např. rozmnožování díla, sdělování díla veřejnosti, dále rozšiřování, pronajímání, půjčování či vystavování originálu nebo rozmnoženiny díla, sdělování díla veřejnosti atd.
- [4] Popřípadě okamžikem vytvoření jednotlivých vývojových fází zaměstnaneckého díla, pokud tyto splňují podmínky pro vznik autorskoprávní ochrany dle autorského zákona.
- [5] Popřípadě obdobné smlouvě či v případě počítačových programů, databází a kartografických děl zhotovovaných na objednávku ve smlouvě o dílo.
- [6] Viz např. omezení díle ustanovení § 58 odst. 1 věty druhé, dle kterého může zaměstnavatel právo výkonu majetkových práv k zaměstnaneckému dílu postoupit třetí osobě pouze se svolením autora, ledaže se tak děje při prodeji podniku nebo jeho části.
- [7] Telec, I., Tůma, P. Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, s. 563

asociace insolvenčních správců

- seznam insolvenčních správců
- centrální evidence prodejů
- garance odbornosti
- důvěryhodnost
- profesionalita

www.asis.cz

tajemnik@asis.cz

Ostatní advokáti mluví španělsky, my jsme španělští advokáti.

Právní služby ve Španělsku, Portugalsku
a Latinské Americe

Servicios legales en Español

Sokolovská 22, Praha 8
tel.: 224 818 736–7
paha@moreno-vlk.eu

Moreno Vlk & Asociados

Advokátní kanceláře / Abogados / Attorneys at Law

Praha | Madrid | Bratislava

Vícepráce ve světle nového zákona o zadávání veřejných zakázek

Vícepráce představují nedílnou součást zadávací praxe. S potřebou dodatečného plnění se lze setkat zejména u veřejných zakázek na stavební práce. Zákon o veřejných zakázkách však na tuto skutečnost doposud řádně nereagoval a jakékoli rozšíření předmětu plnění podmiňuje realizaci zadávacího řízení.

Vícepráce dle současné právní úpravy

V souladu s ustanovením § 82 odst. 7 zákona číslo 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném a účinném znění (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“), nesmí zadavatel umožnit podstatnou změnu práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, kterou uzavřel s vybraným uchazečem. Změna, která rozšiřuje předmět veřejné zakázky (tzv. vícepráce), se přitom považuje vždy za podstatnou. Zadavatel tak dle platné právní úpravy není oprávněn „zadat“ vícepráce, aniž by proces jejich zadání podřídil zákonu o veřejných zakázkách.

Vícepráce mohou být předmětem „standardní“ veřejné zakázky. „Standardní“ zadávací řízení (například otevřené nebo užší řízení) jsou však časově a finančně náročná, a ne vždy lze (či je vhodné) oddělit vícepráce od původní veřejné zakázky. Zákon o veřejných zakázkách proto umožňuje zadat vícepráce (a rozšířit tak předmět původní veřejné zakázky) za použití tzv. jednacího řízení bez uveřejnění (viz § 29 zákona o veřejných zakázkách).

Prostřednictvím jednacího řízení bez uveřejnění lze vícepráce zadat předem určenému zájemci (tj. dodavateli původní veřejné zakázky), aniž by zadavatel byl povinen použít zadávacího řízení přístupného všem „kvalifikovaným“ dodavatelům. Jednací řízení bez uveřejnění tak může představovat rychlý způsob, jak v souladu se zákonem o veřejných zakázkách zadat vícepráce a rozšířit předmět původní veřejné

zakázky. Řízení však musí být realizováno vždy před provedením vlastních víceprací. Nedostatek zadání spočívající v absenci realizace jednacího řízení bez uveřejnění (nebo jiného zadávacího řízení) nelze napravit.

Jednací řízení bez uveřejnění je řízením, které výrazným způsobem omezuje hospodářskou soutěž. Zákon o veřejných zakázkách proto definuje podmínky, které musí být splněny, aby zadavatel mohl jednací řízení bez uveřejnění použít (viz § 23 zákona o veřejných zakázkách).

V praxi se s potřebou víceprací setkáváme nejčastěji u veřejných zakázek na stavební práce. Jako příklad lze uvést podmínky pro použití jednacího řízení bez uveřejnění u dodatečných stavebních prací (viz § 23 odst. 7 zákona o veřejných zakázkách):

- vícepráce nebyly obsaženy v původních zadávacích podmínkách;
- potřeba víceprací vznikla v důsledku okolností, které zadavatel jednající s náležitou péčí nemohl předvídat;
- vícepráce jsou nezbytné pro provedení původních prací;
- vícepráce budou zadány dodavateli původní veřejné zakázky;
- vícepráce nemohou být technicky nebo ekonomicky odděleny od původní veřejné zakázky nebo předmětné vícepráce jsou nezbytné pro dokončení předmětu původní veřejné zakázky; a
- celkový rozsah víceprací nepřekročí u veřejného zadavatele 30 % ceny původní veřejné zakázky.

Vícepráce dle nové právní úpravy

Dle současného znění vládního návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek (dále jen „nový zákon o veřejných zakázkách“) již nebude v každém jednom případě nezbytné řešit vícepráce prostřednictvím dalšího zadávacího řízení.

I nadále ovšem bude platit, že zadavatel nesmí umožnit podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku. Za podstatnou změnu se však již nebude považovat jakékoli rozšíření rozsahu plnění veřejné zakázky.

Dle nového zákona o veřejných zakázkách bude možné bez dalšího změnit závazek ze

smlouvy na veřejnou zakázku, pokud tak nedojde ke změně celkové povahy veřejné zakázky a hodnota změny bude:

- nižší než je finanční limit pro nadlimitní veřejné zakázky (viz nařízení vlády číslo 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách); a
- nižší než 10 % hodnoty původní veřejné zakázky (15 % u veřejných zakázek na stavební práce; u více změn je rozhodný součet hodnot všech těchto změn).

Za podstatné se nebudou považovat ani nezbytné změny závazku, které si vyžádaly okolnosti, které nemohl předvídat ani zadavatel jednající s náležitou péčí, pokud nedojde ke změně celkové povahy veřejné zakázky a cenový nárůst nepřekročí 30 % původní hodnoty veřejné zakázky.

Za podstatnou změnu smlouvy na veřejnou zakázku nebudou považovány ani dodatečné stavební práce, služby nebo dodávky od dodavatele původní veřejné zakázky, pokud:

- nebyly zahrnuty v původním závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku;
- jejich potřebu nemohl předvídat ani zadavatel jednající s náležitou péčí;
- jsou nezbytné;
- změna dodavatele není možná nebo by zadavateli způsobila značné obtíže nebo výrazné zvýšení nákladů; a
- cenový nárůst nepřekročí 30 % původní hodnoty závazku (u více změn je rozhodný součet hodnot všech těchto změn).

Nově tak bude možné zadat některé vícepráce, aniž by bylo nezbytné realizovat další zadávací řízení.

Závěr

Lze shrnout, že nová právní úprava vychází v otázkách víceprací vstřícně současně zadávací praxi, neboť odbourává často zbytečně formální překážky znepřehledňující život nejen zadavateli, ale také dodavatelům. Zejména v oblasti veřejných zakázek na stavební práce by dle nové právní úpravy mělo být možné pružněji reagovat na nečekané situace, aniž by přitom došlo ke skutečnému omezení hospodářské soutěže. ●

Mgr. David Fechtner, advokát, Associate
bnt attorneys-at-law s.r.o.

bnt
attorneys-at-law

Pochybnosti nad smyslem Úřadu evropského veřejného žalobce

Myšlenka zřízení nezávislého evropského orgánu, v jehož pravomoci bude vyšetřovat a stíhat trestné činy poškozující finanční zájmy Unie, se objevila již na počátku tohoto tisíciletí, konkrétně ve studiích Corpus Juris a Corpus Juris 2000.

[1] Konkrétní návrh nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce pak Evropská komise představila v červenci roku 2013.

O d té doby probíhají na půdě evropských legislativních orgánů složité jednání ohledně finální podoby textu. Jak se objevilo nedávno v médiích, další takové jednání proběhlo v říjnu na zasedání Rady (ministrů), na kterém ministři spravedlnosti jednotlivých členských států diskutovali o vybraných pasážích nařízení.[2] Vzhledem k tomu, že zřízení evropského veřejného žalobce musí vedle Evropského parlamentu schválit také právě Rada, a to jednoduše, očekávají se ještě náročné a dlouhé dohady. Je však tento úřad skutečně potřeba? Opravdu pomůže k efektivnějšímu postihu hospodářské trestné činnosti na území EU? Nebo jde jen o vytvoření dalšího evropského orgánu se spoustou úředníků a minimálním přínosem?

Úřad evropského veřejného žalobce (dále též „Úřad“) má být, jak již bylo naznačeno v úvodu, nezávislou institucí oprávněnou k vyšetřování a stíhání trestných činů poškozujících finanční zájmy EU. V čele Úřadu by měl stát evropský veřejný žalobce jmenovaný Radou se souhlasem Evropského parlamentu. Nejblížešší spolupracovníky evropského veřejného žalobce budou jeho zástupci, kteří musí být alespoň tři. Funkční období evropského veřejného žalobce i jeho zástupců má být devítileté bez možnosti opakovaného zvolení. V každém z jednotlivých členských států by pak měl působit jeden pověřený evropský žalobce, kterého na období devíti let vybírá Rada ze tří kandidátů navržených konkrétním státem. Každé tři roky by pak měla proběhnout obměna jedné třetiny pověřených evropských žalobců v jednotlivých členských státech. Tito pověření evropští žalobci by mohli

li současně vykonávat své funkce jako vnitrostátní veřejní žalobci.

Legislativní základ pro vytvoření Úřadu evropského veřejného žalobce je obsažen v Lisabonské smlouvě, která v čl. 86 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) uvádí, že „pro boj proti trestným činům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie může Rada zvláštním legislativním postupem formou nařízení vytvořit z Eurojustu Úřad evropského veřejného žalobce.“ Koncepce Úřadu evropského veřejného žalobce tak podle komentáře k Lisabonské smlouvě[3] opouští omezené rysy Eurojustu, který nemá pravomoc samostatně vykonávat procesní úkony ani samostatně vystupovat před národními soudy a navrhuje jeho přeměnu v orgán, který bude mít v tomto smyslu silnější postavení.

Podle čl. 86 odst. 2 SFEU by měl být Úřad příslušný nejen k vyšetřování a stíhání pachatelů a spolupachatelů vybraných trestných činů poškozujících nebo ohrožujících finanční zájmy Unie,[4] ale také jejich předvádění před soud, kde by v souvislosti s těmito trestnými činy plnil úlohu veřejné žaloby. Úřad by tak v podstatě vystupoval na místě vnitrostátního orgánu (v ČR státního zastupitelství) v případě trestných činů jako např. podvody s evropskými dotacemi či s veřejnými zakázkami. Musí se jednat o trestné činy spáchané na území jednoho či více členských států EU nebo spáchané příslušníky členských států, zaměstnanci Unie nebo členy orgánů Unie.

Způsob, jakým bude probíhat vyšetřování a stíhání trestných činů poškozujících nebo ohrožujících zájmy EU, je upraven v kapitole 4. poslední verze návrhu nařízení. Pověření evropských žalobců povedou vyšetřování a stíhání ve „svém“ členském státě za pomoci místních orgánů, policie a podle procesních pravidel vnitrostátního práva. Role vrcholného evropského veřejného žalobce bude spočívat především v určité koordinaci činnosti pověřených evropských žalobců, tak aby byl zajištěn pokud možno jednotný postup v rámci celé Evropské unie, který Evropská komise považuje za zásadní zejména v přeshraničních případech. Významnou pravomocí evropského veřejného žalobce je, že to je on, kdo na základě podkladů opatřených pověřeným evropským žalobcem rozhodne, zda nashromážděný důkazní materiál odůvodňuje původní podezření a má být v daném případě podána obžaloba.

Řízení poté probíhá před národním soudem příslušné členské země. Žalobu zastupuje pověřený evropský žalobce, který během řízení činí veškeré procesní úkony a může požadovat a nařizovat provedení vyšetřovacích úkonů, jež podléhají schválení národním soudem. Národní soudy jsou dle nařízení kompetentní k přezkoumávání úkonů pověřeného evropského žalobce i k vydání rozhodnutí v řízení.

Jaký je tedy smysl uvedeného Úřadu evropského veřejného žalobce? Dle důvodové zprávy k nařízení je hlavním účelem zřízení nové instituce především potřeba efektivnějšího boje s trestnou činností zaměřenou proti rozpočtu EU, zejména s přeshraničním rozměrem. Vnitrostátní orgány mají podle Evropské komise při vyšetřování těchto trestných činů omezené zdroje a možnosti, nejsou schopny reagovat dostatečně rychle a pružně a chybí efektivní výměna informací. Výzkum a statistiky[5] dle Komise ukazují, že trestnému vyšetřování podvodů poškozujících finanční zájmy Unie často brání rozdílné právní předpisy a jejich nesourodé vymáhání v členských státech. Míra úspěšného stíhání trestných činů proti rozpočtu EU se v rámci EU značně liší (od asi 20 % do více

než 90 %).[6] Za poslední tři roky identifikovala Komise dle svých slov podezření z podvodů v průměrné výši asi 500 milionů eur ročně. Předkládaný návrh má proto za cíl vytvořit úřad, který bude díky celounijní působnosti, jasně vymezeným pravomocem a účinným nástrojem pro vyšetřování a stíhání trestné činnosti schopen výrazně přispět k ochraně Unie před nelegální činností ohrožující nebo poškozující její finanční zájmy.

I přes tato líbivá tvrzení se však osobně domnívám, že v případě Úřadu pro evropského veřejného žalobce bude nakonec platit osud naznačený v úvodu, a tedy, že se bude jednat o další z evropských orgánů, který zaměstnává více než potřebné množství úředníků, jeho chod stojí nemalé peníze a výsledky jsou pochybné. Důvodů k tomuto závěru je několik.

Působnost Úřadu, která se vztahuje pouze na trestné činy směřující proti finančním zájmům EU, je velmi úzká. Přeshraniční trestná činnost je přitom velmi rozsáhlá také např. v oblasti obchodování s lidmi nebo obchodu s drogami a návykovými látkami. Vedle toho je třeba říci, že český právní řád již umožňuje, a samozřejmě se i realizuje, postih trestné činnosti spočívající v poškození finančních zájmů Evropské unie.[7] Ostatně i za předpokladu, že by Úřad vznikl, obstarání a provedení důkazů bude v případě České republiky i nadále provádět česká policie, obžaloby bude sepsávat a před soudem zastupovat český státní zástupce, i když oficiálně pod hlavičkou Úřadu, a rozhodovat o vině a trestu budou čeští soudci. Vzhledem ke všemu výše uvedenému se domnívám, že zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce nepřispěje k efektivnějšímu postihu trestné činnosti poškozující finanční zájmy EU. Naopak se obávám, aby zavedení této instituce nevedlo ve svém důsledku v uvedených případech k prodloužení přípravného řízení.

Oprávněnost pochybností nad smyslem Úřadu evropského veřejného žalobce pak dokládá také skutečnost, že téměř polovina členských států vystavila návrhu tzv. žlutou kartu v rámci mechanismu kontroly dodržování zásady subsidiarity a zásady proporcionality vnitrostátními parlamenty zavedeného Lisabonskou smlouvou. ●

**Mgr. Václav Kučera,
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář, s. r. o.**

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
www.iustitia.cz

Poznámky

- http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/fwk-green-paper-corpus/corpus_juris_en.pdf
- <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13293-2015-INIT/en/pdf>
- SYLLOVÁ, J., PÍTROVÁ, L., PALDUSOVÁ, H. a kol.: Lisabonská smlouva. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010. s. 396. ISBN 978-80-7400-339-4.
- Finančními zájmy Unie se rozumí „veškeré příjmy, výdaje a aktiva, na něž se vztahuje rozpočet Unie, rozpočty orgánů, institucí a jiných subjektů zřízených Smlouvami a jimi řízené a sledované rozpočty, které jsou v rámci těchto rozpočtů pořízeny nebo které do nich mají být uhrazeny“.
- Desetiletá zpráva o činnosti úřadu OLAF.
- Výroční zpráva úřadu OLAF za rok 2011 – údaje nezahrnují členské státy s mírami 0 % a 100 %. Průměr EU: 43 %.
- Ustanovení § 260 zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník.

Prokazování splnění kvalifikace prostřednictvím členů podnikatelských seskupení (opodstatněnost a důsledky aktuální rozhodovací praxe ÚOHS)

S ohledem na aktuální rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v otázce prokazování splnění kvalifikace prostřednictvím členů podnikatelských seskupení je v takové situaci na místě obezřetnost, a to jak na straně zadavatelů, kteří prokázání splnění kvalifikace posuzují, tak dodavatelů, příp. jejich subdodavatelů, kteří splnění kvalifikace tímto způsobem prokazují.

Při zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“), se zadavatelé nezdívka při posuzování prokázání splnění kvalifikace dodavatelů setkávají s prokazováním splnění části profesních či technických kvalifikačních předpokladů prostřednictvím třetích osob – subdodavatelů, přičemž nastávají, nikoli

výjimečně, situace, kdy dodavatel prokazuje splnění části profesních či technických kvalifikačních předpokladů prostřednictvím osoby či osob s dodavatelem propojených, tj. prostřednictvím osoby či osob tvořících s dodavatelem podnikatelská seskupení ve smyslu dílu 9. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obchodních korporacích“).

S ohledem na aktuální rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) v otázce prokazování splnění kvalifikace prostřednictvím členů podnikatelských seskupení je v takové situaci na místě obezřetnost, a to jak na straně zadavatelů, kteří prokázání splnění kvalifikace posuzují, tak dodavatelů, příp. jejich subdodavatelů, kteří splnění kvalifikace tímto způsobem prokazují.

Dotčená rozhodovací praxe ÚOHS

V rozhodnutí S185/2012[1] dospěl ÚOHS k následujícím závěrům:

„Úřad uvádí, že otázku prokazování kvalifikace v daném případě [tj. v situaci, kdy dodavatel, příp. jeho subdodavatel prokazuje splnění části kvalifikačních předpokladů prostřednictvím s ním propojeného člena podnikatelského seskupení; pozn. autora] je nutné vyložit ve světle evropského práva, resp. judikatury Soudního dvora EU. Zejména je nutné přihlídnout k rozsudku C-389/92[2] ze dne 14. 8. 1994, Ballast Nedam Groep NV v. Belgie, v němž soud při posuzování podmínek pro zápis do oficiálního seznamu podniků způsobilých ucházet se o zakázky dospěl k závěru, že využití referencí v rámci koncernu přípustné je, a to za předpokladu, je-li dostatečně prokázáno, že osoba dovolávající se těchto referencí má zdroje těchto dalších společností k dispozici. V cit. rozsudku je mimo jiné uvedeno: „Soudní dvůr [Soudní dvůr Evropské unie, dříve Evropský soudní dvůr (dále v článku jen „SDEU“); pozn. autora] konstatuje, že směrnice 71/304/EHS a 71/305/EHS mají být interpretovány v tom smyslu, že úřad kompetentní pro rozhodování o žádostech pro registraci podané dominantní právní osobou skupiny má povinnost, tam kde je prokázáno, že tato osoba má k dispozici prostředky, jež patří skupině a které jsou nezbytné pro zhotovení zakázky, brát v úvahu informace o těchto společnostech pro hodnocení vhodnosti právní osoby, což je v souladu s kritérii obsaženými v člincích 23 až 28 směrnice 71/305/EHS.“. Tato problematika byla dále rozvedena v rozsudcích C-5/97 Ballast Nedam Groep NV v. Belgie a C-176/98 Holst Italia SpA v. Comune di Cagliari.

Z výše uvedeného rozsudku Soudního dvora EU je zřejmé, že uchazeč, případně subdodavatel (v případě, kdy uchazeč prokazuje chybějící část kvalifikace subdodavately), je při prokazování kvalifikace oprávněn využít i referenčních zakázek společností, které s ním tvoří stejný koncern, pokud prokáže, že při plnění zakázky bude disponovat zdroji ostatních členů koncernu, a to v rozsahu nezbytném pro zhotovení zakázky. Není tedy nutné předkládat společnou nabídku či využít ostatních členů koncernu jako subdodavatelů podle § 51 odst. 4 zákona. Tento požadavek na prokázání oprávnění disponovat s prostředky společností koncernu poskytuje zadavateli jistotu, že další subjekty podílející se na realizaci zakázky, jejichž reference uchazeč (subdodavatel) využil, se skutečně budou podílet na realizaci veřejné zakázky.“[3]

K argumentu zadavatele v řešeném případě, že „na daný případ nelze aplikovat rozhodnutí SDEU C-389/92, neboť v tomto judikátu byla posuzována situace, kdy holdingová společnost prokazovala kvalifikaci prostřednictvím společností dceřiných a šlo tedy o odlišný řetězec právních vztahů než v případě posuzovaném“ ÚOHS uvedl, že „Soudní dvůr EU ve svém dalším rozsudku C-176/98[4] judikoval, že závěry učiněné v rozsudku C-389/92 jsou analogicky aplikovatelné bez ohledu na právní vztahy členů dané skupiny, za předpokladu, že je prokázáno oprávnění disponovat s prostředky ostatních členů skupiny. Není tedy významné, zda se referencí dalších členů holdingu dovolává holdingová společnost (mateřská společnost), či jedna z dceřiných společností.“[5]

V rozhodnutí R325/2013,[6] jímž předseda ÚOHS potvrdil rozhodnutí ÚOHS S635/2012,[7] dospěl předseda ÚOHS k následujícím závěrům:

„V prvé řadě je třeba posoudit předmětný rozsudek C-389/92 v plném znění, nikoliv pouze tak, jak to učinil navrhovatel. Zcela jistě se lze ztotožnit s tvrzením navrhovatele, že z tohoto rozsudku plyne, že „v případě, kdy v důsledku holdingových vazeb dodavatel reálně disponuje zázemím, které mu umožňuje reálně plnit předmět veřejné zakázky, je namístě, aby tato skutečnost byla uznána jako dostatečný důkaz jeho způsobilosti“. Nelze se však již ztotožnit s výkladem navrhovatele, že společnosti ze stejného holdingu si navzájem poskytují takové zázemí, které umožňuje, aby kterákoliv z nich použila k prokázání kvalifikace doklady vztahující se k některé z nich. Takové tvrzení by bylo možné přijmout ve vztahu mateřské společnosti ke společností dceřiným, kde ovládající společnost může uplatňovat vliv ve společnosti ovládané. Nelze však bez dalšího tvrdit totéž ve vztahu ovládané společnosti ke společnosti ovládající, stejně tak ve vztahu sesterských společností. To vyplývá i ze znění § 74 zákona č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) v platném znění (dále jen „zákon o obchodních korporacích“), ve kterém je v odst. 1 uvedeno, že ovládající osobou je osoba, která může v obchodní korporaci přímo či nepřímo uplatňovat rozhodující vliv. Ovládanou osobou je obchodní korporace ovládaná ovládající osobou. A v odstavci 2 téhož ustanovení je pak uvedeno, že je-li ovládající osobou obchodní korporace, je mateřskou obchodní korporací, a je-li ovládanou osobou obchodní korporace, je dceřinou obchodní korporací.

Z uvedeného je zřejmé, že ovládající osoba uplatňuje rozhodující vliv na ovládané, nikoliv však naopak. Nelze tedy reálně dovodit, že by sesterské společnosti vůči sobě uplatňovaly

takový vliv, aby byly bez dalšího oprávněné využívat své zdroje navzájem. Pokud jde o tvrzení navrhovatele, že toto oprávnění uplatňuje prostřednictvím mateřské korporace, pak by k němu mohlo být přihlídnuto za situace, kdy by se k takovému závazku mateřská korporace zavázala ve vztahu ke konkrétnímu závazku, k čemuž v projednávaném případě nedošlo. Dceřiná korporace totiž nemá ze svého postavení právo vymáhat na mateřské korporaci, aby v případě potřeby zavázala jinou dceřinou společnost k určitému plnění. A nelze to automaticky vyvozovat ani ze „společných ekonomických zájmů holdingu“, neboť nelze dopředu říci, že mateřská korporace vyhodnotí společné ekonomické zájmy stejným způsobem, jako korporace dceřiná.

To ostatně koresponduje s další podmínkou, jež je uvedena v citovaném rozsudku C-389/92, a na niž správně odkázal Úřad, a to, že je třeba, aby společnost (člen holdingu) prokazující kvalifikaci prostřednictvím jiného člena holdingu skutečně prokázala, že s prostředky společnosti, se kterou ji pojí holdingové vztahy, může disponovat. Stejný závěr vyplývá i z rozsudku SDEU, ve věci C-176/98 Host Italia SpA v. Comune di Cagliari, který ve svém odůvodnění obsahuje výklad směrnice č. 92/50/EHS, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na služby, podle kterého je dovoleno poskytovateli služeb prokázat, že splnil ekonomická, finanční a technická kritéria pro účast v zadávacím řízení odkazem na způsobilost jiných subjektů, bez ohledu na právní povahu spojení, které s nimi má, za předpokladu, že je schopen prokázat, že má skutečně k dispozici prostředky těchto subjektů nezbytné k provedení zakázky.

Ze všech uvedených důvodů je tedy třeba vyvodit závěr, že navrhovatel byl zcela jistě oprávněn prokazovat splnění kvalifikačních předpokladů prostřednictvím své sesterské společnosti v rámci jednoho holdingu, avšak za předpokladu, že bude skutečně schopen prokázat, že má prostředky této sesterské korporace k dispozici k provedení předmětné veřejné zakázky. Námitka navrhovatele ohledně neoprávněnosti zadavatele zkoumat subdodavatelem smlouvu a nesprávnosti výkladu Úřadu této problematiky je tedy nedůvodná.“[8]

Z dalších rozhodnutí ÚOHS řešících obdobnou problematiku lze odkázat na rozhodnutí S68/2010,[9] S255/2012[10] či S594/2012[11] (rozhodnutí S594/2012 se týkalo koncesního řízení dle zákona č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „koncesní zákon“), avšak tato skutečnost nemá na relevantnost přijatých závěrů ve vztahu k řešené problematice vliv; pozn. autora).

Opodstatněnost a důsledky uvedené rozhodovací praxe ÚOHS

Linii shora uvedené rozhodovací praxe ÚOHS nelze považovat za opodstatněnou a samotné závěry přijaté ÚOHS ve shora uvedených rozhodnutích pak nelze považovat ani za vhodné, natož pak za přínosné, pro srozumitelnost a jednoznačnost úpravy způsobu prokazování splnění kvalifikačních předpokladů v zadávacích řízeních veřejných zakázek, a to z následujících důvodů.

K otázce opodstatněnosti

V otázce opodstatněnosti předložené rozhodovací praxe ÚOHS je nutné poukázat na kontext a okolnosti, za jakých byla rozhodnutí SDEU, z nichž ÚOHS při formulaci svých rozhodnutí vycházel, přijata.

Rozhodnutí SDEU sp. zn. C-389/92, ze dne 14. 8. 1994, ve věci *Ballast Nedam Groep NV v. Belgie*, bylo přijato za účinnosti a v kontextu směrnic Rady EHS č. 71/304/EHS[12] a č. 71/305/EHS[13] (dále také jako „zadávací směrnice z roku 1971“).

Rozhodnutí SDEU sp. zn. C-176/98, ze dne 2. 12. 1999, ve věci *Host Italia SpA v. Comune di Cagliari*, bylo přijato za účinnosti a v kontextu směrnice Rady EHS č. 92/50/EHS[14] (dále také jako „zadávací směrnice z roku 1992“).

Při srovnání znění uvedených zadávacích směrnic EHS, a to jak směrnice z roku 1971, tak směrnice z roku 1992, je zřejmé, že tyto směrnice neobsahovaly v rámci úpravy tzv. kvalitativních kritérií výběru (kvalifikačních předpokladů ve smyslu české právní úpravy) výslovnou úpravu možnosti prokazovat, slovy SDEU, ekonomická, finanční a technická kritéria pro účast v zadávacím řízení odkazem na způsobilost jiných subjektů, a je proto nanejvýš logické, že SDEU tuto možnost dovodil ve své rozhodovací praxi.

Není totiž zřejmě sporu o tom, že není dán žádný relevantní důvod, proč takovou možnost dodavatelům odepřít. Ovšem jak SDEU ve své rozhodovací praxi správně podmiňl, pouze za předpokladu, že je dodavatel schopen prokázat, že má skutečně k dispozici prostředky těchto jiných subjektů nezbytné k provedení zakázky (tj. za předpokladu, že bude zajištěna realizace veřejné zakázky kompetentním subjektem disponujícím všemi potřebnými předpoklady pro řádné splnění veřejné zakázky, a že tyto skutečnosti budou veřejnému zadavateli dostatečně prokázány; pozn. autora).

Kontext a okolnosti, za jakých ÚOHS přijímal uvedená rozhodnutí s odkazem na citovanou rozhodovací praxi SDEU, jsou však diametrálně odlišné.

ÚOHS uvedená rozhodnutí přijímal v souvislosti se zadávacími řízeními prováděnými dle zákona o veřejných zakázkách, resp. koncesním řízením prováděným dle koncesního zákona, přičemž jak zákon o veřejných zakázkách, tak koncesní zákon jsou právní předpisy, které do českého právního řádu zapracovávají nikoliv zadávací směrnice z roku 1971, resp. 1992, ale Směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby[15] (dále také jako „zadávací směrnice z roku 2004“).

V tomto kontextu je nutné upozornit na skutečnost, že zadávací směrnice z roku 2004, na rozdíl od zadávacích směrnic z roku 1971, resp. 1992, již na citovanou rozhodovací praxi SDEU reaguje a výslovnou úpravu možnosti prokazovat „ekonomická, finanční a technická kritéria pro účast v zadávacím řízení odkazem na způsobilost jiných subjektů“ obsahuje, když v čl. 48 odst. 3 a 4 stanoví:

„3. Hospodářský subjekt může, je-li to nezbytné pro určitou zakázku, využít schopnosti jiných subjektů, bez ohledu na právní povahu vztahů mezi ním a těmito subjekty. V tom případě musí veřejnému zadavateli prokázat, že bude disponovat nezbytnými prostředky pro plnění zakázky, například tím, že předloží závazek poskytnout nezbytné prostředky hospodářskému subjektu.

4. Za stejných podmínek může skupina hospodářských subjektů uvedená v článku 4 využít schopnosti účastníků skupiny nebo jiných subjektů.“

Uvedená ustanovení zadávací směrnice z roku 2004, resp. tato směrnice jako celek, byla v souladu se závazky České republiky po jejím vstupu do Evropské unie transponována do českého právního řádu, a to právě v zákoně o veřejných zakázkách a v koncesním zákoně.

Nelze proto souhlasit s některými názory odborné veřejnosti, že „zákon o veřejných zakázkách problematiku prokazování splnění kvalifikace členy holdingu neupravuje, a proto bylo nutné, aby toto místo zaplnila rozhodovací praxe ÚOHS“.[16]

Ačkoliv rozhodovací praxe ÚOHS navazuje na rozhodovací praxi SDEU, ta byla přijata za jiné právní úpravy, než za jaké rozhodoval ÚOHS, přičemž ono „prázdné místo“, na které reagoval SDEU v letech 1994 a 1999, již bylo v době rozhodování ÚOHS jak v evropském,

tak v na něj navazujícím českém právním řádu vyplněno.

S ohledem na skutečnost, že možnost prokazovat SDEU zmiňovaná „ekonomická, finanční a technická kritéria pro účast v zadávacím řízení odkazem na způsobilost jiných subjektů“ (dále jen „prokazování splnění kvalifikace subdodavatelem“) byla v souladu s úpravou čl. 48 odst. 3 a 4 zadávací směrnice z roku 2004 transponována do českého právního řádu v § 51 odst. 4 a 5 zákona o veřejných zakázkách, není pro shora uvedenou rozhodovací praxi ÚOHS dán relevantní důvod.

Z citovaných rozhodnutí SDEU, ani ze znění zadávací směrnice z roku 2004, přitom nelze dovodit, že by byl dán rozdíl mezi prokazováním splnění kvalifikace prostřednictvím člena holdingu a prostřednictvím jiné třetí osoby, neboť jak uvedl SDEU v rozhodnutí sp. zn. C-176/98: „je dovoleno poskytovateli služeb prokázat, že splnil ekonomická, finanční a technická kritéria pro účast v zadávacím řízení odkazem na způsobilost jiných subjektů, bez ohledu na právní povahu spojení, které s nimi má, za předpokladu, že je schopen prokázat, že má skutečně k dispozici prostředky těchto subjektů nezbytné k provedení zakázky.“

V této souvislosti nelze než upozornit, že sám zákon o veřejných zakázkách upravuje pouze institut subdodavatele, přičemž dle § 17 písm. i) zákona o veřejných zakázkách je subdodavatelem osoba, pomocí které má dodavatel plnit určitou část veřejné zakázky nebo která má poskytnout dodavateli k plnění veřejné zakázky určité věci či práva. Dle autorů článku přitom nemůže být pochyb, že osoba s dodavatelem propojená (člen stejného holdingu) naplňuje definici subdodavatele a není dán důvod pro rozšiřování způsobů prokazování kvalifikace nad výčet možností upravených zákonem o veřejných zakázkách, když osoba s dodavatelem propojená (člen stejného holdingu) může pomoci dodavateli s prokázáním kvalifikace v postavení subdodavatele, resp. dodavatele podávajícího společnou nabídku. Polemizovat by bylo možné i o důvodech, proč zákonodárce upravil institut přidružené osoby[17] pouze ve vztahu k zadavateli a nikoli dodavateli, tato polemika však není namístě, neboť by nemohla popřít v tomto odstavci přijaté závěry.

S ohledem na shora uvedené nelze než uzavřít, že je irrelevantní, zda dodavatel prokazuje splnění kvalifikace prostřednictvím osoby s ním propojené (členem stejného holdingu), či prostřednictvím jakékoliv jiné třetí osoby, neboť v obou případech je dodavatel povinen prokázat, že bude mít pro plnění veřejné zakázky k dispozici prostředky těchto subjektů nezbytné k provedení veřejné zakázky, přičemž tato situace je v zákoně o veřejných zakázkách upravena zcela

v souladu s evropským právem a evropskou rozhodovací praxí v § 51 odst. 4 v rámci možnosti prokázat splnění části kvalifikace prostřednictvím subdodavatele, resp. v 51 odst. 5 v rámci možnosti podat společnou nabídku.

Závěr ÚOHS, že v případě prokazování splnění kvalifikace prostřednictvím osoby propojené s dodavatelem v rámci stejného holdingu „není nutné předkládat společnou nabídku či využít ostatních členů koncernu jako subdodavatelů podle § 51 odst. 4 zákona (o veřejných zakázkách; pozn. autora)“ tak se shora uvedených důvodů nemůže být dle autorů článku shledán opodstatněným a správným.

K důsledkům

Vedle shora zmíněné neopodstatněnost dotčeného závěru ÚOHS je rovněž namístě poukázat na některé praktické důsledky, které takový závěr přináší.

Jak již bylo naznačeno, ÚOHS svou rozhodovací praxí de facto vytváří třetí, legislativně nezakotvenou a neupravenou, kategorii způsobu prokazování splnění kvalifikace prostřednictvím třetí osoby, dovozenou pouze v jeho rozhodovací praxi, přičemž zcela opomíjí, že jím zavedený způsob prokazování splnění kvalifikace prostřednictvím třetí osoby (člena holdingu) se oproti prokazování splnění kvalifikace prostřednictvím subdodavatele dle § 51 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách, či v rámci společné nabídky více dodavatelů dle § 51 odst. 5 zákona o veřejných zakázkách, zásadně neliší.

Reálný dopad takového způsobu prokazování splnění kvalifikace totiž de facto spočívá pouze v tom, že dodavatel nemusí v nabídce předkládat:

- doklady k prokázání splnění základního kvalifikačního předpokladu dle § 53 odst. 1 písm. j) zákona o veřejných zakázkách a profesního kvalifikačního předpokladu dle § 54 písm. a) zákona o veřejných zakázkách ve vztahu k subdodavateli (v případě postupu dle § 51 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách);
- resp. doklady k prokázání splnění základních kvalifikačních předpokladů dle § 53 zákona o veřejných zakázkách a profesního kvalifikačního předpokladu dle § 54 písm. a) zákona o veřejných zakázkách ve vztahu ke všem členům společnosti, jež podává společnou nabídku (v případě postupu dle § 51 odst. 5 zákona o veřejných zakázkách);

neboť obdobně jako v případě postupu dle § 51 odst. 4, resp. 5, zákona o veřejných zakázkách,

tj. smlouvou se subdodavatelem, resp. smlouvou o společnosti, musí být i v případě prokazování splnění kvalifikace prostřednictvím člena holdingu zadavateli dostatečně prokázáno, že dodavatel bude při plnění veřejné zakázky disponovat prostředky člena holdingu nezbytnými k provedení veřejné zakázky.[18]

Ve svém důsledku tak ÚOHS pouze znepráhledňuje právní úpravu prokazování splnění kvalifikace prostřednictvím třetích osob, aniž by to mělo jakýkoliv reálný pozitivní přínos pro zadavatele či dodavatele. ÚOHS totiž v žádném ze svých rozhodnutí, v nichž dovodil možnost dodavatele prokazovat splnění kvalifikace prostřednictvím člena holdingu, aniž by byl dodavatel povinen postupovat dle § 51 odst. 4, resp. 5, zákona o veřejných zakázkách, bližší výklad pojmu „prokázání oprávnění disponovat s prostředky ostatních členů podnikatelského skupení“ nepodává. V odůvodnění rozhodnutí S185/2012 ÚOHS dokonce uvedl následující: „Jestliže tedy subdodavatel smlouvou prokazuje oprávnění disponovat prostředky těchto osob, nemusí taková smlouva splňovat požadavky kladené § 51 odst. 4 zákona na smlouvy se subdodavatelem, jehož prostřednictvím zadavatel prokazuje chybějící část kvalifikace.“

Ze skutkových okolností jednotlivých posuzovaných případů lze pouze odhadovat, že ÚOHS za takový důkaz považuje např. smlouvu s dotčeným členem holdingu, příp. prohlášení člena holdingu, obsahující závazek poskytnout dodavateli potřebné prostředky.

V takovém případě je však opět dlužno podotknout, že se de facto jedná o postup upravený v § 51 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách, neboť smlouva s členem holdingu obsahující závazek poskytnout dodavateli potřebné prostředky, resp. dodavatelem akceptované prohlášení člena holdingu o závazku poskytnout dodavateli potřebné prostředky, představuje de facto totéž, co smlouva se subdodavatelem ve smyslu § 51 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách, přičemž v takovém případě se rozdíl mezi prokazováním splnění kvalifikace prostřednictvím člena holdingu a prostřednictvím jiné třetí osoby (subdodavatele ve smyslu § 51 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách) stírá (s výjimkou nutnosti prokazovat základní a profesní kvalifikační předpoklady člena holdingu).

V neposlední řadě lze v rozhodovací praxi ÚOHS, zejména v rozhodnutí sp. zn. R325/2013, vyzorovat náznak překročení mantinelů vymezených rozhodovací praxí SDEU a zakotvených v zadávací směrnici z roku 2004, neboť v tomto rozhodnutí ÚOHS nepřímou připouští, že v případě, prokazuje-li splnění kvalifikace prostřednictvím dceřiných společností mateřská společnost, nemuselo by být nezbytné nutné, aby mateřská společnost prokazovala

„oprávnění disponovat s prostředky ostatních členů podnikatelského seskupení (dceřiných společností; pozn. autora)“, neboť mateřská společnost jako ovládající společnost může uplatňovat v dceřiných společnostech jako ovládaných společnostech svůj vliv.[19]

Uvedené je však zjevné mimo rámec vymezený rozhodovací praxí SDEU, neboť ten vždy požadoval, aby „společnost (člen holdingu) prokazující kvalifikaci prostřednictvím jiného člena holdingu skutečně prokázala, že s prostředky společnosti, se kterou ji pojí holdingové vztahy, může disponovat“, a to i ve vztahu dominantní osoba – podřízená osoba.[20]

Nutné je též poukázat na skutečnost, že závěr ÚOHS o tom, že prokazuje-li dodavatel splnění kvalifikace prostřednictvím osoby s dodavatelem propojené, nejedná se o prokazování splnění kvalifikace subdodavatelem, vede k absurdním důsledkům. Jak bylo totiž výše uvedeno, dodavatel nemusí předložit ohledně takové osoby doklady k prokázání splnění základního kvalifikačního předpokladu dle § 53 odst. 1 písm. j) zákona o veřejných zakázkách a profesního kvalifikačního předpokladu dle § 54 písm. a) zákona o veřejných zakázkách, neboť se dle ÚOHS nejedná o subdodavatele. Osoba s dodavatelem propojená tak při prokazování kvalifikace požívá privilegovaného postavení před „běžným“ subdodavatelem, když nemusí prokazovat splnění uvedených kvalifikačních předpokladů, aniž by pro takový postup byl dán objektivní důvod.

Absurdnost důsledků závěrů ÚOHS by byla o to zřetelnější, když by osobě propojené s dodavatelem, již by dodavatel prokazoval splnění kvalifikace, byl uložen zákaz plnění veřejných zakázek. Není rovněž ani zřejmé, jak by měl zadavatel postupovat za situace, když by nabídku v zadávacím řízení podala jak dceřiná společnost, tak společnost mateřská, přičemž mateřská společnost by prokazovala splnění kvalifikace prostřednictvím dceřiné společnosti, příp. dceřiná společnost prostřednictvím společnosti mateřské. Dle závěru ÚOHS se nejedná o prokazování kvalifikace subdodavatelem a § 69 odst. 2 zákona o veřejných zakázkách stanoví zákaz dodavateli vystupovat pouze jako subdodavatel, jehož prostřednictvím jiný dodavatel v tomtéž řízení prokazuje kvalifikaci.

V uvedených situacích by nezbylo, než pohlížet na osobu s dodavatelem propojenou jako na subdodavatele, což však nelze než považovat za důkaz neudržitelnosti závěru ÚOHS. Osoba propojená s dodavatelem by totiž při prokazování kvalifikace dodavatele neměla postavení subdodavatele, ale v určitých případech by se na ni ustanovení zákona o veřejných zakázkách o subdodavateli vztahovala, přestože tato osoba splňuje dle zákona o veřejných zakázkách definici subdodavatele.

Závěr

S ohledem na shora uvedené nelze, než varovat před mechanickou aplikací závěrů přijatých ÚOHS, ať již ze strany zadavatelů, nebo dodavatelů, a vždy doporučit zohlednit veškeré relevantní skutkové okolnosti konkrétního případu.

V případě zadavatelů nelze než doporučit vždy nejednodušeji důkladně posoudit, zda byly dodavateli dostatečně prokázány relevantní právní vazby mezi dodavateli a ostatními osobami údajně tvořícími s dodavateli podnikatelská seskupení, a pakliže budou tyto holdingové vazby prokázány, dále důkladně posoudit prokázání oprávnění disponovat s prostředky ostatních členů podnikatelských seskupení, a to v rozsahu nezbytném pro splnění veřejné zakázky.

Ačkoliv se s ohledem na shora uvedené i v takovém případě dle názoru autorů tohoto článku jedná o prokazování kvalifikace subdodavatelem ve smyslu 51 odst. 4, příp. o společnou nabídku ve smyslu dle § 54 odst. 5, zákona o veřejných zakázkách, vyžadování předložení dokladů prokazujících splnění kvalifikace uvedených v těchto ustanoveních zákona o veřejných zakázkách by mohlo být ze strany ÚOHS s ohledem na jeho dosavadní rozhodovací praxi shledáno jako neoprávněné.[21]

V případě dodavatelů, kteří hodlají prokazovat splnění části profesních či technických kvalifikačních předpokladů prostřednictvím třetích osob tvořících s nimi podnikatelská seskupení, je nutné upozornit na nutnost prokázat zadavatelům existenci podnikatelského seskupení a dále oprávnění disponovat s prostředky ostatních členů podnikatel-

ských seskupení, a to v rozsahu nezbytném pro splnění veřejné zakázky.

V případě dodavatelů však autoři článku s ohledem na shora uvedené i v takovém případě doporučují postupovat standardním způsobem, a prokazovat splnění kvalifikace v souladu s § 51 odst. 4, resp. § 54 odst. 5, zákona o veřejných zakázkách a vyhnout se tak jakýmkoliv pochybnostem. ●

Mgr. Jan Tejkal, partner
Mgr. Lukáš Pruška, advokátní koncipient
Fiala, Tejkal a partneři,
advokátní kancelář, s.r.o.

FIALA, TEJKAL A PARTNEŘI S.R.O.
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky

[1] Rozhodnutí ÚOHS č. j.: ÚOHS-S185/2012/VZ-11529/2012/550/MLa, ze dne 3. 9. 2012.

[2] Rozsudek SDEU sp. zn. C-389/92, ze dne 14. 4. 1994: „Council Directive 71/304/EEC of 26 July 1971 concerning the abolition of restrictions on freedom to provide services in respect of public works contracts and on the award of public works contracts to contractors acting through agencies or branches and Council Directive 71/305/EEC of 26 July 1971 concerning the coordination of procedures for the award of public works contracts must be interpreted as meaning that they permit, for the purposes of the assessment of the criteria to be satisfied by a contractor when an application for registration by the dominant legal person of a group is being examined, account to be taken of companies belonging to that group, provided that the legal person in question establishes that it actually has available the resources of those companies which are necessary for carrying out the works. It is for the national court to assess whether such proof has been produced in the main proceedings.“

[3] Rozhodnutí ÚOHS č. j.: ÚOHS-S185/2012/VZ-11529/2012/550/MLa, ze dne 3. 9. 2012, body 31 – 32.

[4] Rozsudek SDEU sp. zn. C-176/98, ze dne 2. 12. 1999: „Council Directive 92/50/EEC of 18 June 1992 relating to the coordination of procedures for the award of public service contracts is to be interpreted as permitting a service provider to establish that it fulfils the economic, financial and technical criteria for participation in a tendering procedure for the award of a public service contract by relying on the standing of other entities, regardless of the legal nature of the links which it has with them, provided that it is able to

show that it actually has at its disposal the resources of those entities which are necessary for performance of the contract. It is for the national court to assess whether the requisite evidence in that regard has been adduced in the main proceedings.“

[5] Rozhodnutí ÚOHS č. j.: ÚOHS-S185/2012/VZ-11529/2012/550/MLa, ze dne 3. 9. 2012, bod 40.

[6] Rozhodnutí ÚOHS č. j.: ÚOHS-R325/2013/VZ-18629/2014/321/IPs, ze dne 5. 9. 2014.

[7] Rozhodnutí ÚOHS č. j.: ÚOHS-S635/2012/VZ-17908/2013/512/ABr, ze dne 18. 9. 2013.

[8] Rozhodnutí ÚOHS č. j.: ÚOHS-R325/2013/VZ-18629/2014/321/IPs, ze dne 5. 9. 2014, body 42 – 45.

[9] Rozhodnutí ÚOHS č. j.: ÚOHS-S68/2010/VZ-5480/2010/540/PVé, ze dne 15. 6. 2015.

[10] Rozhodnutí ÚOHS č. j.: ÚOHS-S255/2012/VZ-16181/2012/560/MS, ze dne 29. 8. 2012.

[11] Rozhodnutí ÚOHS č. j.: ÚOHS-S594/2012/VZ-4020/2013/523/Krk, ze dne 5. 3. 2013.

[12] Dostupný z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:31971L0304&qid=1445170317492&from=CS>.

[13] Dostupný z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31971L0305&qid=1445170499906&from=CS>.

[14] Dostupný z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:31992L0050&qid=1445166970913&from=CS>.

[15] Dostupný z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004L0018&qid=1445165760280&from=CS>.

LEX:32004L0018&qid=1445165760280&from=CS

[16] Srov. <http://www.epravo.cz/top/clanky/prokazovani-kvalifikace-cleny-holdingu-93222.html>.

[17] Přidruženou osobou je dle § 17 písm. h) zákona o veřejných zakázkách osoba, vůči které je zadavatel ovládající či ovládanou osobou podle zvláštního právního předpisu, nebo osoba, která je společně se zadavatelem osobou ovládanou jinou osobou podle zvláštního právního předpisu.

[18] S možnou výjimkou při prokazování splnění kvalifikace mateřskou společností prostřednictvím dceřiných společností (k tomu viz dále v textu).

[19] Rozhodnutí ÚOHS, sp. zn. R325/2013: „Nelze se však již ztotožnit s výkladem navrhovatele, že společnosti ze stejného holdingu si navzájem poskytují takové zázemí, které umožňuje, aby kterákoliv z nich použila k prokázání kvalifikace doklady vztahující se k některé z nich. Takové tvrzení by bylo možné přijmout ve vztahu mateřské společnosti ke společností dceřiným, kde ovládající společnost může uplatňovat vliv ve společnosti ovládané. Nelze však bez dalšího tvrdit totéž ve vztahu ovládané společnosti ke společností ovládající, stejně tak ve vztahu sesterských společností.“

[20] Srov. rozhodnutí SDEU sp. zn. C-389/92.

[21] Dle § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, správní orgán (tedy i ÚOHS) dbá, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

„Skutky naděje 2015“ – je již osmým ročníkem unikátního projektu, který svým rozsahem, aktivním přístupem pořadatelů a hlavně samotných účastníků, se řadí k nejmasovějším humanitárním a charitativním akcím v celé republice. Projekt svými aktivitami oslovuje širokou veřejnost a všechny společenské vrstvy. Právě propojení různých společenských vrstev a jednotlivých odvětví sportovních i nesportovních aktivit je jednou z hlavních předností tohoto projektu.

Projekt Skutky naděje přispívá:

- a) na boj proti rakovině
- b) na podporu volnočasových aktivit mládeže, hendikepovaných a geneticky nemocných dětí

www.aureole.cz

Restaurace Aureole Fusion Restaurant & Lounge se partnersky zapojila do projektu a uspořádala slavnostní předání výtěžku sbírky Běh naděje v částce 470.000,- Kč. Šek byl předán ve spolupráci s Klinikou dětské hematologie a onkologie Univerzity Karlovy 2. Lékařské fakulty a fakultní nemocnice Motol panu Prof. Dr. Janu Starému, přednostovi Kliniky dětské hematologie a onkologie, a panu Prof. MUDr. Janu Trkovi, Ph.D., vedoucímu Laboratorního centra, kteří částku využijí k zakoupení chemikálií a reagentů, které jsou důležitou součástí pro testování a následnou léčbu leukémie. Tento krásný výtěžek je výsledkem úspěšných aktivit Běhů naděje, uskutečněných během roku 2014 v 68 městech a obcích po celé České republice. Celkem se aktivně zúčastnilo 22 473 účastníků, pasivních jsme zaznamenali přes 50 000.

Předání výtěžku sbírky Běh naděje.

Více informací o projektu naleznete na www.skutkynadeje.cz

Generální partner

Hlavní partner

Partneři

Mediální partneři

NOVĚ OTEVŘENÝ SHOWROOM V PRAZE

Po předložení této stránky získáte bonus v hodnotě 20.000 CZK na doplňky při zakoupení postele. Platí do konce února 2016.

SAFFRON PRAHA

Na Florenci 15 (Florentinum)
110 00 Praha 1
Kontakt: +420 608 808 855
paha@saffronbeds.com

SAFFRON BRNO

Rybnická 117
634 00 Brno
Kontakt: +420 776 565 911
brno@saffronbeds.com

Mimořádné postupy dle stavebního zákona

Právní úprava v ustanovení § 177 zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon, dále taktéž jen „StavZ“) obsahuje mimořádné postupy vlastníků staveb či jiných osob, které v odůvodněných případech dovolují upustit od vydání územního rozhodnutí, územního souhlasu či stavebního povolení ve smyslu StavZ, a které mají v konečném důsledku významný praktický dopad na řešení mimořádných situací, které mohou vzniknout i nezávisle na lidské vůli. Účelem tohoto článku tedy je zaměření se na jednotlivé mimořádné postupy, jejich charakteristika a přiblížení rozdílů mezi nimi.

Charakteristika mimořádných postupů a preventivní opatření

Mimořádnými postupy dle § 177 StavZ se rozumí možnost specifického jednání osob v souladu se StavZ v situacích, kdy z důvodu jejich zvláštní povahy není nejvhodnějším řešením postupovat v souladu s obecnou úpravou dle stavebního řádu a naopak je výhodné se od takové úpravy odchýlit, avšak pouze za podmínky, že to StavZ připouští. K těmto situacím může dojít na základě několika skutečností, ať již závislých nebo nezávislých na lidské vůli, přičemž úprava v uvedeném ustanovení reaguje rozčleněním na část preventivní, bezprostředně přijímaná opatření a provádění staveb a terénních úprav, které je třeba bezprostředně realizovat ke zmírnění nebo odvrácení živelní události či havárie stavby.

Původ této úpravy bychom mohli najít v tzv. „Povodňové novele“, [1] reagující na potřebu změny stavebních předpisů pro účely předcházení mimořádným událostem a odstraňování jejich následků. Obecnou možnost odchýlení se od postupů dle stavebního řádu nyní obsahuje ustanovení § 177 odst. 1 StavZ, když v mezích níže uvedených odstavců 2 až 4 připouští takové odchýlení při vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení či válečného stavu (dle zvláštních zákonů). Nicméně pro účely tohoto článku je podstatnější, že je tak dovoleno i v případě bezprostředně hrozící živelní pohromy či závažné havárie, kdy je třeba bezodkladně provést opatření směřující k jejímu odvrácení nebo zmírnění následků mimořádné události.

Bezprostředně přijímaná opatření a obnova staveb

Ustanovení § 177 odst. 2 StavZ upravuje postup v situacích, kdy je třeba provádět na stavebách či pozemcích opatření, která mohou spočívat i v provádění staveb, terénních úprav či odstraňování staveb dle příslušných ustanovení StavZ, jejichž účelem je předcházet bezprostředně hrozícím důsledkům živelní pohromy nebo závažné havárie, případně je jejich účelem čelit jejich účinkům a zabránit ohrožení života a zdraví osob nebo zabránit jiným škodám. Pokud jsou uvedené podmínky splněny, lze zahájit uvedená opatření na stavebách či pozemcích bez předchozího rozhodnutí nebo opatření dle StavZ, pokud však zvláštní zákon nestanoví jinak. Je však třeba příslušnému stavebnímu úřadu provádění takových opatření oznámit, a to neprodleně.

Naproti tomu ustanovení § 177 odst. 3 StavZ upravuje případy, kdy je třeba obnovit stavby nebo terénní úpravy, které již byly zničeny nebo poškozeny takovou živelní pohromou nebo závažnou havárií. Pokud je to v souladu se zvláštními předpisy a lze takovou stavbu nebo terénní úpravu obnovit ve shodě s původními rozhodnutími či jinými opatřeními příslušného stavebního úřadu, postačí k takové obnově pouhé předchozí ohlášení takovému stavebnímu úřadu. Pro tyto účely se přiměřeně použije úprava ohlášení stavebnímu úřadu obsažená v § 106 odst. 1 StavZ, přičemž je však zkrácena lhůta, kterou má stavební úřad k písemnému sdělení námitek proti této obnově, a to konkrétně z 30 dnů na 7 dnů. Po uplynutí této lhůty, jestliže v ní nebude stavebníkovi doručen zákaz podle § 107, platí, že stavební úřad souhlas udělil. [2] Toto ustanovení následně osobě, která ohlašuje stavebnímu úřadu takovou obnovu, poskytuje určitou úlevu, když v takovém ohlá-

šení vyžaduje pouze údaje o stavbě či terénních úpravách, které mají být obnoveny, dále jednoduchý technický popis prací a nakonec uvedení osoby, která bude příslušnou činnost provádět. Souhlas stavebního úřadu s uvedenou obnovou následně platí po dobu 12 měsíců, přičemž její běh počíná dnem následujícím po dni, kdy byl stavebníkovi doručen takový souhlas, případně dnem následujícím po dni, kdy uplynulo 7 dní ode dne ohlášení obnovy. Nicméně pokud již bylo v této lhůtě s prováděním příslušných prací započato, nepozbývá dle § 177 odst. 4 StavZ tento souhlas platnosti. Je zapotřebí doplnit, že tento postup se může uplatnit i v případech, kdy je nejdříve provedeno opatření na stavbě ve smyslu výše popsaného ustanovení § 177 odst. 2 StavZ.

Další možnosti odchýlení od obecného postupu dle StavZ

Úprava § 177 odst. 5 StavZ dále upravuje případy, kdy je na jednu stranu zapotřebí bezodkladně provést stavbu nebo terénní úpravu pro účely zmírnění či odvrácení dopadů živelní pohromy nebo závažné havárie stavby, na druhou stranu však nelze postupovat stejně jako v případě výše uvedených odstavců 2 až 4, jelikož se nejedná o předcházení bezprostředně hrozícím důsledkům živelní pohromy nebo závažné havárie, a ani se nejedná o obnovu stavby touto živelní pohromou nebo závažnou havárií zničenou v souladu s původními rozhodnutími. Přesto však StavZ právě prostřednictvím § 177 odst. 5 umožňuje odchýlení se od obecného postupu, když lze po projednání se stavebním úřadem upustit od vydání územního rozhodnutí či územního souhlasu, případně lze k provedení stavby či terénní úpravy vyžadovat pouze souhlas stavebního úřadu s jejich ohlášením. Dále úprava v uvedeném ustanovení StavZ umožňuje, aby byla po projednání se stavebním úřadem vyžadována žádost pouze s omezeným obsahem či přílohami, případně aby byly některé přílohy žádosti a doklady předloženy až dodatečně ve stanovené lhůtě. Taktéž je možné, aby bylo v odůvodněných případech vydáno předběžné povolení, které bude obsahovat lhůtu k předložení příslušných podkladů a až po jejich předložení se provede řízení a vydá rozhodnutí. V poslední řadě je stavebnímu úřadu umožněno zkrátit některému z účastníků řízení lhůtu k právnímu jednání, nicméně lze takovou lhůtu zkrátit nejvýše na polovinu lhůty určené StavZ nebo zvláštním zákonem. O takovém zkrácení lhůty je však příslušný stavební úřad povinen účastníky v oznámení o zahájení řízení poučit. U všech postupů dle § 177 odst. 5 StavZ však platí, že odvolání podané proti rozhodnutí vydaným v řízení, ve kterém se podle tohoto ustanovení postupuje, nemá odkladný účinek.

Pro bližší pochopení mimořádných postupů dle § 177 StavZ je třeba upřesnit pojmy mimořádná událost, živelní pohroma a závažná havárie, jelikož mimořádné postupy dle StavZ lze využít pouze za podmínky existence některého z těchto předpokladů, jež jsou blíže definovány ve zvláštních zákonech. Ustanovení § 2 písm. b) zák. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, za mimořádnou událost považuje škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. Zároveň je v tomto ustanovení obsažena definice záchranných[3] a likvidačních[4] prací. Některé zvláštní zákony[5] však mohou obsahovat vlastní definici mimořádných událostí, krizových stavů či havárií.

Na závěr je třeba uvést, že v případech, kdy je postupováno v souladu s § 177 odst. 2 až 5 StavZ, je v souladu s odst. 7 tohoto ustanovení stavebník povinen stavebnímu úřadu bezodkladně oznámit dokončení staveb a prací. Lze dovozovat, že je tato povinnost uložena z důvodu umožnění kontroly předmětné stavby ze strany stavebního úřadu co nejdříve po jejím dokončení. V tomto ohledu nelze přehlédnout, že zákonodárce nepředvídá zjednodušený postup pro započetí s užíváním takto provedených staveb, je tedy třeba aplikovat standardní postupy.[6] Uplatní se tedy postup dle § 119 a násl. StavZ, upravující užívání stavby, od něhož mimořádné postupy dle § 177 StavZ neumožňují odchýlení se.

Závěr

V souhrnu lze tvrdit, že úprava mimořádných postupů dle § 177 StavZ umožňuje vlastníkům staveb či jiným osobám patřičně reagovat na nepříznivé situace, vzniknuvší v důsledku mimořádných událostí, a to počínaje předcházení jim a konče odstraňováním jejich následků. Je tedy zapotřebí zhodnotit, v jaké fázi vlivu mimořádné události se taková osoba nachází a následně s ohledem na toto zjištění aplikovat příslušnou část ustanovení § 177 StavZ. V případě, že se hrozícím důsledkům živelní pohromy nebo závažné havárie teprve bezprostředně předchází, postačí opatření na stavbě pouze bezodkladně oznámit stavebnímu úřadu, lze však jejich realizaci zahájit bez jeho předchozího souhlasu. Pokud by již došlo v důsledku takové mimořádné události ke zničení či poškození stavby a lze takovou stavbu obnovit ve shodě s původními rozhodnutími, postačí stavební opatření stavebnímu úřadu pouze ohlásit v jednodušší formě a následně vyčkat nejdéle 7 dní na případné písemné sdělení stavebního úřadu obsahující námitky. Pokud by se tak nestalo, lze s takovými stavebními opatře-

ními po uplynutí těchto 7 dnů započít. Kromě těchto postupů se lze od obecné úpravy odchýlit ještě ve formě postupu dle § 177 odst. 5 StavZ, který neumožňuje takovou volnost stavebníka, přesto obsahuje jednotlivé možnosti odchýlení se od úpravy ve stavebním řádu. Lze však z uvedeného vyčíst snahu zákonodárce o urychlení celého postupu dle § 177 StavZ, a to například ve formě stanovení povinnosti bezodkladného oznámení dle odst. 2, zkrácení lhůty stavebnímu úřadu k vyjádření námitek dle odst. 3 či absence odkladného účinku odvolání proti rozhodnutí dle odst. 5.

Přesto z výše uvedeného vyplývá, že možnost využití tohoto ustanovení je velmi omezená a příslušné stavební úřady příslušné žádosti řádně přezkoumávají. Dle mého názoru však mají mimořádné postupy dle § 177 StavZ významné praktické využití, což konečně bylo prokázáno v minulosti především v souvislosti s povodněmi či jinými přírodními katastrofami. ●

Mgr. Ondřej Matula, advokátní koncipient
KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky

- [1] Zák. č. 422/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- [2] Malý, S. Nový stavební zákon s komentářem: Zák. č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, in ASPI (právní informační systém).
- [3] Činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.
- [4] Činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.
- [5] Např. § 2 písm. b) zák. č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) nebo § 40 zák. č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).
- [6] Roztočil, A., Hrušková, K. Lachmann, M., Potěšil, L. Stavební zákon. Komentář. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 728s.

LEV VE SVĚTĚ PRÁVA

Advokátní kancelář pracuje na těchto principech:

- vysoká odbornost
- profesní zdatnost
- rychlé, přesné a pružné řešení problémů klienta
- respekt k zákonům
- respekt ke klientům

Praha

Sokolovská 5/49, 186 00 Praha 8

Tel.: 225 000 400

E-mail: recepcepha@hjf.cz

Hradec Králové

Resslova 1253/17a, 500 02 Hradec Králové

Tel.: 495 534 081

E-mail: recepcehk@hjf.cz

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o., je tradiční česká advokátní kancelář s více než dvacetiletou historií, poskytující právní služby velkým obchodním společnostem, holdingovým uskupením, orgánům státní správy a územně samosprávným celkům. Po dobu své existence si vybudovala pevné místo na českém trhu. Advokátní kancelář má pracoviště v Praze a Hradci Králové, přičemž na poskytování právních služeb a provozu advokátní kanceláře se podílí v současné době okolo 55 pracovníků.

Právní služby jsou nabízeny především na území České republiky, zemích EU a v případě potřeby lze zajistit poskytnutí právní služby i jinde v zahraničí. K tomu slouží aktivní členství kanceláře v nadnárodním sdružení ABL (Alliance of Business Lawyers). Právní služby poskytované advokátní kanceláří nejsou zaměřeny pouze na některé oblasti práva nebo na určitou problematiku, ale jsou poskytovány v celém spektru práva soukromého i veřejného. Profesní tým advokátní kanceláře tvoří významní odborníci, kteří pravidelně publikují v odborných časopisech a působí jako zkušení a aktivní členové v orgánech předních institucí a věnují se přednáškové činnosti, zvláště pro odbornou veřejnost.

HARTMANN
JELÍNEK
FRÁŇA

a partneři

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. se stala doporučovanou kanceláří v oblasti trestního práva.

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. se stala doporučovanou kanceláří v oblasti trestního práva.

K tzv. souběhu funkcí a (ne)oddělitelnosti činností statutárního orgánu a zaměstnance

Problematika souběhu funkce člena statutárního orgánu obchodní společnosti a zaměstnance v pracovním poměru, zejména pokud jde o soubor činností, které je možné na základě toho kterého vztahu vykonávat, je stále aktuálním tématem českého právního prostředí a předmětem rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR. K nepřípustnosti tzv. souběhu funkcí (s výjimkou krátkého období před velkou rekodifikací soukromého práva) existuje rozsáhlá a v zásadě i ustálená judikatura soudů a veřejně se k ní přihlásilo i Ministerstvo spravedlnosti ve svém stanovisku uveřejněném na jeho internetových stránkách[1].

Oproti tomu však vymezení konkrétních činností, které lze ještě zařadit pod výkon funkce statutárního orgánu (tedy pod zastupování společnosti navenek a pod její obchodní vedení) a které jsou již druhem práce ve smyslu platného zákoníku práce, a jako takové mohou být předmětem samostatného pracovněprávního vztahu, je stále předmětem diskusí i ne zcela jednoznačné rozhodovací praxe soudů. Co je tedy vlastně ještě povinností statutárního orgánu a co statutární orgán či jeho člen již může vykonávat „na pracovní smlouvu“?

Předně shrnujeme, a potvrzuje to i ustálená rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR, že činnost statutárního orgánu obchodní společnosti nebo družstva, resp. člena kolektivního statutárního orgánu, nemůže vykonávat fyzická osoba v pracovním poměru, a to ani v případě, že není společníkem obchodní společnosti[2]. Je tomu tak proto, že výkon funkce statutárního orgánu není druhem práce[3] a vznik, zánik ani obsah právního vztahu mezi statutárním orgánem, resp. jeho členem, a společností není upraven pracovněprávními předpisy[4]. Pracovní smlouva, jejímž předmětem by měl být výkon funkce statutárního orgánu, je absolutně neplatná pro rozpor se zákonem, tedy vůbec nevznikne. Uvedené ovšem nevylučuje, aby statutární orgán či jeho

člen byl současně (navíc) ještě v pracovním poměru se společností[5] nebo pro ni vykonával práci na základě některé z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Z toho ovšem právě pramení výše uvedená otázka, co je ještě povinností statutárního orgánu a co již touto povinností není. Ze zákona totiž vyplývá v zásadě jen to, že statutární orgán je povinen zastupovat společnost navenek (vůči třetím osobám) a k obchodnímu vedení, kterým pak je především organizování a řízení podnikatelské činnosti společnosti, včetně rozhodování o jejích podnikatelských záměrech a zabezpečení řádného vedení účetnictví společnosti. Máme proto za to, že v této souvislosti není od věci poukázat na několik aktuálních rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. června 2015, sp. zn. 21 Cdo 2687/2014

Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku ze dne 25. června 2015, sp. zn. 21 Cdo 2687/2014 posuzoval situaci, kdy člen představenstva družstva uplatňoval žalobou vůči družstvu nárok na zaplacení mzdy podle pracovní smlouvy, na základě které měl vykonávat pro družstvo práci „manažera pro komunikaci s veřejností“ v době, po kterou byl ve funkci člena představenstva družstva. Soud prvního stupně

vycházeje ze zjištění, že žalobce měl na základě pracovní smlouvy mimo jiné vykonávat „činnosti administrativního charakteru, dokumentační činnost, vyhledávání listin v archivu pro podávání žalob, přípravu podkladů pro podávání žalob, správu počítačové sítě, digitalizaci dokumentů, kontrolu bytů, kontrolu majetku a nahlášených oprav a elektronické kopie dokumentů“, dospěl k závěru, že z výčtu těchto činností je patrné, že se jedná o práce „podpůrné, pomocné, technického a administrativního charakteru, které nutně vyžadovala běžná správa tak velkého družstva“. Podle prvostupňového soudu se tak nepodařilo prokázat, že by činnost vykonávaná na základě pracovní smlouvy byla obsahově totožná s výkonem „řídící a rozhodovací“ činnosti, tedy s výkonem funkce člena představenstva družstva. Odvolací soud následně prvostupňové rozhodnutí potvrdil, kdy se ztotožnil s jeho skutkovým a právním posouzením. Nejvyšší soud ČR však rozsudek soudu I. i II. stupně zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší soud ČR opačně oproti soudu I. a II. stupně posoudil, že člen představenstva se naopak uvedenými činnostmi podílel na organizování činnosti družstva a na rozhodování o jeho záležitostech. Nejvyšší soud ČR dále uzavřel, že „Jde-li o kontrolní, administrativní a jiné podobné úkony prováděné žalobcem, nelze přehlédnout, že bez takových činností se do určité míry neobejde žádná organizační a řídicí činnost, a tedy ani výkon funkce

člena představenstva družstva.", a dodal, že od činnosti spadající do výkonu funkce člena statutárního orgánu družstva nelze oddělovat ani činnosti vykonávané v rámci správy počítačové sítě, a to i s přihlédnutím k tomu, že se nejednalo o rozsáhlejší, soustavné a pravidelně vykonávané činnosti, ale spíše o jednorázovou (nahodilou) činnost. Dle našeho názoru může mít argumentace rozsáhlostí a soustavností vykonávané činnosti pouze omezenou váhu, kdy v této souvislosti nelze opomenout, že i závislá práce, která může být vykonávána pouze v základním pracovněprávním vztahu, může být vykonávána i po kratší než stanovenou týdenní dobu, nebo na základě dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, je-li potřeba pouze v menším rozsahu. Z písemného odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ČR ovšem úvahu soudu v této otázce nevyčteme.

Ústavní soud ČR pak proti rozhodnutí podanou ústavní stížnost pro nepřípustnost odmítl, neboť dle jeho názoru stížnost nenaplněovala podmínku podstatného přesahu vlastních zájmů stěžovatele.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. února 2015, sp. zn. 21 Cdo 496/2014

Nejvyšší soud ČR v jiném svém rozhodnutí, konkrétně v rozsudku ze dne 24. února 2015, sp. zn. 21 Cdo 496/2014, pak zase dospěl k závěru, že žalovaný, který byl místopředsedou představenstva společnosti a který současně na základě manažerské smlouvy pro tuto společnost zabezpečoval jako obchodní ředitel úkoly vyplývající „z rozhodnutí představenstva, řídil a kontroloval obchodní a marketingovou činnost a činnost smluvní dopravy, předkládal generálnímu řediteli k projednání plány prodeje a plány účasti na reklamních a propagačních akcích, zabezpečoval činnost skladů a provádění nákupu materiálu, zajišťoval průzkum trhu, stanovoval ceny výrobků, služeb a materiálu, uzavíral kupní smlouvy a smlouvy o přepravě, prováděl výběr dodavatelů atd.", vykonával tyto činnosti pro společnost na základě platného pracovněprávního vztahu. Podle dovolacího soudu je z uvedeného výčtu povinností zřejmé, že většinu činností obchodního ředitele nelze zahrnout pod zastupování akciové společnosti navenek ani pod její obchodní vedení (organizování a řízení podnikatelské činnosti společnosti, včetně rozhodování o jejích podnikatelských záměrech), ale jedná se o věcně vymezenou organizační a řídicí činnost na určitém úseku společnosti, vykonávanou za přímé podřízení jejímu generálnímu řediteli.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. listopadu 2013, sp. zn. 21 Cdo 3250/2012

Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku ze dne 14. listopadu 2013, sp. zn. 21 Cdo 3250/2012 pak zase posoudil činnost ředitele sdíleného finančního centra, respektive „řízení finančního personálu a zastupování společnosti v České republice“ jako výkon funkce statutárního orgánu společnosti.

Při rozhodování tohoto případu však šly soudy ještě mnohem dále a dovodily, že za situace, kdy byl jednatel u společnosti zaměstnán na základě pracovní smlouvy v době před svým zvolením do funkce jednatele, byla mezi stranami v souvislosti se jmenováním zaměstnance do funkce jednatele sjednána dohoda o rozvázání pracovního poměru, a to ke dni jeho jmenování do funkce jednatele společnosti. Podle soudů na základě takové konkludentní dohody pracovní poměr účastníků skončil, sice nebyla splněna písemná forma obligatorně předepsaná pro platnost dohody o rozvázání pracovního poměru, přesto ji však došlo k rozvázání pracovního poměru, neboť neplatnost rozvázání pracovního poměru touto dohodou nebyla v zákonné lhůtě uplatněna ve smyslu ustanovení § 72 zákoníku práce žalobou u soudu. Podle soudů sjednanou náplň práce totiž mohl dotýčný nadále konat pouze z důvodu výkonu funkce statutárního orgánu společnosti, nikoli souběžného pracovněprávního vztahu. Soudy se pak v uvedeném případě, nebo alespoň toto z písemného odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ČR neplyne, při posuzování skutkového stavu věci podrobněji nezabývaly skutečnou vůlí stran, tedy tím, zda vůle stran skutečně směřovala k ukončení pracovního poměru či zda tato nemohla spíše směřovat ke zjednodušení řečeno „přerušení“ či „pozastavení“ pracovního poměru, respektive k poskytnutí pracovního volna z důvodu překážek v práci na dobu výkonu funkce statutárního orgánu, kdy zaměstnanec pouze po vymezenou dobu nemohl plnit své pracovní úkoly (a společnost nemohla přidělovat zaměstnanci práci) z titulu pracovní smlouvy. V této souvislosti nutno podotknout, že nám není znám žádný jiný rozsudek soudu, který by obdobným způsobem dovodil ukončení pracovněprávního vztahu.

Závěr

Závěrem lze tedy shrnout, že při souběžném výkonu funkce statutárního orgánu či jeho člena a existenci paralelního pracovního poměru je třeba postupovat opatrně a pečlivě posuzovat plnění konkrétních činností a povinností z toho kterého vztahu, i s ohledem na nepřeno-

sitelnost základu obchodního vedení. Zvážena by měla být rovněž i konkrétní organizační struktura dané společnosti a případně by mělo být přihlédnuto i k tomu, zda zaměstnanec vykonává činnosti pod přímým vedením statutárního orgánu či jiného vedoucího zaměstnance (například generálního ředitele). Z pohledu nového občanského zákoníku (§ 156) by mělo být vždy váženo i to, zda nejde o případ rozdělení působnosti mezi jednotlivé členy kolektivního orgánu.

I v případě, že by snad byl v pozdějším soudním sporu posouzen pracovněprávní vztah statutárního orgánu jako neplatný či snad dokonce zaniklý, neznamená to, že statutární orgán nemá za výkon svých činností pro společnost nárok na žádnou odměnu či jiné smluvní plnění; nejde však o nárok z pracovněprávního, ale z obchodněprávního vztahu (jde o odměnu/plnění za výkon funkce statutárního orgánu), a to s důsledky z toho vyplývajících (např. pokud by výkon činností přispěl k nepříznivému hospodářskému výsledku společnosti). Pro úplnost připomínáme, že jakékoli plnění (včetně mzdy na základě pracovního poměru), než na které plyne právo z právního předpisu, ze smlouvy o výkonu funkce schválené příslušným orgánem nebo z vnitřního předpisu schváleného orgánem obchodní korporace, do jehož působnosti náleží schvalování smlouvy o výkonu funkce, lze poskytnout pouze se souhlasem toho, kdo schvaluje smlouvu o výkonu funkce, a s vyjádřením kontrolního orgánu, byl-li zřízen (srov. § 61 zákona o obchodních korporacích). ●

JUDr. Anna Bartůňková,
advokátka
Petr Mundl
Weinhold Legal, v.o.s.
advokátní kancelář

Weinhold Legal

Poznámky

- [1] Dostupné na [www](http://portal.justice.cz/Justice2/ms/ms.aspx?o=23&j=33&k=2073&d=336829), k dispozici na <http://portal.justice.cz/Justice2/ms/ms.aspx?o=23&j=33&k=2073&d=336829>.
- [2] viz např. nedávný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. ledna 2015, sp. zn. 21 Cdo 1116/2014, dostupný na www.nsoud.cz
- [3] viz ust. § 34 odst. 1 písm. a) zákoníku práce
- [4] srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 737/2004, 21 Cdo 894/2004, 21 Cdo 1634/2004, 29 Odo 801/2005, 21 Cdo 4028/2009 a 21 Cdo 3104/2010
- [5] srov. rozsudek Nejvyššího soudu, sp. zn. 21 Cdo 3910/2012

Pověření člena statutárního orgánu jednáním vůči zaměstnancům

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník zavedl poměrně velké množství nových ustanovení, která vzbuzují nejistoty a protichůdné názory odborné veřejnosti. K odpovědím na související otázky v konečném důsledku přispěje až ustálená praxe soudů. Mezi jedno z takových ustanovení patří i § 164 odst. 3 občanského zákoníku, které stanoví: „Má-li právnická osoba s kolektivním statutárním orgánem zaměstnance, pověří jednoho člena statutárního orgánu právním jednáním vůči zaměstnancům; jinak tuto působnost vykonává předseda statutárního orgánu“.[1] U společnosti s kolektivním statutárním orgánem by to tedy mělo fungovat tak, že se zaměstnanci právně jedná pověřený člen statutárního orgánu.

Problematickou § 164 odst. 3 občanského zákoníku se zabýval také Nejvyšší soud České republiky, který rozhodoval o dovolání akciové společnosti ve věci návrhu na změnu zapsaných údajů do obchodního rejstříku. Společnost podala návrh na zápis člena pověřeného jednáním vůči zaměstnancům dle § 164 odst. 3 občanského zákoníku do obchodního rejstříku u Krajského soudu v Ostravě. Rejstříkový soud návrh odmítl s tím, že nebyly splněny předpoklady pro zápis do obchodního rejstříku, protože způsob jednání pověřené osoby vůči zaměstnancům není totožný se způsobem jednání statutárního orgánu za právnickou osobu.

Společnost následně podala odvolání k Vrchnímu soudu v Olomouci, který konstatoval, že § 164 občanského zákoníku neukládá zapsat pověření člena statutárního orgánu jednání vůči zaměstnancům do obchodního rejstříku. Toto pověření by dle něj měly odrážet vnitřní předpisy společnosti, protože se jedná o její vnitřní záležitost.[2] Odvolací soud ve svém rozhodnutí uvedl, že dle § 25 odst. 2 písm. g zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob se do obchodního rejstříku zapisuje osoba, která je členem statutárního orgánu a způsob jakým za právnickou osobu jedná.[3] Vrchní soud však uzavřel, že společnost již způsob jednání statutárního orgánu v obchodním rejstříku zapsaný má a není proto třeba zapisovat nikoho dalšího.

Společnost posléze podala dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky. Nejvyšší soud shledal dovolání jako důvodné a konstatoval, že důvodová zpráva občanského zákoníku nevádí k § 164 odst. 3 žádné informace a lze proto

odvodit, že účelem zvláštní úpravy zástupčího oprávnění dle § 164 odst. 3 je zvýšení právní jistoty zaměstnanců. Soud dále dovodil, že určením jednoho konkrétního člena kolektivního statutárního orgánu, který právně jedná vůči zaměstnancům, je postaveno najisto, kdo je oprávněn právnickou osobu zastoupit při pracovněprávních jednáních. Pouze pověřený člen kolektivního statutárního orgánu dle § 164 odst. 3 občanského zákoníku (resp. předseda kolektivního orgánu) může za právnickou osobu uzavírat pracovní smlouvy či dohody uzavírané mimo pracovní poměr a jejich změny či ukončení.

Právě skutečnost, že člen kolektivního statutárního orgánu je oprávněn právnickou osobu zastoupit při pracovněprávních jednáních, se ukázala být klíčovou. Dle Nejvyššího soudu České republiky totiž v případech, že pověření upravuje způsob zastupování právnické osoby při určitém okruhu právních jednání, musí být zapsáno do veřejného rejstříku podle § 25 odst. 1 písm. g zákona o veřejných rejstřících. Ten stanovuje, že způsob, jak členové statutárního orgánu právnické osoby zastupují, se zapisuje do obchodního rejstříku. Skutečnost, že společnost již způsob jednání statutárního orgánu zapsaný má, je v tomto případě irrelevantní. Podle tohoto rozhodnutí tak zřejmě dochází k tomu, že v pracovněprávních vztazích je vyloučena možnost jednat vůči zaměstnancům tak, jak je uvedeno v zakladatelském právním jednání pro jednání navenek vůči třetím osobám. Nejvyšší soud svůj závěr opřel také o článek 2 písm. d bodu i směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/101/ES, který je do české právní úpravy implementován právě v podobě § 25 odst. 1 písm. g, zákona o veřejných rejstřících. Nejvyšší soud dále dodal, že ustanovení § 164 odst. 3 občanského zákoníku se nevztahuje na právnické osoby, které mají více individuálních statutárních orgánů, jak plyne z výslovného znění ustanovení.[4]

Shrnutí

Nejvyšší soud tedy vyložil stručnou úpravu zvláštního zástupčího oprávnění občanského zákoníku následovně. Třetí odstavec § 164 se vztahuje pouze na právnické osoby s kolektivním statutárním orgánem. Takové právnické osoby mohou pověřit jednoho člena statutárního orgánu právním jednáním vůči zaměstnancům. Pokud k pověření nedojde, vykonává tuto působnost předseda statutárního orgánu. Vzhledem

k tomu, že zmíněné pracovněprávní jednání zahrnuje také uzavírání pracovních smluv a dohod uzavíraných mimo pracovní poměr a jejich změnu a ukončení, je vhodné z tohoto důvodu pověřenou osobu zapsat do obchodního rejstříku.

Pověření člena statutárního orgánu jednáním vůči zaměstnancům ovšem podle našeho názoru nevyklučuje zastoupení právnické osoby jejími zaměstnanci dle § 166 odst. 1 občanského zákoníku, který stanovuje: „právnickou osobu zastupují její zaměstnanci v rozsahu obvyklém k jejich zařazení nebo funkci, přitom rozhoduje stav, jak se jeví veřejnosti“.[5] Obvyklý rozsah jednání zaměstnanců zpravidla upravují vnitřní předpisy společnosti či příslušná pracovní smlouva. Osobou, která je odpovědná za zastupování právnické osoby při jednání se zaměstnanci typicky bývá vedoucí zaměstnanec, např. vedoucí HR oddělení nebo personální ředitel. Není podle našeho názoru ani vyloučeno, aby pověřený člen (resp. předseda) kolektivního statutárního orgánu k jednání vůči zaměstnancům pověřil a delegoval jiného zaměstnance pro přesně specifikovanou právní jednání vůči zaměstnancům. ●

Petr Glogar, advokát
PricewaterhouseCoopers Legal s.r.o.,
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] § 164 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 18. 11. 2015].
- [2] Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 9. 2015, sp. zn. 29 Cdo 880/2015. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 18. 11. 2015].
- [3] § 25 odst. 2 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 18. 11. 2015].
- [4] Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 9. 2015, sp. zn. 29 Cdo 880/2015. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 18. 11. 2015].
- [5] § 166 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 18. 11. 2015].

Weil

Weil, Gotshal & Manges s.r.o. advokátní kancelář

	PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO MEZINÁRODNÍ KANCELÁŘ (epravo.cz 2015, 2013, 2012, 2011) a současně PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU V KATEGORIÍCH			
	■ Nejlepší klientské služby (epravo.cz 2014, 2012) ■ Fúze a akvizice (epravo.cz 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010) ■ Řešení sporů a arbitráže (epravo.cz 2015, 2013, 2012, 2011, 2010) ■ Právo hospodářské soutěže (epravo.cz 2014) ■ Telekomunikace a média (epravo.cz 2008)			
CHAMBERS EUROPE AWARDS 2013 WINNER	NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ MEZINÁRODNÍ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ PŮSOBÍCÍ V ČESKÉ REPUBLICCE (Chambers Europe 2013, 2009, 2008)			
	NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY V OBLASTI M&A (Financial Times/Mergermarket 2011, 2007)			
IFLR INTERNATIONAL FINANCIAL LAW REVIEW	NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ V ČESKÉ REPUBLICCE (International Financial Law Review/Euromoney 2011, 2006, 2004)			
	NEJLEPŠÍ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ V ČESKÉ REPUBLICCE DLE VÝBĚRU KLIENTŮ (International Law Office 2008)			

Křižovnické nám. 193/2
110 00 Praha 1
tel.: 221 407 300, fax: 221 407 310

www.weil.com

IT veřejné zakázky – co zvažovat při aplikaci postoupení oprávnění k výkonu majetkových práv autorských a dílčí zamyšlení na závěr

V dřívějším článku na epravo.cz[1] jsme zmínili, že tzv. postoupení práva výkonu majetkových práv autorských k počítačovému programu dle § 58 odst. 1 zák. č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AZ“) je částečně opomíjeným institutem v některých smluvních vztazích v oblasti IT. S určitým časovým odstupem lze konstatovat, že se již častěji setkáváme se zájmem některých veřejných zadavatelů minimálně zvážit použití tohoto institutu v rámci veřejné zakázky v oblasti IT.

Tento trend je podle našeho názoru krok správným směrem. Veřejní zadavatelé zvažují v rámci přípravy zadávacího řízení příslušné veřejné zakázky v oblasti IT celou řadu velmi důležitých otázek a bezesporu by mezi ně mělo patřit i to, jaká oprávnění bude potřeba od vybraného uchazeče získat, pokud je součástí plnění dílo ve smyslu AZ. V tomto případě se kromě formulace příslušných licenčních oprávnění k autorskému dílu nabízí rovněž možnost využít institut postoupení oprávnění k výkonu majetkových práv autorských dle AZ. K tomu je však potřeba současně doplnit, že případná aplikace tohoto institutu s sebou přináší i některé aspekty, které je potřeba velmi pečlivě zvážit již ve fázi přípravy zadávacího řízení, zejména z toho pohledu, zda je pro zadavatele v konkrétním případě skutečně tím nejvhodnějším řešením. Důležitost přípravné fáze zadávacího řízení zmiňujeme především z toho důvodu, že proces výběru dodavatele v mantinelech zák. č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“) postrádá oproti B2B transakcím jednu podstatnou věc. Tou je bezesporu absence vyjednávání o obsahu smlouvy, v rámci kterého může ve větší či menší míře dojít ke korekci některých částí původně požadovaného smluvního nastavení. Takovýto „luxus“ si veřejní zada-

vatelé bohužel dovolit nemohou a základní smluvní parametry musí nastavit sami bez možnosti jejich dodatečných úprav (s výjimkou případných veřejným zadavatelem dodatečně provedených změn zadávacích podmínek v průběhu lhůty pro podání nabídek, které se však projeví v prodloužení lhůty k podání nabídek ve smyslu § 39 a násl. ZVZ).

Obecně snaha o využití tohoto institutu vychází podle našeho názoru z povědomí, že dle AZ se jedná ve své podstatě o nejširší možnou dispozici s obsahem práv autorských, pokud jde o dílo zaměstnanecké dle AZ. Na chvíli stručně odbočíme do právní teorie, dle které relevantní právní úprava v České republice vychází z kontinentálního pojetí autorství k dílu. Toto pojetí je založeno na osobnostně-právní povaze autorských práv, kde autorem může být jen osoba fyzická[2] a současně také autorské právo v tomto pojetí osobně právní povahy nepřipouští translativní (pravý) převod autorských práv, nýbrž pouze převod konstitutivní.[3] Jde o jeden ze základních rozdílů oproti anglosaskému pojetí autorských práv, které nepovažuje autora (fyzickou osobu) ve všech případech za primárního vlastníka autorských práv (např. doktrína works made for hire v USA) a které zároveň klade tradičně důraz na cizí majetkové (vlastnické) pojetí autorského práva. Oproti kontinentálnímu pojetí autorských práv (včetně právní úpravy v České republice) anglosaské pojetí autorských práv umožňuje i tzv. „buy-out“, tedy translativní (pravý) převod autorských práv. Potud je tedy úvaha o nejširší možné dispozici s obsahem práv autorských dle AZ správná. I z vlastní praxe lze zmínit případ klienta z oblasti anglosaské právní úpravy, který měl zájem o koupi české společnosti zabývající se mj. tvorbou počítačových programů a který byl zpočátku překvapen tím, že nelze využít tzv. „buy-out“ autorských práv. Z tohoto důvodu byl ohledně SW, které bylo dílem zaměstnaneckým ve smyslu § 58 AZ, využit institut postoupení oprávnění k výkonu majetkových práv autorských, kdy, zjednodušeně řečeno, ze vztahu autor – jeho zaměstnavatel – objednatel odpadne mezičlánek, tj. zaměstnavatel autora, a zůstává, s ohledem na osobnostně-právní povahu autorských práv, toliko určitý vztah mezi autorem a objednatel jakožto subjektem, kterému bylo příslušné oprávnění postoupeno.

Pokud se nyní vrátíme k zaznamenanému trendu u veřejných zadavatelů, je důležité doplnit, že využití institutu postoupení předpokládá velmi pečlivou analýzu konkrétního případu. Zejména jde o to, zda v daném případě zadavatelé nepostačí např. katalog široce koncipovaných práv díla, které je chráněno AZ, užít (poskytnutí licence). V prvé řadě by měli veřejní zadavatelé pečlivě posoudit, zda u požadovaného SW řešení jde o případ, ve kterém půjde o vývoj nějakého specifického SW řešení

pro potřeby konkrétního veřejného zadavatele, který vývoj takového řešení prostřednictvím veřejné zakázky hodlá financovat. To na druhou stranu ve většině případů vylučuje použití tohoto institutu pro již existující proprietární SW, které dodavatelé na trhu již nabízejí, zejména z toho pohledu, že jde o komerční produkty nabízené více subjektům např. na bázi EULA licenci, u kterých dodavatel nemůže taková oprávnění udělit nebo to po něm nelze spravedlivě požadovat.[4] Současně se domnívám, že využití tohoto institutu by mělo primárně dopadat na taková SW řešení, jejichž využitelnost ze strany veřejného zadavatele bude dlouhodobějšího charakteru, např. z důvodů veřejnému zadavateli uložených zákonných povinností, které naplňuje právě prostřednictvím příslušného SW řešení. Právě uvedené skutečnosti s sebou přinášejí i příslušné ekonomické zhodnocení, neboť povětšinou lze říci, že čím exklusivnější oprávnění bude veřejný zadavatel požadovat, tím vyšší může být i cena za jejich udělení. Za zmínku stojí i to, že v poslední době se do popředí rovněž dostávají i tzv. cloudová řešení, jinými slovy poskytování plnění formou služby. Tato problematika přesahuje téma tohoto článku, nicméně nelze ji opomíjet, neboť dříve či později mohou taková řešení v určitých segmentech převažovat. Pokud už bude po pečlivém posouzení konkrétního případu přistoupeno k využití tohoto institutu, je potřeba v rámci přípravy smluvního nastavení rovněž pamatovat i na jeho určitá specifika. Ať už půjde např. o to, že součástí plnění mohou být i SW, u kterých nebude možné či spravedlivé požadovat postoupení, případně bude potřeba řešit i to, že plnění v rámci veřejné zakázky v oblasti IT nebude zahrnovat pouze část investiční, tj. vývoj, dodání a implementaci SW řešení (včetně využití institutu postoupení a předání zdrojových kódů), ale i část provozní, v rámci které bude takový SW dodavatelem provozován a případně i dále rozvíjen. Právě zmiňované skutečnosti týkající se smluvního nastavení však, na rozdíl od těch předchozích, které je potřeba důkladně zvážit již v rámci samotné úvahy o využití institutu postoupení, lze řešit vhodně nastavenou smluvní úpravou.

Cílem tohoto článku bylo poukázat na některé aspekty, které by měli veřejní zadavatelé podrobit posouzení, pokud budou v rámci veřejné zakázky v oblasti IT zvažovat využití institutu postoupení práva výkonu majetkových práv autorských dle § 58 odst. 1 AZ.

Závěrem lze pro zajímavost zmínit i to, že poměrně stručná úprava samotného postoupení v § 58 odst. 1 AZ má doznat dílčího doplnění v rámci novely AZ připravované primárně z důvodu povinnosti České republiky transponovat do českého právního řádu směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva a práv s ním sou-

visejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu. Kromě dílčích formálních úprav je do § 58 odst. 1 AZ navrhováno následující: „Takové svolení je neodvolatelné a vztahuje se i ke všem případným dalším postoupením. Třetí osoba, které bylo právo výkonu postoupeno, se pak považuje za zaměstnavatele.“ K navrhovaným doplněním lze stručně uvést, že smluvní praxe, pokud je tento institut používán, si musela sama poradit a na některé skutečnosti bylo potřeba vhodnou smluvní úpravou pamatovat i dříve. Proto se nabízí i úvaha, zda namísto těchto úprav spíše kosmetického rázu, za situace, kdy autorovi u zaměstnaneckých děl dle AZ, není-li sjednáno jinak, náleží toliko tzv. „holé autorství“, nezvažovat spíše určité dílčí přiblížení se k anglosaskému pojetí autorského práva, kde je zaměstnavatel považován za prvního vlastníka autorských práv a současně je také umožněna převoditelnost autorských práv. Nebo se můžeme vydat i „cestou menšího odporu“ a to např. obecným rozšířením institutu postoupení vně zaměstnaneckých děl, ať už pro všechna autorská díla či zejména pro ta specifická, kam zcela jistě patří i počítačový program. ●

JUDr. Ondřej Kmoch, advokát
MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky

- [1] <http://www.epravo.cz/top/clanky/postoupeni-prava-vykonu-majetkovych-prav-k-pocitacovemu-programu-castecne-opomijeny-institut-v-nekterych-smluvnich-vztazich-v-oblasti-it-81286.html>
- [2] srov. § 5 odst. 1 AZ
- [3] srovnej § 11 odst. 4 AZ u práv a osobnostních a § 26 odst. 1 AZ u práv majetkových
- [4] výjimkou mohou být situace, kdy se veřejný zadavatel bude snažit vymanit z tzv. „vendor lock-in“ efektu a požaduje odkup takového (již existujícího) SW, včetně nejširších možných oprávnění k dílu, které podléhá ochraně dle AZ; i zde by ale měla předcházet důkladná analýza (zejména ekonomická), zda je takovýto postup opodstatněný a nelze najít jiné vhodnější řešení

Obec, člen zastupitelstva a pracovněprávní vztah

Z toho, že funkce člena zastupitelstva obce není vykonávána v pracovním poměru a že na vztahy vyplývající z výkonu této funkce se vztahuje zákoník práce, jen jestliže to výslovně stanoví nebo jestliže to stanoví zvláštní právní předpisy, nelze dovozovat, že by mezi obcí a členem jejího zastupitelstva nemohl vzniknout pracovněprávní vztah. Právní předpisy ani povaha obce jako veřejnoprávní korporace, která má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících (srov. § 2 odst. 1 zákona o obcích), nebrání tomu, aby člen zastupitelstva obce uskutečňoval jiné činnosti pro obec na základě pracovněprávních vztahů, není-li naplněn pracovní poměr nebo jiného pracovněprávního vztahu výkon funkce člena zastupitelstva obce a nejde-li ani o žádný z případů neslučitelnosti této funkce s funkcí vykonávanou v pracovněprávním vztahu uvedených v ustanoveních § 5 odst. 2 a 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 13. 9. 2009.

Odvolání a zastavení řízení

Pokud je odvolání vzato zpět po zrušení původního pravomocného rozhodnutí odvolacího

soudu, soud postupuje podle § 207 odst. 2 o. s. ř. a odvolací řízení zastaví. Řízení se totiž po vrácení věci odvolacímu soudu dostává opětovně do stavu, kdy o odvolání ještě nebylo rozhodnuto ve smyslu uvedeného ustanovení.

Exekuce a odpovědnost státu za škodu

Cílem exekuce je vymožení pohledávky oprávněného (a to včetně příslušenství, jakož i nákladů exekuce a nákladů oprávněného). Dojde-li proto exekutor k závěru, že pro dosažení uvedeného cíle bude účelnější či rychlejší prodej samotných movitých věcí (některých či všech) patřících k podniku povinného, a za tím účelem vydá exekuční příkaz postihující movité věci povinného a exekuci takto provede, ačkoliv již dříve exekučním příkazem rozhodl o prodeji podniku (jako věci hromadné, zahrnující i jednotlivé movité věci), není jeho postup z tohoto důvodu v rozporu se zákonem. Na postup exekutora při exekuci prodejem movitých věcí pak již právní úprava exekuce prodejem podniku nedopadá.

Náhrada škody

Poškozený má právo na náhradu nákladů účelně vynaložených na vypůjčení či pronájem vozu (zejména po dobu opravy vlastního motorového

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

vozidla, je-li skutečně opravováno); tato náhrada zásadně nesmí přesahovat obvyklou cenu pronájmu obdobných aut v daném místě a čase. Skutečnou škodu, spočívající v nákladech na vypůjčení náhradního vozu, jež převyšují náklady na provoz vlastního vozu, je odpovědný subjekt povinen nahradit jen v rozsahu, v jakém náklady byly vynaloženy nutně a účelně na vypůjčení (nájem) náhradní věci, odpovídající věci poškozené. U srovnatelného náhradního vozidla platí, že rozsah náhrady, k níž je škůdce povinen, je omezen hlediskem účelnosti. Výši náhrady škody, za niž škůdce odpovídá, je třeba stanovit s ohledem na obvyklé ceny pronájmu obdobných osobních aut v daném místě a čase; výše náhrady není totiž dána částkou skutečně vyplacenou v jakémkoliv výši, ale výši částky účelně vynaložené. Totéž platí, i pokud jde o dobu použití náhradního vozidla. Otázkou, zda náklady na nájem náhradního vozidla byly nutné a účelné, závisí na posouzení konkrétních okolností případu. Délka nutné doby se posuzuje vzhledem k individuálním skutkovým okolnostem (stav vozidla, rozsah opravy, existence tzv. totální škody) a k postupu obvyklému při řešení následků obdobných nehod.

Dovolání

Z ustanovení § 241a odst. 5 o. s. ř. vyplývá, že k dodatečnému splnění podmínky povinného zastoupení dovolatele musí advokát již učiněné podání dovolatele nahradit vlastním podáním, a to alespoň pokud jde o vymezení rozsahu, v jakém se rozhodnutí odvolacího soudu napadá, a vymezení dovolacího důvodu. K podání učiněnému samotným účastníkem řízení Nejvyšší soud v uvedeném rozsahu nepřihlíží.

Vlastnictví

Vlastník se zdrží všeho, co působí, že voda vniká na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezující obvyklé užívání pozemku. Zakazuje se přímo přivádět imise (tedy i vodu) na pozemek jiného vlastníka bez ohledu na míru takových vlivů a na stupeň obtěžování souseda, ledaže se to opírá o zvláštní právní důvod (viz § 1013 odst. 1 o. z.). Vlastník pozemku není povinen měnit přirozené stékání vody, případně zabraňovat prameni vody tak, aby voda nevnikala na sousední pozemek (to vyplývá i z § 1019 odst. 1, věty druhé o. z.). Na druhou stranu opatření vlastníka pozemku, které má za následek bezprostřední přívod vody na sousední pozemek, může vyvolat relevantní imise. To se týká zejména stavebně technických úprav povrchu pozemku, jejichž následkem je změna stávajícího přirozeného odtoku dešťové vody.

Insolvenční správce a doručování

Doručuje-li insolvenční správce písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě, neuplatní se pro posouzení, zda takové doručení je účinné, ani přiměřeně ustanovení § 47 odst. 2 a 3 o. s. ř.

Náhrada škody

Nelze akceptovat názor, že aktivní legitimaci k uplatnění nároku vyplývajícího z poškození zdraví mají jak poškozený, tak i osoby, které o něj pečují. Ani okolnost, že poškozený byl omezen ve svéprávnosti a žalobce byl ustanoven jeho opatrovníkem na uvedeném nic nemění, neboť otázku aktivní věcné legitimace (tj. komu přísluší hmotněprávní nárok) nelze považovat za pouhou nevýznamnou formalitu.

Obnova řízení a lhůty

V ustanovení § 235 odst. 2 o. s. ř. je výslovně a jednoznačně řešeno vyloučení započítání doby od právní moci napadeného rozhodnutí

do právní moci rozhodnutí dovolacího soudu do běhu lhůt pouze pro podání žaloby pro zmatečnost, nikoli žaloby na obnovu řízení. Jde o jinou situaci než tu, předvídanou § 235b odst. 3 o. s. ř., kdy zákon v případě podání dovolání proti napadenému rozhodnutí upravuje přerušení řízení jak o žalobě pro zmatečnost, tak o žalobě na obnovu řízení, a to až do rozhodnutí dovolacího soudu (vzhledem k předvídaným těmto oběma žalobám v prvním odstavci ustanovení § 235b o. s. ř.). Nelze proto považovat za správný názor vyjádřený částí teorie, podle níž „s ohledem na to, že při současném napadení rozhodnutí žalobami na obnovu řízení nebo pro zmatečnost a dovoláním požívá dovolání přednosti (k tomu viz § 235b odst. 3), má účastník právo s podáním žaloby vyčkat rozhodnutí dovolacího soudu. Do běhu lhůt k žalobě se proto nezapočítává doba od právní moci napadeného rozhodnutí do právní moci rozhodnutí dovolacího soudu“.

Vklad do katastru nemovitostí

Pokud převáděná nemovitost není ve smlouvě označena v souladu s požadavky podle katastrálního zákona, nemusí tato okolnost vždy představovat vadu v identifikaci předmětu právního úkonu, jež by (bez dalšího) způsobovala jeho neplatnost. U nedostatků v označení předmětu právního úkonu je totiž nutno pečlivě rozlišovat, zda takové nedostatky zakládají vadu směřující k neurčitosti nebo nesrozumitelnosti právního úkonu či nikoliv; o tzv. podstatnou vadu jdoucí na vrub platnosti právního úkonu by se nemělo jednat v těch skutkových okolnostech, jestliže by správné označení předmětu učiněného právního úkonu bylo seznatelné podle dalších identifikačních znaků nebo i z celého obsahu právního úkonu jeho výkladem (§ 35 odst. 2 obč. zák.), popř. objasněním skutkových okolností, za nichž byl právní úkon učiněn, aniž by tím došlo k odklonu od toho, co bylo vyjádřeno navenek v písemné formě.

Obtěžování jdoucí nad míru přiměřenou poměrům

Nový občanský zákoník, stejně jako jeho předchůdce (byť ten nikoliv výslovně, ale implicitně), zakazuje obtěžování jdoucí nad míru přiměřenou poměrům. Jde tu jak o poměry místní, tak o poměry druhové. Nyní občanský zákoník výslovně zakazuje obtěžování (konání toho, co působí, že imise „nikají na pozemek jiného vlastníka“) a to „v míře nepřiměřené místním poměrům“ (zde jde o poměry existující v místě) a které „podstatně omezuje obvyklé užívání pozemku“ (tedy užívání obvyklé v jiných podobných místech, zde jde o poměry „druhové“). Zákon tu používá neurčité pojmy a posouzení

dané věci je vždy do značné míry na úvaze soudu. Je třeba vymezit, jaký okruh pozemků zahrnout pod pojem „obvyklé užívání“ (včetně budov, a to i těch, které se nestaly součástí pozemku). Tak nelze zcela srovnávat poměry v obytné části průmyslového města, jehož tovarný přímo či nepřímo zajišťují zaměstnání pro významnou část obyvatel, s poměry v obci, zaměřené na turistiku a rekreaci, i když v obou těchto případech jde o užívání obytných domů. „Obvyklým užíváním pozemku“ se rozumí způsob jeho užívání v obdobných místech, nebo faktický způsob, jakým pozemek užívají jeho vlastníci. Jde o faktické užívání, které není v rozporu s právními předpisy; i zde však má soud prostor pro uvážení.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Stát jako účastník řízení

V případě státu právní zájem na výsledku řízení ve smyslu ustanovení § 93 odst. 1 o. s. ř. nelze vykládat pouze jako obecný zájem státu, nýbrž je nezbytné jej posuzovat s ohledem na jeho postavení nositele veřejných funkcí a s veřejným zájmem k bezproblémovému naplňování těchto funkcí, což úzce souvisí s působností jeho jednotlivých organizačních složek. Zájem na výsledku řízení tudíž nemusí mít pouze stát jako takový, ale rovněž konkrétní organizační složka státu, byť tato z pohledu soukromoprávního není samostatným subjektem práva a ani v civilním řízení není nadána samostatnou procesní subjektivitou. Její zájem na výsledku řízení je však rovněž zájmem státu, za nějž má tato organizační složka v pozici vedlejšího účastníka v soudním řízení vystupovat. Stát může být vedlejším účastníkem na těžce sporné straně, kde je účastníkem, za nějž vystupuje jiná organizační složka.

Pracovní kázeň a pracovní oděv

Předpokladem výpovědního důvodu uvedeného v ustanovení § 52 písm. g) zák. je (nejde-li o výpověď danou z důvodu, pro který by zaměstnavatel mohl se zaměstnancem okamžitě zrušit pracovní poměr podle ustanovení § 55 odst. 1 písm. a) zák. práce) porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci. Právní předpisy nestanoví povinnost zaměstnance, aby při práci používal pouze oděv určený za-

městnavatelem (není-li takový pracovní oděv součástí osobních ochranných pracovních prostředků, které je podle ustanovení § 106 odst. 4 písm. d) zák. práce zaměstnanec povinen používat). Protože takovou povinnost nesmí stanovit ani pracovní řád, který jen rozvádí ustanovení zákoníku práce, popřípadě zvláštních právních předpisů podle zvláštních podmínek u zaměstnavatele, jde-li o povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance vyplývající z pracovněprávních vztahů, aniž by mohl zakládat nové povinnosti zaměstnanců (srov. § 306 odst. 1 zák. práce), nemůže zaměstnanec nepoužíváním pracovního oděvu určeného zaměstnavatelem (používáním jiného oděvu) porušit povinnost vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci. Stanoví-li povinnost zaměstnance používat takový oděv „vnitřní předpis“ zaměstnavatele (akt řízení, který není vnitřním předpisem zaměstnavatele ve smyslu ustanovení § 305 odst. 1 zák. práce), pokyn nadřízeného vedoucího zaměstnance nebo pracovní smlouva, nejde o povinnost vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci, nýbrž o požadavek zaměstnavatele pro řádný výkon práce zaměstnancem, jehož nesplňování bez zavinění zaměstnavatele může být důvodem k výpovědi z pracovního poměru podle ustanovení § 52 písm. f) zák. práce, nikoli však k výpovědi podle ustanovení § 52 písm. g) zák. práce.

Oddlužení

Jednou z nejdůležitějších povinností dlužníka podávajícího insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení je připojit k insolvenčnímu návrhu seznam svého majetku (§ 104 odst. 1 písm. a/ insolvenčního zákona) obsahující všechny předepsané náležitosti (§ 104 odst. 2 insolvenčního zákona). Význam, jaký má splnění této povinnosti pro insolvenční řízení, je zdůrazněn i požadavkem, aby se dlužník tzv. „osobně zaručil“ za správnost a úplnost takového seznamu tím, že jej podepíše a výslovně uvede, že seznam majetku je správný a úplný (§ 104 odst. 4 insolvenčního zákona). Úmyslné porušení této povinnosti dlužníkem spočívající v tom, že dlužník tuto povinnost odmítne splnit, vyhýbá se jejímu splnění nebo v seznamu majetku uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, je sankcionováno též normami trestního práva (srov. ustanovení § 227 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, upravující skutkovou podstatu přečinu porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku). Odtud se podává, že neuvede-li dlužník v seznamu svého majetku podstatnou část svého majetku, je to (ve shodě se závěry obsaženými především v R 86/2013) podkladem pro závěr, že dosavadní výsledky řízení

dokládají lehkomyšlný nebo nedbalý přístup dlužníka k plnění povinností v insolvenčním řízení (§ 395 odst. 2 písm. b/ insolvenčního zákona). Kdyby se prokázalo, že se tak stalo úmyslně, bylo by již na tomto základě možné důvodně předpokládat, že dlužník sleduje podáním návrhu na oddlužení nepoctivý záměr (§ 395 odst. 1 písm. a/ insolvenčního zákona).

Insolvence a náhrada škody

Koncepcí, podle které musí úspěšný insolvenční dlužník podat vůči insolvenčnímu navrhovateli, jehož insolvenční návrh byl zamítnut, žalobu o náhradu škody nebo jiné újmy vzniklé zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu v relativně krátké lhůtě (plynoucí z § 147 odst. 4 insolvenčního zákona), někdy i dříve, než skončí nalézací řízení o sporné pohledávce insolvenčního navrhovatele, neklade žádné zvýšené břemeno (v porovnání s insolvenčním navrhovatelem) na osobu (insolvenčního) dlužníka. Prokázá-li se následně v nalézacím řízení, že věřitel (insolvenční navrhovatel) skutečně měl vůči insolvenčnímu dlužníku pohledávku po lhůtě splatnosti v době zahájení insolvenčního řízení i v době, kdy byl insolvenční návrh zamítnut pro nedoložení této pohledávky insolvenčním navrhovatelem, pak se tím staví najisto, že to byl právě (insolvenční) dlužník, který nesplnil povinnost splnit dluh (pohledávku uhradit řádně a včas) a jehož obrana v insolvenčním řízení (že insolvenční navrhovatel vůči němu nemá pohledávku po lhůtě splatnosti) tím byla vyvrácena.

Rozdělení společné věci

Je-li to možné, rozhodne soud o rozdělení společné věci; věc ale nemůže rozdělit, snížila-li by se tím podstatně její hodnota" (§ 1144 odst. 1 o. z.). Ani rozdělením souboru nemovitostí by neměla být podstatně snížena hodnota nemovitostí, které jsou v něm zahrnuty. Tak např. je-li předmětem zrušení a vypořádání spoluvlastnictví dům (resp. stavební pozemek, jehož je součástí) a přilehlá zahrada, je nepochybné, že vlastnické (i fyzické) rozdělení domu (resp. stavebního pozemku, na kterém se nachází) a zahrady je vždy možné; takovým dělením by však zpravidla poklesla hodnota každé z těchto nemovitostí. Co je v konkrétním případě podstatně snižování hodnoty, zákon neuvádí. Bude třeba posoudit každý případ zvlášť; zpravidla však o takové snížení nepůjde, bude-li menší než o 15%. Je ovšem třeba – tak, jako za předchozí právní úpravy – přihlížet komplexně ke všem okolnostem věci a ke kritériím, ze kterých se při zrušení a vypořádání spoluvlastnictví vychází; nelze tak vyloučit výjimečné odchylky

od uvedeného poměru. Vždy bude záležet na úvaze soudu, která musí respektovat zásady uvedené v § 2 a násl. o. z., a musí být řádně odůvodněna.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Neúspěšné dražební jednání

Neúspěšným dražebním jednáním se rozumí takové, při němž nebylo učiněno ani nejnížší podání. Tím se rozumí nejen dražební jednání, při němž se nepodařilo nemovitou věc prodat z důvodu, že žádný z dražitelů, jenž zaplatil dražební jistotu, neučinil ani nejnížší podání, ale taktéž i situace, kdy se k dražebnímu jednání nedostavil žádný zájemce o dražbu, soudním exekutorem stanovená dražební jistota nebyla nikým zaplacená a dražební jednání přesto fakticky proběhlo. Nejnížší podání představuje jeden z nejdůležitějších parametrů pro potenciální zájemce o dražbu. Lze predikovat, že čím je rozdíl mezi nejnížším podáním a výslednou cenou dražené nemovitosti větší, tím je zájem o dražbu vyšší, což ve vztahu k povinnému nemusí být vždy spravedlivé. Na uvedené reaguje i ustanovení § 336m odst. 3 o. s. ř., které u prvotně neúspěšných dražeb nemovitých věcí umožňuje snížit nejnížší podání na polovinu jejich výsledné ceny. Vyloučením možnosti, že za neúspěšné dražební jednání ve smyslu ustanovení § 336m odst. 1 o. s. ř. nelze považovat dražební jednání, kterého se nezúčastnil žádný dražitel, by mohlo dojít k faktickému vyřazení účasti některých zájemců o dražbu, neboť právě snížení nejnížšího podání při opakované dražbě má motivovat případné zájemce o dražbu, kterým se původní nejnížší podání zdálo příliš vysoké, a proto se dražby nezúčastnili. Dražené nemovitosti věci by se za tohoto výkladu mohly stát v podstatě „neprodejné“. Takovýto postup by byl v přímém rozporu nejen s ustanovením § 336m o. s. ř., ale i účelem exekuce, kterým je zjistit exekučně postižitelný majetek povinného a uspokojit z něj oprávněného, jestliže povinný nesplnil svou povinnost uloženou mu vykonávaným rozhodnutím nebo jiným titulem dobrovolně, řádně a včas. Za první dražební jednání se tudíž považuje i dražební jednání, kterého se nezúčastnil žádný dražitel a při němž nebyla žádným z potenciálních zájemců o dražbu složena jistota ve smyslu ustanovení § 336e odst. 2 o. s. ř.

PPS
advokáti

Důvěra a podpora našich klientů, stejně jako pracovní nasazení a výsledky celého našeho týmu jsou hlavními faktory dosavadního úspěšného fungování završeného ziskem ocenění » **Právnícká firma roku pro regionální kancelář** « v soutěži pořádané společností EPRAVO.CZ

Na trhu právních služeb od roku 2002

Hradec Králové

Velké náměstí 135/19
500 03 Hradec Králové
Tel: +420 495 512 831-2

Praha

Římská 14
120 00 Praha 2
tel. +420 224 237 905

Vysoké Mýto

Jiráskova 154
566 01 Vysoké Mýto
tel. +420 465 423 200

Rychnov nad Kněžnou

Poláčkovo náměstí 85
516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.+420 494 321 351

Kolín

Chelčického 1380
280 02 Kolín
tel. +420 777 783 098

www.ppsadvokati.cz

Přípustnost dovolání

Hodnotové omezení přípustnosti dovolání se vztahuje i na případy, kdy byla bez meritorního projednání odmítnuta žaloba o částku nepřesahující 50 000 Kč, neboť nesplňovala zákonné náležitosti.

Odpovědnost státu za škodu

Pro posouzení včasnosti vydání rozhodnutí o zrušení zajištění peněžních prostředků je třeba zkoumat postup soudu předcházející vydání rozhodnutí, konkrétně, zda dřívější nevzdání rozhodnutí odpovídá složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci, a pokud nikoliv, zda délka řízení tkví v příčinách vycházejících z působení soudu (i ostatních orgánů činných v trestním řízení) v projednávané věci (jeho činnosti či nečinnosti) nebo naopak byla způsobena nedostatkem součinnosti či dokonce záměrným působením ze strany účastníků či jinými okolnostmi, které nemají původ v povaze soudů a jejich institucionálním a organizačním vybavení.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Insolvence a vrácení úhrady zaplacené předem

Pohledávku z titulu práva na vrácení nájemného nebo jiné úhrady zaplacené předem může věřitel (nájemce) přihlásit do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka (pronajímatele) již od zahájení insolvenčního řízení (§ 110 odst. 1 insolvenčního zákona), nejpozději však do skončení propadné přihlašovací lhůty určené rozhodnutím o úpadku, jako vázanou na splnění odkládací podmínky spočívající v tom, že insolvenční správce vypoví nájemní smlouvu po prohlášení konkursu na majetek dlužníka (§ 256 odst. 3 insolvenčního zákona). K pohledávce přihlášené z tohoto titulu později se v insolvenčním řízení nepřihlíží.

Promlčení podle zákona č. 191/2004 Sb.

Pro ověření otázky promlčení podle zákona č. 191/2004 Sb. tento stanovuje vlastní speciální způsob zajišťování mezinárodní výměny

informací. Vychází se proto ze sdělení příslušného orgánu dožadujícího státu. Nejedná se o zjišťování cizího práva.

Reorganizace a poctivost záměru

I kdyby bylo možné přijmout závěr, že reorganizačním plánem je sledován nepoctivý záměr (a není proto dodržen předpoklad uvedený v § 348 odst. 1 písm. b/ insolvenčního zákona), nebylo by možné na tomto základě dovodit, že proto není splněn předpoklad uvedený v § 348 odst. 1 písm. a/ insolvenčního zákona (že reorganizační plán proto není v souladu s tímto zákonem a jinými právními předpisy).

Neplatnost rozhodčí smlouvy

Pro řádné vznesení námítky neplatnosti rozhodčí smlouvy ve smyslu § 31 písm. b) zákona o rozhodčím řízení je podstatné, zda takovou námítku vznesl účastník před vydáním rozhodčího nálezů při prvním úkonu. Nevzvedne-li si účastník příslušnou zásilku s výzvou rozhodce k vyjádření se k žalobě po dobu úložní doby, nastanou účinky doručení, i když se o tom účastník nedozví, neboť k doručení dojde náhradním způsobem. Není omluvitelným důvodem u právnické osoby nevyjádření se k žalobě včas, jestliže je důvodem, že se na adrese pro doručování „nikdo nezdržoval“ pro nemoc jediného jednatele právnické osoby. Pokud právnická osoba neučiní žádné právní úkony k tomu, aby zabránila zmeškání lhůt, nelze takovou skutečnost považovat za omluvitelnou.

Blankosměnka

Nevyplývají-li z úmluvy účastníků směnečného vztahu konkrétní podmínky, za nichž může být blankosměnka doplněna chybějícími údaji, bude majitel listiny při jejím vyplňování vycházet z poměrů založených kauzálním vztahem, jenž byl podkladem pro vydání blankosměnky.

Odpovědnost státu za škodu

Označí-li žalobce organizační složku nebo organizační složky, které nebyly příslušné za stát jednat, nejde o vadu podání ani o nedostatek podmínky řízení; soud je povinen z úřední povinnosti správnou organizační složku zjistit a začít s ní jednat, aniž by o tom vydával zvláštní usnesení. Podle ustanovení § 6 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, není-li

možno (ve věcech náhrady škody způsobené rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem) určit úřad příslušný podle předchozích odstavců citovaného ustanovení (a k takovým situacím lze přiřadit i tu, v níž by skutkové okolnosti dané věci vedly k určení příslušnosti různých organizačních složek státu), jedná za stát Ministerstvo financí.

Podjatost

O poměr soudce k věci zakládající pochybnosti o jeho nepodjatosti se jedná, měl-li by tentýž soudce projednat žalobu na náhradu nemajetkové újmy nebo škody, která měla být způsobena jeho vlastním postupem v posuzovaném řízení. V případě požadavku nestrannosti neplatí, že by nenaplnění tohoto požadavku u soudu prvního stupně mohlo být považováno za „zahlazené“ tím, že věc projednal (nestranný) nadřízený soud.

Pracovní poměr ředitele školy

Zaměstnanci, který byl jmenován ředitelem školy a kterému skončil výkon práce na tomto pracovním místě podle ustanovení čl. II. bodu 5 zákona č. 472/2011 Sb., může dát zaměstnavatel výpověď z pracovního poměru podle ustanovení § 73a odst. 2 věty druhé a § 52 písm. c) zák. práce jen tehdy, jestliže nemá pro zaměstnance jinou práci odpovídající jeho zdravotnímu stavu a kvalifikaci nebo jestliže zaměstnanec návrh zaměstnavatele na změnu jeho dalšího pracovního zařazení na takovou práci odmítne.

Vypořádací podíl v družstvu

I když právní úprava nevylučuje, aby se družstvo ve stanovách odchýlilo od zákonné úpravy splatnosti vypořádacího podílu, musí přitom postupovat vždy korektně a musí v nejvyšší možné míře šetřit práva členů plynoucí z účasti v družstvu, včetně práva na vypořádací podíl. Určují-li stanovy družstva delší než zákonnou lhůtu splatnosti vypořádacího podílu, musí být délka takové lhůty vždy odůvodněna pouze objektivními (byť třeba specifickými) poměry družstva (např. způsobem jeho hospodaření) a nesmí přesáhnout dobu, po kterou tyto poměry neumožňují družstvu vypořádací podíl dosa- vadnímu členovi vyplatit, aniž by byla ohrožena existence či řádné fungování družstva.

Odměna advokáta

Soud přizná odměnu pouze za účelné úkony právní služby, tj. pokud byly potřebné k účelné-

**Podpora
v podnikání
a správa majetku**

**Fúze a akvizice
Restrukturalizace**

**Bankovníctví,
finance, leasing**

**Nemovitosti
a stavební právo**

**Sporná agenda,
správa pohledávek**

Tým 30 profesionálů

20 právníků

5 základních advokátních praxí

home advantage in central europe

fúze & akvizice
právo obchodních korporací
soutěžní právo & právo EU
energetika, telekomunikace
veřejné zakázky
nemovitosti & stavební právo
bankovnictví & finance
insolvence & restrukturalizace
pracovní právo
právo duševního vlastnictví
informační technologie
řešení sporů

Schönherr je přední advokátní kancelář ve střední a východní Evropě. Těžíme ze zkušeností a know-how více než 300 právníků ve 13 pobočkách mimo jiné i v Praze. Naši základní filozofií je kombinace vysoké profesní kvality a efektivního řešení právních problémů.

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Schönherr s.r.o. | advokátní kancelář | Palladium | nám. Republiky 1079/1a | CZ-110 00 Praha 1 | | office.czechrepublic@schoenherr.eu

BULHARSKO | ČESKÁ REPUBLIKA | CHORVATSKO | EU-BELGIE | MAĎARSKO | MOLDÁVIE
POLSKO | RAKOUSKO | RUMUNSKO | SLOVENSKO | SLOVINSKO | SRBSKO | TURECKO

www.schoenherr.eu

mu uplatnění nebo bránění práva v konkrétně projednávaném případě. Kritérium účelnosti je třeba aplikovat i s ohledem na obecně platnou zásadu přiměřenosti a zákazu zneužití práv (§ 2 o. s. ř.). Ač je požadavek účelnosti výslovně upraven v § 142 odst. 1 o. s. ř. pro účely náhrady nákladů řízení mezi účastníky, uplatní se i při rozhodování o odměně ustanoveného zástupce, neboť není žádný rozumný důvod, aby neúčelné úkony byly, ať již z prostředků státu anebo účastníků, advokátu hrazeny. Úvahu odvolacího soudu o tom, které úkony právní služby byly či nebyly účelné, pak dovolací soud může přezkoumat pouze v případě její zjevné nepřiměřenosti.

Náhrada škody a insolvenční řízení

Pokud byla podle § 82 odst. 2 tr. zákoníku obviněnému uložena povinnost, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil, v době trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře, je nutno při zkoumání, zda obviněný vyhověl uloženým podmínkám podmíněného odsouzení ve smyslu § 83 odst. 1 tr. zákoníku, náležitě přihlídnout k jeho reálné možnosti disponovat se svým majetkem, respektive k jeho povinnosti naložit s příjmy určenými k plnění splátkového kalendáře způsobem určeným v rozhodnutí o schválení oddlužení. Tato okolnost proto nemůže být přičtena k tíži obviněného, neboť možnost hradit škodu podle jeho sil po dobu trvání oddlužení je ztížena, k čemuž je třeba při individuálním posouzení splnění podmínek podmíněného odsouzení přihlídnout, a automaticky tak neznamená, že by se při absenci dalších rozhodných skutečností svědčících v jeho neprospěch, nemohl ve zkušební době osvědčit.

Doručování

Jestliže je účastník zastoupen zástupcem na základě plné moci, je třeba při doručování písemností rozlišovat, zda jde o procesní nebo jen o prostou plnou moc. Zástupci, kterému účastník udělil plnou moc jen pro určité úkony (prostou plnou moc), lze písemnosti doručovat – jak také vyplývá z povahy této plné moci, podle níž zástupce může činit pouze takové procesní úkony, které jsou v ní uvedeny – jen tehdy, jestliže ho k tomu udělená plná moc výslovně opravňuje. Procesní plná moc (všeobecná plná moc) opravňuje zástupce ke všem procesním úkonům, které může v řízení učinit účastník, což odpovídá tomu, aby tomuto zástupci byly doručovány místo účastníka všechny písemnosti pro něj určené. Zástupci účastníka se písemnost doručuje jen tehdy, byla-li v době odeslání písemnosti soudem vyžádána jeho plná moc. Nemá-li účastník v řízení něco osobně vykonat, soud všechny písemnosti

(včetně předvolání k jednání u soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu) doručuje jen jeho zástupci, ledaže by šlo o zástupce, kterému byla udělena prostá plná moc, jež ho k potřebnému úkonu výslovně neopravňuje. S řádným doručením písemnosti zástupci spojuje zákon stejné právní následky, jako kdyby byla řádně doručena účastníku samotnému.

Totožnost skutku

Při posuzování trestně právní povahy se klade důraz zejména na typ deliktu, především pak na to, zda porušený zájem chráněný zákonem je obecný či partikulární, a v tomto ohledu též na to, zda je daná právní norma adresována všem bez rozdílu, anebo pouze určité skupině lidí. Věc trestněprávní povahy se vyznačuje univerzálností dané normy a represivním účelem uplatnitelné sankce, jež jsou na ni aplikovatelné. V tomto smyslu je zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích normou adresovanou všem občanům, nikoliv pouze omezené skupině se zvláštním postavením, když i uložené sankce mají zjevně represivní povahu. Rozhodnutí o přestupcích podle tohoto zákona jsou tak ve smyslu Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod věcmi trestními.

Neplatnost právního úkonu

Jestliže starosta obce podle právní úpravy rozhodné v době uzavření předmětné smlouvy dotčené žalobou mohl mít přiznanou určitou zbytkovou pravomoc rozhodovat za obec, pak je třeba v zastoupení jím učiněné právní úkony posuzovat i z toho pohledu, zda v tom kterém případě byl či nebyl omezen z pohledu smluvní volnosti, pokud navenek za obec projevil majetkoprávní úkon bez předchozího rozhodnutí orgánu, jemuž náležela vyhrazená pravomoc o takovém právním úkonu rozhodnout. Případné excesy v jednání starosty obce coby veřejnoprávní korporace pak mohou být předmětem zájmu státního zastupitelství, které podle § 42 zákona o státním zastupitelství může žalobou zaktivizovat občanské soudní řízení o neplatnosti smlouvy o převodu vlastnictví v případech, kdy při jejím uzavírání nebyla respektována ustanovení omezující volnost jejich účastníků; za takový případ lze podle názoru Nejvyššího soudu ČR považovat i situaci, kdy starosta obce uzavřel smlouvu o převodu nemovitosti bez předchozího rozhodnutí zastupitelstva obce, jemuž podle obecního zřízení taková výhradní pravomoc náleží.

Přerušení řízení

Je-li účelem rozhodnutí o přerušení řízení podle § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. zjistit, zda účast-

ník spáchal trestný čin, či nikoli, může soud v přerušeném řízení pokračovat již po skončení trestního stíhání, i když celé trestní řízení, do jehož skončení bylo řízení přerušeno, dosud formálně neskončilo.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Zásada rovného zacházení

Jestliže zaměstnavatel bez věcných důvodů zaměstnanci stanoví či s ním sjedná, byť „v jeho prospěch“, odměnu za práci, která je v porovnání s ostatními zaměstnanci vykonávajícími stejnou práci nebo práci stejné hodnoty v rozporu se zásadou rovného zacházení, jde o porušení právní povinnosti; zaměstnanec, který byl nerovným zacházením postižen, má právo domáhat se náhrady takto vzniklé újmy podle ustanovení § 265 odst. 2 zák. práce.

Výpověď z pracovního poměru

U zaměstnavatele, jímž je kraj, je ředitel krajského úřadu oprávněn rozhodovat o organizačních změnách, vzhledem k nimž se může stát zaměstnanec zařazený do krajského úřadu nadbytečným ve smyslu ustanovení § 52 písm. c) zák. práce, nejde-li o organizační změny, s nimiž je spojena změna celkového počtu zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu, který stanovila rada kraje.

Předchozí souhlas valné hromady

Ustanovení § 196a odst. 1 a 2 obč. zák. se nevztahují na případy, kdy akciová společnost neposkytuje zajištění závazků osob uvedených v těchto ustanoveních, ale kdy smlouvou o zajištění závazků uzavřenou s některou z těchto osob zajišťuje svou pohledávku vůči této osobě; k uzavření takové smlouvy proto není třeba předchozího souhlasu její valné hromady.

Věcné břemeno a konkurs

Tam, kde řádnému využití majetku konkursní podstaty úpadce (stavby, která je nemovitou věcí) brání okolnost, že ke stavbě není zřízen přístup, má správce konkursní podstaty v mezích řádného udržování a správy majetku konkursní podstaty též právo postarat se o zřízení

práva odpovídajícího věcnému břemeni cesty k takové stavbě. To platí tím více, že vzhledem k ustanovení § 14 odst. 1 písm. a/ ZKV přechází prohlášením konkursu právo nakládat se stavbou (nemovitou věcí) ve vlastnictví úpadce na správce jeho konkursní podstaty, takže úpadci samotnému po dobu trvání účinků konkursu nepřísluší právo domáhat se zřízení práva odpovídajícího věcnému břemeni cesty ke stavbě.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Exekuce

Podle ustanovení § 14 zákona č. 119/2001 Sb. postihují-li exekuce souběžně stejné nemovitosti povinného, provede se ta, která byla nejdříve nařízena; řízení v ostatních exekucích se ohledně této věci dnem právní moci jejich nařízení přerušují (odst. 1). Pořadí nařízení exekuce podle odstavce 1 se řídí dnem, kdy příslušnému katastrálnímu úřadu a) bylo doručeno usnesení, jímž soud nařídil výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí, b) byl doručen exekuční příkaz vydaný soudním exekutorem, c) byl doručen exekuční příkaz vydaný správcem daně (odst. 2). V řízení o exekuci přerušené podle odstavce 1 lze pokračovat jen tehdy, jestliže v dříve nařízené exekuci nebyly do jejího pravomocného skončení nemovitosti prodány a jestliže vymáhaná pohledávka dosud nezanikla. Z více exekucí přerušovaných podle odstavce 1 se pokračuje v té, která byla nařízena dříve (odst. 3). Zákon tak dopadá na situace, v nichž je postižena tatáž nemovitost exekucemi prodejem nemovitosti, vedenými za účelem uspokojení závazků povinného. Naproti tomu smyslem exekuce vedené podle § 348 odst. 1 o. s. ř. je prodej společné věci a rozdělení získaného výtěžku mezi spoluvlastníky.

Postoupení pohledávky a soudní poplatek

Uplatňuje-li účastník v občanském soudním řízení pohledávku nebo jiné právo, které nabytí postoupením (§ 526 a násl. občanského zákoníku) nebo jiným převodem, je v rozporu s účelem a smyslem ustanovení § 138 odst.1 o.s.ř., aby mu bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, jestliže k postoupení (jinému převodu) došlo proto, aby se postupitel (jiný převodce) vyvlekl z povinnosti platit soudní poplatky a jiné náklady a aby tak bylo pro uplatnění prá-

va (ze strany postupníka nebo jiného nabyvatele) dosaženo osvobození od soudních poplatků. Vznikne-li důvodné podezření, že k postoupení (jinému převodu) pohledávky nebo jiného práva došlo proto, aby jejich uplatnění v občanském soudním řízení nebylo spojováno s povinností uhradit soudní poplatky a další náklady řízení, soud žádosti účastníka o přiznání osvobození od soudních poplatků nevyhoví, i kdyby jeho poměry (jinak) odůvodňovaly osvobození od soudních poplatků; důvodné podezření je zpravidla dáno tehdy, požaduje-li postupník (jiný nabyvatel pohledávky nebo jiného práva) osvobození od soudních poplatků, zatímco poměry postupitele (jiného převodce) takové osvobození zcela nepochybně neumožňují.

Dědění

Vydá-li nepravý dědic (stát, který nabytí dědictví jako tzv. odúmrť) majetek pocházející z dědictví pravému dědici, nic se tím nemění na (formálním) výsledku dědického řízení po zůstaviteli. Usnesení o dědictví, kterým soud potvrdil nabytí dědictví nepravým dědicům nebo kterým schválil jejich dohodu o vypořádání dědictví, popřípadě kterým potvrdil, že dědictví připadlo státu jako tzv. odúmrť, je i nadále pravomocné a vykonatelné. Náprava (objektivně) protiprávního stavu, spočívajícího v tom, že dědictví nabytí nepravý dědic nebo že dědictví připadlo státu jako tzv. odúmrť, je tu nastolena jen (a právě) tím, že nepravý dědic (stát) vydal majetek nabytý z dědictví pravému dědici způsobem tzv. naturální nebo relutární restituce; po vydání dědictví se s účinky ex tunc (ke dni smrti zůstavitele) nadále za dědice místo nepravého dědice považuje oprávněný dědic a, připadlo-li původně dědictví státu jako tzv. odúmrť, se za nabyvatele dědictví pokládá oprávněný dědic.

Spory vyvolané konkursem

Ke znakům spolehlivě odlišujícím (při absenci zákonné definice uvedeného pojmu v zákoně o konkursu a vyrovnání i v občanském soudním řádu) spory vyvolané konkursem od sporů, které (ač probíhají za trvání konkursu a byť se jich účastní správce konkursní podstaty) tuto povahu nemají, patří, že spory vyvolané konkursem zásadně nemohou přetrvat ukončení konkursního řízení. Typickým příkladem sporů vyvolaných konkursem, jejichž povaha brání pokračovat ve sporu poté, co nastanou účinky zrušení konkursu na majetek úpadce (srov. § 44 až § 45 ZKV), jsou spory odporové (určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky má smysl jen pro konkurs a mimo jeho rámec nepůsobí) a spory o vylučovacích žalobách podle § 19 odst. 2 ZKV (poté, co nastanou účinky zrušení konkursu na majetek úpadce, pomíjejí účinky soupisu majetku konkursní podstaty

a tedy i důvod vést spor o vyloučení určitého majetku z tohoto soupisu). Ve všech těchto případech má skončení konkursního řízení za následek neodstranitelný nedostatek podmínek řízení (řízení, které spor vyvolalo, zde již není) vyvolávající nutnost postupu podle § 104 odst. 1 o. s. ř.

Zpeněžování

Omezení v možnosti odečíst od výtěžku zpeněžení majetku, který zajišťuje pohledávku zajištěného věřitele, náklady na jeho správu v rozsahu vyšším než umožňuje ustanovení § 298 odst. 3 věty první insolvenčního zákona se (bez dalšího) uplatní především tam, kde insolvenční správce při správě této části majetkové podstaty postupuje sám o své vůli, aniž by vycházel z pokynů zajištěného věřitele či takové pokyny respektoval (k tomu srov. ustanovení § 230 odst. 2 insolvenčního zákona). Účelem posuzovaného ustanovení je chránit zajištěného věřitele před nehospodárnou správou majetku patřícího do majetkové podstaty (jež je předmětem zajištění). Rozhodně je nelze vykládat tak, že zajištěný věřitel udělí insolvenčnímu správci pokyn, jak má při správě majetku postupovat, a bez ohledu na to, jaké důsledky bude jeho respektování insolvenčním správcem mít (na výši nákladů spojených se správou majetku), současně bude trvat na tom, že náklady správy nesmí překročit zákonem stanovenou výši. Tak jako je insolvenční správce odpovědný za řádnou správu majetkové podstaty, nese i zajištěný věřitel odpovědnost za to, jaké pokyny udělí insolvenčnímu správci při správě majetku, který zajišťuje jeho pohledávku.

Obchodní podíl a dědění

Ustanovení § 113 odst.5 a 6 obč. zák. se, zejména-li vlastník (majitel) obchodního podílu, použijí obdobně vždy, ledaže by obchodní podíl zůstavitele ve společnosti s ručením omezeným přešel z titulu dědického práva na dědice, kterému bylo potvrzeno jeho nabytí podle ustanovení § 481 občanského zákoníku a § 175q odst.1 písm.a) OSŘ nebo podle ustanovení § 483 občanského zákoníku a § 175q odst.1 písm.d) OSŘ anebo který obchodní podíl nabytí na základě schválené dohody o vypořádání dědictví podle ustanovení § 175q odst.1 písm.c) OSŘ, popřípadě by přešel na stát jako tzv. odúmrť podle ustanovení § 462 občanského zákoníku a § 175q odst.1 písm.b) OSŘ.

Výše úhrad zdravotní péče

V režimu zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném od 31. prosince 2000 do 31. března 2006,

NEDELKA KUBÁČ ADVOKÁTI

Specialisté na hospodářskou soutěž.

hospodářská soutěž

energetika

veřejné zakázky

compliance

Praha Bratislava

www.nklegal.eu

POMOZTE NÁM NAKRMIT DĚTI JÍDLEM A LÁSKOU

VĚDĚLI JSTE, ŽE V ČESKÉ REPUBLICE SI
KAŽDÁ 10. RODINA
NEMŮŽE DOVOLIT PLATIT SVÝM DĚTEM ŠKOLNÍ OBĚDY?

TYTO DĚTI PŘICHÁZEJÍ O DŮLEŽITOU SOUČÁST PRAVIDELNÉ STRAVY
A NAVÍC ZAŽÍVAJÍ POCIT VYČLENĚNÍ Z DĚTSKÉHO KOLEKTIVU, COŽ
MŮŽE MÍT VELMI NEGATIVNÍ DOPAD NA JEJICH PSYCHICKÝ ROZVOJ.

SOUHLASÍTE S TÍM, ŽE BY V ČR NEMĚLO ŽÁDNÉ DÍTĚ TRPĚT HLADEM?
POKUD ANO, POMOZTE TĚMTO DĚTEM LIBOVOLNOU ČÁSTKOU.
VŠECHNY PŘÍSPĚVKY DO KORUNY POUŽIJEME NA ZAPLACENÍ OBĚDŮ
KONKRÉTNÍM DĚTEM!

ČÍSLO TRANSPARENTNÍHO ÚČTU:

888 555 999 / 5500

WWW.OBEDYPRODETI.CZ

**OBĚDY
PRO DĚTI**

SE ZÁŠTITOU

S PODPOROU

HLAVNÍ PARTNER

nebylo možno se odchýlit od jeho ustanovení § 17 odst. 7 a hodnotu (cenu) bodu a výši úhrad hrazené zdravotní péče včetně regulačních omezení sjednat ve smlouvě uzavřené mezi zdravotní pojišťovnou a zdravotnickým zařízením.

Odstranění reklamované vady v přiměřené době

Za situace, kdy se na předmětném díle vyskytly opakovaně vady a žalobce, jako objednatel, vady u žalovaného řádně reklamoval a poté, co žalovaný, jako zhotovitel, vadu neodstranil a bezdůvodně se jejím odstraněním odmítl zabývat, si objednatel nechal vadu odstranit třetí osobou, je možno požadavku na zaplacení slevy z ceny díla vyhovět, i když žalobce, jako objednatel, předtím, než si nechal vadu odstranit třetí osobou, o tom žalovaného, jako zhotovitele, neuvědomil.

Konkurs a náhrada škody

V situaci, kdy odvolatel tvrdí (a k tomuto tvrzení vznášá důkazní návrhy), že jeho pohledávka vůči úpadci se stala nedobytnou (v důsledku nesprávného úředního postupu konkursního soudu při výkonu dohlédací činnosti nad postupem správce konkursní podstaty) bez zřetele k tomu, že konkursní řízení vedené na majetek úpadce se dosud nedostalo do stadia konečného rozvrhového usnesení, nemůže soud zamítnout žalobu pro předčasnost bez prověření těchto tvrzení jen s poukazem na to, že zde dosud není pravomocné (konečné) rozvrhové usnesení.

Konkurs a náhrada škody

Nárok na náhradu škody způsobené výkonem veřejné moci může být vůči státu úspěšně uplatněn pouze tehdy, nemůže-li poškozený úspěšně dosáhnout uspokojení své pohledávky vůči dlužníku, který je mu povinen plnit, s tím, že v případě probíhajícího konkursu na majetek dlužníka vedeného podle zákona o konkursu a vyrovnání může věřiteli škoda vzniknout až tehdy, nebude-li jeho nárok vůči dlužníku uspokojen ani v rámci konkursu. Za nedobytnou je možno pohledávku považovat již ke dni, kdy žalobce obdržel plnění na základě pravomocného rozvrhového usnesení bez ohledu na to, že dosud nebylo vydáno rozhodnutí o zrušení konkursu. Závěr, že „za nedobytnou je možno pohledávku považovat „již“ ke dni, kdy žalobce obdržel plnění na základě pravomocného rozvrhového usnesení“ ale nelze vykládat tak, že „za nedobytnou je možno pohledávku (vždy) považovat „až“ ke dni, kdy žalobce obdržel plnění na základě pravomocného rozvrhového usnesení“

(rozvrhové usnesení není samo o sobě skutečností rozhodnou pro vznik nebo výši škody způsobené věřiteli porušením povinnosti podat návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka).

Pokud se jedná o příčinnou souvislost mezi nesprávným úředním postupem a vznikem škody, pak

- Jestliže škoda vznikla již v důsledku jednání správce konkursní podstaty, jenž při výkonu funkce nepostupoval s odbornou péčí a porušil povinnost, kterou mu ukládá zákon nebo kterou mu uložil konkursní soud (§ 8 odst. 2 ZKV), pak není dána odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem konkursního soudu [došlo-li ke vzniku škody jednáním správce konkursní podstaty, pak nedostatky následné dohlédací činnosti konkursního soudu již nelze pokládat (též s přihlédnutím k teorii adekvátní příčinné souvislosti) za příčinu vzniku škody (rozhodující příčinou vzniku škody byla jiná skutečnost)].
- Pouze tehdy, dovršil-li se škodný následek vyvolaný protiprávním jednáním správce konkursní podstaty (vznikla-li škoda) až ve spojení s případnou nečinností nebo vadami postupu konkursního soudu při výkonu dohlédací činnosti (ve spojení s nesprávným úředním postupem konkursního soudu), lze uvažovat o společné odpovědnosti správce konkursní podstaty a státu za způsobenou škodu.
- Závěr, že stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem konkursního soudu spočívajícím v zanedbání dohledu nad výkonem funkce správce konkursní podstaty, je zcela vyloučen, jestliže zde není protiprávního postupu správce konkursní podstaty, jenž měl být napraven dohledem tak, aby se předešlo vzniku škody.

Ve sporu o náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem konkursního soudu spočívajícím v zanedbání dohledu nad výkonem funkce správce konkursní podstaty se soud nesmí vyhnout posouzení případných pochybení správce konkursní podstaty při výkonu funkce, neboť otázka, zda správce konkursní podstaty postupoval při výkonu funkce s odbornou péčí, je pro výsledek sporu proti státu určující (nedbalý dohled konkursního soudu ve vztahu ke správci konkursní podstaty, který při výkonu funkce i tak postupoval s odbornou péčí, nemůže být příčinou vzniku škody ve smyslu § 13 zákona č. 82/1998 Sb.).

Leasing a bezdůvodné obohacení

Jestliže žalobce jakožto leasingový nájemce nechal na své náklady opravit vozidlo a vyfakturovanou částku zaplatil, přičemž všechny

úkony a platby spojené s opravou vozidla učinil v době, kdy leasingová smlouva trvala, nemohlo se jednat o plnění bez právního důvodu, tedy nemohlo dojít ani ke vzniku bezdůvodného obohacení na straně žalovaného.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Oddlužení

Popře-li nevykonatelnou pohledávku jak insolvenční správce, tak dlužník v oddlužení, musí být žaloba o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky včas podána (v rozsahu dotčeném popěrným úkonem toho kterého z nich) proti oběma popírajícím (proti insolvenčnímu správci i proti dlužníku). Nepodá-li věřitel nevykonatelné pohledávky popřené insolvenčním správcem i dlužníkem v oddlužení včas žalobu o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky vůči některému z popírajících (vůči insolvenčnímu správci nebo vůči dlužníku), pak v rozsahu popření pohledávky tím z popírajících, vůči kterému věřitel žalobu nepodal, nastávají účinky uvedené v § 198 odst. 1 věta třetí insolvenčního zákona. Včasnou žalobu podanou přihlášeným věřitelem ve stejném rozsahu vůči druhému popírajícímu, insolvenční soud zamítne.

Je-li pohledávka, kterou věřitel přihlásil do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka jako vykonatelnou, při přezkumném jednání přezkoumána jako nevykonatelná a popře-li tuto pohledávku při přezkumném jednání insolvenční správce i dlužník v oddlužení, je incidenční spor (v jehož rámci lze s důsledky plynoucími z ustanovení § 198 odst. 3 insolvenčního zákona prověřit, zda popřená pohledávka je pohledávkou vykonatelnou) řádně zahájen, podá-li přihlášený věřitel včasnou žalobu o určení pravosti, výše nebo pořadí své pohledávky způsobem předepsaným pro nevykonatelnou pohledávku, včetně toho, že splní povinnost podat žalobu proti oběma popírajícím (proti insolvenčnímu správci i proti dlužníku v oddlužení). Jestliže se prosadily účinky popření pohledávky dlužníkem v oddlužení proto, že věřitel popřené pohledávky nepodal vůči dlužníku včas žalobu o požadované určení, pak platí, že pro výsledek řízení o včasné žalobě podané věřitelem popřené pohledávky proti dalšímu popírajícímu (insolvenčnímu správci, který pohledávku popřel ve stejném rozsahu jako dlužník) již nemá řešení otázky, zda jde o pohledávku vykonatelnou, žádný význam.

Odpovědnost státu za škodu

Subjektu, jemuž hrozí škoda, právní řád nejen že dovoluje, aby jednal přiměřeně okolnostem, ale také jednáni i vyžaduje a současně též chrání (viz § 417 až 419 obč. zák.). Jedná se o konkrétní projev zásady neminem laedere (nikomu neškodit). Úprava předcházení hrozcím škodám zakládá osobě, již hrozí vznik škody, právo zakročit takovým způsobem, aby hrozba byla odvrácena. Nejde o oprávnění absolutní, neboť zákon ohrožené osobě dovoluje jednat pouze takovým způsobem, který je přiměřený okolnostem ohrožení, tj. tak, aby jí zvolené

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

opatření odpovídalo zejména druhu a intenzitě ohrožení, situaci, která byla ohrožením vyvolána, případně k možnostem a schopnostem ohroženého. Kritériem přiměřenosti se pak posuzuje účelnost nákladů vynaložených na odstranění hrozby, na jejichž náhradu má ohrožený právo podle ustanovení § 419 obč. zák. (...), to však pouze do výše odpovídající výši škody, která byla přijetím přiměřeného opatření odvrácena.“

Statutární orgán

O pověření určitého člena kolektivního statutárního orgánu podle § 164 odst. 3 o. z. zpravidla rozhoduje kolektivní statutární orgán postupem podle § 156 o. z. Listinou dokládající pověření bude obvykle zápis ze zasedání statutárního orgánu, na němž byl člen pověřen. Pověření je však možné doložit i jinak, např. listinou obsahující pověření, podepsanou všemi členy statutárního orgánu. Nelze vyloučit ani to, že pověření podle § 164 odst. 3 o. z. bude obsahovat již zakladatelské právní jednání (tak, že pověření bude uděleno členu statutárního orgánu zastávajícímu ve statutárním orgánu určitou funkci, např. funkci předsedy, místopředsedy či personálního ředitele). Oproti § 164 odst. 2 o. z. ustanovení § 164 odst. 3 o. z. nedopadá na právnické osoby, které mají více individuálních statutárních orgánů (např. společnost s ručením omezeným s více jednatelem, kteří netvoří kolektivní orgán).

SJM a dědění

Za situace, kdy z obsahu spisu nevyplývá a ani dovolatelé netvrdí, že by k zániku spo-

lečného jmění zůstavitele a pozůstalé manželky ohledně nemovitého majetku v České republice došlo za života zůstavitele (např. dohodou), se ustanovení článku 25 odst. 5 Mezinárodní smlouvy uzavřené mezi ČSSR a SSSR o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních (vyhláška č. 95/1983 Sb.), nepoužije. Je-li dána pravomoc českého soudu (soudního komisaře) k projednání nemovitého dědictví nacházejícího se na území České republiky podle článku 43 odst. 2 smlouvy o právní pomoci po zůstaviteli, který byl ke dni smrti občanem Ruské federace, je – již z tohoto důvodu – dána pravomoc českého soudu (soudního komisaře) také k vypořádání společného jmění zůstavitele a jeho pozůstalé manželky, občanky Ruské federace, jestliže společné (nemovité) jmění bývalých manželů zaniklo smrtí zůstavitele bez ohledu na poslední bydliště bývalých manželů.

Ručení

Ručitelský závazek je možno učinit součástí obchodních podmínek, má-li všechny zákonem požadované náležitosti, je-li sjednán určitě, má všechny náležitosti prohlášení ručitele.

Odpovědnost státu za škodu

Kategorii účastníka řízení je třeba považovat za právní termín, jehož vymezení nelze konstruovat zcela mimo rámec procesních předpisů, a je nutno respektovat záměr zákonodárce jednoznačně vymezit okruh osob, jež se mohou jako osoby bezprostředně dotčené nezákonností rozhodnutí domáhat náhrady škody jím vzniklé. Opačný závěr by činil § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. zcela bezvýznamným a vnesl by do těchto odpovědnostních vztahů značný prvek nejistoty. Nárok určité osoby na náhradu škody vzniklé nezákonným rozhodnutím není možné bez dalšího dovodit jen na základě účasti této osoby v právníce osobě, jež byla účastníkem řízení, v němž bylo vydáno nezákonné rozhodnutí, které způsobilo právníce osobě škodu. Členství v právníce osobě tedy bez dalšího neznámá, že by s tímto členem mělo být ve smyslu § 7 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. jednáno jako s účastníkem správního řízení majícího pro právníce osobu zásadní význam.

Rozhodčí řízení a místní příslušnost soudu

Ustanovení § 34 odst. 1 ZŘŘ sice svěřuje návrh na projednání věci do rukou soudu, který rozhodoval o zrušení rozhodčího nález, to však neznámá, že by právě tento soud měl ve věci

bez dalšího meritorně rozhodnout. Zákon o rozhodčím řízení sice určuje, ve kterých záležitostech souvisejících s rozhodčím řízením rozhodují obecné soudy, a nutně musí obsahovat ustanovení, která budují přemostění mezi soukromoprávním řízením před rozhodci a veřejnoprávním řízením před obecným soudem, avšak v žádném případě nestanoví podmínky řízení před obecnými soudy (místní, popř. věcnou příslušnost).

SJM a insolvence

Tím, že uzavřel s dlužníkem smlouvu o úvěru nebo smlouvu o půjčce, nevznikla věřiteli podle právní úpravy institutu společného jmění manželů v občanském zákoníku (ve znění účinném do 31. prosince 2013) za trvání dlužníkovy manželství žádná pohledávka vůči manželu dlužníka, i když závazek, který na sebe dlužník takovou smlouvou převzal, je závazkem, který tvoří společné jmění manželů ve smyslu § 143 odst. 1 písm. b/ obč. zák. To platí bez zřetele k tomu, zda vůči (obligačnímu) dlužníku byla pohledávka z takové smlouvy věřiteli již přiznána pravomocným a vykonatelným soudním rozhodnutím. Z titulu takto uzavřené smlouvy nemá věřitel žádnou pohledávku, kterou by mohl přihlásit do insolvenčního řízení vedeném na majetek manžela obligačního dlužníka. V poměrech upravených insolvenčním zákonem by důvod přijmout jiný závěr (že věřitel má jen proto pohledávku i vůči manželu obligačního dlužníka), byl dán, jen kdyby určoval jinak insolvenční zákon.

Právo na informace

Policie jako celek je samostatným povinným subjektem podle zákona č. 106/1999 Sb. Policie má ze zákona povinnost poskytovat fyzickým i právnickým osobám informace vztahující se k její působnosti. Do její působnosti patří podle § 65 odst. 1 zákona i odběr biologických vzorků umožňujících získání informací o genetickém vybavení. Žádost o informace lze podat u každého útvaru policie. Jedním z útvarů policie je i Kriminalistický ústav Praha. Po žadateli o informace nelze požadovat, aby vždy věděl, který konkrétní útvar policie jím požadovanou informaci disponuje. Je věcí vnitřní organizace policie, který její útvar za splnění zákonných podmínek (včetně stanovených lhůt) žádost vyřídí.

Insolvenční správce a podjatost

Reálnému naplnění práva věřitelů založeného ustanovením § 29 insolvenčního zákona neodpovídá teze, podle níž by věřitelé (majoritní

věřitel) byli omezeni při volbě (nového) insolvenčního správce tím, zda mají (či v minulosti měli) k tomuto insolvenčnímu správci „vztah“ založený a odvíjející se např. z dřívějších insolvenčních řízení, v nichž v pozici účastníků řízení „vystupovali“ totožní věřitelé a ve funkci insolvenčního správce tatáž osoba. Ani okolnost, že stejní věřitelé (stejný majoritní věřitel) opakovaně (v různých insolvenčních řízeních) postupem podle ustanovení § 29 insolvenčního zákona ustanovují „novým“ insolvenčním správcem stejnou osobu, není důvodem, který by mohl vést k pochybnostem o nepodjatosti takového insolvenčního správce. Naopak, kdyby v průběhu insolvenčního řízení vyšlo najevo, že věřiteli ustanovený insolvenční správce tyto věřitele v jiných insolvenčních řízeních zvýhodnil, aniž by současně šlo o „omluvitelné“ pochybení insolvenčního správce (plynoucí např. z nejednoznačné právní úpravy), bude zpravidla dán i důvod pochybovat o nepodjatosti takového insolvenčního správce.

Činnost insolvenčního správce

Samotná nespokojenost dlužníka s tím, jak ho informuje insolvenční správce o svém postupu, jde-li o úkony směřující ke zpeněžení zástavy a k uspokojení pohledávky zajištěného věřitele z výtěžku zpeněžení, včetně (ne)účelnosti či (ne)hospodárnosti těchto úkonů, není (nemůže být) důvodem ke zproštění funkce insolvenčního správce (§ 32 insolvenčního zákona).

Incidenční spor a věcná příslušnost

Je-li předmětem řízení o žalobě podané (insolvenčním) dlužníkem vůči jeho insolvenčnímu správci náhrada škody, kterou měl insolvenční správce způsobit dlužníku tím, že pohledávku nepopřel co do výše, jde o incidenční spor

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

ve smyslu § 159 odst. 1 písm. e) insolvenčního zákona, k jehož projednání a rozhodnutí je v prvním stupni věcně příslušný insolvenční soud.

Insolvenční správce a poskytování informací

Skutečnost, že dlužník je ve výkonu trestu odnětí svobody, nezakládá sama o sobě povinnost insolvenčního správce informovat takového dlužníka o svém postupu v insolvenčním řízení jinak (šířeji), než dlužníka, který zmíněným způsobem „omezen“ není. ●

VINOHRADSKÝ PAVILON

V PAVILONU
SE SPOJUJE
INTERIÉROVÝ
DESIGN
S UMĚNÍM.

MÍSTO PRO SETKÁVÁNÍ

Budova Vinohradského Pavilonu, známého také pod původním názvem Vinohradská tržnice, prošla v roce 2013 rozsáhlou rekonstrukcí, která zásadně změnila jeho interiér a vrátila mu jeho původní podobu. Pod hlavičkou Stockist se sem pak na podzim nastěhoval designový nábytek, svítidla i doplňky, které doplnily další značky nabízející produkty související s bydlením – podlahové krytiny, audio-video technika, květiny atd. Pobyt zde si lze zpříjemnit návštěvou kavárny La Bohème café, mimochodem zařazené ve speciální příloze časopisu Euro mezi TOP kavárny 2015.

Vinohradský Pavilon ale není jen prodejním místem, díky svému kouzlu je velice často vyhledáván fotografy pro reklamní i umělecké účely a také filmaři. Natáčely se zde např. záběry pro film Ireny Pavláskové Fotograf. V neposlední řadě slouží Pavilon jako prostor pro společenské akce. Jedná se nejen o vernisáže výstav pořádaných v Galerii Pavilon, ale i o tiskové konference, workshopy, pracovní prezentace nebo večírky, na které si lze prostory Pavilonu pronajmout.

Výběr konkrétních prostor samozřejmě ovlivňuje charakter akce, požadované občerstvení a počet hostů. Akce se tak mohou odehrávat pouze v omezeném prostoru Galerie Pavilon, kavárny nebo zimní zahrady, ale stejně tak je možné obsadit celý Pavilon a uvítat zde až 500 hostů.

V poslední době zde proběhla například tisková konference Hypoteční banky nebo společnosti Coca cola, komerční prezentace společností Google a Nespresso, firemní večírek pro VIP zákazníky společnosti ČEZ, květinářské workshopy pro klienty Mastercard aj. Velký úspěch pak sklídila netradiční módní přehlídka Shooting fashion stars, kdy se šatnou pro modelky stal nákladní výtah, módním molem eskalátory a v rámci programu vystoupili mj. akrobati na šálách zavěšených na ocelové konstrukci střechy.

V Pavilonu je zkrátka možné i nemožné, a proto vás do něj srdečně zveme!

Informace o pronájmu prostor vám rádi poskytneme na e-mailu pavilon@pavilon.cz nebo na telefonu 286 017 710.

PAVILON.
galerie moderního bydlení

STOCKIST
nábytek, svítidla a koberce

Praha 2, Vinohradská 1200/50, T/ +420-286 017 701-6
WWW.PAVILON.CZ WWW.STOCKIST.CZ

židle **FIBER CHAIR**,
design Iskos-Berlin

stůl **BASE TABLE**,
design Mika Tolvanen

policový systém **STACKED**,
design JDS Architects

Raurisertal: skrytý poklad, který mile potěší

I přesto, že lyžařské středisko ležící v samém srdci Národního parku Vysoké Taury v malebném Salcbursku patří mezi ta na rakouské poměry menší, slibuje během zimní dovolené opravdu skvělé zážitky. Údolí s bohatou historií zlatokopectví je obklopeno impozantní horskou krajinou a z široké nabídky si na svahu i z polyžařských aktivit vybere opravdu každý. Od Prahy je toto středisko vzdálené 470 kilometrů, takže lyže na ramena a vydejte se do Rauristalu.

Tip na ubytování:

**Appartementanlage Schönblick
(4* hodnocení NEV-DAMA)**

Klidný komplex několika apartmánových budov ideální pro rodiny s dětmi. Pro děti je určen klub Ski Funtazie, který nabízí i vyjíždku na koňském spřežení. V blízkosti je park, který je vhodný i na procházky s kočárkem a velmi oblíbený je i pochod s pochodněmi. Dospělí mohou využít bohaté wellness služby, které jsou poskytovány v rámci komplexu.

Ráj pro rodiny s dětmi

Ve středisku Rauriser Hochalm můžete vybírat z upravených sjezdovek všech možných obtížností. Dobře se zde budou cítit zejména rodiny s dětmi, které využijí jednoduché až středně obtížné svahy. Pro děti je připraven velmi oblíbený dětský park se zajímavými atrakcemi. „Bonusem této oblasti je možnost využít animačních programů pro děti v českém jazyce. Děti mají možnost společně strávit příjemný den s lyžařským instruktorem, zatímco rodiče si mohou zalyžovat na obtížnějších tratích. Na odpoledne je pak připraven program s nápaditým animátorem, „ uvedla Simona Fischerová z NEV-DAMY.

Požitek z jízdy i pro zkušené

Pokročilým a náročnějším lyžařům pak středisko nabízí obtížnější tratě, skvělou jízdu v hlubokém sněhu a oblíbený funpark Nuggetpark. Zabavit se můžete na měřeném svahu, při boardercrossu, na dlouhé sáňkařské dráze, nebo jen relaxujete při sklence na après ski. Navíc zde máte možnost rozšířit si skipas na salcburskou Super Ski Card, která poskytuje možnost lyžovat ve 21 střediscích na 2 542km sjezdovek,

například v cca 30 minut vzdáleném Gasteinertalu a Zell am See. Rauris nabízí i mnoho kvalitních běžeckých tratí.

Relaxace, ale i sportovní vyžití

Chcete-li prožít den jinak než lyžováním, doporučujeme romantickou projíždku na saních tažených koňmi. Velmi oblíbeným alpským sportem je v údolí Rauris metaná, paragliding a túry v krásných horských scenériích na sněžnicích. Vyznavači adrenalinu mohou vyzkoušet lezení na ledu v Kolm – Saigurn. Večer si můžete dopřát příjemné posezení v místním minipivovaru nebo nasát atmosféru v některých z horských chat, kde Vás přivítá živá hudba. ●

Zdroj foto: NEV-DAMA

Váš specialista na:

- corporate governance
- fúze a akvizice
- pracovní právo
- řešení sporů

ŠPIČKOVÁ KVALITA
PRÁVNÍCH SLUŽEB

VYSOKÁ ODBORNOST
VŠECH ČLENŮ TÝMU

DLOUHOLETÁ
ZKUŠENOST

OSOBNÍ VZTAH
S KLIENTY
A POROZUMĚNÍ
JEJICH POTŘEBÁM

Váš partner na právním poli

Pomáhejte s námi. Podpořte náš PRO BONO projekt

www.detibezdluhu.cz

VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.
Husova 242/9, 110 00 Praha 1

T: (420) 222 220 775
F: (420) 222 220 804
E: info@vcv.cz

WWW.VCV.CZ

VĚDECKÝ VÝZKUM V MODERNÍM HÁVU: Národní grafenový ústav Manchesterské univerzity

Málokterý laik tuší, k čemu slouží grafen. Byl objeven teprve na začátku nového tisíciletí, ale jeho význam je neoddiskutovatelný. Jde totiž o nejpevnější známý materiál na světě. Od letošního roku stojí v Manchesteru Národní grafenový ústav, který dokazuje, že ani budovy věnované vědě a výzkumu nemusí být nutně šedými nudnými krabicemi, ale mohou prezentovat kvalitní moderní architekturu. Pokud Česká republika aspiruje na to, aby zde vznikala další špičková výzkumná a vývojová centra typu Národního centra excelence IT4Innovations v Ostravě, může se právě architektura tohoto britského projektu stát zajímavou inspirací.

Za návrhem elegantní budovy Národního grafenového ústavu při Manchesterské univerzitě ve Velké Británii stojí architektonická kancelář Jestico + Whiles. Toto přední vědecko-výzkumné centrum celosvětového významu se zaměřuje na výzkum a výrobu grafenu, speciální uhlíkové nanostruktury, která je dosud nejpevnějším známým materiálem s vynikající vodivostí. Tyto vlastnosti ho předurčují k revolučním uplatněním v oblasti energií, IT nebo medicíny. Při návrhu budovy Jestico + Whiles úzce spolupracovala se sirem Konstantinem Novoselovem, který společně se

sirem Andre Geimem grafen v roce 2004 poprvé izoloval a za jeho objev oba vědci získali Nobelovu cenu za fyziku i Řád britského impéria. Celková investice do výstavby dosáhla 61 milionů liber.

„Národní grafenový ústav sídlí na půdě Univerzity v Manchesteru v moderní špodlažní budově na celkové ploše 7 825 m². Vnější opláštění budovy sestává ze stovek černých lesklých panelů z nerezové oceli, přičemž každý z nich obsahuje tisíce dírek, které vytváří rovnice používané při výzkumu grafenu,“ říká Sean Clifton, ředitel pražské kanceláře společnosti Jestico + Whiles, která v nedávné době získala Čestné uznání v soutěži Grand Prix Architektů 2015 a titul Fasáda roku 2015 za rodný dům Vila Průhonice.

Na všech podlažích v Národním grafenovém ústavu jsou zastoupeny jak laboratoře, tak kanceláře. Podobné rozmístění umožňuje jednotlivým výzkumným týmům přístup k veškerému potřebnému vybavení a umožňuje souvislý provoz v jedné části budovy bez neustálého přebíhání mezi patry. Od výzkumných týmů se očekává navázání partnerských vzta-

hů s průmyslovými společnostmi, které následně na výzkumu s univerzitou spolupracují. Podpořit výzkum grafenu a uzavřít s univerzitou partnerství na různých projektech spojených s grafenem se dosud rozhodlo více než 35 společností z celého světa.

Hlavní absolutně bezprašné výzkumné pracoviště je z důvodu minimalizace přenosu vibrací umístěno ve sníženém přízemí. Strop se důmyslně klene po celé délce budovy nad úrovní chodníku, takže kolemjdoucí si mohou prohlédnout interiér místnosti i vědce při práci přímo z ulice. Bezprašná pracoviště jsou v ústavu celkem dvě. Mimo ně se zde nachází laserová, optická, metrologická a chemická laboratoř. Součástí budovy jsou i další prostory, jako je například seminární místnost, která se otevírá na střešní terasu a ústí do rozmanité zahrady.

Národní grafenový ústav slavnostně otevřel britský ministr financí George Osborne v březnu 2015. V říjnu získal hlavní ocenění v jedné z kategorií soutěže British Construction Industry Awards. ●

Proč najednou tlačí klienti na cenu? 5 tipů pro alternativní odměňování právních služeb

Trend je jasný, klienti stále více zpochybňují cenovou nabídku právních služeb, čím dál urputněji hledají způsoby, jak snížit celkovou cenu, a stále častěji chtějí znát aktuální zůstatek ve smluveném rozpočtu. Proč tomu tak je? Co jsou hlavní příčiny změny na trhu s právními službami?

Zhruba sto let bylo poskytování právních služeb výsadou advokátních kanceláří, trhem s vysokou bariérou vstupu. Mít právní vzdělání znamenalo téměř jistý příjem a v podstatě jediným měřítkem ceny byla hodinová sazba. Výše zisku na jednoho partnera rostla společně s ekonomikou. To samozřejmě není realitou posledních let. O co déle se však právníká profese ubránila vývoji, který vidíme v méně regulovaných odvětvích, o to rychlejší a drastičtější bude změna nyní.

Začalo to s ekonomickou krizí v roce 2008, rychle se snižující zisky nutily firmy škrtat, kdekoli to bylo možné. Jako první se sahalo na položky negenerující bezprostřední zisk, mezi nimi právě i na položku rozpočtu právní služby. Firmy se naučily šetřit a proto i po ustálení ekonomické situace začalo stále více klientů zpochybňovat nabízený ceník služeb a vyžadovat nové formy nastavení odměny advokáta. Díky tomu se i do českého trhu s právními službami dostalo mnoho institutů, které rozhodně neby-

ly normou, zastropování ceny (price-capping) jako nejčastější z nich.

„Právní služby se začaly v očích klienta dělit na kritické, běžné a komoditní.“

Celkově se však firmy naučily během krize drobit rozpočet na jednotlivé položky a tlačit na efektivitu nákladů každé z nich. Díky tomu se původně jednotné „právní služby“ začaly v očích klienta dělit na kritické, běžné a komoditní.

Tři druhy právních služeb

Pod kritickými právními službami si můžeme představit například zastupování klienta ve sporech nebo složité M&A případy. Tato skupina služeb je a bude s velkou jistotou téměř vždy výsadou advokátů. Konkurence však prudce roste ve službách běžných a komoditních, těch, které jsou pro kancelář denním chlebem a největším zdrojem příjmů. Konkurence samozřejmě tlačí ceny dolů a nutí kanceláře hledat nové způsoby, jak obhájit své náklady.

U komoditních služeb změna nastala jako první, díky internetu dostala široká veřejnost přístup k právním vzorům a ke zdrojům informací. Informacím, které byly původně součástí know-how advokátních kanceláří. Můžeme si myslet své o jejich kvalitě a spolehlivosti, v očích veřejnosti se však tyto způsoby řešení právních záležitostí staly jasnou alternativou k poptání právníka, a tento trend se jen tak nezmění.

V současné chvíli probíhá lýtý boj o služby z kategorie běžné, kromě výše zmíněných je důvodem zvyšující se konkurence mezi samotnými advokátními kancelářemi. S každým ročníkem absolventů oboru práva se zvyšuje saturace trhu. A bude hůř, trend ve světě totiž ukazuje na snížení bariér vstupu na trh, příkladem budí Velká Británie a konkurence v podobě konzultantských firem (tzv. Velké čtyřky). Zde je třeba také zmínit současné téma s pokoutnictvím/vinklářstvím, ukazuje totiž na neochotu

klientů zaplatit za expertizu advokáta, nepochopení jeho přidané hodnoty, a vnější tlak na další snižování bariér vstupu na trh s právními službami.

„Obor právních služeb prochází asi největší změnou za posledních 100 let a to, co „vždycky“ fungovalo, nebude nejspíš fungovat dnes a rozhodně nebude fungovat za 3-5 let.“

Toto jsou ve zkratce hlavní důvody, kvůli kterým jsou dnes klienti opatrnější, mají více možností a větší přehled o cenách služeb. Proto chtějí přehodnotit spolupráci i ti Vaši klienti, kteří s Vámi jsou již dlouho a byli doposud vždy spokojeni. A právě proto musí i Vaše kancelář přehodnotit své podnikání, hledat nové možnosti, kde klientům přinést přidanou hodnotu, a zachovat si tak stávající zisky. Jak ale začít?

Prvním krokem je si přiznat, že obor právních služeb prochází hlubokou transformací. To, co „vždycky“ fungovalo, nebude nejspíš fungovat dnes a rozhodně nebude fungovat za 3-5 let. Zlatá devadesátá léta, kdy klient platil už na recepci, jsou nenávratně pryč. Ale jako každá změna trhu, i tato s sebou nese příležitost. Je třeba však změnu akceptovat, pochopit, a při způsobit se jí.

Odměna advokáta z pohledu klienta

Základem hledání nových způsobů naceňování je podívat se na věci z pohledu klienta. Jeho logika je neprůstředlná: jakou službu od kanceláře dostává a kolik za ní má zaplatit. U služeb, které poskytujete běžně, proto očekává, že mu budete schopni sdělit co nej přesnější cenu už při poptávání. Obecně ho přestává zajímat, jak jste k ceně Vy interně došli: režijní náklady,

hodinová sazba jednotlivých lidí na případu pracujících či náklady na vzdělávání juniorů nejsou jeho starost, obdobně jako je mu jedno, kolik stojí jeho fotografické studio nákup techniky. Orientace na hodnotu a její komunikace ke klientovi je základní změnou, kterou pokud nebudete akceptovat, ohrožujete tím budoucnost vašeho podnikání.

„Orientace na hodnotu a její komunikace ke klientovi je základní změnou, kterou pokud nebudete akceptovat, ohrožujete tím budoucnost vašeho podnikání.“

Co ale dělat se standardním naceněním, aby byl klient spokojenější, přitom kancelář neskouzla do konkurenčního boje o nižší cenu a dlouhodobě si tak nesnižovala ziskovost? Níže přinášíme několik tipů.

5 tipů pro odměňování právních služeb

- 1. Komunikujte hodnotu pro klienta.** Opakovaně zdůrazňujte benefity, které má spolupráce s advokátní kanceláří. Ať jde o právní jistotu, odpovědnost za škodu nebo opravdu silného partnera v případě sporu. V případě, že pro klienta vytváříte vzory dokumentů, jasně mu vysvětlete, že vám neplatí za „tři normostrany textu“, ale kupuje si právo vzor užívat a získává tak jednoduché řešení pro všechny podobné případy i dlouho v budoucnosti.
- 2. Nefakturujte položky jako je tisk dokumentů.** Stejně jako například u konzultačních služeb, cena navýšená o tisk nebo poštovní náklady bude vyvolávat otázky u čím dál větší skupiny klientů. V očích klientů jsou to jasné režijní náklady, které mají být součástí ceny služby. Interně analyzovat tyto náklady je nutnost pro výpočet ziskovosti jednotlivých klientů, do fakturace však již nepatří. To poslední, čím chcete trávit svůj čas, je hádat se nad cenou tisku jedné A4.
- 3. Používejte success/conditional fee, v kombinaci se sníženou hodinovou sazbou** ho zavádí čím dál více českých kanceláří. Na konci úspěšné zakázky pak klient platí buď fixní bonus nebo doplatí rozdíl mezi sníženou a „úspěšnou“ sazbou. Pozitivně vnímá klient hlavně přesun rizika za výsledek na kancelář. Při správném nastavení vede k větší spokojenosti klienta, větší motivaci kanceláře na výsledku a u úspěšných kanceláří dokonce k vyšším ziskům.

4. Když je to možné, nastavte jednotnou cenu (flat fee), která dává smysl například u opakovaných podobných zakázek pro jednoho klienta. Zase jde zejména o jeho vnímání faktury, různá cena stejné služby snižuje v jeho očích Vaši odbornost.

5. Obecně začněte v kanceláři přemýšlet o fakturaci na základě hodnoty, ne stráveného času. Změna pricingu totiž není jen externí, musí mít kořeny uvnitř kanceláře, jde o změnu přemýšlení každého jednoho z Vašich advokátů a zaměstnanců. Nemá smysl fixovat sazbu, ale interně přitom dále odměňovat za fakturované hodiny. Ve chvíli, kdy přesta-

ne být hodinová sazba primárním měřítkem práce Vašich zaměstnanců, stanou se efektivnější, snížíte náklady a zvýšíte spokojenost i ziskovost jednotlivých klientů.

Toto bylo 5 tipů, jak měnit naceňování Vašich služeb směrem ke klientovi. Pokud se Vám zdají samozřejmé, gratulujeme, patříte mezi nejpokrokovější právní kanceláře v České republice. Pro srovnání – průzkum z Německa ukazuje, že 56% z předních advokátních firem se již připravuje na alternativní byznys modely. ●

Autor: Pavel Krkoška, SingleCase

ODMĚNA ADVOKÁTA

5 TIPŮ JAK FAKTUROVAT, ABY BYL KLIENT SPOKOJENĚJŠÍ

1. Komunikujte hodnotu pro klienta. Zdůrazněte právní jistotu a Vaši odpovědnost za škodu. Pokud dodáváte vzory dokumentů, vysvětlete, že si klient kupuje právo užívat vzor i do budoucna.

2. Nefakturujte režijní položky jako je tisk nebo poštovní náklady. Z pohledu klienta by měly být tyto náklady již obsaženy v ceně služby.

3. Používejte success/contingent fee v kombinaci se sníženou sazbou. Na konci úspěšné zakázky pak klient doplatí buď fixní bonus nebo rozdíl mezi sníženou a „úspěšnou“ sazbou.

4. Nastavte jednotnou cenu (flat fee), která dává smysl například u opakovaných podobných zakázek pro jednoho klienta.

5. Začněte přemýšlet o fakturaci na základě hodnoty, ne stráveného času. Přestaňte odměňovat Vaše zaměstnance za fakturované hodiny.

“ SingleCase je nejjednodušší nástroj pro řízení advokátní kanceláře odkudkoliv. ”

SingleCase

Linde MH oslavila 25 let na českém trhu a podpořila Nadaci Jedličkova ústavu

Společnost Linde Material Handling (Linde MH), přední evropský dodavatel manipulační techniky a skladových řešení, oslavila čtvrtstoletí svého působení na českém trhu. O své úspěchy se již několik let dělí s Nadací Jedličkova ústavu, a tak její zástupci nemohli chybět ani na slavnostním galavečeru k výročí firmy. Z rukou ředitele Linde MH zde převzali šek na další podporu handicapovaných dětí a mladých lidí.

Historie značky Linde MH u nás sahá již do roku 1990, kdy se společnost Liftec stala autorizovaným dealerem manipulační techniky Linde. Na základě výborného renomé společnosti v ČR a jejich úspěchů s technikou Linde došlo v roce 2003 k akvizici firmy německým koncernem Linde AG. Od té doby společnost vystupuje pod jménem Linde Material Handling Česká republika a typicky červené vozíky Linde se staly nedocenitelnými pomocníky v mnoha výrobních, retailových a logistických společnostech po celé České republice.

Linde Material Handling je zároveň i společensky odpovědnou firmou, která dlouhodobě podporuje Nadaci Jedličkova ústavu a další charitativní organizace. V letošním roce shodou okolností oslavili jak v Linde Material Handling, tak v Nadaci Jedličkova ústavu 25. výročí existence. Při této příležitosti Linde MH uspořádalo odbornou konferenci a slavnostní galavečer, jehož součástí bylo i předání šeku právě Nadaci Jedličkova ústavu. „Velice si vážíme práce, kterou Nadace Jedličkova ústavu dělá pro děti a mladé lidi s handicapem. Jsme rádi, že i my můžeme přispět na dobrou věc a pomoci Nadaci realizovat vybrané projekty,“ říká Ing. Jindřich Kotyza, jednatel a ředitel Linde Material Handling Česká republika s.r.o.

Nadace Jedličkova ústavu pomáhá mladým lidem a dětem s tělesným či kombinovaným

handicapem již od roku 1990. Jejím posláním je shromažďování finančních prostředků a jiných hodnot, které zlepší a zkvalitní život lidem s tělesným postižením, a přímé financování projektů neziskových organizací, které jsou v souladu s principy Nadace. Nadace Jedličkova ústavu například již řadu let přispívá žákům a studentům s handicapem na sportovní aktivity jakými jsou atletika, florbal, cyklistika, stolní tenis a mnohé další. Především v atletice dosahují tito mladí čeští sportovci značných úspěchů i na světové úrovni.

Linde MH spolupracuje s Nadací již řadu let. V minulosti podpořila například projekt s názvem „Jezdím pro Jedličkův ústav“ částkou přesahující sto tři tisíc korun. Podstatnou část z celkového obnosu přitom darovali zaměstnanci společnosti, kteří si možnost přispět na tuto konkrétní organizaci sami vybrali v programu zaměstnaneckých benefitů. ●

Naše mise: Spolehlivý osobní právník pro firmy
poskytující praktické služby zaměřené na
výsledky za dobrou cenu.

dvořák || hager & partners
advokátní kancelář

*„Dvořák Hager & Partners' team is dynamic,
efficient, and flexible.”*

Legal500

*„Very knowledgeable about local laws and
regulations, and offers excellent value for
money.”*

Chambers and Partners

Dvořák Hager & Partners znamená tým
33 advokátů a dalších právníků v kancelářích
v Praze a Bratislavě, poskytujících právní
poradenství jak nadnárodním společnostem, tak
českým a slovenským podnikatelům.

Komplexní právní podpora v oblasti:

- Právo obchodních společností. Fúze
a akvizice
- Financování a kapitálový trh
- Obchodní smlouvy. Mezinárodní obchod
a přeprava
- Nemovitosti a výstavba
- Hospodářská soutěž. Veřejné zakázky. PPP
- Zastupování v soudních a arbitrážních
řízeních
- Insolvence a restrukturalizace
- Pracovní právo
- Životní prostředí a odpady
- Energetika

Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Oasis Florenc, Pobřežní 12, 186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500

E-mail: paha@dhplegal.com

www.dhplegal.com

Národní centrum energetických úspor

pomůže s ekologickými investicemi

Pro kraje, obce, firmy i domácnosti je připravena řada dotací na podporu energeticky úsporných opatření. V operačních programech a dalších státních zdrojích bude v následujících 5 letech k dispozici až 80 miliard korun. Získání dotace není jednoduchý proces, proto vznikla nová nezisková organizace Národní centrum energetických úspor, která dokáže nejen pomoci s žádostí o dotaci, ale také poradit s přípravou, realizací a vyhodnocením konkrétních projektů.

NCEÚ vzniklo společnou iniciativou Hospodářské komory ČR, Svazu měst a obcí ČR a energetické společnosti ČEZ. „NCEÚ je při-

80 mld. Kč

je připraveno
v dotačních
programech
na energeticky
úsporná opatření

praveno radit krajům, obcím i firmám s realizací energeticky úsporných opatření tak, aby se dokázaly vypořádat s administrativou spojenou s dotacemi, ale také aby zvolily taková řešení, která jim přinesou nejvyšší konečný efekt z pohledu úspory energie," vysvětlil Jakub Vít, jenž byl zakladateli zvolen ředitelem NCEÚ. Rolí nově vzniklého centra je ale také spolupracovat se zástupci státu a společně s nimi usilovat o správné nastavení právního prostředí a funkční dotační politiky.

Úspory, k nimž se ČR zavázala, rozhodně nejsou zanedbatelné. Závazek vůči EU znamená snížit do roku 2020 konečnou spotřebu energie o 48 PJ oproti plánům z roku 2007. To zhruba odpovídá množství energie potřebné na vytápění celé Prahy po dobu dvou let. Úspory si tak vyžadují obrovský objem investic. Podle NCEÚ by 80 miliard dotací mohlo přinést investice přes 200 miliard korun.

Svaz měst a obcí ČR vnímá energetické úspory jako příležitost pro regiony. „Kromě snižování nákladů na energie a redukce emisí skleníkových plynů jsou investice do energetických úspor důležité i z hlediska rozvoje obcí a měst. Jsou zdrojem pracovních míst, zlepšují infrastrukturu v obcích a celkově zvyšují komfort a životní úroveň obyvatel," podotkl předseda Svazu měst a obcí ČR František Lukl.

Hospodářská komora ČR vidí přínos nejen z pohledu úspor nákladů na energie, ale i z pohledu budoucích potenciálních obchodních příležitostí pro firmy. „Tyto investice přinesou nové obchodní příležitosti pro členskou základnu, protože řada společností z hospodářské komory může působit jako dodavatel či subdodavatel jednotlivých opatření v oblasti energetických úspor," uvedl tajemník úřadu Hospodářské komory ČR Tomáš Vrbík.

Vznik neziskové organizace podpořil i ČEZ, největší tuzemský výrobce elektřiny. „Máme rozsáhlé zkušenosti s realizací energetických řešení v krajích a současně máme jako jediná firma z ČR svou kancelář v Bruselu, takže do společného projektu přispějeme svým odborným know-how a praktickými radami," sdělil generální ředitel ČEZ Daniel Beneš.

Hlavní náplní činnosti NCEÚ je poradenství. Pro realizaci energetických projektů pak NCEÚ osloví celou řadu partnerů, s jejichž pomocí dokáže nabídnout komplexní služby od plánování energetických úspor, přes implementaci a financování až po vyhodnocení jejich přínosů. ●

ÚSTAV LÉKAŘSTVÍ A KOSMETIKY

nabízí převratnou novinku:

LicoForte

LicoForte je novinkou v ČR a je vázán na lékařský předpis. Je totiž nutné probrat jeho účinky a způsob používání s odborníkem, který je pacientovi následně k dispozici i v případě, že by bylo třeba poradit s domácí aplikací.

Celým názvem LicoForte 4% gel má velmi intenzivní bělicí efekt. Jeho účinnou složkou je hydrochinon. Tato látka depigmentuje kůži prostřednictvím enzymatické inhibice tyrozinázy, enzymu, který přeměňuje tyrozin na melanin. Depigmentace není okamžitá, ošetřování gelem trvá nejméně 2–3 měsíce. Během léčby může dojít k začervenání, mírnému svědění nebo šupinatění. Lék je pro svoji účinnost vždy indikován pouze lékařem. Konečně ale máme prostředek dávající nám reálnou šanci pro účinnou depigmentaci. Současně je i cenově dostupný, protože jeho cena je cca 890 Kč za 30g balení.

Americká firma NEOSTRATA nabízející tento lék je uznávaným specialistou v oblasti účinných peelingů aplikovaných na lékařských pracovištích. Komplexní celoroční péče sestává z domácí přípravy před lékařskou aplikací, samotného peelingu a rovněž následné péče.

Navštivte Ústav lékařství a kosmetiky a svěřte se do péče zkušených odborníků v oblasti estetické medicíny na klinické úrovni. Jsme zařízením s nejdelší tradicí a nejvíce zkušenostmi v České republice. Již od založení ÚLK v roce 1958 jsme právem považováni za prestižní pracoviště. Zároveň je pro nás samozřejmostí využívání nejnovějších a nejkvalitnějších metod, přípravků a strojů při každém zákroku.

Více informací o službách Ústavu lékařství
a kosmetiky naleznete na:

www.ulk.cz

Ústav lékařství a kosmetiky

Vyšehradská 49 – Emauzy

128 00 Praha 2

e-mail: prijem@ulk.cz

prim. MUDr. Mirka Pelechová

TPA Horwath: Novinky v účetnictví od roku 2016 leckoho zaskočí již dnes

Ing. Jana Skálová, Ph.D.,
partnerka TPA Horwath

Novela zákona o účetnictví, která byla zveřejněna jako zákon č. 221/2015 Sb., přinesla řadu změn do stávající účetní praxe. Top management a firemní právníci by si měli povšimnout dvou základních změn, které ovlivní účetní závěrky obchodních korporací za rok 2016. Například sestavit konsolidovanou účetní uzávěrku s povinným auditem bude muset nově mnohem více podniků. Připomeňme jen, že účetní závěrky individuální i konsolidované jsou předkládány každoročně ke schválení valné hromadě. Co tedy budou od příštího roku obsahovat?

Kategorii účetní jednotky určují tato kritéria:

	Aktiva celkem	Roční úhrn čistého obratu	Průměrný počet zaměstnanců
Mikro účetní jednotka	Do 9 000 000 Kč	Do 18 000 000 Kč	Do 10
Malá účetní jednotka	Do 100 000 000 Kč	Do 200 000 000 Kč	Do 50
Střední účetní jednotka	Do 500 000 000 Kč	Do 1 000 000 000 Kč	Do 250
Velká účetní jednotka	Nad 500 000 000 Kč	Nad 1 000 000 000 Kč	Nad 250

Různé účetní povinnosti dle velikosti společnosti

Od 1. ledna 2016 budou rozlišovány kategorie účetních jednotek – mikro účetní jednotka, malá účetní jednotka, střední účetní jednotka a velká účetní jednotka. Začlenění příslušné účetní jednotky do dané kategorie závisí na dosažení či překročení alespoň dvou ze tří stanovených kritérií (tj. hodnota aktiv, čistý obrat a průměrný počet zaměstnanců) k rozvahovému dni. Různé kategorie účetních jednotek podléhají různým účetním povinnostem.

Mikro, malá a střední účetní jednotka je ta, která k rozvahovému dni nepřekračuje dvě z uvedených kritérií. Velkou účetní jednotkou je taková účetní jednotka, která k rozvahovému dni překračuje alespoň dvě kritéria pro střední účetní jednotku. Kategorizace umožňuje lépe přizpůsobit povinnosti při vykazování a zveřejňování informací z účetnictví. Mikro účetní jednotky jsou chráněny směrnici EU a členské země jim nesmí přidávat žádné administrativní povinnosti nad rámec těch, které jsou ve směrnici definovány.

Jaké výhody budou mít mikro a malé společnosti?

Mikro a malé účetní jednotky bez povinného auditu mohou sestavit a zveřejnit účetní závěrku, která bude obsahovat jen rozvahu a přílohu. Účetnictví mohou vést ve zjednodušeném rozsahu. Mikro účetní jednotky pak nebudou používat ocenění reálnou hodnotou, např. pro cenné papíry.

Malé účetní jednotky s povinným auditem budou sestavovat a zveřejňovat účetní závěrku složenou z rozvahy, výkazu zisků a ztrát a přílohy.

Střední a velké účetní jednotky budou mít účetní závěrku složenou z pěti částí, kdy k rozvaze, výkazu zisků a ztrát a příloze budou ještě sestavovat přehled o peněžních tocích a přehled o změnách ve vlastním kapitálu.

Výrazné změny konsolidované účetní závěrky

Nově od 1. 1. 2016 přichází významná změna v povinnosti sestavit konsolidovanou účetní závěrku. Pravidla platná do konce roku 2015 určovala tuto povinnost jen pro takovou skupinu obchodních korporací, která překročila dva z následujících prahů – 350 mil. Kč hodnotu aktiv, 700 mil. Kč čistého obrátu a více než 250 zaměstnanců. Tyto limity byly tak vysoké, že se mezi řadou českých skupin vůbec o konsolidaci neuvažovalo.

Novela zákona o účetnictví nově zavádí rozřazení všech skupin do kategorií podle velikosti. Jsou tak stanoveny malé skupiny, střední a velké. A jaká jsou tedy dělicí kritéria?

	Aktiva celkem	Roční úhrn čistého obrátu	Průměrný počet zaměstnanců
Malá skupina účetních jednotek	Do 100 000 000 Kč	Do 200 000 000 Kč	Do 50
Střední skupina účetních jednotek	Do 500 000 000 Kč	Do 1 000 000 000 Kč	Do 250
Velká skupina účetních jednotek	Nad 500 000 000 Kč	Nad 1 000 000 000 Kč	Nad 250

Malou a střední skupinou účetních jednotek je ta, která k rozvahovému dni nepřekračuje dvě z uvedených kritérií. Velkou skupinou účetních jednotek je taková skupina, která k rozvahovému dni překračuje alespoň dvě kritéria pro střední účetní jednotku.

Malá skupina účetních jednotek nemusí sestavit konsolidovanou účetní závěrku, střední a velká již ano. A ta velká novinka? Malá skupina je skutečně velmi, velmi malá. Pokud se podíváme na kritéria pro malou skupinu, zjistíme, že je poměrně snadné stát se střední skupinou účetních jednotek, která již má povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku.

Tato změna je velmi překvapivá, protože přinese pro řadu českých skupin podniků

novou povinnost – sestavení konsolidované účetní závěrky a její povinný audit. Může dokonce nastat situace, že všechny společnosti ve střední skupině jsou tak malé, že nemají povinnost auditu, celkem však za skupinu byla překročena kritéria malé skupiny. Vznikne tak povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku s povinným auditem. Auditor takovéto konsolidované závěrky zcela jistě bude chtít provést audit i společností, které do této závěrky vstupují.

Mezi související nevýhody této povinnosti je nutno uvést zvýšené náklady na účetní práce, protože sestavení konsolidované účetní závěrky je přece jen velmi, velmi kvalifikovaná práce.

První povinností konsolidující (mateřské, ovládací) společnosti je sdělit svým ovládaným (dceřiným, konsolidovaným) společnostem, že budou konsolidovány a jaké účetní informace od nich bude pro sestavení konsolidované účetní závěrky požadovat. S tím bude souviset i revize vnitropodnikových interních směrnic a sjednocení všech účetních metod používaných v konsolidovaném celku.

Standardní konsolidovaná účetní závěrka obsahuje také údaje za minulé účetní období. Tedy první konsolidovaná účetní závěrka sestavená k datu 31. 12. 2016 by měla obsahovat

zisku a ztrát a přílohy. Vlastníci tak uvidí celkový pohled na majetek skupiny (po vyloučení vzájemných vztahů, což není jen prostý součet majetků z individuálních účetních závěrek), uvidí i výkonnost skupiny směrem ven (opět zjistitelné z výkazu zisků a ztrát po vyloučení vzájemných obchodů).

Jistě je vhodné jako výhodu uvést získání dalších a kvalitních informací o majetku, závazcích a výkonnosti celé skupiny pro vlastníky skupiny a další uživatele účetních informací. Tyto informace mohou být využity i pro banky či jiné věřitele při získávání dalších zdrojů financování. Konsolidovaná účetní závěrka tedy slouží k informování akcionářů a společníků, neslouží pro účely daňové a pro rozdělování hospodářských výsledků. ●

i údaje za minulé účetní období, což je za rok 2015. Dá se tedy říci, že by konsolidační celek měl sestavit první „cvičnou“ konsolidovanou účetní závěrku již k 31. 12. 2015.

Je zde tedy hned několik závažných okolností, které mohou podnikatele a top manažery společnosti zaskočit a na které by se měli připravit. Odpovědní pracovníci by tedy měli urychleně na tyto novinky upozornit a prověřit, zda se změny chystané „až“ pro rok 2016 nedotknou i jich, resp. jejich společností, již nyní.

Nicméně nelze v této souvislosti hovořit jen o nevýhodách. Jaké výhody přináší sestavení konsolidované účetní závěrky?

Konsolidovaná účetní závěrka se skládá z konsolidované rozvahy, konsolidovaného výkazu

Technologie a zdravotnictví mají velký investiční potenciál

říká Jeff Hochman, ředitel technické analýzy, Fidelity Worldwide Investment

Letos v říjnu navštívil Prahu Jeff Hochman, ředitel technické analýzy a portfoliový stratég Fidelity Worldwide Investment. Společnosti, která je globálním lídrem ve světě investic a správě aktiv, společnosti která dokáže připravit pro klienta i špičkové investiční řešení v otázce investičního zajištění na penzi. Firma působí ve 25 zemích světa, od Asie, Pacifiku, Evropy, Indie, Afriky, Středního Východu až po Latinskou Ameriku. Využili jsme proto jedinečné příležitosti, abychom se jejich portfoliového strátéga zeptali, jak investovat v současném světě plném politických a ekonomických nejistot a rekordně nízkých úrokových sazeb.

Jak se podle Vás bude vyvíjet kapitálový trh do konce roku a v roce 2016? Kam byste doporučoval investovat?

Doba je a bude velmi nejistá. Osobně však věřím, že akciové trhy obecně mírně porostou, sice pomalu, ale porostou. A také věřím v mírný růst v celosvětovém měřítku. To znamená, že doporučuji investorům hledat společnosti a tituly, jejichž hodnota poroste, i když poroste pomalu. Dodržujte jedno z hlavních pravidel investování, a to nechat zisky takzvané se nabalovat a nechat tak pracovat investice za nás. Hledejte společnosti, kterým rostou dividendy. Hledejte ty, kterým roste nejen dividendový výnos, ale i samotné dividendy v meziročním srovnání. Dobrým příkladem je globální růst dividend. Všude, v každé zemi, se dá najít titul, který je dobrým příkladem růstu. Naše společnost má výborné týmy analytiků, kteří znají lokální trh a dokáží pro klienty nalézt takovéto společnosti, které svým byznys modelem mají unikátní postavení na domácím trhu, ať se jedná o Asii, Evropu či Pacifik nebo Střední Východ.

Zajímavou oblast z hlediska investic představují dluhopisy s vysokým výnosem. Lidé se jich obecně spíše bojí, třeba posledních pár měsíců si dluhopisy s vysokým výnosem moc dobře nevedou. Obecně ale platí, že dluhopisy s vysokým výnosem jsou velice výhodné, což u nich souvisí také se složeným úrokem.

Jaký je podle Vás ideální investiční horizont?

Každý člověk má jiné cíle a priority. Doporučuji si nejprve ujasnit, co je vaším cílem. Pokud chcete vytvořit zisk, krátkodobým obchodováním se to velmi pravděpodobně nepodaří, máte-li opravdu hodně zkušeností a netre-

fité správné načasování. Daleko lepším řešením je soustředit se na dlouhodobější cíle a vybrat si zkušeného partnera, který Vám s investicemi pomůže. Z hlediska časového rámce je pro dlouhodobější investice nejlepší období dva až tři roky.

Které oblasti jsou z dlouhodobého hlediska vhodné pro investice a proč?

Jsou to ty oblasti a firmy, které neustále investují do inovací, a to je posouvá vpřed. Patří sem především technologie či zdravotnictví. Zdravotnictví zmiňuji proto, že se v rámci vědeckých výzkumů stále objevují nové metody a úspěchy, a ty tlačí tento obor neustále dopředu. Tyto firmy pak nejrychleji rostou, i když například ekonomika roste pomalu.

A poslední otázky: Jak bude podle Vás FED reagovat na vývoj globální ekonomiky? Očekáváte, že dojde ke zvýšení sazeb, a pokud ano, kdy?

Jak jsem zde v Praze svým klientům řekl, domnívám se, že existuje velká šance, že se FED pokusí sazby zvýšit ještě před koncem tohoto roku. Má nyní totiž jednu z mála příležitostí tak učinit, protože rok 2016 je volebním rokem, a to je vždy politicky složité sazby zvyšovat. Podle mne je stále pravděpodobnější, že se sazby zvýší buď tento rok, v prosinci, nebo na začátku toho příštího, ale ne později než do konce prvního čtvrtletí. Samotná americká ekonomika pokračuje v ožívání, což by měl být pro FED klíčový faktor.

Bude mít zvýšení sazeb vliv na kurz dolaru?

Osobně věřím, že pokud FED zvýší sazby, o 25 bazických bodů, více pravděpodobně ne, bude

Jeff Hochman (51)

je ředitel Technické analýzy (Director of Technical Analysis) a člen skupiny pro alokaci aktiv (Asset Allocation Group) společnosti Fidelity Worldwide Investment. Působí v Londýně, kde řídí tým technických analytiků, který poskytuje podporu manažerům akciových fondů Fidelity (Equity Fund Managers) a akciovým analytikům (Equity Research Analysts) jak na úrovni výběru akciových titulů, tak i na makro úrovni alokace tříd aktiv. Často také reprezentuje Fidelity před klienty, médii a na různých konferencích.

Předtím než nastoupil Jeff Hochman v roce 1996 do Fidelity, strávil pět let v Deutsche Bank jako kapitálový analytik a strateg, dříve pracoval pro Chase Manhattan Bank v německém Frankfurtu nad Mohanem.

Jeff vystudoval mezinárodní management, politické vědy a anglickou literaturu.

jíž většina tohoto kroku započítána v kurzu, protože je tento krok trhem očekáván. Nemělo by tedy dojít k výraznému pohybu kurzu dolaru, k posílení nebo oslabení.

Děkuji Vám za rozhovor a těšíme se na další setkání s Vámi v Praze. ●

Fidelity Worldwide Investments

Společnost Fidelity Worldwide Investment byla založena v roce 1969. Společnost, která byla založena s jednoduchým cílem – zajistit klientům maximální návratnost jejich investic – poskytuje investiční služby a produkty soukromým a institucionálním investorům. Od ostatních globálních investičních společností se liší zejména formou vlastnictví. Jedná se o čistě privátní, soukromou společnost vlastněnou přímo členy zakládající rodiny a managementem firmy. Společnost klade velký důraz na provádění podrobných analýz, na jejichž základě pak identifikují pro klienty nejvýhodnější investiční příležitosti. Její speciální týmy investičních analytiků a odborní-

ků působí ve všech hlavních finančních centrech světa – v Londýně, Frankfurtu, Paříži, Hong Kongu, Tokyu, Singapuru, Seoulu, Delhi, Mumbai a v Sydney.

V České republice Fidelity působí od roku 2012 a mezi její klienty patří celá řada významných institucionálních i privátních klientů, všechny významné banky, pojišťovny, finanční společnosti a nezávislí finanční poradci, kteří koncovým investorům zprostředkovávají investiční fondy této globální investiční společnosti.

JUDr. Karol Hrádela o programu NovaVoice

NovaVoice®
PŘEVOD ŘEČI DO TEXTU

Jak dlouho program NovaVoice používáte?

S programem NovaVoice jsem se poprvé setkal asi před čtyřmi lety a soustavně sleduji jeho vývoj. Ten mi nyní umožní využívat i vlastnosti, které v minulosti neměl.

Je složité se s aplikací naučit pracovat?

Naučit se pracovat s aplikací je relativně jednoduché, přesto však bezchybné využití aplikace vyžaduje určitou praxi, ale i relativně kvalitní techniku. Pokud se používá např. mikrofon, bývá rozdíl v kvalitě rozpoznávání mezi mnou používaným mikrofonem za cca 1 500 Kč a běžnými mikrofony, levnější mikrofony většinou znamenají méně kvalitní rozpoznávání. Pro vlastní práci s aplikací by bylo vhodné si zvlášť natrénovat správné diktování. Víím, že někteří uživatelé si toto netrénují a pak mají zbytečné komplikace. Patřil jsem mezi ně. Po natrénování správného diktování je však aplikace většinou velmi vhodná.

K čemu Vám program slouží a jaké jsou jeho hlavní přednosti?

Program využívám ve třech různých oblastech.

1. Jako poznámkový blok – běžně s sebou nosím diktafon a do tohoto nadiktuji záznamy z jednání, např. na soudu či poznámky z výuky o tom, čemu se mám příště věnovat. Po návratu do kanceláře zasunu diktafon do USB portu a za chvíli mám tyto poznámky relativně přesně přepsané, což mi šetří čas.

2. Jako systém na přepis hlasu u delších textů, např. při sepisování žalob či vyjádření k nim.

3. Jako záznam důležitých bodů přednášek a seminářů – s ohledem na neexistenci dostatečného učebních pomůcek při výuce práva po přijetí tzv. nového občanského zákoníku musím často důležité body diktovat do počítače a promítat studentům. Pro ruch v místnosti se ne vždy podaří uskutečnit přesný přepis diktovaného textu. Rozpoznávací schopnost softwaru je ale taková, že studentům umožní si v průběhu přednášky zaznamenat i nezbytné údaje, které předtím slyšeli diktovat. Určité omezení spočívající v nutnosti být u katedry budu nyní řešit tak, že chci zakoupit a vyzkoušet bezdrátová sluchátka, abych se při diktování mohl pohybovat po učebně a případně i zapisovat a znázorňovat přednášenou látku na tabuli.

Je NovaVoice spolehlivý?

Při diktování delšího textu a v relativně tichém prostředí, např. kancelář, je systém poměrně spolehlivý. V rušném prostředí vyžaduje jisté odhlučnění, např. mluvení do mikrofonu z bližší vzdálenosti. Spolehlivost samozřejmě ovlivňuje i kvalita použitých technických prostředků. Využívám jak pevná sluchátka s mikrofonem, tak i přenosný diktafon s možností přímého zasunutí do USB. Tato mnou užívaná technika je dostačující pro velmi slušný přepis textu. Spolehlivost přepisu ovlivňuje to, že ne vždy jsou použité termíny ve slovníku. Doplnění termínu do slovníku je však poměrně jednoduché a následné rozpoznání nově zapsaného termínu je bez větších problémů.

Vyžaduje používání programu nějaké speciální dovednosti?

Nevím o žádných speciálních dovednostech. Je však potřebné se snažit relativně zřetelně vyslovovat, což asi zvládne většina populace, a mít správně umístěný mikrofon. Podmínkou plného využití systému je naučit se diktovat některé specifické výrazy a případně si zavést vlastní značky pro řešení situace, které software neumožňuje zpracovat.

Již několik let NovaVoice vlastníte, myslíte, že jeho pořizovací cena je vysoká?

Pořizovací cena je relativně vysoká, ale plně ji kompenzuje úspora času v kanceláři a pro mne i to, že mohu dělat činnosti, které bych jinak nemohl, např. diktování při promítání dalším osobám atd. Tím mohu reagovat na situace, které bych při běžné výuce obtížně zvládal. Úsporu času a tím i peněz pro mne samozřejmě znamená i psaní poznámek rovnou odesílatelných daným osobám z počítače po příchodu do kanceláře. Cenu považuji za vyšší pro studenty, kde může být určitým limitem pro pořízení software těmito uživateli. Pro běžné podnikatele či advokátní kanceláře však nepovažuji cenu software za rozhodující. Domnívám se, že více než cena limituje rozšíření systému podcenění přípravy na diktování, tj. neochota věnovat cca 1 hodinu naučení se správného diktování či nekvalitní technické prostředky.

Kolik času Vám program uspoří?

Na tuto otázku nelze jednoznačně odpovědět. Při diktování kratších textů není úspora času výrazná a dokonce nelze vyloučit, že např. nemusí být téměř žádná. Uvolňuje však ruce a umožňuje diktovat z předloh, což při psaní

do počítače není vždy efektivní. Při psaní delších textů či běžného textu, např. dopisy, emaily, zpráva na Skype, komentáře na Facebooku, je úspora času relativně výrazná. Pro mne by podstatnou úsporou bylo, když bych mohl NovaVoice ve větším rozsahu využívat při psaní odborných článků.

Komu byste NovaVoice doporučil?

Tomu, kdo si potřebuje zapsat poznámky, aniž by využíval blok či chce zpracovávat poznámky, které bez většího zdržení rovnou uloží do počítače či zašle dalším osobám. Dále osobám zaznamenávajícím delší texty, vyučujícím na vysokých školách, pokud mohou přímo promítat procvičovanou látku z počítače, částečně i studentům a vědeckým pracovníkům za předpokladu, že buď nepracují s cizojazyčnou literaturou, nebo že firma doplní software o možnost diktování německé, francouzské, slovenské a případně i ruské abecedy.

Co pro Vás NovaVoice znamená?

Systém, který samozřejmě musím vždy kontrolovat, protože občas zapíše i to, co není diktované. Stalo se mi, že např. při přednášce jedno mé slovo zaznamenal jako ho.no. Došlo k určitému oživení ve třídě, ale studenti slyšeli správný diktát, nic zásadního se nestalo a text si zaznamenali správně. Přes nutnost kontroly je to cenný pomocník, bez kterého bych velmi obtížně některé věci uskutečňoval a zároveň cenný spořič času. Jsem rád, že tento systém mohu využívat, bez něj bych skutečně některé činnosti realizoval velmi obtížně. ●

ČTYŘHVĚZDIČKOVÝ HOTEL DUO NA PRAŽSKÉM PROSEKU PROŠEL ROZSÁHLOU REKONSTRUKCÍ

Tuzemský dodavatel komplexních konzultačních služeb v oblasti realitního podnikání a řízení staveb EDIFICE construction & consulting s.r.o. stojí za úspěšnou 7měsíční realizací generální opravy interiérů v čtyřhvězdičkovém Hotelu DUO v Praze 9, která navzdory zachování plného provozu proběhla bez zbytečných komplikací či navýšení rozpočtu a podle stanoveného časového harmonogramu. Hotel DUO patří spolu s Hotely Růže a Old Inn v Českém Krumlově do skupiny Jan Hotels a jeho provozovatelem je společnost Bohemia Properties, a. s. Náklady na rekonstrukci celkem 3 200 m² ploch dosáhly výše 41 milionů Kč bez DPH.

Role projektového manažera se ujala společnost EDIFICE construction & consulting s.r.o., která zastupovala společnost Bohemia Properties v jednáních s dodavateli od počáteční fáze jejich výběru až po uvedení rekonstruovaných prostor do provozu. Zodpovídala za projektové a cenové řízení, technický dozor a bezpečnost a ochranu zdraví během probíhajících prací.

„Tak, jako u každého projektu bylo potřeba ze začátku jasně stanovit cíle, k těm všem směřovat a při sebemenší možnosti odchýlení se od této cesty najít taková řešení, která by nejlépe odpovídala nastavenému plánu,“ říká k projektu rekonstrukce Hotelu Duo projektový manažer Dalimil Laudát ze společnosti EDIFICE construction & consulting s.r.o. a dodává: „Jsem opravdu rád, že se to ve spolupráci se všemi projektanty a dodavateli podařilo, a to tak dobře, že nás investor

oslovil s nabídkou rekonstrukce dalších dvou hotelů v Českém Krumlově patřících do sítě Jan Hotels.“

Realizace představovala úplnou výměnu všech povrchů, instalací a interiérového vybavení ve 102 pokojích při celkové ubytovací kapacitě hotelu 650 pokojů. Současně proběhla rekonstrukce chodeb a hlavní kuchyně v 2. nadzemním podlaží. ●

XI. Výroční konference Excellence in Finance

„Jaká je a bude výkonnost českých podniků, jak dosáhnout nejlepší praxe“ – to bylo tématem již 11. Výroční konference Klubu finančních ředitelů. Klíčovými otázkami bylo zvyšování výkonnosti a hodnoty firmy, restrukturalizace a financování s bankami i bez nich.

O úvod konference se postaral pan Dean Brabec, prezident Klubu a Managing partner CEE společnosti Arthur D. Little. Tématem byla výkonnost ekonomiky z makroekonomického pohledu.

Tomu, že některé podniky se s touto situací vyrovnaly na světové úrovni, byl věnován již hlavní program konference, na které vystoupili nejlepší finanční a generální ředitelé ze společností, které podnikají na území České republiky. O tom jak financovat, restrukturalizovat a řídit podniky v ČR i v zahraničí postupně hovořili pánové Stanislav Hájek, finanční ředitel, John Crane Sigma; Marian Rašík, finanční ředitel, PEGAS NONOWOVENS, a. s.; Radek Strouhal, místopředseda představenstva a finanční ředitel, TATRA TRUCKS, a. s. a pan Václav Hrach, finanční ředitel a jednatel, NET4GAS, a. s. Jaká je tedy nejlepší praxe v české kotlině?

O tom, kde a jak hledat klíčové hodnoty firmy a postavit na tom novou strategii a s ní uspět na konkurenčním trhu, byste se měli pobavit s panem Strouhalem. O tom jak zabezpečit financování s bankami i bez nich, mít či nemít rating, nejlépe ví pánové Rašík a Hrach. Jak restrukturalizovat a vyhrabat se z nejhlubší louže, a to nejlépe za tatrovce, to je opět parketa pana Strouhala. Jak najít a zavést nový funkční model řízení, na to je největším odborníkem v ČR pan Hájek. A nejlepší na konec – jak pro-

dat firmu finanční skupiny, splnit očekávání různých vlastníků a jak tuto zprávu komunikovat, v tomto je excelentní pan Hrach. Lepší top management byste dohromady nedali.

Druhou část diskuse odstartoval pan Vladimír Moravec, předseda představenstva, Consulting Company Novasoft, a. s.; který hovořil o tom, že s využitím BIG Data, můžete pít pivo lépe a radostněji, stejně jako ovládat či měřit výkonnost fotbalisty a když už nekope podle tabulek, tak ho prostě vyměnit. Pan Pavel Elis, předseda představenstva a generální ředitel, PRE, a. s. představil úspěšný koncept zvyšování EBITu, řekl však, že růst není snadný. Společnost musí hodně investovat a vypořádat se s regulačním prostředím. Pan Václav Řehoř, předseda představenstva, Český Aeroholding, a. s. všem vysvětlil, co je to spádová oblast, jak jsou na tom Ostravané, ale také to, že společnost mohou řídit manželky manažerů. Stačí, když se jim v zahraničí něco líbí nebo si to rovnou vyfotí. Byl zářným příkladem jak se chopit kormidla a otočit loď tedy letadla a letiště tím správným směrem a po několika letech dostal „český aeroklub“ do černých čísel. Pan Daniel Buryš, finanční ředitel, Kofola CS a. s.; hovořil o tom jak zkrotit bublající kotol Kofola, jak se zbavit „smradu“ korporace a jak úspěšně dostat tuto společnost na burzu. Klubu také doporučil sledovat historii změny názvu společnosti a také nominoval prvního kandidáta na CFO roku 2015 a to sluníčko, které pomohlo Kofole k výtečným výsledkům v roce 2015. Rada Klu-

bu už tedy bude hledat jen devět kandidátů. Pan Stanislav Molnár prezentoval s nadhledem a lehkostí, jak tvrdě finančně řídit skupinu Oracle. Povzdechl také nad tím, že je skvělý hokejista a rád by reprezentoval, ale tady mu už asi nepomůžeme, neboť český trenér, jenž trénoval Slovensko (pan Molnár je slovenské národnosti) už trénuje českou reprezentaci.

Vrcholem večera byla diskuse finančních ředitelů s panem ministrem financí Andrejem Babišem. Klíčovými tématy byla výkonnost české ekonomiky a podniků, prognóza dalšího vývoje a opatření k dalšímu posilování ekonomiky. Nebylo možné se nedotknout změn pro lepší zajištění výběru daní, aby bylo dosaženo korelace mezi růstem ekonomiky a objemem výběru daní za předpokladu, že se nebudou daně zvyšovat, ale mohly by v budoucnu naopak klesat.

Poděkování za možnost uspořádat konferenci patří společnostem Arthur D. Little, Consulting Company Novasoft, Oracle Česká republika a M.B.A. Empire Česká republika.

2. prosince 2015 se od 19.00 uskuteční Vánoční setkání Klubu pod záštitou skupiny RWE na téma: „První dámy české charity aneb jak se financuje dobro“. Hosty tohoto setkání budou paní Božena Jirků, ředitelka Nadace Charity 77/Konto Bariéry a paní Zuzana Baudyšová, senátorka a ředitelka Nadace Naše dítě. Moderátorem večera bude pan Martin Chalupský, Head of Corporate Affairs, skupina RWE. ●

CÍSAŘ
ČEŠKA
SMUTNÝ

JINÁ DIMENZE ŘEŠENÍ

www.akccs.cz

22let 1993
2015

Výzvy a výhledy

Rozhovor s Mgr. Jakubem Hollmanem, ředitelem
CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář

Advokátní kancelář CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ působí na trhu již téměř 23 let, během nichž si vybudovala renomé tradiční, stabilní a nezávislé kanceláře, jejíž mezigenerační tým čítá aktuálně na sedmdesát členů a nabízí tak netradiční souhrn dlouholetých zkušeností, tradice a současně nezátíženého, mladého pohledu. S tímto kolektivem se řadí k největším ryze českým advokátním kancelářím. Slogan „Jiná dimenze řešení“, kterým se advokátní kancelář CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ prezentuje, se promítá nejen na právních službách, které poskytuje, ale i v atmosféře mezi jednotlivými právníky či v luxusním prostředí, doplněném o bezkonkurenční výhled na celou Prahu.

z nejvyšších pater

Jak vidíte advokacii z 26. patra pankrácké City Tower?

Podobně jako jiná povolání se i advokacie neustále vyvíjí. Na rozdíl od nich však naprosto unikátním způsobem, k němuž je třeba velmi citlivě přistupovat. Jakákoliv nepozornost totiž může být pro kancelář naší velikosti naprosto fatální. Advokacie je ale zároveň velmi tradiční službou, která tak trochu žije vlastním životem, do něž není radno příliš uměle zasahovat. Přestože se naše kanceláře nacházejí ve 26. patře stojíme nohama na zemi a víme, že každý cíl a každá změna má svůj čas a svou vlastní genezi.

Jaké výzvy z pozice ředitele kanceláře jste řešil?

Šlo především o celkovou konsolidaci kanceláře, která udělala v posledních letech obrovský skok dopředu. Zatímco se její členská základna postupně zdvojnásobila, některými každodenními procesy stále připomínala tu malou kancelář s dvaceti kolegy. Vnitřní procesy v kanceláři se musely automatizovat a stát se časově úspornými. Při tak velkém počtu advokátních koncipientů a advokátů je nutné sledovat jejich vytížení a přínos pro kancelář. Na každý výkyv je třeba reagovat, to se nám dnes daří.

Jaké další závažné otázky jste řešil?

Z těch, které se týkají běžného chodu naší kanceláře a zároveň těch, které zvyšují efektivitu naší práce, to byl mimo jiné výběr informačního systému. Pro advokátní kancelář našeho rozměru je kvalitní informační systém naprosto nutností, jejíž výběr nelze v žádném případě podcenit. Jedná se každodenní pracovní prostředí 70 vykazujících zaměstnanců a jeho užívání musí být komfortní pro všechny. Informační technologie se dnes obecně významně podílí na chodu advokátní kanceláře. Máte-li software správně nastaven, šetříte náklady za neefektivní činnosti.

Systém Praetor používá již 6 právnických firem roku

Samozřejmostí při zavádění je import dat, který je možný z rozsáhlých systémů, ale i individuálních řešení. Zkušenosti s importem z desítek různých systémů je dobrým předpokladem pro spojené nové klienty, kteří se nemusí přechodu obávat. Snadná implementace, logické vazby, přehlednost a kvalifikovaný poskytovatel je jeho velkou výhodou.

www.praetor-system.cz
info@praetor-system.cz

Jak jste takovou situaci vyřešili?

Vybrali jsme si produkt Praetor, který naše požadavky splňoval ze všech produktů nejlépe. Potřebujeme kvalitní reporty, napojení na ekonomiku kanceláře a dále solidní řešení pro uživatele právnických i neprávnických profesí. Produkt považujeme za povedený, průběh implementace byl navíc prakticky bez problému a příjemně nás překvapil. Navíc jsme si mohli nechat některá specifika i tak upravit na míru našim potřebám, což praktikujeme i nadále.

Jak zpětně za těch pár let Vaše rozhodnutí hodnotíte?

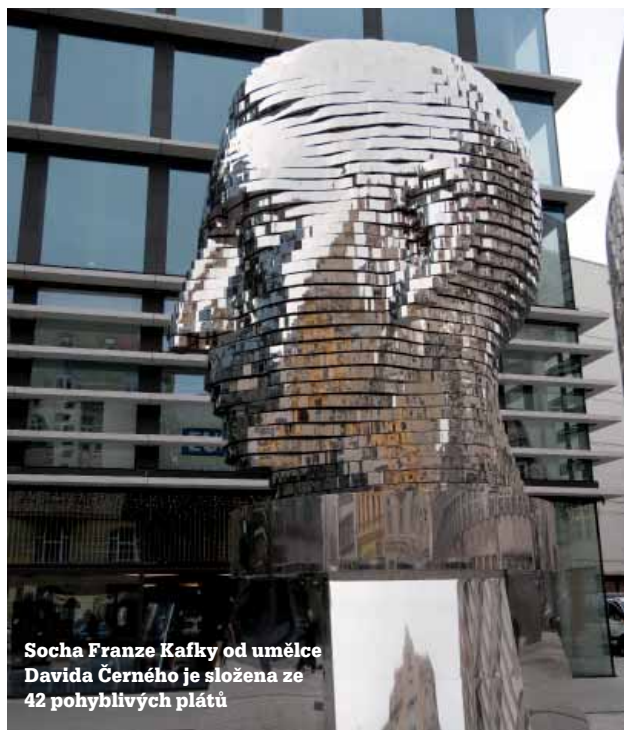
Pozitivně. Stále je co zlepšovat, ale je dobré, že stejně tak to vnímá i poskytovatel a produkt intenzivně rozvíjí a stále má vize, jak dotvářet specializovaný software pro řízení advokátní kanceláře. Nejsme výrobní podnik a advokacie si zaslouží systém vytvořený s ohledem na advokátní potřeby.

Jste právníckou firmou roku v oblasti Pro Bono. Jaké máte další vize a cíle?

Přestože je naším cílem ovládnutí i dalších kategorií právnícké firmy roku, v oblasti společenské odpovědnosti se hodláme angažovat i nadále. Tuto činnost považujeme již téměř za svou povinnost a jistou formu závislosti, neboť každý podniknutý krok v této oblasti obohacuje nejen naše okolí, ale i nás samotné – to je zároveň naší vizí a posláním. Nejen v advokacii, ale v obchodním styku obecně sledují zotavení trhu po ekonomické stagnaci, která trh služeb provázela posledních několik let. Firmy, které recesi ustály, jsou nyní silnější a každý náklad pečlivě zvažují. Pokud působil na trhu v sektoru služeb, musí být vaše služba jedinečná a musí klientovi pomoci se správně rozhodnout. V letošním roce poskytujeme právní poradenství u několika zásadních M&A projektů a pomáháme tak firmám, aby posílily své postavení na trhu, chránily své zájmy a byly odolné vůči výkyvům ekonomiky země. ●

Obchodní centrum Quadrio slaví první narozeniny

Socha Franze Kafky od umělce Davida Černého je složena ze 42 pohyblivých plátů

OC Quadrio bylo otevřeno veřejnosti 31. 10. 2014

Je tomu rok, co se nad zrekonstruovanou stanicí metra Národní třída otevřely dveře nově vybudovaného multifunkčního komplexu Quadrio. Netradiční budova s půdorysem čtyřlístku, postavená podle předlohy architektonického studia Cigler Marani, zaplnila léta chátrající veřejný prostor v sousedství obchodního domu My. Kromě čtyřpatrové nákupní galerie zde vznikly i nové kancelářské a obytné prostory. V podzemí přibýlo 250 parkovacích míst, které v centru Prahy ocenili především nájemci místních kanceláří.

Prostory nově vybudovaného obchodního centra zaplnilo více jak 60 obchodů, restaurací a služeb. Na své si přijdou zákazníci módních butiků, obchodů s potřebami pro domácnost a prodejen se sortimentem pro děti. Chybět nesmí potraviny, drogerie a lahůdky. Své služby v prosklené nákupní galerii nabízejí i cestovní kanceláře, nehtové studio, kadeřnictví a krejčovský ateliér.

K multifunkčnímu komplexu Quadrio patří dominantní pohyblivá socha Franze Kafky, která se nachází na piazzě směrem k Vladislavově ulici. Více než deset a půl metru vysoká plastika hlavy, s podstavcem o průměru šesti metrů, váží třicet devět tun. Mechanická hlava je složena ze čtyřiceti dvou pohyblivých plátů, které otáčí důmyslný mechanismus, skrytý uvnitř sochy. Naprogramovaná choreografie pohybu tváře je dlouhá čtyřicet minut a po uplynutí této doby se opět opakuje. Autorem sochy je světově uznávaný český umělec David Černý.

●

ČERMÁK a spol.

advokátní a patentová kancelář
law and patent office

Jsme advokátní a patentová kancelář se zaměřením na právo duševního vlastnictví, zejména průmyslová práva a ochranné známky, a dále na obchodní a občanské právo. Po právní stránce jsme veřejnou obchodní společností advokátů a poskytujeme právní služby podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném znění. Disponujeme týmem více než čtyřiceti odborníků na právo a průmyslověprávní problematiku, včetně patnácti advokátů a pěti patentových zástupců. Na trhu jsme od června 1990. Čermák a spol. je nositelem řady domácích i zahraničních ocenění. K našim klientům dlouhodobě patří přední české i zahraniční společnosti.

V oblasti průmyslových práv provádíme rešerše, zajišťujeme podávání přihlášek patentů, užitečných a průmyslových vzorů, ochranných známek, označení původu a zeměpisných označení, topografií polovodičových výrobků, a to včetně přípravy nezbytných podkladů. Přímou zastupujeme před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, Úřadem Priemyselného vlastníctva SR, Evropským patentovým úřadem v Mnichově a Úřadem pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) v Alicante, jakož i před Světovou organizací duševního vlastnictví v Ženevě. V ostatních zemích a teritoriích spolupracujeme s rozsáhlou sítí osvědčených podobně zaměřených kanceláří. Zajišťujeme průmyslověprávní ochranu po celém světě, vypracováváme vhodné strategie při postupu získávání průmyslověprávní ochrany včetně příslušných rozpočtů. Zajišťujeme správu a údržbu portfolií průmyslových práv. Zastupujeme ve sporných řízeních týkajících se průmyslových práv, zejména v určovacím řízení, v řízení o neplatnost patentu, zrušení užitého vzoru, v řízeních o prohlášení neplatnosti a o zrušení ochranných známek. Zastupujeme rovněž před soudy v ČR a SR ve věcech porušování práv k duševnímu vlastnictví, ve věcech nekalé soutěže a občanskoprávních a obchodních sporech. Zastupujeme též ve sporných řízeních před Evropským patentovým úřadem a Úřadem pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory).

Advokátní a patentová kancelář Čermák a spol.

Elišky Peškové 15 | 150 00 Praha 5

tel.: +420 296 167 111 | fax: +420 224 946 724 | e-mail: intelprop@apk.cz

www.cermakaspol.cz

VELETRH EXPO REAL ukázal směry globálního i středoevropského realitního trhu

Česká republika je letošní hvězdou regionu střední a východní Evropy, objemem investic do nemovitostí předstihla Polsko. Pozitivní ekonomické zprávy z celého regionu CEE přitahují investory; tento trend má podle realitních expertů pokračovat.

A real Nového výstaviště v Mnichově byl 5. – 7. října dějištěm 18. ročníku prestižního evropského veletrhu komerčních nemovitostí a investičních příležitostí Expo Real. Pro účastníky z České republiky veletrh stále zůstává velmi atraktivním fórem pro prezentaci i networking, byť v posledních letech jezdí na Expo Real často jako návštěvníci bez vlastní expozice. Na české účasti se podíleli i zástupci právních kanceláří: zastoupeni byli např. Wolf Theiss, PRK Partners, Dentons či bnt attorneys-at-law. Podle údajů Messe München patří letos Česku v konečném součtu co do počtu účastníků 8. místo za Německem, Velkou Británií, Nizozemskem, Rakouskem, Švýcarskem, Polskem a Francií; první desítku uzavírají USA a Lucembursko. Jedinými českými městy, která si ve své prezentaci zach-

vávají kontinuitu, jsou Praha a Ostrava. Ta zde otevírají expozice se spoluvystavujícími partnery každoročně, Ostrava letos navíc v synergii s Moravskoslezským krajem na společném stánku. Obě města své expozice na veletrhu shodně vnímají jako velmi užitečné nejen pro zviditelnění a networking na konkurenčním trhu evropských metropolí, ale i jako významnou podporu koncepční práce s investory.

Praha: hledání investorů pro revitalizaci dvou dříve slavných tržnic

Zástupci Prahy se letos zaměřili především na prezentaci projektů revitalizace dvou dříve ikonických městských tržnic (Staroměstské a Holešovické) potenciálním investorům. Eliš-

ka Kaplický Fuchsová (zastupitelka hlavního města a předsedkyně Výboru pro kulturu, památkovou péči, výstavnictví, cestovní ruch a zahraniční vztahy) při recepci na stánku uvedla, že cílem obou projektů revitalizace je vrátit tržnicím, které jsou nyní památkově chráněné, jejich charakter, ráz i vzhled, jaký mívaly dříve. Michal Hašek, radní pro správu majetku a majetkové podíly hlavního města Prahy, k dalšímu rozvoji Holešovické tržnice dodal: „Již nyní se nám podařilo oživit některé prostory tohoto rozsáhlého areálu, které byly léta nevyužívané. K tomu, aby se tržnice stala příjemným místem pro farmářské a rukodělné trhy, gastronomii a kulturní vyžití, však vede ještě dlouhá cesta. Právě proto jsme na Expo Realu, abychom hledali takový model fungování areálu, který by do něj znovu dokázal přilákat široké spektrum návštěvníků – od místních rezidentů přes obyvatele celé Prahy až po turisty.“ Obdobné ambice má Praha i se Staroměstskou tržnicí. Daniel Hodek, předseda majetkového výboru hlavního města Prahy, doplňuje: „Naším cílem je, aby Praha ve Staroměstské tržnici získala stabilní prostor, adekvátní poloze v centru města. Proto hledáme pro projekt silného investora, který by rekonstrukci a následný provoz tržnice dlouhodobě zajišťoval formou koncese.“

Ostrava: podpora inovací, vyspělých technologií a znalostní ekonomiky přitahují do města a regionu nové investory

Ostrava ve společné expozici s Moravskoslezským krajem představila svůj potenciál v širokém spektru. Klíčovými projekty města jsou mj. průmyslová zóna Ostrava-Mošnov, rozšíření Vědecko-technologického parku Ostrava a rozvojové území Ostrava-Hrušov. Primátor Ostravy Tomáš Macura na Expo Realu potvrdil, že dlouhodobá práce s investory se městu a celému regionu vyplácí: podle něj se do Ostravy v nejbližší době chystá 5 dalších investorů; jedním z nich je evropský výrobce leteckých součástek. Avizovaný příchod nových investorů je navázáním na aktuální úspěchy, kterých Ostrava a Moravskoslezský kraj v poslední době dosahují. Z 10 nejvýznamnějších investic v České republice v roce 2014 čtyři zaměřily právě do moravskoslezského regionu. Ostravský primátor Tomáš Macura k tomu dodává: „V průmyslové zóně Ostrava-Mošnov úspěšně rozvíjejí své investice německá společnost Mahle Behr, jihokorejská firma Plakor a italská Cromodora Wheels. Hyundai Mobis, nově přichází investor do průmyslové zóny Ostrava-Mošnov, v následujících letech vytvoří ve výrobě 900 nových pracovních míst. Rozvoj Vědecko-technologického parku Ostrava, kdy

Veletrh se uskutečnil v celkem 6 halách mnichovského Nového výstaviště.

se plánuje jeho rozšíření do sousední lokality o velikosti cca 15,5 ha, napovídá, že ve městě se daří také firmám z oblasti vědy, výzkumu a informačních technologií. Vybudované Národní centrum excelence IT4Innovations, které je součástí Vědecko-technologického parku Ostrava, představuje v rámci celé ČR největší koncentraci výzkumného potenciálu v oblasti informatiky a výpočetní matematiky. Jeho superpočítač Salomon je oficiálně 40. nejvýkonnějším superpočítačem na světě. Ostrava a celý Moravskoslezský kraj se tak posouvají směrem ke znalostní ekonomice a sofistikovaným investicím s vysokou přidanou hodnotou.“

Česko letošní hvězdou regionu střední a východní Evropy. Tahounem tuzemského trhu zůstává logistika.

Podle realitní poradenské firmy JLL celkový objem investic do nemovitostí v regionu CEE v 1. pololetí roku 2015 dosáhl 2,55 mld. EUR. ČR se již s podílem 47 % (1,2 mld. EUR) dostala na 1. místo před Polsko (32 %, 813 mil. EUR). Podle realitních expertů z CBRE pokračoval růstový trend regionu CEE i v letošním 3. čtvrtletí, kdy objem korporátních investic dosáhl rekordních 2,297 mld. EUR. Pozitivní ekonomické zprávy z regionu CEE přitahují investory. Ti se zaměřují nejčastěji na Polsko a ČR, důkazem čehož je mj. i výhled příchodu pěti nových investorů do Ostravy, oznámený na Expo Realu ostravským primátorem Macurou. K apetitu investorů do realit samozřejmě

přispívá dynamický růst české ekonomiky: prognóza reálného růstu HDP v roce 2015 je podle Ministerstva financí ČR 3,9 %. Hrubý domácí produkt ČR se meziročně zvýšil o 4,4 %, což je nejlepší výsledek ze všech zemí EU. Realitní trh v ČR nadále táhne logistika. Evropské distribuční kanály se přesouvají ze západní do střední a východní Evropy díky zlepšování infrastruktury v regionu CEE, růstu e-commerce, poptávce na trhu a zvýšené efektivitě dodavatelského řetězce.

Žhavá témata letošního Expo Realu

Veletrh Expo Real je vždy barometrem trendů realitního trhu. Jedním z dominujících témat letošního ročníku byl koncept tzv. „smart cities“, o němž se diskutovalo v rámci fóra Intelligent Urbanization Forum. Podle analýzy OSN se totiž do roku 2050 počet obyvatel planety, žijících ve městech, zdvojnásobí ze současných 3 mld. na 6 mld. – a to bude klást na města budoucnosti obrovské nároky. Jedním z hlavních diskusních fór veletrhu se proto stalo Fórum o inteligentní urbanizaci. Evropské metropole Vídeň a Stockholm na něm ukázaly své projekty, které v tomto směru mohou sloužit jako jakési laboratoře: vídeňský „aspen Vienna's Urban Lakeside“, kdy na severozápadě města má do roku 2028 vyrůst 8 500 bytů pro 20 tisíc lidí a zároveň 20 tisíc pracovních příležitostí v různých oborech od služeb přes průmysl až po vědu a výzkum. V případě Stockholmu to byl projekt nové městské čtvrti Royal Seaport s 12 tisíci byty a 35 tisíci pracovními místy, jehož výstavba byla zahájena v roce

Stánky Prahy a Ostravy byly po celou dobu veletrhu dějištěm řady schůzek a jednání.

Tomáš Míček (druhý zleva), ředitel společnosti P3 Logistic Parks pro ČR, hovořil při panelové diskusi věnované České republice v rámci fóra Investment Locations o logistice jako tahounovi tuzemského realitního trhu. Vedle něj vlevo Wolfgang Lunardon (REICO investiční společnost České spořitelny), vpravo Robert McLean (moderátor) a Ben Maudling (Palmer Capital).

2011 a ukončení se plánuje kolem roku 2030. Tématem, které se jako červená nit táhlo všemi diskusními fóry veletrhu, byla digitalizace. Realitní experti debatovali o tom, jaké příležitosti, rizika i výzvy přináší digitalizace pro trh s nemovitostmi. Řeč byla mj. o zlepšování kvality bydlení, důsledcích online nakupování pro vývoj maloobchodního realitního trhu a pro život ve městech i o změně v charakteru pracovního prostředí.

Expo Real v číslech

Podle údajů německého organizátora Messe München byl zájem o letošní Expo Real ještě vyšší než loni: 1 708 vystavovatelských společností ze 33 zemí mělo své expozice v 6 halách na celkové ploše 64 000 m². Celkem přijelo do Mnichova 37 800 účastníků reprezentujících 73 zemí (18 800 zástupců vystavovatelských společností a dalších 19 000 návštěvníků bez vlastního stánku). V doprovodném programu, rozděleném do čtyř tematických diskusních fór, hovořilo na 400 odborníků od bankéřů přes právníky až po experty na různé segmenty nemovitostí.

Příští, 19. ročník veletrhu Expo Real se v Mnichově uskuteční od 4. do 6. října 2016.

Expo Real A TRENDY REALITNÍHO TRHU pohledem českých účastníků veletrhu

Libor Prokeš, Senior Associate, advokátní kancelář Wolf Theiss:

„Česká republika se z pohledu celkové výše investic stala v prvním pololetí letošního roku nejvyhledávanější zemí v regionu CEE, což bylo způsobeno mimo jiné prodejem obchodního centra Palladium, které koupila společnost Union Investment a naše advokátní kancelář při transakci působila jako konzultant. Investoři však na veletrhu potvrzovali mnoha způsoby, že i nadále vkládají velkou důvěru v budoucnost českého realitního trhu. Registrujeme velký zájem privátních investorů z řad fyzických osob, a to dokonce i o investice do brownfields. Trvale roste trh s bydlením,

což také souvisí s nízkými úrokovými sazbami, tj. nízkou cenou peněz. Jsem přesvědčen, že tento pozitivní trend ještě nějakou dobu potrvá.“

Jakub Lichnovský, Partner, advokátní kancelář PRK Partners:

„K pozitivnímu trendu rozvoje investic v ČR přispívají také evropské dotace i další pro-investiční kroky české vlády. Česko je spolu s Polskem a Slovenskem investory dlouhodobě vnímáno jako stabilní země, navíc s dobrými investičními výnosy. Obnovená chuť investovat v regionu střední Evropy narůstá s přesvědčením, že investice budou podpořeny narůstající poptávkou. Řada firem tak rozšiřuje své provozny. Navíc do ČR přicházejí nové firmy, které by zde chtěly zahájit výrobu, provozovat výzkumná a vývojová centra i centra sdílených služeb. Z měst se do centra jejich pozornosti dostává nejen hlavní město, ale i Brno a Ostrava.“

Tomáš Míček, ředitel P3 Logistic Parks pro Českou republiku:

„Panelová diskuse v rámci fóra Investment Locations, věnovaná na Expo Realu České republice, potvrdila trvající silnou poptávku po moderních průmyslových prostorách v tuzemsku – a to především v sektorech automobilového průmyslu, e-commerce a informačních technologií. Investoři chtějí nové lokality: vedle Prahy se do centra jejich pozornosti dostávají např. i regiony západních a středních Čech. V P3 máme pro výstavbu v ČR připravených 200 000 m² pozemků. Očekáváme, že trh logistických nemovitostí čeká konsolidace, kdy mu budou dominovat cca 4 hlavní hráči.“

Anthony Caine, generální ředitel skupiny Asental Group:

„Zájem o komerční nemovitosti ve střední Evropě, který byl na letošním veletrhu Expo Real patrný, posílil naše plány na pokračování rekonstrukce dvou projektů v centru města Ostravy: Jindřich Center a Asental Business Center (ABC). Jindřich Center je multifunkčním projektem na 21 000 m² plochy, který bude rozdělen na tři části: kanceláře, byty a prostory pro institucionální využití. Administrativní centrum ABC zaujme plochu 18 000 m² ve třech budovách, nabízejících široké spektrum kancelářské třídy A-, B+ a B s odpovídajícím vybavením a službami. Rekonstrukci centra ABC plánujeme mezi léty 2016 a 2017, na Jindřich Center čeká rekonstrukce od roku 2017 do roku 2018.“

●

Advokátní kancelář

Naše služby:

Korporátní a komerční právo

M&A

Finanční restrukturalizace

Cenné papíry

Smluvní agenda

Sporná agenda

Problematika hospodářské soutěže

Nemovitostní a stavební právo

Duševní vlastnictví

Trestní právo

Ochrana osobnosti

MSB Legal, v.o.s.

Bucharova 1314/8
158 00 Praha 5

Tel.: +420 251 566 005

Fax: +420 251 566 006

E-mail: paha@msblegal.cz

www.msblegal.cz

Advokátní kancelář MSB Legal, v.o.s. poskytuje komplexní právní služby podnikatelským subjektům, včetně společností s výlučnou či částečnou zahraniční majetkovou účastí. Ačkoli většinu agendy kanceláře tvoří problematika související s podnikáním, poskytujeme právní služby také nepodnikajícím fyzickým i právnickým osobám, převážně z oblasti občanského, pracovního a správního práva. Své služby poskytujeme v českém, anglickém a francouzském jazyce.

Čeští právníci se odívají dle etikety, ale není to ničím zajímavé

říká v rozhovoru pro
EPRAVO.CZ Magazine
**ředitel firmy Marco
Mirelli pan Marek Liso.**

O trendech v pánském
oblékání, expanzi do ČR,
podnikání v rodinné
firmě, ale i o profesionalitě
v poskytovaných službách
se dočtete v našem
aktuálním rozhovoru.

Před dvěma roky jste vstoupili na český trh. Na Slovensku jste leaderem na trhu ručně šitých obleků. Co Vás vedlo k té zahraniční expanzi?

K expanzi nás vedl přirozený vývoj. Původně byla vize se značkou expandovat a posouvat ji dále. Co se týká lidské povahy, kultury a dalších aspektů, máme nejblíže k Čechům a to i díky tomu, že jsme byli jeden národ. Naše cílení na český trh se tak logicky nabízí. Na Slovensku jsme měli pocit, že jsme již etablovaní, a rozhodli jsme se jít dále.

Jak po dvou letech hodnotíte činnost pražské pobočky?

Jsmo stále na cestě k dosažení našich cílů. Dá se ale říci, že jsme na tento trh přišli téměř nepřipravení. Měli jsme zkušenosti získané na Slovensku a předpokládali, že podobné to bude i tady. Brzy jsme pochopili, že český trh a český muž je odlišný než ten slovenský. Dva roky působení zde se tak rovnají dvěma letem zkušeností. Dnes již víme, co máme udělat pro to, abychom zde byli co možná nejúspěšnější. Věříme, že je to jen otázka času, kdy to tak

bude. Pochopitelně se i zde chceme stát v oboru zakázkového krejčovství jedničkou na trhu. Díky nadstandartním službám světové úrovně, které klientovi nabízíme, a materiálu používaném k šití našich výrobků se odvážím tvrdit, že konkurenci budeme hledat jen velmi těžko. Naše dlouhá cesta k úspěchu spočívá v klientovi, který musí poznat naši kvalitu a výjimečnost a osobně dospět k závěru, že Marco Mirelli je ta nejlepší volba pro mužský šatník.

Když mluvíte o tom, že je tady rozdíl nebo že jste úplně jiní...v čem jste úplně jiní? Proč bych si měl zvolit značku Marco Mirelli?

Celkově bych vyzdvihl naši profesionalitu a komplexnost služeb. Jsme rodinná firma s 14 letou tradicí a vlastní výrobou, zaměstnávající 30 profesionálních krejčí. Vytvořili jsme si vlastní know-how, které je i v zahraničí oceňované jako výjimečné. Tím se řadíme k nejluxusnějším značkám na trhu pánské módy. Marco Mirelli má svůj design, rukopis a nejvyšší kvalitu, která je na první pohled vidět. K výrobě používáme pouze nejkvalitnější látky světových značek, kterými jsou například Loro Piana, Scabal či Ermenegildo Zegna. Také víme, že celkový vzhled je v detailech. Proto sladíme kravatu, košili, boty a další prvky outfitu. Na Slovensku jsme i díky tomu rozeznatelní na první pohled, toho chceme dosáhnout i zde v České republice. Používáme většinou materiály s mírným leskem, boty mají vždy určitý styl, který se k oděvu hodí a uzavírá ho. Dávno jsme ustoupili od extravagance směrem k eleganci a skvěle padnoucímu oděvu.

Když mluvím o profesionalitě, myslím tím garanci výsledku, termínu a doživotní záruku na oděvy. Ve výsledku to znamená, že pokud

by klient nebyl spokojený, tak oděv nemusí převzít a záloha mu bude vrácena. Ve chvíli, kdy klient nedostane oděv včas, nemusí ho platit. Naši VIP klienti mají i možnost nechat si oblek na míru ušit do 48 hodin. Doživotní záruka je postavená na kvalitě materiálů a zpracování, ale také tím, že máme vlastní čistírnu a pokud bude třeba, oblek vám opravíme. Naše značka odráží prestiž a společenské postavení, podtrhuje vaši osobnost a charisma. To všechno více zmíněné značku Marco Mirelli významně odlišuje od konkurence. Pro nás je obrovskou poklonou uznání spokojeného zákazníka, zároveň je to ta nejlepší reklama. Šli jsme od začátku za cílem, že musíme být špička, že naše práce musí být na světové úrovni a nejvyšší kvality. To vše jsme propojili s nadstandartními službami. Marco Mirelli obléká nejúspěšnější podnikatele, manažery, politiky a další známé osobnosti v Čechách i na Slovensku. Máme přes tisíc spokojených zákazníků a to je pro nás důkazem, že jdeme správnou cestou a dodává nám to energii dosáhnout cíle – tedy stát se jedničkou i na českém trhu.

Přečetl jsem si v nějakém rozhovoru s Vámi, že máte právnické vzdělání. Víím, že právníci jsou jednou z cílových skupin značky Marco Mirelli. Jak hodnotíte úroveň odívání českých právníků?

Čeští právníci se odívají dle etikety, ale není to ničím zajímavé. Je to možná o pohodlnosti a citu k módě. Vezmou si šedý nebo modrý oblek, bílou košili a nemají tím co pokazit. Možná to pro ně není tak důležité. Já sám nerozumím tomu, proč se drží jednoduchého a univerzálního stylu. Není přeci nic špatného na tom, nechat si v odívání poradit od odborníka. Skutečně by měli pochopit, že oděv důvěryhodného právníka by měl být na jiné úrovni, než je

tomu v současnosti. Neuvědomují si, že i oděv je součástí vystupování a komunikace. Pokud přijde muž v oděvu, který mu perfektně padne a koresponduje s událostí, vypadá úplně jinak. Zaujme a vzbudí v lidech pozitivní dojem. Jsou pochopitelně i světlé výjimky, ale všeobecně je to spíše průměrná úroveň.

Když bych se vrátil k Vašemu působení na slovenském trhu. Vnímáte u té Vaší cílové skupiny za těch 14 let nějaký posun v jejich způsobu myšlení na téma oblékání, větší důraz na slabiny oblečení. Jinými slovy pozorujete, že jim změna image nějakým způsobem pomáhá?

Určitě tuto skutečnost pozoruji. Mám mnoho ohlasů, že dobře sladěný a padnoucí oděv dodá člověku sebevědomí. Cítíte se úplně jinak. Pochopitelně vás okolí nějak vnímá, ale v první řadě jde při oblékání o váš vnitřní pocit. Oděv je skutečně o sebevědomí a každého člověka to významně posune.

Kde vidíte na českém trhu značku Marco Mirelli v nějakém 5 – 10 letém horizontu?

Chtěli bychom značku na českém trhu dotáhnout na nejvyšší příčku a zároveň si držet prvenství na Slovensku. Nám nejde o výhru na trhu v kvantitě, ale v kvalitě a postavení. To vytváří cílová skupina nebo klientela.

Otázka na závěr. Jste rodinná firma. Víím, že firmu vlastníte společně s Vaší manželkou. Jaké z Vašeho pohledu má klady a záporny podnikání rodinných firem?

Celé je to postavené na tom, jak funguje vztah mezi lidmi ve firmě. Když funguje bezproblémově, všechno šlape jako hodinky. Pokud tomu tak není, pak je prakticky nemožné vytvořit úspěšnou firmu. Jde o obrovskou důvěru, když se snažíte něco budovat. U nás to děláme tak, že máme každý svoji práci. Jsme tak do určité míry nezávislí. Ale samozřejmě, pokud spolu lidé pracují a chtějí, aby firma fungovala efektivně a dlouhodobě, nesmí mezi nimi nic skřípat. Musí to být silný vztah. Důležitá je také stejná vize, navzájem se podporovat, vždy při sobě stát a věřit si. Celou dobu jsem poslouchal, že není možné, aby manželé pracovali spolu. Já jsem tvrdil, že to možné je. Samozřejmě jsme prošli i těžkým obdobím, ale ty mi ukázaly problémy, které by mohli vznikat a kterých se musíme vyvarovat. Je úžasné vytvářet hodnoty, jako je úspěšná firma, s člověkem, s kterým chcete strávit celý život a sdílet veškeré radosti a starosti. My s manželkou už víme, že musíme být jako jedno tělo, jedna duše, aby vše fungovalo plynule – a nemyslím jen naši značku Marco Mirelli, ale i náš vztah. Dle mého názoru jde u nás vše velice dobře. ●

Adresář advokátních kanceláří, které přispěly do sekce „z právní praxe“

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.

Sokolovská 49
186 00 Praha 8 - Karlín
Tel: +420 225 000 400
Fax: +420 225 000 444
e-mail: recepccepha@hjf.cz
www.hjf.cz

Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.

Pobřežní 370/4
186 00 Praha 8
Tel: +420 226 287 000
Fax: +420 226 287 001
e-mail: recepcce@belinapartners.cz
www.belinapartners.cz

Advokátní kancelář Kríž a partneři s.r.o.

Dlouhá 13
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 819 334
Fax: +420 224 819 343
e-mail: info@ak-kp.cz
www.ak-kp.cz

bnt attorneys-at-law s.r.o.

Slovanský dům (building B/C)
Na příkopě 859/22
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 929 301
e-mail: info.cz@bnt.eu
www.bnt.eu

Advokátní kancelář Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

Karoliny Světlé 301/8
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 229 287-9
Fax: +420 224 229 290
e-mail: office@p-w.cz
www.p-w.cz

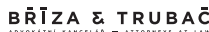
bpv Braun Partners s.r.o.

Ovocný trh 8
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 490 000
Fax: +420 224 490 033
e-mail: prague@bpv-bp.com
www.bpv-bp.com

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

Lazarská 11/6
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 517 466
Fax: +420 222 517 478
e-mail: office@ak-vych.cz
www.ak-vych.cz

Bříza & Trubač, s.r.o., advokátní kancelář

Jánský Vršek 311/6
118 00 Praha 1
Tel.: +420 777 60 11 14
e-mail: info@brizatrubac.cz
www.brizatrubac.cz

Advokátní kancelář Zrůstek, Lůdl a partneři v.o.s.

budova INMEC
Purkyňova 127
612 00 Brno - Medlánky
Tel.: +420 515 917 160
e-mail: brno@akpzl.cz
www.akpzl.cz

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o.

Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4
Tel.: +420 224 827 884
Fax: +420 224 827 879
e-mail: ak@akccs.cz
www.akccs.cz

Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář

Klimentská 46
110 02 Praha 1
Tel.: +420 236 045 001
Fax: +420 236 045 055
e-mail: Prague.info@bakerweb.com
www.bakermckenzie.com

CMS Cameron McKenna v.o.s.

Palladium
Na Poříčí 1079/3a
110 00 Praha 1
Tel.: +420 296 798 111
Fax: +420 221 098 000
e-mail: prague@cms-cmck.com
www.cms-cmck.com

dohnal.pertot.slanina
advokátní kancelář

DOHNAL PERTOT SLANINA | advokátní kancelář

Palackého 75/21
779 00 Olomouc
Tel.: +420 493 814 900
Fax: +420 493 814 899
e-mail: info@akdps.cz
www.akdps.cz

DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

Palác Archa
Na Poříčí 24
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 774 000
e-mail: office@dunovska.cz
www.dunovska.cz

Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Oasis Florenc
Pobřežní 12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: praha@dhplegal.com
www.dhplegal.com

Fiala, Tejkal a partneři, advokátní kancelář, s.r.o.

Helfertova 2040/13
613 00 Brno
Tel.: +420 541 211 528
e-mail: recepce@akfiala.cz
www.akfiala.cz

GLATZOVÁ & Co.

Glatzová & Co., s.r.o.

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 401 440
Fax: +420 224 248 701
e-mail: office@glatzova.com
www.glatzova.com

Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Florentinum
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110
e-mail: office@havelholasek.cz
www.havelholasek.cz

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

HOLEC, ZUSKA & Partneři advokáti

Palác Anděl
Radlická 1c/3185
150 00 Praha 5
Tel.: +420 296 325 235
Fax: +420 296 325 240
e-mail: recepce@holec-advokati.cz
www.holec-advokati.cz

HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.

Čechova 2
750 02 Přerov
Tel.: +420 581 282 200
Fax: +420 581 222 222
e-mail: ak@akhsp.cz
www.akhsp.cz

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4
Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz
www.ksd.cz

Mališ Nevrla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2
Tel.: +420 296 368 350
Fax: +420 296 368 351
e-mail: law.office@mn-legal.eu
www.mn-legal.eu

MORENO VLK & ASOCIADOS

advokátní kancelář
Sokolovská 32/22
186 00 Praha 8
Tel.: +420 224 818 736
Fax: +420 224 818 736
e-mail: praha@moreno-vlk.eu
www.moreno-vlk.eu

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Karoliny Světlé 25
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

PIERSTONE

PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář

Na Příkopě 9
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 234 958
www.pierstone.com

PPS advokáti s.r.o.

Velké náměstí 135/19
500 02 Hradec Králové
Tel.: +420 495 512 831-2
Fax: +420 495 512 838
e-mail: pps@ppsadvokati.cz
www.ppsadvokati.cz

PricewaterhouseCoopers Legal s.r.o., advokátní kancelář

PwC Legal
City Green Court
Hvězdova 1734/2c
140 00 Praha 4
Tel.: +420 251 156 111
www.pwclegal.cz

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Jáchymova 26/2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 430 111
Fax: +420 224 235 450
e-mail: prague@prkpartners.com
www.prkpartners.com

Rödl & Partner

Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Platněřská 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
Fax: +420 236 163 799
e-mail: prag@roedl.cz
www.roedl.com

RANDA HAVEL ■ LEGAL

ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Truhlářská 1104/13
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 537 500-1
Fax: +420 222 537 510
e-mail: office.prague@randalegal.com
www.randalegal.com

Schaffer & Partner Legal, s.r.o., advokátní kancelář

Gallery Myšák
Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 506 300
Fax: +420 221 506 301
e-mail: info@schaffer-partner.cz
www.schaffer-partner.cz

Švehlík & Mikuláš advokáti s.r.o.

SAMAK právo & daně
Purkyňova 74/2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 211 222 244
e-mail: info@samak.cz
www.samak.cz

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s.r.o.

Trojanova 12
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468
e-mail: ak@iustitia.cz
www.iustitia.cz

Vejmelka & Wünsch, s.r.o.

Italská 27
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 25 30 50
Fax: +420 222 25 30 90
e-mail: prague@vejwun.cz
www.vejmelkawuenssch.cz

VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ advokátní kancelář s.r.o.

Husova 242/9
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 220 775
Fax: +420 222 220 804
e-mail: info@vcv.cz
www.vcv.cz

Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

Florentinum
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 225 385 333
Fax: +420 225 385 444
e-mail: wl@weinholdlegal.com
www.weinholdlegal.com

WOLF THEISS Rechtsanwälte GmbH & CO KG, organizační složka

Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 234 765 111
Fax: +420 234 765 110
e-mail: praha@wolftheiss.com
www.wolftheiss.com

ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

Široká 5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 947 055
e-mail: ak@zizlavsky.cz
www.zizlavsky.cz

NovaVoice®

profesionální software pro převod mluveného slova do textu

**IDEÁLNÍ ŘEŠENÍ
PRO PRÁVNÍKY A ADVOKÁTY**

Řešení pro právníky a advokáty vyvíjíme **v úzké spolupráci s právníky různých zaměření**, abychom dosáhli naplnění potřeb každodenní praxe při pořizování spisů, jako jsou smlouvy, výpovědi, podání, a další typy právních dokumentů. Jazyk odpovídá specifickému charakteru a odbornosti právnických oborů.

NovaVoice®

CO DOSTANETE

Rozpoznávání mluvené řeči (diktátu)
a převod do textové podoby v reálném čase.

Editovací rozpoznaného textu
a možnost úprav do výsledné podoby.

Zvukovou stopu nadiktovaného
souboru – přehrávání diktátu.

Vytváření šablon, vyvolávání hlasovým příkazem.

Přepisování zvukové stopy z diktafonu.

Jednu licenci pro několik počítačů.

Odborné školení, maximální servis.

NovaVoice®

OCENĚNÍ

Křišťálový disk
2008

Česká hlava
2009

Consulting Company Novasoft, a. s.,
Cedrová 1236, 252 42 Jesenice u Prahy

+420 261 220 064
novavoice@ccnovasoft.cz
www.novavoice.cz

Vždy najdeme řešení

Pokorný, Wagner & partneři, přední advokátní kancelář s dlouholetou praxí,
hledá schopné a pracovité studenty a absolventy právnických fakult k trvalé spolupráci.
Životopis nám zašlete na adresu office@p-w.cz.

advokátní kancelář

Pokorný /
Wagner /
& partneři

síla argumentů

Blázek®

WWW.BLAZEK.CZ

30! years 4MATIC

Nové GLC

V každém terénu jako doma

Servis na 6 let nebo 125 000 km zdarma.

www.mercedes-benz.cz

Mercedes-Benz

The best or nothing.

Mercedes-Benz GLC 250 d 4MATIC, kombinovaná spotřeba 5,0–5,5 l/100 km, kombinované emise CO₂ 129–143 g/km. Hodnoty emisí CO₂ byly naměřeny a jsou uváděny v souladu se směrnicí 1999/94/ES. Produkt Integrovaný servisní paket (ISP) není zákazník povinen odebrat. Údaje se nevztahují na konkrétní vozidlo a nejsou součástí nabídky, slouží pouze pro porovnání s jednotlivými typy vozidel. Foto je pouze ilustrativní.

Dovozce: Mercedes-Benz Česká republika s.r.o., Daimlerova 2296/2, 149 45 Praha 4 – Chodov